Faculteit rechtsgeleerdheid

Universiteit Gent

Academiejaar 2014-2015

PREVENTIE EN REPRESSIE VAN SCHIJNERKENNINGEN IN RECHTSVERGELIJKEND PERSPECTIEF.

Masterproef van de opleiding

"Master in de rechten"

Ingediend door

MARIEKE VERAVERBEKE

01006879

Promotor: Prof. Dr. Gerd Verschelden

Commissaris: Dhr. Tom Wijnant

Dankwoord

Dankzij de hulp van vele mensen is deze masterproef geworden wat hij is.

Ten eerste wens ik mijn promotor dr. professor G. Verschelden te bedanken om me de kans te geven deze interessante problematiek te bestuderen. Ook voor de hulp tijdens het schrijven van deze masterproef ben ik hem dankbaar.

Ten tweede wens ik mijn ouders te bedanken om me de kans te geven verder te studeren en voor de steun en de hulp gedurende de voorbije vijf jaar. Ik wens ook mijn zussen en broer te bedanken voor hun hulp en hun steun.

Ook de vele actoren uit de praktijk die mijn vragen beantwoord hebben, wil ik bedanken. Dankzij jullie antwoorden zou de voorgestelde regeling praktisch haalbaar moeten zijn.

Ten vierde wens ik mijn vrienden te bedanken. Tijdens het schrijven van deze masterproef heb ik zeer veel juridische zaken bijgeleerd. Ik heb echter ook ondervonden welke fantastische vrienden ik heb. In het bijzonder wens ik de personen die deze masterproef hebben nagelezen en mijn Duitse vragen beantwoord hebben te bedanken.

Tenslotte wens ik mijn vriend te bedanken voor zijn niet-aflatende steun en het aanmoedigen op de momenten waarop de problematiek van schijnerkenningen ondoorgrondelijk leek.

Inhoudstafel

Dankwoord ... 3

Hoofdstuk 1 Inleiding ... 11

Afdeling 1 Afbakening ... 11

Afdeling 2 Onderzoeksvragen ... 11

Afdeling 3 Methodiek ... 12

Afdeling 4 Maatschappelijke relevantie ... 13

§1. Erkenningen in België ... 13

§2. Erkenningen in het buitenland ... 15

§3. Conclusie ... 15

Hoofdstuk 2 Het fenomeen schijnerkenning en zijn oorzaken ... 16

Afdeling 1 De problematiek ... 16

§1. Definitie van het begrip schijnerkenning ... 16

A. Het oogmerk om een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen ... 17

B. De invloed van de biologische werkelijkheid op het al dan niet bestaan van een schijnerkenning ... 20

C. Een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner of het kind en eventueel de moeder ... 20

D. Conclusie ... 21

§2. Actualiteit van de problematiek ... 21

§3. Het onderscheid tussen leugenachtige erkenningen en schijnerkenningen ... 24

§4. De verschillende verschijningsvormen van schijnerkenningen ... 25

A. Het onderscheid naargelang de erkenning in België of in het buitenland plaatsvindt ... 25

1. Een erkenning in België ... 25

2. Een erkenning in het buitenland ... 25

B. Het onderscheid naargelang de persoon voor wie een verblijfsrechtelijk voordeel wordt nagestreefd ... 26

1. Verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner ... 26

2. Verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en eventueel de moeder ... 27

C. Maternité en paternité grise ... 27

D. Een schijnerkenning tegen betaling ... 29

Afdeling 2 De oorzaken van schijnerkenningen ... 31

§1. De mogelijkheid tot erkenning door andere personen dan de biologische ouder ... 31

§2. Het vreemdelingenrecht ... 32
A. Gezinshereniging met een Belg ... 33
1. Door de bloedverwanten in de nederdalende lijn ... 34
2. Door de ouders van minderjarige Belgen ... 38
B. Gezinshereniging met een EER-onderdaan die geen Belg is ... 39
1. Door de bloedverwanten in de nederdalende lijn ... 39
2. Door de ouders van een minderjarige EER-onderdaan ... 40
3. Door andere ascendenten dan de ouders van minderjarige EER-onderdanen ... 41
C. Gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan ... 42
D. Conclusie ... 45
§3. De nationaliteitswetgeving ... 46
A. Belang van de nationaliteitswetgeving bij schijnerkenningen ... 46
B. Verwerving van de Belgische nationaliteit ... 47
1. Het kind werd geboren in België ... 48
a. De erkenner is een Belg ... 48
b. De erkenner is geen Belg ... 48
2. Het kind werd geboren in het buitenland ... 49
3. Conclusie ... 49
Hoofdstuk 3 Preventie van schijnerkenningen ... 50
Afdeling 1 Het voorkomen van de schijnerkenning ... 50
§1. De mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris om de opmaak van de erkenningsakte te weigeren ... 50
A. Ambtenaar van de burgerlijke stand ... 54
B. De notaris ... 57
§2. De mogelijkheid tot erkenning beperken tot de biologische ouders ... 58
§3. De preventieve werking door het internationaal privaatrecht ... 59
A. Bevoegdheid ... 59
B. Toepasselijk recht ... 60
§4. Het beperken van de bevoegde ambtenaren van de burgerlijke stand ... 61
§5. De preventieve werking van de repressiemaatregelen en de maatregelen ter voorkoming van de verwezenlijking van de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen ... 62

Afdeling 2 Het voorkomen van de verwezenlijking van de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen ... 62

§1. Het verbinden van extra voorwaarden aan de nationaliteitsverwerving ... 62

A. Het erkende kind is minderjarig ... 63

1. De erkenner is een Nederlander ... 63

2. De erkenner is een tweede generatie vreemdeling ... 67

B. Het erkende kind is meerderjarig ... 68

§2. Het vreemdelingenrecht ... 68

A. Voorwaarden verbonden aan het bekomen van een verblijfsrecht door middel van een erkenning ... 69

1. Gezinshereniging met een persoon met de nationaliteit van het betrokken land ... 70

a. Door de ouder van een minderjarig kind ... 70

b. Door de kinderen ... 72

c. Door de meerderjarige kinderen ... 73

2. Gezinshereniging met een EER-onderdaan ... 74

a. Door de descendenten ... 74

b. Door de ascendenten ... 75

3. Gezinshereniging met een niet-EER onderdaan ... 76

4. Conclusie ... 78

B. De mogelijkheid tot het weigeren van het verlenen van een verblijfsrecht wegens het frauduleus karakter van een schijnerkenning ... 78

§3. De verplichte toepassing van het internationaal privaatrecht bij de erkenning van buitenlandse erkenningsakten ... 84

Hoofdstuk 4 Repressie van schijnerkenningen ... 87

Afdeling 1 De betwisting en nietigverklaring van een erkenning ... 87

§1. Betwisting van een erkenning ... 87

A. Ontvankelijkheid ... 88

1. Titularissen ... 88

2. Termijnen ... 94

3. Voorwaarden ... 96

B. Gegrondheid ... 96

§2. Nietigverklaring ... 102

A. België ... 102

1. Het (betwiste) onderscheid tussen een betwisting en een nietigverklaring 102

2. Nietigverklaring van een schijnerkenning op basis van wetsontduiking..... 103

B. Frankrijk 106

§3. Gevolgen van een nietigverklaring van een schijnerkenning 107

A. Schadevergoeding..... 107

B. De terugvordering van de betaalde bijdragen tot het onderhoud en de opvoeding van het kind 109

C. Nationaliteit 109

D. Verblijfsrechtelijke gevolgen van de erkenning 111

Afdeling 2 Strafrechtelijke mogelijkheden 112

§1. De uitdrukkelijke strafbaarstelling van een schijnerkenning..... 112

§2. Hulp aan vreemdelingen bij het onregelmatig binnenkomen of verblijven in het land..... 114

§3. Mensensmokkel 114

§4. Valsheid in geschrifte 115

§5. Het gebruik van valse stukken..... 118

§6. Oplichting..... 119

§7. Mensenhandel..... 120

§8. De frauduleuze verkrijging van een administratief document..... 121

Afdeling 3. De mogelijkheden tot het beëindigen van het verblijfsrecht 121

Afdeling 4. De mogelijkheden tot het ontnemen van de door de schijnerkenning verkregen nationaliteit..... 124

Hoofdstuk 5 Voorstellen de lege ferenda 125

Afdeling 1 Definitie van een schijnerkenning..... 125

Afdeling 2 Preventie..... 126

§1. De weigeringsverplichting en de uitstelmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris 126

A. De verplichting om de opmaak van de erkenningsakte te weigeren..... 126

B. De mogelijkheid om de opmaak van de erkenningsakte uit te stellen 128

C. Gemeenschappelijk..... 131

§2. Uitbreiding van de in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister opgenomen gegevens 134

§3. De mogelijkheid tot het weigeren van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf 136

§ 4. Overige wijziging 137

Afdeling 3 Repressie 138

§1. De betwisting van een schijnerkenning 138

§2. Uitdrukkelijke strafbaarstelling van het toestemmen met en het doen van schijnerkenningen 140

§ 3. De mogelijkheid tot het intrekken van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf 141

§4. De mogelijkheid tot verval van de Belgische nationaliteit 141

§5. Overige wijzigingen 142

Afdeling 4 Voorstellen die zowel preventie als repressie betreffen 142

Afdeling 5 Concrete suggesties tot wetswijziging 142

§1. Definitie 142

§2. Preventie 142

A. De weigeringsverplichting en uitstelmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand 142

B. Uitbreiding van de in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister opgenomen gegevens 144

C. De mogelijkheid tot het weigeren van de verlening van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf 146

D. Overige wijzigingen 148

§3. Repressie 148

A. De betwisting van een schijnerkenning 148

B. Uitdrukkelijke strafbaarstelling van het toestemmen met en het doen van schijnerkenningen 150

C. De mogelijkheid tot intrekking van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf 151

D. De mogelijkheid tot verval van de Belgische nationaliteit 153

E. Overige wijziging 154

§4. Voorstellen die zowel betrekking hebben op preventie als op repressie 154

A. De mogelijkheid tot het weigeren van de verlening of de beëindiging van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf 154

B. Overige wijzigingen 155

Bibliografie 156

Internationale bronnen 156

België 156

Duitsland 164

Frankrijk 165

Nederland 168

Studies over het misbruik van het recht op gezinshereniging 170

Varia 170

Bijlagen 171

Bijlage 1: De gebruikte buitenlandse wetgeving 171

Aruba 171

Duitsland 171

Frankrijk 178

Nederland 195

Bijlage 2: Een overzicht van de invloed van een schijnerkenning op nationaliteits- en verblijfsrechtelijk vlak in België 219

Bijlage 3: Dagvaarding bij Rb. Luik (3e k.) 15 februari 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg. en Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg. 227

Bijlage 4: Rb. Luik (3e k.) 15 februari 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg. 237

Bijlage 5: Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg. 245

Bijlage 6 : Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/4275/A, onuitg. 248

Bijlage 7 : Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/5122/A, onuitg. 253

Bijlage 8: Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg. 259

Bijlage 9: Overzicht van de gebruikte afkortingen 265

Hoofdstuk 1 Inleiding

Afdeling 1 Afbakening

1. Deze masterproef behandelt de problematiek van schijnerkenningen.[1] Er werd bewust de keuze gemaakt om uitsluitend deze problematiek te behandelen. Bijgevolg wordt er niet ingegaan op leugenachtige erkenningen[2] die niet tevens een schijnerkenning behelzen. De algemene regels betreffende erkenningen komen bovendien slechts aan bod als ze een preventieve of repressieve invloed kunnen uitoefenen op schijnerkenningen.

2. Tevens werd de keuze gemaakt om uitsluitend de algemene regels betreffende gezinshereniging te bespreken. Er wordt dus niet ingegaan op de uitzonderingregels die bijvoorbeeld gelden als de gezinshereniger[3] erkend is als vluchteling.

3. Tenslotte wordt er in deze masterproef meestal van uitgegaan dat de erkenner een man is. Deze keuze is door twee redenen ingegeven. Ten eerste kan in België een erkenning door de moeder slechts in uitzonderlijke situaties.[4] Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid. Ten tweede voorziet het Belgische afstammingsrecht slechts sinds 1 januari 2015 in de mogelijkheid voor de meemoeder om een kind te erkennen.[5] Bijgevolg zal een schijnerkenning door een meemoeder in België momenteel waarschijnlijk slechts zeer zelden voorkomen. Bovendien kan een dergelijke erkenning, gelet op art. 62, § 1, eerste lid WIPR slechts als het familierecht van het land waarvan de erkenner de nationaliteit heeft, voorziet in deze mogelijkheid. Omwille van deze redenen wordt de erkenning door een meemoeder uitsluitend behandeld bij de bespreking van de mogelijkheden tot betwisting van een schijnerkenning.

Afdeling 2 Onderzoeksvragen

4. 1. Wat is een schijnerkenning?

2. Wat zijn de oorzaken van de problematiek van schijnerkenningen in België?

3. Bestaan er in de bestudeerde landen reeds manieren om schijnerkenningen te voorkomen en/of te bestrijden?

---

[1] In de randnummers 16 tot 25 wordt ingegaan op wat er onder een schijnerkenning dient verstaan te worden.
[2] Dit zijn erkenningen waarbij de erkenner niet de biologische ouder van het erkende kind is.
[3] Dit is de persoon die reeds legaal in het land verblijft en met wie het familielid herenigd wilt worden.
[4] Art. 57, 2° en art. 313, § 1 BW.
[5] Art. 325/4, eerste lid BW.

4. Wat is een realiseerbare en doeltreffende oplossing voor de problematiek van schijnerkenningen in België? Welke reeds bestaande wetsbepalingen moeten hiervoor aangepast worden? Welke nieuwe wetsbepalingen moeten hiervoor ingevoerd worden?

Afdeling 3 Methodiek

5. De bedoeling van deze masterproef is om een effectieve en een realiseerbare oplossing voor de problematiek van schijnerkenning in België voor te stellen. Om dit doel te kunnen bereiken, dient er eerst nagegaan te worden wat een schijnerkenning precies is en wat de oorzaken van deze problematiek in België zijn. Dit wordt onderzocht aan de hand van de Belgische wetgeving, rechtsleer en rechtspraak.

6. Na het beantwoorden van deze twee vragen, wordt er onderzocht of er reeds regels in België, Nederland, Frankrijk en Duitsland zijn die een preventieve invloed kunnen uitoefenen op deze problematiek of die het mogelijk maken om, als een schijnerkenning plaats heeft gevonden, er tegen op te treden. De functionele methode wordt dus toegepast.

De keuze voor een rechtsvergelijkend onderzoek werd ingegeven door het ontbreken van specifieke wetgeving omtrent schijnerkenning in België en de zeer beperkte Belgische rechtsleer en rechtspraak met betrekking tot dit onderwerp. Bovendien kunnen de buitenlandse regels en de al dan niet effectieve werking van deze regels, een inspiratiebron vormen voor een regeling in België.

7. Er werd gekozen voor Nederland, Frankrijk en Duitsland aangezien deze drie buurlanden van België reeds maatregelen genomen hebben ter voorkoming en bestrijding van deze vorm van migratiefraude. De keuze voor Frankrijk werd tevens ingegeven door de gemeenschappelijke oorsprong van het Belgische en het Franse Burgerlijk Wetboek. De situatie in Nederland en Duitsland is bovendien ook interessant aangezien het Duits en Nederlands Burgerlijk Wetboek als kwalitatief hoogstaand beschouwd worden en recenter zijn dan het Belgische. Nederland, Frankrijk en Duitsland hebben bovendien een gelijkaardig rechtssysteem als België.

Het rechtsvergelijkend onderzoek wordt, gelet op de beperktheid van het aantal woorden en het risico op het verlies van het overzicht wanneer er teveel landen in het onderzoek betrokken worden, beperkt tot deze vier landen.

8. Na dit rechtsvergelijkend onderzoek, wordt een oplossing voor de problematiek van schijnerkenningen in België voorgesteld. Dit voorstel is gebaseerd op twee factoren. Enerzijds wordt er teruggegrepen naar de inzichten verworven door het rechtsvergelijkend onderzoek en het onderzoek naar de oorzaken van deze problematiek in België. Anderzijds wordt er aandacht besteed aan wat er volgens actoren uit de praktijk moet veranderen en hoe dit volgens hen moet veranderen. Hiervoor heb ik contact opgenomen met meerdere personen die in aanraking komen met de problematiek van schijnerkenningen.

Afdeling 4 Maatschappelijke relevantie

9. De schijnerkenning is een relatief onbekende problematiek. Bijgevolg kan de vraag worden gesteld of de problematiek niet beperkt is tot enkele gevallen.

Er bestaan geen precieze cijfers over hoeveel schijnerkenningen er precies voorkomen in België. Dit valt te verklaren door de bedoeling van een schijnerkenning, namelijk het verkrijgen van een verblijfsrecht en/of de Belgische nationaliteit hoewel men, gelet op de verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke regels, er normalerwijze geen aanspraak op kan maken. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie waarin een uitgeprocedeerde asielzoeker door middel van een schijnerkenning toch een verblijfsrecht verkrijgt.[6] Bijgevolg is het geenszins de bedoeling van de persoon of personen voor wie de erkenning een verblijfsrechtelijk voordeel teweegbrengt, dat de migratiefraude ontdekt wordt.

Om een idee te krijgen van de omvang van de problematiek van schijnerkenningen, heb ik met meerdere steden/gemeenten contact opgenomen.

§1. Erkenningen in België

10. Een eerste vraag die gesteld werd, was hoeveel vermoede schijnerkenningen[7] er reeds plaatsgevonden hadden in de stad/gemeente.

Gemeente/Stad	**Aantal vermoede schijnerkenningen**	**Periode**
Oostende	13	… - 13/08/2014

[6] Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie (hierna: Overzicht moeilijke wetten), *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
[7] Het gaat dus niet om bewezen schijnerkenningen.

Gent	17	2014
Leuven	2	…- 12/9/2014
Roeselare	3	9/2013 - 2/9/2014
Brugge	0	…. - 11/9/2014
Antwerpen	1[8]	Per twee maanden
Langemark-Poelkapelle	2[9]	… - 1/10/2014

Naast de verschillende steden/gemeenten heb ik tevens contact opgenomen met het parket van Antwerpen. Van 1 januari tot en met 10 september 2014 werden dertig tot vijfendertig dossiers opgestart betreffende schijnerkenningen. Er werd echter nog in geen enkel dossier een vordering ingeleid voor de rechtbank, zowel in 2014 als in de vorige jaren. Tenslotte opende de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: DVZ) in 2012 voor honderdzessenzestig verdachte dossiers een onderzoek.[10] In 2013 waren dit tweehonderdachtentachtig onderzoeken.[11]

11. Uit deze cijfergegevens kan men afleiden dat er een groot verschil bestaat tussen de verschillende steden/gemeenten. M.i. zijn hier drie verklaringen voor. Ten eerste wordt gelet op de bedoeling van de persoon of personen voor wie de erkenning verblijfsrechtelijk voordeel teweeg brengt,[12] waarschijnlijk slechts het topje van de ijsberg opgemerkt. Bovendien gaat het om een minder bekende vorm van migratiefraude en zullen sommige ambtenaren meer aandacht besteden aan de mogelijkheid van misbruik voor verblijfsrechtelijke redenen, dan andere ambtenaren. Tenslotte dient er uiteraard rekening gehouden te worden met het verschil in aantal inwonende vreemdelingen in de verschillende steden/gemeenten.

[8] Dit aantal heeft echter uitsluitend betrekking op de situatie waarin er geen onderzoek ingesteld is naar een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning tussen de moeder en erkenner. Meestal gaat een vermoede schijnerkenning samen met een onderzoek naar een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning.
[9] Dit cijfer is, gelet op het feit dat er zich in deze gemeente een asielcentrum bevindt, zeer laag. Volgens de dienst burgerzaken valt dit lage cijfer te verklaren doordat de ambtenaar steeds vraagt om een bewijs van de ongehuwde staat van de moeder en de erkenner voor te leggen. Vreemdelingen die in het asielcentrum verblijven, kunnen dit slechts zelden bewijzen. Het vragen van deze bewijzen is vanuit internationaal privaatrechtelijk oogpunt aangeraden.
[10] Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 216.
[11] Activiteitenrapport 2013 van de DVZ. https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 224.
[12] Zie randnummer 9.

§2. Erkenningen in het buitenland

12. Er werd tevens gevraagd of de ambtenaren bekend waren met een vermoede buitenlandse schijnerkenning waarvan de erkenning gevraagd werd. Geen van de gecontacteerde ambtenaren had kennis van een dergelijke situatie. Ook het Openbaar Ministerie van Antwerpen was niet bekend met een toepassingsgeval van deze vorm van schijnerkenningen.

13. Uit deze antwoorden kan er afgeleid worden dat er waarschijnlijk minder gebruik gemaakt wordt van deze vorm van schijnerkenningen. Dit valt te verklaren door de eenvoudigheid waarmee men in België een schijnerkenning kan doen.

§3. Conclusie

14. In sommige gemeenten/steden is het aantal door de ambtenaar van de burgerlijke stand vermoede schijnerkenningen aan de zeer lage kant. Gelet op de bedoeling van een schijnerkenning,[13] omvatten deze vermoede schijnerkenningen waarschijnlijk slechts een klein gedeelte van het totale aantal. Desondanks gaat het in sommige gemeenten/steden toch om (te) hoog aantal.

Bovendien kan de vraag gesteld te worden of een schijnerkenning niet in strijd is met het belang van het kind. In de situatie waarin de schijnerkenning plaatsvindt om een verblijfsrechtelijke verbetering voor de erkenner te bewerkstelligen, is de erkenning in principe in strijd met het belang van het kind. Als er daarentegen een verblijfsrechtelijke verbetering voor het kind (en eventueel de moeder) beoogd wordt, is het antwoord gecompliceerder. Enerzijds kan er geargumenteerd worden dat de schijnerkenning in strijd is met het belang van het kind, aangezien er in principe[14] geen socio-affectieve ouder-kindrelatie zal worden opgebouwd tussen de erkenner en het kind. Hoewel het kind juridisch twee ouders zal hebben, zal er slechts één zich daadwerkelijk als ouder gedragen en zijn ouderlijke plichten uitoefenen.[15] Dit kan mogelijks tot verwarring bij het kind leiden. Het is bovendien mogelijk dat de socio-affectieve door deze erkenning, niet de juridische vader kan worden. Anderzijds kan er geargumenteerd worden dat het kind door de erkenning de mogelijkheid kan krijgen om op te groeien in een land dat meer mogelijkheden biedt dan het herkomstland.

[13] Zie randnummer 9.
[14] Zie randnummer 20.
[15] Het is uiteraard mogelijk dat een derde zich als ouder gedraagt ten aanzien van het kind.

De rechtbank van eerste aanleg te Luik oordeelde tevens dat een schijnerkenning in strijd is met het belang het van kind. Volgens de rechtbank primeert het recht op het kennen van je biologische ouders en de opvoeding door hen, immers op het mogelijks verblijfsrechtelijk voordeel dat door middel van een schijnerkenning bekomen kan worden.[16] M.i. sluit een schijnerkenning echter niet uit dat het kind weet wie zijn biologische vader is en opgevoed wordt door hem.

15. Omwille van deze redenen is het aangewezen dat de wetgever zich in de nabije toekomst buigt over deze problematiek. De gemeenten zijn tevens vragende partij naar een regeling waardoor ze preventief kunnen ingrijpen.[17]

In het regeerakkoord van de regering-Michel I is alvast bepaald dat de strijd tegen schijnerkenningen zal worden gevoerd en dit met respect voor het familiaal leven en ieders privacy.[18] De minister van Justitie, meneer Geens, heeft in zijn beleidsverklaring beloofd om, in samenspraak met de staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie, bijzondere aandacht te schenken aan deze problematiek.[19] Tenslotte heeft de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, meneer Francken, beloofd om de bescherming voor de slachtoffers van schijnerkenningen te blijven garanderen.[20] Op 15 mei 2015 was het echter nog steeds wachten op het omzetten van deze beloftes in wetsvoorstellen.

Hoofdstuk 2 Het fenomeen schijnerkenning en zijn oorzaken

Afdeling 1 De problematiek

§1. Definitie van het begrip schijnerkenning

16. Hoewel er slechts zeer weinig Belgische bronnen handelen over de problematiek van schijnerkenningen, zijn er opmerkelijke verschilpunten terug te vinden in de gehanteerde definities. In deze paragraaf worden de verschilpunten becommentarieerd. Er wordt tevens aandacht besteed aan de definitie van het *European migration network*.

[16] Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.
[17] Activiteitenrapport 2013 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 200.
[18] Regeerakkoord d.d. 9 oktober 2014, www.premier.be/nl/regeerakkoord, 155.
[19] Beleidsverklaring Justitie d.d. 17 november 2014, *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54K0020/018, 29.
[20] Beleidsverklaring Asiel en Migratie d.d. 18 november 2014, *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54K0020/021, 10.

A. Het oogmerk om een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen

17. Alle (gevonden) definities zijn het eens dat het slechts om een schijnerkenning gaat als de erkenning ingegeven is door het oogmerk om een verblijfsrechtelijk voordeel[21] teweeg te brengen.[22] In tegenstelling tot de andere definities, vermeldt degene van het *European Immigration Network* niet dat dit de uitsluitende bedoeling moet zijn.[23] Volgens deze definitie gaat het dus ook om een schijnerkenning als de erkenner buiten het teweeg brengen van nationaliteits- en/of verblijfsrechtelijke gevolgen, tevens de bedoeling heeft om het kind mede op te voeden. M.i. is dit niet correct en verdienen de andere definities, op dit punt, de voorkeur. Bij een schijnerkenning wordt er dus steeds misbruik gemaakt van de mogelijkheid tot erkenning om een verblijfsrechtelijk voordeel te bewerkstelligen. De erkenningsmogelijkheid die bestaat voor personen die een kind wensen mede op te voeden,[24] wordt immers gebruikt voor verblijfsrechtelijke oogmerken die losstaan van de wens om het kind mede op te (laten) voeden.

18. De definities zijn tevens niet eensluidend over in wiens hoofde de fraude aanwezig moet zijn. Volgens G. Verschelden en S. D'Hondt dient de fraude in hoofde van de erkenner aanwezig te zijn.[25] De andere definities, met uitsluiting van degene van het *European Immigration Network*, bepalen enkel dat de migratiefraude het enige oogmerk mag zijn.[26] Er wordt dus niet bepaald of het volstaat dat ofwel de moeder, ofwel het kind, ofwel de erkenner louter nationaliteits- en/of verblijfsrechtelijke gevolgen beogen, of dat er daarentegen vereist is dat geen van de voormelde personen een ander oogmerk heeft. Op basis van een

[21] Dit verblijfsrechtelijk voordeel kan bewerkstelligd worden door een verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke verandering.

[22] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147; P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, 22; G. VERSCHELDEN, *Origineel ouderschap herdacht*, Brugge, die Keure, 2005, 352, nr. 597; T. WUYTS, *Ouderlijk gezag: een coherente gezagsregeling voor minderjarigen*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 164, nr. 188; European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf, 7-8.

[23] European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf, 7-8.

[24] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, 225.

[25] De definitie van G. Verschelden wordt afgeleid uit een in zijn doctoraat voorgestelde bepaling voor de nietigverklaring van schijnerkenningen. S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, 222; G. VERSCHELDEN, *Origineel ouderschap herdacht*, Brugge, die Keure, 2005, 352, nr. 597.

[26] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147; P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, 22; T. WUYTS, *Ouderlijk gezag: een coherente gezagsregeling voor minderjarigen*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 164, nr. 188.

grammaticale interpretatie kan geoordeeld worden dat zowel de erkenner als het erkende kind als de moeder geen andere doel mag nastreven met de erkenning en dat het bijgevolg geen schijnerkenning betreft als één van deze personen een ander doel heeft.

Er dient echter rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat de schijnerkenning tegen betaling plaatsvindt. In een dergelijke situatie zal de persoon die de betaling van een geldsom ontvangt in ruil voor de (toestemming tot de) erkenning, niet uitsluitend het teweeg brengen van het verblijfsrechtelijk voordeel als oogmerk hebben. Deze persoon zal tevens de bedoeling hebben om zich te verrijken. Aangezien de erkenner de betaling kan ontvangen, schiet ook de definitie van G. Verschelden tekort.[27]

Ten tweede dient er rekening gehouden te worden met het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Gent waarin een schijnerkenning nietig verklaard werd wegens wetsontduiking. De rechtbank oordeelde dat zelfs indien bewezen zou zijn dat de erkenner medewerking aan de schijnerkenning verleende, de erkenner de nietigverklaring zou kunnen vorderen.[28] Volgens S. D'Hondt kan hieruit afgeleid worden dat de rechter van oordeel was dat het tevens om een schijnerkenning kan gaan als er geen fraude aanwezig is in hoofde van de erkenner.[29] S. D'Hondt is echter van oordeel dat het in een dergelijke situatie niet om een schijnerkenning gaat.[30]

Tenslotte wordt in de definitie van een schijnhuwelijk[31] en van een schijn-wettelijke samenwoning[32] bepaald dat het voldoende is als één van de partners het huwelijk of wettelijke samenwoning louter aangaat om een verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen. Door middel van een analogie redenering kan geoordeeld worden dat het tevens bij een schijnerkenning volstaat dat één van de betrokken partijen de uitsluitende bedoeling heeft om gevolgen teweeg te brengen in het nationaliteits- en/of vreemdelingenrecht.

Gelet op de mogelijkheid van een schijnerkenning tegen betaling, de hierboven besproken interpretatie van het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Gent en de definitie van een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning, is er m.i. sprake van een schijnerkenning als bij minstens één van de betrokken personen het verblijfsrechtelijk

---

[27] G. VERSCHELDEN, *Origineel ouderschap herdacht*, Brugge, die Keure, 2005, 352, nr. 597.
[28] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd* 2003, 220.
[29] G. Verschelden interpreteert deze zin anders. Zie randnummer 228.
[30] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 223.
[31] Art. 146*bis* BW.
[32] Art. 1476*bis* BW.

voordeel de enige beweegreden is. Deze beweegreden kan uiteraard niet aanvaard worden in hoofde van jonge kinderen.

19. Als de erkenner geen frauduleus oogmerk heeft, kan het volgens S. D'Hondt[33] slechts om een schijnerkenning gaan als de betrokkene die wel een frauduleus oogmerk heeft, moet toestemmen[34] met de erkenning.[35] M.i. klopt dit. Als het erkende kind meerderjarig is en bijgevolg de moeder niet moet toestemmen met de erkenning, gaat het niet om een schijnerkenning als zowel de erkenner als het erkende kind te goeder trouw zijn. Als het erkende kind daarentegen jonger is dan twaalf jaar, zal hij of zij nog te jong zijn om een dergelijk frauduleus oogmerk te hebben. In een dergelijke situatie zal het dus uitsluitend om een schijnerkenning gaan als de moeder of de erkenner uitsluitend een verblijfsrechtelijk voordeel wou teweegbrengen.

20. Aangezien een schijnerkenning m.i. bestaat zodra één van de betrokken partijen de uitsluitende bedoeling heeft om door middel van de erkenning een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen, is het mogelijk dat een betrokkene te goede trouw is en de bedoeling heeft om daadwerkelijk een ouder-kindrelatie op te (laten)[36] bouwen. Ondanks het bestaan van deze mogelijkheid, zal er waarschijnlijk slechts zelden daadwerkelijk een ouder-kindrelatie opgebouwd worden. Vooreerst zal waarschijnlijk in het merendeel van de schijnerkenningen, geen van de betrokkenen daadwerkelijk een ouder-kindrelatie willen (laten) opbouwen. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een schijnerkenning tegen betaling of de situatie waarin de erkenner uitsluitend de moeder wil helpen.[37] Bovendien kan verwacht worden dat de betrokkene te goeder trouw afziet van zijn of haar bedoeling eenmaal hij de drijfveren van de andere ontdekt. Bij een *maternité* of *paternité grise*[38] zal er echter waarschijnlijk meer een daadwerkelijke ouder-kindrelatie opgebouwd worden dan bij een doorsnee schijnerkenning.

---

[33] S. D'Hondt is echter van oordeel dat bij een schijnerkenning steeds fraude in hoofde van de erkenner aanwezig is. S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 223.
[34] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.
[35] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 226.
[36] Het gaat om het laten opbouwen van een ouder-kindrelatie als de moeder dit oogmerk heeft.
[37] Zoals in Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd* 2003, 220.
[38] Dit is de situatie waarin een vreemdeling doet alsof hij of zij gevoelens koestert voor een EER-onderdaan met de uitsluitende bedoeling om een kind te verwekken en om vervolgens als ouder van een EER-onderdaan, een verblijfsrecht te verkrijgen. Zie randnummers 45-47.

B. De invloed van de biologische werkelijkheid op het al dan niet bestaan van een schijnerkenning

21. In de definitie van het College van Procureurs-Generaal en deze van het *European Migration Network*[39] is bepaald dat bij een schijnerkenning de erkenner niet de biologische ouder is van het kind.[40] M.i. kan er echter tevens sprake zijn van een schijnerkenning als de erkenner de biologische ouder van het kind is. Dit zal echter enkel het geval zijn als er een erkenning plaatsvindt in de situatie van *paternité* en *maternité grise*.[41]

C. Een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner of het kind en eventueel de moeder

22. De definities spreken elkaar tevens tegen over in wiens hoofde de schijnerkenning een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg kan brengen.

23. Volgens het College van Procureurs-Generaal gaat het ofwel om verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner ofwel voor de moeder van het kind.[42] Deze definitie is echter onvolledig. Het erkende kind kan immers tevens een verblijfsrechtelijk voordeel verkrijgen. Dit voordeel zal bestaan uit het verwerven van de Belgische nationaliteit of een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging met de erkenner.

24. De definitie van G. Verschelden bepaalt dat met de schijnerkenning een verblijfsrechtelijk voordeel, dat verbonden is aan de staat van ouder of kind beoogd wordt.[43] Het *European Migration Network* bepaalt tenslotte dat er twee categorieën van schijnerkenningen bestaan. In de eerste categorie verkrijgt de erkenner een verblijfsrechtelijk voordeel. In de tweede categorie verkrijgt het erkende kind en eventueel de andere ouder het voordeel.[44] Deze definities verdienen, op dit punt, de voorkeur. In de praktijk lijkt de schijnerkenning, waarmee een verblijfsrechtelijk voordeel beoogd wordt voor de moeder en

[39] Deze voorwaarde wordt echter enkel bepaald voor de eerste categorie (dit is de situatie waarin de erkenner een verblijfsvoordeel bekomt) van schijnerkenningen. Waarschijnlijk gaat het eerder om een vergetelheid, in plaats van een weldoordachte weglating.
[40] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147-148; European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf, 7-8.
[41] Zie randnummers 45-47.
[42] Overzicht moeilijke wetten *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, 5 februari 2014, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
[43] G. VERSCHELDEN, *Origineel ouderschap herdacht*, Brugge, die Keure, 2005, 352, nr. 597
[44] European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf, 7-8.

het kind, beduidend vaker voor te komen dan degene waarmee een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner beoogd wordt.[45]

D. Conclusie

25. Te concluderen valt dat een schijnerkenning een erkenning is waarbij de erkenner of een persoon die moet toestemmen met de erkenning[46] de loutere bedoeling heeft om gevolgen teweeg te brengen in het nationaliteits- en/of vreemdelingenrecht. Als het om een schijnerkenning bij een *paternité grise* of *maternité grise*[47] gaat, zal de erkenner daadwerkelijk de biologische vader van het kind zijn. Een schijnerkenning kan tenslotte een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg brengen ten aanzien van erkenner of ten aanzien van het kind en eventueel de moeder.

§2. Actualiteit van de problematiek

26. Zolang er regels bestaan, zijn er mensen die de toepassing van deze regels willen ontwijken. Via wetsontduiking kan men proberen het gewenste resultaat toch te bereiken. Deze problematiek is ook gekend in het vreemdelingen- en nationaliteitsrecht. Sommige vreemdelingen die niet in aanmerking komen voor een verblijfsrecht of de Belgische nationaliteit, proberen deze via een achterpoortje toch te verwerven. In eerste instantie denkt men hierbij aan een schijnhuwelijk. en schijn-wettelijke samenwoning. Twee minder bekende vormen zijn de schijnadoptie en schijnerkenning.

27. Deze achterpoortjes zijn niet enkel gekend bij vreemdelingen, ook de wetgevende macht is zich van deze problematiek bewust. Begin juni 2013 werd een wet goedgekeurd ter bestrijding van schijnhuwelijken en schijn-wettelijke samenwoningen.[48] Ook de regels met betrekking tot de gezinshereniging vermoeilijken schijnhuwelijken en schijn-wettelijke samenwoningen. Art. 2 van de wet van 8 juli 2011 bepaalt bijvoorbeeld dat een legaal in België verblijvende niet-EER-onderdaan die zich wil herenigen met zijn of haar

[45] Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand.* Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 42-43; European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf, 49.
[46] Art. 329*bis*, § 1 en § 2.
[47] Zie randnummers 45-47.
[48] Wet 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, *BS* 23 september 2013.

echtgeno(o)t(e) of de persoon waarmee hij of zij een geregistreerd partnerschap gesloten heeft, een inkomen moet hebben dat minimaal gelijk is aan 120% van het leefloon voor een persoon die samenwoont met een gezin te zijne laste.[49] De cel schijnrelaties van de stad Gent merkt een duidelijke stijging van vermoedelijke schijnerkenningen sinds de inwerkingtreding van deze wet. Ook schijnadopties worden steeds moeilijker. Dit komt onder meer door de procedure tot instelling van een interlandelijke adoptie,[50] die geïnspireerd is op het Haagse adoptieverdrag.[51]

28. Aangezien schijnhuwelijken, schijn-wettelijke samenwoningen en schijnadopties steeds moeilijker worden, wordt er toevlucht gezocht tot andere vormen van migratiefraude, zoals de schijnerkenning.[52] Bovendien heeft de verandering van de verblijfswetgeving door het arrest Ruiz-Zambrano van het Hof van Justitie,[53] tot gevolg dat de ouders van een minderjarige Belg een verblijfsaanvraag op basis van art. 40*ter* Vreemdelingenwet kunnen indienen.[54] Voorheen kon een ouder enkel via een regularisatieprocedure zijn of haar verblijf regulariseren.[55] Bijgevolg kunnen ouders van Belgen eenvoudiger een verblijfsrecht verkrijgen en werden schijnerkenningen aanlokkelijker.[56] Het aantal schijnerkenning is de laatste jaren bijgevolg sterk toegenomen.[57] Dit gaf aanleiding tot de oprichting van een werkgroep.[58]

29. In tegenstelling tot schijnhuwelijken, schijn-wettelijke samenwoningen en schijnadopties zijn schijnerkenningen, onder andere wegens het ontbreken van specifieke

---

[49] Art. 2 wet 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging, *BS* 12 september 2011.

[50] Deze procedure is te vinden in art. 357 tot en met art. 367-3 BW.

[51] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 223.

[52] Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 215; Activiteitenrapport 2013 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 224.

[53] HvJ C-34/09, *Ruiz Zambrano*, 2011.

[54] Vraag om uitleg van de heer Tanguy Veys tot mevrouw Maggie De Block over het recht op gezinshereniging voor ouders van minderjarige Belgen, *Hand.* Kamer 2012-13, 26 februari 2013, nr. CRIV 53 COM 683, 65; N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 34.

[55] Art. 9*bis* Vreemdelingenwet; N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 34.

[56] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5.

[57] Focus-studie van het Belgisch Nationaal Contactpunt van het Europees Migratienetwerk over misbruiken op het vlak van het recht op gezinshereniging: schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen (hierna: Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België), maart 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/be_20120717_familyreunificationstudy_final_nlversion_nl.pdf, 5.

[58] Vraag om uitleg van mevrouw Jacqueline Galant tot mevrouw Annemie Turtelboom over baby's voor het verkrijgen van verblijfsdocumenten, *Hand.* Kamer 2012-13, 24 september 2013, CRABV 53 COM 817, 32.

wetgeving,[59] relatief eenvoudig. Het is uiteraard mogelijk om reeds bestaande wetgeving toe te passen op een schijnerkenning. Bijgevolg kan het Openbaar Ministerie bijvoorbeeld een betwistingsvordering inleiden op basis van art. 138*bis*, § 1 Ger.W.[60] Deze mogelijkheid is echter maar een doekje voor het bloeden.

30. Ten eerste is het zeer moeilijk om een schijnerkenning op te sporen. Dit komt onder andere door de bedoeling die schuilgaat achter een schijnerkenning[61] en het soort tribaal verband waarin schijnerkenningen gebeuren.[62] Er vormden zich bijvoorbeeld netwerken binnen de Kameroense en andere Afrikaanse gemeenschappen in Luik.[63]

Er kan bovendien vrij gekozen worden voor welke ambtenaar van de burgerlijke stand of notaris het kind erkend wordt.[64] Daarbovenop werden voor 1 januari 2015 de kinderen slechts in het rijksregister vermeld bij de ouder als ze (in het verleden) op hetzelfde adres ingeschreven waren. Bijgevolg kon men zeer eenvoudig in korte tijd in verschillende gemeenten kinderen van verschillende vrouwen erkennen, zonder dat een ambtenaar van de burgerlijke stand aan de alarmbel trok. Sinds 1 januari 2015 worden de kinderen steeds vermeld.[65]

31. Ten tweede kan het Openbaar Ministerie slechts een betwistingsvordering inleiden als de openbare orde in gevaar wordt gebracht.[66] Het bewijs van niet biologisch verwantschap is dus onvoldoende. Het Openbaar Ministerie baseerde reeds vorderingen op het bij wetsontduiking aanwezige opzet om de wet bedrieglijk toe te passen.[67] Bovendien moeten de erkenner en de met de erkenning toestemmende personen die de erkenning willen betwisten, aantonen dat er een wilsgebrek in hun hoofde aanwezig was[68] of de vernietigingsvordering baseren op wetsontduiking.[69]

---

[59] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5.
[60] Art. 138*bis*, § 1 Ger.W.
[61] Zie randnummer 9.
[62] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
[63] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5.
[64] Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand.* Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 41; G. BAETEMAN, *Overzicht van het personen- en gezinsrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1993, 194; H. DE PAGE en J.-P. MASSON, *Traité élémentaire de droit civil belge*, II/1, Brussel, Bruylant, 1990, 326, nr. 340; Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 215.
[65] Art. 15 en 20, § 1 wet 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, *BS* 31 december 2013.
[66] Cass. 28 maart 1974, *RW* 1974-75, 343.
[67] Zie randnummer 202.
[68] Art. 325/7, § 1, tweede lid en 330, § 1, tweede lid BW.
[69] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd* 2003, 220.

32. Door deze moeilijke opsporing van schijnerkenningen en de zware bewijslast,[70] werden er tot op heden slechts twee schijnerkenningen nietig verklaard wegens hun frauduleus karakter.[71] De personen voor wie een schijnerkenning een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg gebracht heeft, lopen dus weinig risico dat de erkenning nietig verklaard wordt.

33. Bovendien is het onduidelijk of een persoon die zich schuldig maakt aan het doen van of toestemmen met een schijnerkenning strafrechtelijke vervolgd kan worden. In afdeling 2 van hoofdstuk 4 wordt dieper ingegaan op de al dan niet bestaande mogelijkheid tot vervolging in België.

34. Hoewel schijnerkenningen relatief onbekend zijn, is het geen recent fenomeen. S. D'Hondt verwijst naar een in 1976 door het Hof van Cassatie bevestigde vernietiging van een schijnerkenning.[72] In Nederland werd reeds in 1987 vastgesteld dat er schijnerkenningen plaatsvonden.[73] Schijnerkenningen komen dus reeds geruime tijd voor maar springen slechts recentelijk meer in het oog door de stijging van het gebruik van deze vorm van migratiefraude.

§3. Het onderscheid tussen leugenachtige erkenningen en schijnerkenningen

35. Schijnerkenning en leugenachtige erkenningen stemmen, ondanks de gelijkenissen, niet overeen. Een leugenachtige erkenning is een erkenning die gedaan wordt door een persoon die niet de biologische ouder van het kind is.[74] Dit zal quasi steeds het geval zijn bij een schijnerkenning. Enkel als de erkenning plaatsvindt bij een *paternité* of een *maternité grise*,[75] zal de schijnerkenning geen leugenachtige erkenning zijn.

Een leugenachtige erkenning is bovendien niet noodzakelijk ingegeven door een verblijfsrechtelijk oogmerk. Het is mogelijk dat de leugenachtige erkenning ingegeven is door

---

[70] Algemene beleidsnota van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke integratie en Armoedebestrijding, Deel Asiel en Migratie, *Parl.St.* Kamer, 21 december 2012, nr. 53K2586/021, 12; Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147; Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand*. Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 43; Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5 en 15; Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 216.

[71] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd*. 2003, 220; Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

[72] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 224.

[73] Notie omtrent schijnerkenningen, Tweede Kamer der Staten-Generaal 1987-88, 20 436, nr. 2.

[74] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 223.

[75] Zie randnummers 45-47.

de bedoeling om het kind mede op te voeden.[76] Het is tevens mogelijk dat de leugenachtige erkenning geen gevolgen teweeg brengt in het nationaliteits- en/of vreemdelingrecht. Bij een schijnerkenning zal daarentegen de erkenner of een persoon die moet toestemmen met de erkenning[77] uitsluitend een verblijfsrechtelijk oogmerk hebben.[78]

§4. De verschillende verschijningsvormen van schijnerkenningen

A. Het onderscheid naargelang de erkenning in België of in het buitenland plaatsvindt

36. Een schijnerkenning kan ofwel plaatsvinden in België ofwel in het buitenland. Aangezien bij een schijnerkenning minstens één persoon zal betrokken zijn die een andere nationaliteit heeft dan het land waarin de erkenning plaatsvindt, zal er steeds moeten nagegaan worden of de erkenningsakte in het betrokken land opgesteld kan worden en als dit mogelijk is, welk recht er toegepast moet worden. Er wordt in hoofdstuk 3 dieper ingegaan op het internationaal privaatrecht.

1. Een erkenning in België

37. Als de akte opgesteld kan worden in België, kan dit gebeuren door een ambtenaar van de burgerlijke stand of een notaris.[79] Het is onduidelijk of een rechterlijke uitspraak tevens als erkenning kan gelden.[80] Er kan echter verwacht worden dat een schijnerkenning meestal zal plaatsvinden voor een ambtenaar van de burgerlijke stand of een notaris. Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op de al dan niet bestaande mogelijkheid van een rechter.

2. Een erkenning in het buitenland

38. Een schijnerkenning kan tevens plaatsvinden in het buitenland. In deze situatie wordt de buitenlandse erkenningsakte voorgelegd aan de Belgische overheden ter erkenning.[81] De overheden moeten in deze situatie aan de hand van de regels van het internationaal

[76] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 223.
[77] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.
[78] Zie randnummers 19 en20.
[79] Art. 62 en 327 BW.
[80] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 52, nr. 118.
[81] Dit is niet vereist als de erkenning heeft plaatsgevonden in een Belgisch consulaat. De mogelijkheid tot erkenning in een Belgisch consulaat wordt geregeld in art. 7, 2°, art. 8 en art. 9 Consulair wetboek.

privaatrecht nagaan of de erkenningsakte in België erkend kan worden.[82] Hierop wordt dieper ingegaan in afdeling 2 van hoofdstuk 3.[83]

39. Deze vorm van schijnerkenning, waarbij men via een omweg probeert om gevolgen teweeg te brengen in een bepaald land, zal voornamelijk gebruikt worden als het moeilijk is om in het gewenste verblijfland een schijnerkenning te doen. Gelet op randnummer 13 wordt van deze vorm waarschijnlijk minder gebruik gemaakt dan van de vorm waarin de erkenning gedaan wordt in België.

B. Het onderscheid naargelang de persoon voor wie een verblijfsrechtelijk voordeel wordt nagestreefd

40. Een schijnerkenning kan in België een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg brengen voor de erkenner of voor het kind en eventueel de moeder.

1. Verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner

41. In deze situatie is het verblijf van de erkenner in België precair of onwettig en wordt door middel van een schijnerkenning getracht om zijn verblijfssituatie te verbeteren.[84] Het is bijvoorbeeld een gekende problematiek dat illegaal in België verblijvende Nigeriaanse mannen een kind prenataal erkennen.[85] Sommige ambtenaren van de burgerlijke stand weigeren echter om de erkenningsakte op te maken als de erkenner illegaal in het land verblijft.[86] Het is tevens mogelijk dat de erkenner in het buitenland verblijft en een verblijfsrecht in België wenst te verkrijgen. Deze vorm van schijnerkenning lijkt beduidend minder vaak voor te komen dan de situatie waarin het verblijf van de moeder en het erkende kind onwettig of precair is.[87]

42. Door het erkennen van een kind met de Belgische nationaliteit of de nationaliteit van een andere EER-lidstaat, verkrijgt de erkenner als de juridische vader van het kind, mits er voldaan is aan een aantal voorwaarden, op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht. De

[82] P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, (22) 23.
[83] Zie randnummers 183 en 184.
[84] Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand.* Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 43.
[85] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147; Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5 en 23.
[86] J. VERHELLEN, *Het Belgisch Wetboek IPR in familiezaken. Wetgevende doelstellingen getoetst aan de praktijk*, die Keure, Brugge, 2012, 162, nr. 250.
[87] Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand.* Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 42-43.

regels omtrent gezinshereniging worden uitvoerig besproken in paragraaf 2 van afdeling 2 van dit hoofdstuk.

2. Verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en eventueel de moeder

43. Het is tevens mogelijk dat met de schijnerkenning een verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en eventueel de moeder beoogd wordt. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie waarin moeders en kinderen die in afwachting van hun repatriëring in een asielcentrum verblijven, proberen om door middel van een schijnerkenning hun verblijfsrechtelijke situatie verbeteren.[88]

44. Om een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg te brengen voor de moeder en het kind, zal de erkenner een Belg of een onderdaan van een andere EER-lidstaat moeten zijn. Vaak is de Belgische erkenner van vreemde origine.[89] Als de erkenner de nationaliteit heeft van een niet EER-lidstaat, kan de erkenning enkel voor het minderjarige, erkende kind een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging tot gevolg hebben.[90]

De voor de moeder beoogde verblijfsrechtelijke verbetering wordt gerealiseerd door de verwerving van de nationaliteit van een EER-lidstaat[91] door het erkende kind. Vervolgens zal de moeder als ouder van dit kind, mits er voldaan is aan een aantal voorwaarden, op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht kunnen verkrijgen. De Belgische regels omtrent gezinshereniging en nationaliteit worden uitvoering besproken in §2 en §3 van afdeling 2 van dit hoofdstuk.

C. Maternité en paternité grise

45. Frankrijk heeft naast de problematiek van doorsnee schijnerkenningen, tevens te kampen met de problematiek van de verdergaande vorm van *maternité* en *paternité grise*. De *maternité* en *paternité grise* wordt gedefinieerd als de situatie waarin een persoon die niet de Franse nationaliteit bezit, doet alsof hij of zij gevoelens koestert voor een persoon die wel de Franse nationaliteit bezit. Dit uitsluitend met de bedoeling om een kind te verwekken en vervolgens ouder te worden van een kind met Franse nationaliteit.[92] Als ouder van een minderjarig, in Frankrijk verblijvend Frans kind, kan men immers, mits er voldaan is aan de

[88] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
[89] Activiteitenrapport 2011 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2011NL.pdf, 205.
[90] Zie randnummer 82.
[91] Inclusief België.
[92] Question écrite n° 29560, Assemblée nationale (Question A. Bénisti).

vereiste voorwaarden, een tijdelijke verblijfskaart *"vie privée et familiale"* verkrijgen.[93] Bij *maternité grise* is de vreemdeling een vrouw. Bij *paternité grise* is de vreemdeling daarentegen een man.

Aangezien er in Frankrijk verschillende manieren zijn om een juridische afstammingsband te vestigen, vindt er niet steeds een erkenning plaats.[94] In het kader van een *maternité grise* dient er opgemerkt te worden dat een erkenning een vrijwillige rechtshandeling is en de moeder dus de biologische vader dus niet (juridisch) kan verplichten om het kind te erkennen. Bij *paternité grise* dient er opgemerkt te worden dat in het Frans recht geen toestemming van de moeder en het kind vereist is bij een erkenning.[95] Bijgevolg zal de biologische vader dus, zelfs nadat de moeder zijn ware beweegredenen ontdekt heeft en bijgevolg niet bereid zou zijn om toe te stemmen, het kind kunnen erkennen.

Als er een erkenning plaatsvindt, zal dit geen leugenachtige erkenning zijn. De erkenner is immers de biologische ouder van het kind. M.i. zal het bij een erkenning bij *paternité grise* wel om een schijnerkenning gaan. Het kind wordt namelijk niet enkel uitsluitend verwekt om gevolgen teweeg te brengen in het vreemdelingrecht, het wordt tevens uitsluitend erkend voor het teweeg brengen van deze gevolgen. Als de erkenning gebeurt bij een *maternité grise* kan dit niet gekwalificeerd worden als schijnerkenning aangezien het frauduleus oogmerk aanwezig was bij de moeder en zij in het Frans recht niet moet toestemmen met de erkenning. In België kan een erkenning bij een *maternité grise* bijgevolg wel als schijnerkenning gekwalificeerd worden.

46. Deze vergaande vorm van migratiefraude is tevens mogelijk in andere landen dan Frankrijk. Deze vergaande vorm van migratiefraude kan bovendien tevens plaatsvinden ten aanzien van een onderdaan van een andere EU-lidstaat die verblijft in het gewenste verblijfland. De Burgerschapsrichtlijn voorziet immers, mits er voldaan is aan enkele voorwaarden, in het verblijfsrecht voor de bloedverwanten in opgaande en nederdalende lijn van de EU-burger die in een andere EU-lidstaat verblijft dan degene waarvan men de nationaliteit heeft.[96] De nationale wetgeving van de EU-lidstaten moet bijgevolg voorzien in dit verblijfsrecht.

[93] Art. L. 313-11, 6° Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (hierna: CESEDA).
[94] Art. 310-1 C.c.
[95] Art. 316 C.c.
[96] Art. 2, 2, c en d, art. 3, 1 en art. 7, 1, D en 2 Burgerschapsrichtlijn.

47. In België zijn er gevallen gekend waarin een kind verwekt werd met het oog op verkrijgen van een verblijfsrecht in België.[97] Aangezien volgens het Belgisch vreemdelingenrecht, de regels omtrent gezinshereniging met een EU-burger tevens toegepast worden als de gezinshereniger[98] een onderdaan van Liechtenstein, Noorwegen en IJsland is, kan er in België *paternité* of *maternité grise* plaatsvinden ten aanzien van elke onderdaan van een EER-lidstaat.

D. Een schijnerkenning tegen betaling

48. Er wordt vermoed dat schijnerkenningen gebeuren tegen een of andere vorm van betaling. Dit vermoeden vloeit voort uit het meestal[99] ontbreken van een link tussen de erkenner en het kind.[100] Om een kind te kunnen erkennen is het immers niet vereist dat men de biologische ouder van het kind is of dat er een andere link tussen de persoon en het kind bestaat. Samenhangend met het ontbreken van enige link tussen de erkenner en het erkende kind, is het ontbreken van de bedoeling van de erkenner om het kind op te voeden. Uit het ontbreken van deze link en deze bedoeling valt af te leiden dat schijnerkenningen tegen een of andere vorm van betaling kunnen plaatsvinden.

De activiteitenrapporten van de DVZ waarin dit vermoeden wordt aangehaald, maken echter enkel melding van schijnerkenningen waarbij een Belg betrokken is.[101] Nochtans kan een erkenning waarbij geen Belg betrokken is, tevens een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg

---

[97] Verslag namens de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt, de Commissie voor de Sociale Zaken en de Commissie voor Justitie uitgebracht door de heer Eric Thiébaut en mevrouw Sophie De Wit over de openingsredes van de procureurgeneraal bij het hof van beroep te Antwerpen en de advocaat-generaal bij het arbeidshof te Antwerpen, meer bepaald met betrekking tot het immigratiebeleid en de gevolgen ervan op het sociale stelsel, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53K1787/001, 45.

[98] Dit is de persoon die reeds legaal in het land verblijft en met wie het familielid herenigd wilt worden. S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 287.

[99] Er zal bijvoorbeeld wel een link zijn als de moeder en de erkenner een relatie hebben. Deze link sluit niet uit dat het om een schijnerkenning gaat. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de feitenconstellatie van het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Gent van 31 januari 2002. In deze zaak hadden de erkenner en de moeder een relatie op het ogenblik van de erkenning. De schijnerkenning werd, ondanks de link, toch nietig verklaard. G. VERSCHELDEN, " 'Schijn'erkenning vernietigd wegens wetsontduiking", *Juristenkrant* 2002, afl. 46, 1. Een andere mogelijke link is de biologische afstammingsband. Dit zal het geval zijn als er een erkenning plaatsvindt in het kader van een *paternité* of *maternité grise*. Wanneer er een link aanwezig is, zal er normalerwijze geen betaling plaatsvinden.

[100] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182; Activiteitenrapport 2011 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2011NL.pdf, 205; Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 215; Activiteitenrapport 2013 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 224.

[101] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182; Activiteitenrapport 2011 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2011NL.pdf, 205; Activiteitenrapport 2012 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 215; Activiteitenrapport 2013 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 224.

brengen.[102] Bijgevolg kan m.i. kan dit vermoeden uitgebreid worden tot alle schijnerkenningen.

49. De betaling kan op meerdere manieren gebeuren, onder andere via de kinderbijslag. De hierna besproken wijze van betaling heeft betrekking op een schijnerkenning door een Belg van een illegaal in België verblijvend kind, waarmee een verblijfsrechtelijke verbetering voor de moeder en het kind beoogd wordt.[103]

De erkenning van een kind kan, mits er aan enkele voorwaarden voldaan is, het verkrijgen van een kinderbijslag voor het kind tot gevolg hebben.[104] In principe ontvangt de moeder de kinderbijslag.[105] De betaling door de moeder, als tegenprestatie voor de schijnerkenning, kan gebeuren door de kinderbijslag te geven aan de erkenner.[106] In deze situatie verkrijgen dus zowel de moeder en het kind, als de erkenner een voordeel door middel van de schijnerkenning. De moeder en het kind kunnen genieten van een verblijfsrechtelijk voordeel en de erkenner verkrijgt een door de overheid betaalde maandelijkse rente.

50. Een tweede vorm van betaling via de kinderbijslag kan plaatsvinden als een erkenner meerdere kinderen heeft. De gewone kinderbijslag[107] varieert naargelang het hoeveelste kind men is. Het eerste kind geeft aanleiding tot een lager bedrag dan het tweede.[108] In de hierboven beschreven vorm van betaling werd het volledige bedrag doorgegeven aan de erkenner. In deze vorm wordt daarentegen het bedrag ter hoogte van de gewone kinderbijslag voor het eerste kind behouden door de moeder. Enkel het verschil tussen dit bedrag en het toegekend bedrag wordt doorgegeven aan de erkenner.[109] De moeder verkrijgt bij deze vorm van betaling dus zowel een verblijfsrechtelijk voordeel als een gedeelte van de kinderbijslag.

---

[102] Zie afdeling 2, §2.
[103] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182.
[104] Zie Algemene Kinderbijslagwet.
[105] Slechts wanneer de moeder het kind niet daadwerkelijk opvoedt, wordt de bijslag betaald aan de natuurlijke of rechtspersoon die deze taak vervult. Bij een schijnerkenning zal het kind nooit uitsluitend door de erkenner opgevoed worden. Bijgevolg zal de kinderbijslag bij een schijnerkenning steeds aan de moeder uitbetaald worden, tenzij een derde het kind opvoedt in haar plaats. Art. 69, § 1, eerste en tweede lid Algemene kinderbijslagwet.
[106] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182
[107] Dit gewoon bedrag kan aangevuld worden met bijslagen, bijvoorbeeld een leeftijdsbijslag zoals bepaald in art. 44 Algemene kinderbijslagwet. Het kind kan tevens recht geven op een verhoogde kinderbijslag, bijvoorbeeld de verhoogde kinderbijslag voor de kinderen van een gepensioneerde rechthebbende op kinderbijslag zoals bepaald in art. 42*bis*, § 1, 1° en § 2 Algemene kinderbijslagwet.
[108] Art. 40 Algemene kinderbijslagwet.
[109] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ , https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182.

51. In het activiteitenrapport van de DVZ van 2010 wordt deze wijze van betaling beperkt tot erkenningen door een Belg van een illegaal in het land verblijvend kind.[110] M.i. kan deze vorm van betaling tevens plaatsvinden bij andere schijnerkenningen waarmee en verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en eventueel de moeder beoogd wordt. Een dergelijke schijnerkenning kan immers tevens de verkrijging van kinderbijslag tot gevolg hebben. Om rechthebbend te zijn op kinderbijslag is het immers niet vereist dat men de Belgische nationaliteit bezit.[111]

Afdeling 2 De oorzaken van schijnerkenningen

52. Deze afdeling beperkt zich tot de oorzaken in het Belgische recht.

§1. De mogelijkheid tot erkenning door andere personen dan de biologische ouder

53. Gelet op art. 62, § 1, eerste lid WIPR is het Belgisch recht toepasselijk op een erkenning waarbij de erkenner de Belgische nationaliteit heeft. Bijgevolg heeft dit deel uitsluitend betrekking op een erkenning door een Belg.

54. Het bewijs van biologisch ouderschap is, ondanks een anders oordelend vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen,[112] geen voorwaarde om een kind te kunnen erkennen.[113] Bijgevolg kan elke man, mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 319, 321 en 329*bis*, § 1-2 BW, en elke meemoeder, mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 325/4, 325/5 en 329*bis*, § 1-2 BW, een kind erkennen.

55. Het biologisch ouderschap speelt wel een rol bij een procedure na een toestemmingsweigering van een in art. 329*bis*, § 1 of § 2 bepaalde persoon. Als een man[114] het kind wenst te erkennen, zal het verzoek tot erkenning verworpen worden bij het bewijs dat hij niet de biologische ouder van het kind is.[115]

---

[110] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182

[111] Conform art. 51, 56 § 1 en § 2, 56*quinquies* § 1, 56*sexies*, 56*octies* tot en met art. 57 Algemene kinderbijslagwet kan een erkenner rechthebbend zijn op een kinderbijslag. Geen van deze artikelen bepaalt de voorwaarde dat de erkenner Belg moet zijn. W. VAN EECKHOUTTE, *Handboek sociaal recht*, II., *Socialezekerheidsrecht*, onuitg., 2014, 557, nr. 985-986; http://europa.eu/youreurope/citizens/family/children/benefits/index_nl.htm.

[112] Rb. Antwerpen 17 april 1989, *Pas.* 1989, III, 104, noot F.B.

[113] Rb. Nijvel 12 maart 2013, *Rev.trim.dr.fam.* 2014, 347; H. DE PAGE en J.-P. MASSON, *Traité élémentaire de droit civil belge*, II/2, Brussel, Bruylant, 1990, 887, nr. 887; F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 264, nr. 415; A.C. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 380; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 53, nr. 119; Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 7.

[114] Bij een erkenning door een meemoeder geldt art. 325/4, tweede lid BW.

[115] Art. 329*bis*, § 2, derde lid BW.

56. Ten gevolge van het ontbreken van de voorwaarde van biologisch verwantschap, zijn schijnerkenningen, waarbij de erkenner niet de biologische vader van het kind is, mogelijk.[116] Het ontbreken van deze voorwaarde heeft echter ook positieve gevolgen. Het is immers mogelijk dat de erkenner de bedoeling heeft om het kind daadwerkelijk mede op te voeden, hoewel hij weet dat hij niet de biologische ouder is, bijvoorbeeld de erkenning door de nieuwe partner van de moeder.

§2. Het vreemdelingenrecht

57. In dit deel wordt ingegaan op de verschillende mogelijkheden tot gezinshereniging waarvan bij een schijnerkenning gebruik gemaakt kan worden. Er wordt enkel stilgestaan bij de voorwaarden die verband houden met de relatie tussen de erkenner of de moeder en het erkende kind. Er wordt bijgevolg geen aandacht besteed aan voorwaarden zoals het beschikken over een behoorlijke huisvestiging. Bijlage 2 bevat een overzicht van de voorwaarden[117] voor gezinshereniging bij de verschillende vormen van een schijnerkenningen.

58. Er moet aan verschillende voorwaarden voldaan zijn naargelang de gezinshereniger een Belg, een andere EER-onderdaan of een niet-EER-onderdaan is. Bijgevolg dient een EER-onderdaan in deze masterproef begrepen te worden als een EER-onderdaan die geen Belg is, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald is.

De verschillende voorwaarden voor gezinshereniging met een Belg en met een EER-onderdaan hebben tot gevolg dat het mogelijk is dat een familielid van een Belg op basis van de regels voor gezinshereniging met een EER-onderdaan in aanmerking komt voor gezinshereniging, maar door de toepasselijkheid van de regels voor gezinshereniging met een Belg toch geen verblijfsrecht kan verkrijgen. In deze situatie wordt er soms gebruik gemaakt van de Europa-route. Dit is het tijdelijk, samen met de betrokken familieleden verblijven in een andere EU-lidstaat.[118] Als de Belg daarna terugkeert naar België, wordt voor gezinshereniging met de familieleden waarmee hij voordien in de andere EU-lidstaat verbleef,

[116] Bij een erkenning bij een *paternité* of *maternité grise* zal de erkenner wel de biologische ouder zijn.
[117] M.u.v. de documenten die voorgelegd moeten worden, zoals bv. een identiteitsbewijs.
[118] P. VAN ELSUWEGE, "De grenslijn tussen EU-recht en nationaal recht geïllustreerd aan de hand van recente rechtspraak inzake gezinshereniging" in I. GOVAERE (ed.), *Europees recht: moderne interne markt voor de praktijkjurist*, Mechelen, Kluwer, 2012, (89) 116; French contact point of the European migration network (REM), Misuse of the right to family reunification: Marriages of convenience and false Declarations of parenthood (hierna: Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Frankrijk), maart 2012, 19, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/09a.france_national_report_misuse_of_the_right_to_fm_final_feb2013_en.pdf.

de voorwaarden voor gezinshereniging met een EER-onderdaan toegepast.[119] Het Hof van Justitie oordeelde echter dat het vereist is dat de Belg en het familielid gedurende meer dan drie maanden in de andere EU-lidstaat verbleven hebben en dat gevallen van misbruik van de toepassing van de gunstigere regels worden uitgesloten.[120] Aangezien deze regels voortvloeien uit de rechtspraak van het Hof van Justitie gelden ze tevens in de andere bestudeerde landen. De kans is echter klein dat bij een schijnerkenning de erkenner en het erkende kind succesvol van de Europa-route gebruik maken. Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid.

59. Het familielid van de gezinshereniger kan zowel een EER-onderdaan als een niet-EER-onderdaan zijn. De vraag kan echter gesteld worden of er in de praktijk via een schijnerkenning geprobeerd wordt om een verblijfsrechtelijk voordeel voor een EER-onderdaan te realiseren. Als EER-onderdaan heeft men immers het recht om, mits er voldaan is aan enkele voorwaarden, gedurende langer dan drie maanden in België te verblijven.[121] Aangezien deze voorwaarden verschillen van deze bij gezinshereniging, is het mogelijk dat in bepaalde situaties het eenvoudiger is om via gezinshereniging een verblijfsrecht in België te verkrijgen. Bijgevolg bestaat de mogelijkheid dat er via een schijnerkenning wordt geprobeerd om een verblijfsrechtelijk voordeel voor een EER-onderdaan te realiseren.

60. Tenslotte mag er uit het begrip verblijfsrecht niet afgeleid worden dat dit recht niet geweigerd of beëindigd kan worden bij de ontdekking van de migratiefraude. Hierop wordt dieper ingegaan in hoofdstuk 3, afdeling 2, §2., B en hoofdstuk 4, afdeling 3.

A. Gezinshereniging met een Belg

61. In het kader van schijnerkenningen zijn deze regels van belang bij een schijnerkenning door een Belg of een schijnerkenning van een Belgisch kind.

---

[119] HvJ C-456/12, *O. v. Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel en Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tegen B.*, 2014; Omz. 13 december 2013 van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie betreffende de toepassing van de artikelen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging, die door het Grondwettelijk Hof in het arrest nr. 121/2013 van 26 september 2013 geïnterpreteerd werden (hierna: Omz. 13 december 2013), *BS* 20 december 2013, (101510) 101514.

[120] HvJ C-456/12, *O. v. Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel en Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tegen B.*, 2014.

[121] Art. 40, § 4 en art. 41, § 1 Vreemdelingenwet; art. 69*bis* Vreemdelingenbesluit; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, 106.

62. De aanvraag tot deze vorm van gezinshereniging kan tijdens een illegaal verblijf in België ingediend worden.[122] Een illegaal verblijf kan dus via een schijnerkenning en een positief beantwoorde aanvraag tot gezinshereniging omgezet worden in een legaal verblijf. Er is voorzien in de mogelijkheid tot het heffen van een administratieve boete van 200 euro als de aanvraag werd ingediend tijdens een illegaal verblijf.[123] Wegens het ontbreken van uitvoeringsbesluiten kan deze boete nog niet geheven worden. Bovendien is dit slechts een klein bedrag in verhouding met het verblijfsrecht dat bekomen kan worden. Bijgevolg zal de preventieve werking van deze boete waarschijnlijk nihil zijn.

63. Bij een positief beantwoorde aanvraag tot gezinshereniging, zal het familielid gedurende vijf jaar vanaf de aanvraag tot erkenning van het verblijfsrecht een voorwaardelijk verblijfsrecht hebben.[124] Na deze vijf jaar verkrijgt het familielid, mits er voldaan is aan enkele voorwaarden, een duurzaam verblijfsrecht.[125] In het kader van schijnerkenningen is voornamelijk de voorwaarde die vereist dat het niet EER-familielid en de gezinshereniger gedurende de vijf jaar hebben samengewoond van belang.[126] In hoofdstuk 4, afdeling 3 wordt ingegaan op de mogelijkheden tot beëindiging van het voorwaardelijk en duurzaam verblijfsrecht.

1. Door de bloedverwanten in de nederdalende lijn[127]

64. Van deze mogelijkheid tot gezinshereniging kan gebruik gemaakt worden bij een schijnerkenning door een Belg.

65. Deze regels hebben betrekking op zowel de kinderen van een Belg, als op de kinderen van zijn of haar echtgenoot, van de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat als gelijkwaardig beschouwd wordt met het huwelijk in België of van de niet als gelijkwaardig met echtgenoot beschouwde geregistreerde partner mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.[128] Als het gaat om

---

[122] S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 315.
[123] Art. 42, § 4, tweede lid Vreemdelingenwet.
[124] Art. 42*ter* en 42*quater* Vreemdelingenwet; Omz. 13 december 2013, *BS* 20 december 2013, (101510) 101513-101514; GwH 26 september 2013, nr. 121/12, B.35.6, B.35.7 en B.38.4.
[125] Art. 42*quinquies*, § 1 Vreemdelingenwet; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 316; N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 43.
[126] B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Duurzaam verblijfsrecht" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (138) 139.
[127] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet.
[128] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet.

het kind van de echtgenoot of van de geregistreerde partner[129] van de Belg, dient het koppel een gemeenschappelijk leven te leiden. Dit houdt echter niet in dat ze samen moeten wonen.[130]

Er wordt uitsluitend dieper ingegaan op de mogelijkheid van een schijnerkenning door een Belgische erkenner. Er kan immers verwacht worden dat in de praktijk zelden gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid tot schijnerkenning door een niet-EER-onderdaan[131] die de echtgenoot of de partner[132] van een Belg is. In deze situatie moet het kind immers een gemeenschappelijk leven leiden met het koppel en indien het ouder dan 21 jaar is, moet het tevens ten laste zijn van het koppel.[133] Bovendien wordt de Belgische erkenningsakte die een erkenning van een kind door een getrouwde man behelst, waarbij de moeder van het kind niet de echtgenote is van de erkenner, ter kennis gebracht van de echtgenote.[134] Bijgevolg zal een schijnerkenning door een niet-EER-onderdaan die de echtgenoot of de partner[135] van een Belg is in feite vereisen dat de Belgische echtgenoot of de partner akkoord gaat met de fraude.

66. De hierna besproken regels kunnen ook toegepast worden bij gezinshereniging van de kleinkinderen met hun Belgische grootouder.[136] Dit heeft echter niet tot gevolg dat het louter doen van een schijnerkenning een verblijfsrechtelijke verbetering voor zowel het erkende kind als de kinderen van dit kind tot gevolg zal hebben. Een voorwaarde voor het verkrijgen van

---

[129] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of de niet als gelijkwaardig met echtgenoot beschouwde geregistreerde partner mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.

[130] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 1° en 2° Vreemdelingenwet; Omz. 29 september 2005, betreffende het verslag van samenwoonst of van gezamenlijke vestiging dat opgesteld wordt in het kader van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de omzendbrief van 30 september 1997 betreffende het verlenen van een verblijfsmachtiging op basis van samenwoonst in het kader van een duurzame relatie (hierna: Omz. 29 september 2005), *BS* 29 september 2005, 41969; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (109) 116.

[131] Als de partner of echtgenoot een EER-onderdaan is, zal het kind in aanmerking komen voor gezinshereniging met de erkenner en zal de omweg via de echtgenoot of partner van de erkenner niet vereist zijn.

[132] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of de niet als gelijkwaardig met echtgenoot beschouwde geregistreerde partner mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.

[133] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet; Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (109) 116.

[134] Art. 319 BW.

[135] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of de niet als gelijkwaardig met echtgenoot beschouwde geregistreerde partner mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.

[136] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en art. 40*ter*, eerste lid Vreemdelingenwet.

een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging is immers dat de Belgische ascendent over het recht van bewaring over de descendent beschikt. Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid van gezinshereniging.

67. De erkenning van een minderjarig kind door een Belg zal vaak de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind tot gevolg hebben.[137] Bijgevolg zal er van deze mogelijkheid tot gezinshereniging slechts gebruik gemaakt worden als er niet voldaan is aan de voorwaarden voor de toekenning van de Belgische nationaliteit of als het kind reeds meerderjarig is op het ogenblik van de erkenning.

68. Om een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging te verkrijgen moet er aan enkele voorwaarden voldaan zijn. Ten eerste komen uitsluitend de kinderen die jonger dan 21 jaar zijn en de oudere kinderen die ten laste van de Belgische ouder zijn in aanmerking voor gezinshereniging.[138] Iemand is ten laste wanneer hij de materiële ondersteuning van de gezinshereniger nodig heeft om in zijn of haar basisbehoeften te kunnen voorzien in het land van oorsprong of van herkomst. Deze nood tot materiële ondersteuning moet bestaan op het ogenblik van het verzoek tot gezinshereniging en kan volgens het Hof van Justitie door ieder passend middel worden bewezen.[139]

De DVZ vraagt echter het bewijs dat de gezinshereniger het kind financieel ondersteunde gedurende minimaal de zes maanden voorafgaand aan de aanvraag tot gezinshereniging. Er moet tevens bewezen worden dat het kind ofwel niet over een eigen inkomen beschikt, ofwel over een te klein inkomen beschikt om rond te komen. Bovendien mag het kind geen onroerend goed bezitten in het herkomstland.[140] Als het kind gehuwd is, moet er tevens aangetoond worden dat de echtgenoot van het kind geen of onvoldoende middelen heeft om het kind te onderhouden. Ten vierde wordt er gekeken of de gezinshereniger over een voldoende hoog inkomen beschikt om het kind financieel te onderhouden. Tenslotte kan er ook aandacht besteed worden aan de leeftijd en de diploma's van het kind.[141] Bij een schijnerkenning zal het erkende kind in principe niet ten laste van de erkenner zijn. Door de zware bewijslast is het bovendien zeer moeilijk om de DVZ te misleiden. Bijgevolg zal bij een schijnerkenning, waarmee beoogd wordt om een verblijfsrechtelijk voordeel voor het

[137] Zie hoofdstuk 2, afdeling 2, §3.
[138] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° Vreemdelingenwet.
[139] HvJ C-1/05, *Yunying Jia tegen Migrationsverket*, 2007.
[140] N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 32.
[141] http://kruispuntmi.be/thema/vreemdelingenrecht-internationaal-privaatrecht/verblijfsrecht-uitwijzing-reizen/gezinshereniging/wanneer-ben-je-ten-laste#1.

erkende kind dat reeds ouder is dan eenentwintig jaar te realiseren, het beoogde voordeel moeilijk te verwezenlijken zijn.

Het erkende kind komt bovendien enkel in aanmerking voor gezinshereniging als hij of zij zich bij de Belg voegt of als hij of zij de Belg begeleidt.[142] Dit houdt niet in dat het kind en de gezinshereniger moeten samenwonen. Het volstaat dat ze een feitelijke gezinscel vormen.[143] Bij een schijnerkenning zal in principe niet aan deze voorwaarde voldaan zijn.

Ten derde moet de Belg over het recht van bewaring over het kind beschikken. Als de andere ouder tevens een recht van bewaring heeft, moet deze ouder toestemmen met de gezinshereniging als hij of zij achterblijft in het land van herkomst.[144] Bij deze voorwaarde dienen er twee opmerkingen gemaakt te worden. Ten eerste is de term "het recht van bewaring" niet terug te vinden in het Burgerlijk Wetboek. Waarschijnlijk bedoelde de wetgever het ouderlijk gezag.[145] Ten tweede voorziet de wet niet in een uitzondering voor de meerderjarige descendenten. Aangezien er enkel ouderlijk gezag aanwezig is ten aanzien van een minderjarig kind,[146] moet er aangenomen worden dat de wetgever deze voorwaarde enkel wou opleggen bij minderjarige descendenten.[147]

Ten vierde moet de afstammingsband bewezen worden.[148] Bij voorkeur gebeurt het bewijs door middel van officiële documenten die, zowel wat de inhoudelijke als wat de vormelijke voorwaarden betreft, opgesteld zijn overeenkomstig de regels van het internationaal privaatrecht.[149] Bij onmogelijkheid om een dergelijke akte voor te leggen, kan er tevens rekening gehouden worden met andere bewijzen, zoals een uittreksel uit het geboorteregister.[150] Slechts in laatste instantie kan er een beroep gedaan worden op een DNA-

---

[142] Art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet.
[143] Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 300; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (109) 116.
[144] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet; N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 31.
[145] B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een Belg" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (116) 119.
[146] Art. 372 BW.
[147] S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 296.
[148] Art. 44 en 50, § 2, 7°, a Vreemdelingenbesluit; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een Belg" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (116) 120.
[149] Art. 44 Vreemdelingenbesluit; Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382.
[150] Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382-45384.

test om de afstammingsband te bewijzen.[151] Deze regeling is zeer positief voor schijnerkenningen. Ten aanzien van bepaalde buitenlandse akten waarvan het vermoeden van misbruik groot is, vraagt de DVZ echter vrijwel systematisch om een bijkomend DNA-onderzoek.[152]

69. Tenslotte dient er nog stil gestaan te worden bij de verblijfsrechtelijke gevolgen voor de moeder van het erkende kind als het kind, op basis van de hierboven besproken regels, een verblijfsrecht verkregen heeft. In deze situatie zal het erkende kind dus niet de Belgische nationaliteit verkregen hebben. De moeder zal slechts in aanmerking komen voor gezinshereniging met de erkenner als de schijnerkenning gecombineerd wordt met een schijnhuwelijk of schijn-geregistreerd partnerschap tussen de erkenner en de moeder en er aan de vereiste voorwaarden voldaan is. Er zal geen gezinshereniging met het kind mogelijk zijn. Een dergelijke vorm van gezinshereniging is immers enkel mogelijk als het kind een Belg of een andere EER-onderdaan is. Het kind heeft ten eerste niet de Belgische nationaliteit. Ten tweede is gezinshereniging met het kind met de EER-nationaliteit slechts mogelijk als het kind zich in een art. 40, § 4 Vreemdelingenwet bepaalde situatie bevindt.[153] In een dergelijke situatie mag het kind echter langer dan drie maanden in België verblijven zonder dat gezinshereniging met de erkenner vereist is.

2. Door de ouders van minderjarige Belgen[154]

70. Van deze mogelijkheid tot gezinshereniging kan gebruikt gemaakt worden bij een schijnerkenning waarbij het minderjarig, erkende kind door middel van de erkenning de Belgische nationaliteit heeft verkregen. Als ouder van een minderjarig Belgisch kind zal de moeder in aanmerking komen voor gezinshereniging met haar kind. Van deze mogelijkheid kan tevens gebruikt gemaakt worden als met de schijnerkenning van een minderjarig Belgisch kind een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner beoogd wordt.

71. Er moet aan beduidend minder voorwaarden voldaan zijn dan bij gezinshereniging tussen een Belg en zijn descendent. De ouder moet ten eerste zijn of haar identiteit en de

[151] Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382-45383.
[152] B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Procedure van verblijfstoekenning op grond van artikel 10 VrW" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (78) 83.
[153] Art. 40*bis*, § 4, eerste en derde lid Vreemdelingenwet.
[154] Art. 40*ter*, eerste lid, tweede streepje Vreemdelingenwet.

verwantschap met kind aantonen.[155] Het bewijs van verwantschap dient te gebeuren zoals bij de gezinshereniging van een descendent met zijn of haar Belgische ascendent.[156] Ten tweede moet de ouder het kind begeleiden of zich bij het kind voegen.[157] Dit houdt niet in dat het kind en de ouder moeten samenwonen. Het volstaat dat ze een feitelijke gezinscel vormen.[158]

B. Gezinshereniging met een EER-onderdaan die geen Belg is[159]

72. De aanvraag tot gezinshereniging kan, net zoals bij gezinshereniging met een Belg, tijdens een illegaal verblijf in België ingediend worden.[160] De duur van het verblijfsrecht dat het familielid kan verkrijgen, stemt tevens overeen met de duur bij gezinshereniging met een Belg.[161]

73. Als de EER-onderdaan met wie het familielid herenigd wilt worden, niet economisch actief is en tevens geen student is, moet er tevens voldaan zijn aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 4, tweede lid Vreemdelingenwet. Aangezien deze voorwaarden losstaan van de verhouding tussen de erkenner en het erkende kind, wordt er niet dieper op ingegaan.

1. Door de bloedverwanten in de nederdalende lijn[162]

74. Van deze mogelijkheid tot gezinshereniging kan gebruik gemaakt worden bij een schijnerkenning door een EER-onderdaan die geen Belg is.

75. Voor gezinshereniging met een EER-onderdaan moet er aan minder voorwaarden voldaan zijn dan voor gezinshereniging met een Belg.[163] De voorwaarden die betrekking hebben op de verhouding tussen de erkenner en het erkende kind zijn echter hetzelfde. Bijgevolg volstaat de verwijzing naar randnummer 69.

---

[155] B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een Belg" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (116) 120.
[156] Art. 44 en 50, § 2, 7°, a Vreemdelingenbesluit; Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382; randnummer 68.
[157] Art. 40*ter*, eerste lid, tweede streepje Vreemdelingenwet.
[158] Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969; RvV 28 maart 2014, nr. 121 768; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 300; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (109) 116.
[159] Art. 40*bis* Vreemdelingenwet; art. 69*bis* Vreemdelingenbesluit.
[160] S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 315; randnummer 63.
[161] Zie randnummer 64.
[162] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en § 3 Vreemdelingenwet.
[163] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° en § 3 en art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje en tweede lid Vreemdelingenwet.

76. Bij de bespreking van de regels met betrekking tot gezinshereniging van een Belg met zijn descendent, werd opgemerkt dat hiervan, ten gevolge van de Belgische nationaliteitswetgeving, slechts weinig gebruik gemaakt zal worden bij een schijnerkenning door een Belg.[164] Bij gezinshereniging met een EER-onderdaan die geen Belg zullen deze regels mogelijks meer toegepast worden. Als het kind de nationaliteit van een andere EER-lidstaat dan België verkrijgt, zal dit immers niet volstaan om langer dan drie maanden in België te verblijven. Er moet tevens voldaan zijn aan enkele voorwaarden.[165] Aangezien deze voorwaarden verschillen van degene met betrekking tot gezinshereniging, is het mogelijk dat er gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid tot gezinshereniging in plaats van het verblijfsrecht verbonden aan de status van EER-onderdaan.

2. Door de ouders van een minderjarige EER-onderdaan[166]

77. Van deze mogelijkheid tot gezinshereniging kan bij twee vormen van schijnerkenningen gebruik gemaakt worden. De eerste vorm is een schijnerkenning waardoor het minderjarige, erkende kind de nationaliteit van een EER-lidstaat heeft verkregen. In deze situatie zal de moeder als ouder van een minderjarige EER-onderdaan, mist er voldaan is aan de vereiste voorwaarden, in aanmerking komen voor gezinshereniging met haar kind. De tweede vorm waarop deze bepalingen kunnen worden toegepast is een schijnerkenning van een minderjarige EER-onderdaan die een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner beoogt.

78. Er moet aan enkele voorwaarden voldaan zijn om als ouder op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht te verkrijgen.[167] In het kader van schijnerkenningen zijn er drie voorwaarden van belang. Ten eerste moet het verwantschap tussen het kind en de ouder bewezen worden.[168] De levering van dit bewijs werd reeds besproken in randnummer 69.

Ten tweede moet de ouder daadwerkelijk over het hoederecht beschikken.[169] Dit moet, gelet op de Franse vertaling en de rechtspraak van het Hof van Justitie, waarschijnlijk

[164] Zie randnummer 68.
[165] Art. 40, § 4 en art. 41, § 1 Vreemdelingenwet.
[166] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 5° Vreemdelingenwet.
[167] Art. 40, § 4, eerste lid, 2° en tweede lid en art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 5°, § 3 en § 4, eerste lid en vierde lid Vreemdelingenwet.
[168] Art. 44 en art. 50, § 2, 6°, a Vreemdelingenbesluit; Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382.
[169] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 5° Vreemdelingenwet.

geïnterpreteerd worden als het daadwerkelijk zorgen voor het kind.[170] De erkenner bij een schijnerkenning zal dus in principe niet voldoen aan deze voorwaarde.

Tenslotte moet het kind ten laste zijn van de ouder. Als de ouder zorgt voor het kind is, wordt er normaal vermoed dat aan deze voorwaarde voldaan is[171] Bij een schijnerkenning zal het erkende kind in principe niet ten laste van de erkenner zijn. Aangezien de erkenner tevens niet daadwerkelijk zal zorgen voor het kind, zal het vermoeden niet spelen tenzij succesvol de indruk wordt gewekt dat de erkenner wel zorgt voor het kind.

3. Door andere ascendenten dan de ouders van minderjarige EER-onderdanen

79. In het kader van schijnerkenningen is deze mogelijkheid tot gezinshereniging relevant in twee situaties. De eerste situatie behelst de erkenning van een meerderjarige niet-EER-onderdaan, door een EER-onderdaan waarbij de erkende persoon de nationaliteit verwerft van een andere EER-lidstaat dan België. Door deze nationaliteitsverkrijging, zal de moeder, als voldaan is aan de vereiste voorwaarden, in aanmerking komen voor gezinshereniging. De tweede situatie is degene waarbij een meerderjarige EER-onderdaan wordt erkend. In deze situatie zal de erkenner, mits naleving van de vereiste voorwaarden, in aanmerking komen voor gezinshereniging. In beide situaties moet het meerderjarige erkende kind voldoen aan de voorwaarden bepaald in art. 40, § 4 en art. 41, § 1 Vreemdelingenwet.[172]

80. Deze regels hebben betrekking op bloedverwanten in de opgaande lijn van zowel een EER-onderdaan, als van de echtgenoot of partner[173] van een EER-onderdaan.[174] Zoals in randnummer 66 reeds werd opgemerkt, zal een schijnerkenningen waarschijnlijk slechts zelden door de echtgenoot of partner van een EER-onderdaan gebeuren, die zelf geen EER-onderdaan is.[175] Bijgevolg wordt niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid.

---

[170] S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 297.

[171] www.kruispuntmi.be/thema/de-unieburger-is-economisch-niet-actief-in-belgie/je-bent-derdelander/je-bent-de-vader-of-moeder-van-een-minderjarige-unieburger-die-ingeschreven-is-als-economisch-niet/welke-documenten-heb-je.

[172] Art. 40*bis*, § 4, eerste en derde lid Vreemdelingenwet.

[173] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of de niet als gelijkwaardig met echtgenoot beschouwde geregistreerde partner mits er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.

[174] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 4°, § 3 en § 4, eerste lid Vreemdelingenwet.

[175] Als de partner of echtgenoot een EER-onderdaan is, zal het kind in aanmerking komen voor gezinshereniging met de erkenner en dit zonder dat de omweg via de echtgenoot of partner van de erkenner vereist is.

81. Er moet aan enkele voorwaarden voldaan zijn om als ascendent een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging te verkrijgen.[176] In het kader van schijnerkenningen zijn er drie voorwaarden van belang.

Ten eerste moet de ascendent ten laste zijn van de gezinshereniger.[177] Deze voorwaarde werd reeds besproken in randnummer 69.[178] Bij een schijnerkenning zal de erkenner in principe niet ten laste van het erkende kind zijn. Door de zware bewijslast is het bovendien zeer moeilijk om succesvol de DVZ te misleiden. Bijgevolg zal een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner van een meerderjarige EER-onderdaan beoogd wordt, moeilijk te realiseren zijn. Zoals in randnummer 80 werd opgemerkt, kunnen deze regels tevens toegepast worden ten voordele van de moeder. In deze situatie is het realistischer dat de ouder effectief ten laste is van het kind.

Ten tweede moet de ascendent, de descendent begeleiden of zich bij hem voegen.[179] Dit houdt in dat de gezinshereniger en de ascendent een feitelijke gezinscel moeten vormen.[180] Ten derde moet de afstammingsband bewezen worden.[181]

C. Gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan[182]

82. Het toepassingsgebied van gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan is veel beperkter dan hetgene van gezinshereniging met een Belg of een EER-onderdaan. Bij een schijnerkenning zal enkel het minderjarig, erkende kind in aanmerking komen voor gezinshereniging. De moeder en de erkenner kunnen dus niet op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht[183] of een recht op een machtiging tot verblijf[184] verkrijgen.[185] Bijgevolg zal

[176] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 4° en § 4, tweede lid Vreemdelingenwet.
[177] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet.
[178] Deze voorwaarde werd echter besproken in een ander kader, namelijk de gezinshereniging van descendenten met hun Belgische ascendent. Bijgevolg moet bij gezinshereniging van andere ascendenten dan de ouder van een minderjarige EER-onderdaan met hun descendent, onder het kind de ascendent verstaan worden.
[179] Art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet.
[180] Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 300.
[181] Art. 44 en 50, § 2, 6°, a en 7°, a Vreemdelingenbesluit; Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382; B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Definitie en verblijfsrecht van familieleden van een burger van de Unie" in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (109) 113; randnummer 69.
[182] Ten aanzien van gezinshereniging met een onderdaan van Zwitserland gelden gunstigere regels. Omz. 11 juli 2002 betreffende de verblijfsvoorwaarden voor Zwitserse onderdanen en hun familieleden, *BS* 9 augustus 2002, 34635.
[183] Een verblijfsrecht zal, mits er voldaan is aan de vereiste voorwaarden, worden verkregen als de gezinshereniger toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbeperkte duur in België of gemachtigd is om er zich te vestigen. Omz. 21 juni 2007 betreffende de wijzigingen in de reglementering betreffende het verblijf van vreemdelingen tengevolge van de inwerkingtreding van de wet van 15 september 2006, *BS* 4 juli 2007, (36849) 36854.

men, als het de bedoeling is om de verblijfsrechtelijke situatie van zowel de moeder als van het kind te verbeteren, in de praktijk waarschijnlijk gebruik maken van een schijnhuwelijk of schijn-geregistreerd partnerschap in de plaats van een schijnerkenning. Het is niet vereist om deze vormen van migratiefraude te combineren met een schijnerkenning om zowel een verblijfsrechtelijk voordeel voor de moeder als voor het kind teweeg te brengen.[186] Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijke combinatie.

83. Zowel de kinderen van de niet-EER-onderdaan, van diens echtgenoot als van diens geregistreerde partner,[187] komen in aanmerking voor gezinshereniging.[188] Een schijnerkenning door de echtgenoot of de geregistreerde partner[189] van een niet-EER-onderdaan om via gezinshereniging met deze niet-EER-onderdaan een verblijfsrecht voor het erkende kind teweeg te brengen, veronderstelt door art. 319 BW en de samenwoningsvereiste met de gezinshereniger, de toestemming van de niet-EER-onderdaan met de migratiefraude. Aangezien een dergelijke schijnerkenning waarschijnlijk slechts zelden voorkomt in de praktijk wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid.

84. Bij gezinshereniging met een Belg of een EER-onderdaan kan men steeds[190] een aanvraag indienen in België.[191] Bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan is dit daarentegen niet steeds mogelijk om een aanvraag in België in te dienen.[192] In principe dient

---

[184] Een recht op machtiging tot verblijf zal, mits er voldaan is aan de vereiste voorwaarden, worden verkregen als de gezinshereniger voor een door de wet vastgelegde beperkte duur of ingevolge de aard en de duur van de activiteiten in België toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf. Omz. 21 juni 2007 betreffende de wijzigingen in de reglementering betreffende het verblijf van vreemdelingen tengevolge van de inwerkingtreding van de wet van 15 september 2006, *BS* 4 juli 2007, (36849) 36854.

[185] De erkenner en de moeder kunnen eventueel proberen om via art. art. 9 en 9*bis* Vreemdelingenwet een machtiging tot verblijf te verkrijgen. De slaagkans van dergelijke aanvragen is echter miniem. Beide artikels houden ten eerste geen recht op een verblijf in. Bovendien dient er ten tweede voor een succesvolle aanvraag op basis van art. 9bis Vreemdelingenwet buitengewone omstandigheden aanwezig zijn die rechtvaardigen dat de machtiging niet in het buitenland werd aangevraagd. De loutere gezinsband zal bovendien niet voldoende zijn om een machtiging te verkrijgen. N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 82-83.

[186] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, tweede streepje en 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet.

[187] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of een niet als gelijkwaardig aan echtgenoot beschouwde geregistreerde partner als er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 10, § 1, eerste lid, 5° Vreemdelingenwet.

[188] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje en 5° en art. 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet.

[189] Het gaat uitsluitend om de partner waarmee een geregistreerd partnerschap werd afgesloten dat beschouwd wordt als gelijkwaardig met het huwelijk in België of een niet als gelijkwaardig aan echtgenoot beschouwde geregistreerde partner als er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 10, § 1, eerste lid, 5° Vreemdelingenwet.

[190] Zelfs als men illegaal in het land verblijft.

[191] Zie randnummers 62 en 72.

[192] Dit is enkel mogelijk in de situaties bepaald in art. 12*bis*, § 1, tweede lid Vreemdelingenwet en art. 26.2, § 1 Vreemdelingenbesluit.

de aanvraag ingediend te worden bij de Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger die bevoegd is voor de woon- of verblijfplaats in het buitenland.[193]

85. Een belangrijk onderscheid met de regels inzake gezinshereniging met een Belg of met een andere EER-onderdaan is de wachtperiode. De niet-EER-onderdaan met een verblijfsrecht van onbeperkte duur waarbij het familielid zich wil voegen, moet sedert minimaal twaalf maanden toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in België of sedert minimaal twaalf maanden gemachtigd zijn om zich er te vestigen.[194] Deze wachtperiode geldt niet als de gezinshereniger een verblijfsrecht voor beperkte duur bezit.[195]

86. Als de gezinshereniger een verblijfsrecht voor beperkte duur heeft, zal het familielid, mits er voldaan is aan de vereiste voorwaarden, een machtiging tot verblijf krijgen voor dezelfde duur.[196] Als de gezinshereniger een verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft, zal het familielid een toelating tot verblijf voor drie jaar krijgen. Na het verstrijken van deze termijn zal het familielid een toelating tot verblijf in België voor onbeperkte duur krijgen, tenzij er niet meer voldaan is aan de voorwaarden die bepaald zijn in art. 10 Vreemdelingenwet.[197] Bijgevolg zal in de praktijk waarschijnlijk bij een schijnerkenning een niet-EER-onderdaan, de erkenner meestal een verblijfsrecht voor onbeperkte duur hebben. Als de EER-onderdaan een verblijfstitel voor beperkte duur heeft, zal de schijnerkenning immers, tenzij de verblijfstitel verlengd wordt, slechts voor een korte periode een verbetering van de verblijfsrechtelijke situatie van het kind bewerkstelligen.

87. Er moet aan enkele voorwaarden voldaan zijn om een verblijfsrecht[198] of een recht op een machtiging tot verblijf[199] te verkrijgen op basis van gezinshereniging.[200] In het kader van schijnerkenningen zijn er vier voorwaarden van belang.

Ten eerste moet het minderjarig, erkende kind, in tegenstelling tot gezinshereniging met een Belg of een andere EER-onderdaan, samenwonen met de gezinshereniger.[201] In principe zal er

---

[193] Art. 12*bis*, § 1, eerste lid Vreemdelingenwet en art. 25/3, § 1 Vreemdelingenbesluit.
[194] Art. 10, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet. Voor de berekening zie Omz. 13 december 2013, *BS* 20 december 2013, (101510) 101511; GwH 26 september 2013, nr. 121/2013, B.7.5.
[195] Art. 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet; N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 80-81.
[196] Art. 13, § 1, laatste lid Vreemdelingenwet.
[197] Art. 13, § 1, derde lid Vreemdelingenwet.
[198] Zie voetnoot nr. 184.
[199] Zie voetnoot nr. 185.
[200] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, tweede en derde streepje en 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet.
[201] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje Vreemdelingenwet; Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969.

niet voldaan zijn aan deze voorwaarde bij een schijnerkenning. Ten tweede moet het kind ten laste zijn van de niet-EER-onderdaan.[202] Gelet op de parlementaire voorbereiding valt deze voorwaarde samen met de voorwaarde dat het kind alleenstaand[203] moet zijn.[204] Ten derde moet de afstammingsband bewezen worden.[205] Dit werd reeds besproken in randnummer 69. Ten vierde moet de erkenner over het recht van bewaring beschikken.[206] Vermoedelijk bedoelde de wetgever het ouderlijk gezag in plaats van het recht van bewaring.[207]

D. Conclusie

88. Uit de hierboven besproken voorwaarden voor gezinshereniging, kunnen conclusies getrokken worden over de waarschijnlijk meest voorkomende vormen van schijnerkenningen. Er zijn drie mogelijke types van schijnerkenningen.

89. In het eerste type wordt uitsluitend een verbetering van de verblijfsrechtelijke situatie van het erkende kind beoogd. De meest eenvoudige manier hiervoor is de erkenning van een persoon die jonger dan 21 jaar is, door een onderdaan van een EER-lidstaat.[208] Als het erkende kind daarentegen ouder dan 21 jaar is, zal door het moeilijke bewijs van het ten laste zijn de schijnerkenning zelden de beoogde verblijfsrechtelijke verbetering teweegbrengen. Een succesvolle schijnerkenning door een onderdaan van een niet EER-lidstaat is tevens moeilijk. Het kind moet immers minderjarig zijn en samenwonen met de erkenner voor de realisering van het beoogde verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind.

90. In het tweede type wordt de realisering van een verblijfsrechtelijk voordeel voor de moeder en het erkende kind beoogd. De moeder zal in principe enkel een verblijfsrechtelijk voordeel verkrijgen als het kind door middel van de erkenning de nationaliteit van een EER-lidstaat[209] verkregen heeft.

91. In het derde type wordt een verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner beoogd. De eenvoudigste manier om dit resultaat te bereiken is de erkenning van een minderjarige EER-

[202] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje en 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet.
[203] Dit houdt in dat het kind niet mag gehuwd zijn of samenwonen. N. DE MOOR, *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 79.
[204] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2005-6, nr. 51K2478/001, 41.
[205] Art. 10*bis*, § 2, tweede lid en art. 12*bis*, § 6, Vreemdelingenwet.
[206] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje en art. 10*bis*, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet.
[207] B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Art. 10 VrW." in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (50) 55.
[208] Inclusief België.
[209] Inclusief België.

onderdaan.[210] Als het erkende kind meerderjarig is, moet immers bewezen worden dat de erkenner ten laste is van het kind. Aangezien het bewijs van ten laste zijn zeer streng geregeld is,[211] zal het uiterst moeilijk zijn om succesvol de indruk te wekken dat de erkenner daadwerkelijk ten laste van het kind is. Als het erkende kind een niet-EER-onderdaan is zal de erkenner, ongeacht of het erkende kind minderjarig of meerderjarig is, in principe geen verblijfsrecht kunnen verkrijgen dor middel van de schijnerkenning.

92. Deze drie types hebben gemeen dat louter het juridische kind of ouder zijn, niet volstaat om een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging te verkrijgen.

§3. De nationaliteitswetgeving

93. In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de nationaliteits- en verblijfsrechtelijke gevolgen bij alle vormen van schijnerkenningen.

94. In dit deel wordt er uitsluitend stil gestaan bij de Belgische nationaliteitswetgeving die tot gevolg kan hebben dat een kind door middel van een schijnerkenning de Belgische nationaliteit verwerft.

A. Belang van de nationaliteitswetgeving bij schijnerkenningen

95. Het bij een schijnerkenning beoogd verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en de moeder kan bewerkstelligd worden door een verwerving van de Belgische nationaliteit door het minderjarig kind. De toekenning van de Belgische nationaliteit aan een minderjarige EER-onderdaan, zal tevens een verblijfsrechtelijke verbetering voor het kind uitmaken. Als onderdaan van een andere EER-lidstaat zal het kind immers aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen om langer dan drie maanden in België te kunnen verblijven.[212] Door de toekenning van de Belgische nationaliteit en de verkrijging van het bijhorend verblijfsrecht, zal er niet langer aan deze voorwaarden voldaan moeten worden. Schijnerkenningen van een EER-onderdaan kunnen bijgevolg voorkomen.

Het beoogde verblijfsrechtelijk voordeel voor de moeder kan gerealiseerd worden door de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind. Door deze toekenning kan de moeder als ouder van een minderjarig Belgisch kind, mits er voldaan is aan de vereiste

[210] Inclusief België.
[211] Zie randnummer 69.
[212] Art. 40, § 4 en art. 41, § 1 Vreemdelingenwet.

voorwaarden,[213] een verblijfsrecht verkrijgen op basis van gezinshereniging. Een andere methode om een verblijfsrechtelijke verbetering voor de moeder teweeg te brengen is een schijnerkenning die tot gevolg heeft dat het kind de nationaliteit van een andere EER-lidstaat verwerft. Als het kind daarentegen geen nationaliteit of de nationaliteit van een niet EER-lidstaat verwerft door de erkenning, zal de schijnerkenning in principe geen verblijfsrechtelijke verbetering voor de moeder teweegbrengen.

Een schijnerkenning kan tenslotte ook nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg brengen voor de erkenner en de moeder van het Belgisch, minderjarig en erkend kind.[214] Aangezien deze gevolgen slechts kunnen optreden na het verstrijken van minimaal tien jaar sinds de schijnerkenning, kunnen deze gevolgen moeilijk een oorzaak genoemd worden. Er wordt bijgevolg niet ingegaan op deze mogelijkheid.[215]

B. Verwerving van de Belgische nationaliteit

96. De Belgische nationaliteit kan op twee manieren verworven worden.[216] De eerste mogelijkheid is de toekenning. Dit vindt automatisch plaats en vereist dus geen handeling van de betrokkene.[217] Deze mogelijkheid bestaat echter enkel voor minderjarigen.[218] De tweede manier is de verkrijging. Hiervoor is er wel een vrijwillige handeling van de betrokkene vereist.[219] Er komen bovendien enkel meerderjarige personen in aanmerking voor een verkrijging van de Belgische nationaliteit.[220]

Een erkenning heeft enkel de verwerving van de Belgische nationaliteit tot gevolg als het erkende kind op het ogenblik van de erkenning minderjarig en niet ontvoogd is.[221] De erkenning van een meerderjarige persoon brengt dus geen nationaliteitsrechtelijke gevolgen voor die persoon teweeg.[222]

---

[213] Randnummer 72.
[214] Art. 12*bis*, § 1, 3° WBN.
[215] Art. *7bis*, § 2 en art. 12*bis*, § 1, 3°, b WBN.
[216] Art. 1, § 1 WBN.
[217] F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 128; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, "De 'Betere Belg'-wet", *T.Vreemd*. 2013, 6.
[218] F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 128; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, "De 'Betere Belg'-wet", *T.Vreemd*. 2013, 6.
[219] F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 130; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, "De 'Betere Belg'-wet", *T.Vreemd*. 2013, 6.
[220] Art. 12*bis* en art. 19 WBN.
[221] Art. 3 WBN.
[222] H. DE PAGE en J.-P. MASSON, *Traité élémentaire de droit civil belge*, II/1, Brussel, Bruylant, 1990, 212-213, nr. 200.

Bijgevolg zal de verwerving van de Belgische nationaliteit bij een schijnerkenning enkel plaatsvinden via een toekenning. Hoewel men als minderjarige persoon een kind kan erkennen,[223] kan hij of zij niet door middel van een erkenning de Belgische nationaliteit toegekend krijgen. Deze mogelijkheid bestaat uitsluitend voor het minderjarig, erkende kind.

1. Het kind werd geboren in België

97. Deze mogelijkheden kunnen dus toegepast worden als het kind geboren werd tijdens een illegaal verblijf in België.

a. De erkenner is een Belg

98. Als het kind geboren is in België en de erkenner de Belgische nationaliteit bezat op het ogenblik van de geboorte of, als de erkenner reeds overleden is voor de geboorte, op het ogenblik van het overlijden, krijgt het erkende kind de Belgische nationaliteit toegekend.[224] Er wordt dus geen aandacht besteed aan de nationaliteit van de erkenner op het ogenblik van de erkenning.[225] Het is bovendien niet vereist dat de moeder op het ogenblik van de bevalling legaal in België verbleef. Er werd reeds vastgesteld dat bij schijnerkenningen door een Belg, de erkenner vaak van vreemde origine is.[226]

b. De erkenner is geen Belg

99. Als het kind in België geboren is en de erkenner geen Belg is, moet er aan meer voorwaarden voldaan zijn. Er zijn twee mogelijke situaties waarin het erkende kind de Belgische nationaliteit toegekend kan krijgen. De eerste situatie betreft degene waarin de erkenner tevens in België geboren is en gedurende vijf jaar in de loop van de tien jaren voorafgaand aan de geboorte van het kind zijn hoofdverblijfplaats[227] in België had.[228]

100. De tweede mogelijkheid is degene waarin beide ouders[229] samen een verklaring afleggen voordat het kind de leeftijd van twaalf jaar bereikt heeft. De ouders moeten

---

[223] Art. 328, § 1 BW.
[224] Art. 8, § 1, 1° en § 2 WBN; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, *nationaliteit*, Brussel, Story-Scientia, 2001, 20, nr. 40.
[225] Art. 3M., derde lid, b Circ. 6 augustus 1984 betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit, *BS* 14 augustus 1984, 5247.
[226] Activiteitenrapport 2011 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2011NL.pdf, 205.
[227] Art. 1, § 2, eerste lid, 1° WBN.
[228] Art. 11, § 1, 1°, eerste lid WBN.
[229] Een verklaring door één ouder volstaat als het om een situatie gaat zoals bepaald in art. 11, § 2, tweede en derde lid WBN. Als één van de ouders niet toestemt met de verklaring door de andere ouder, dient de procedure zoals bepaald in art. 15, § 6 WBN gevolgd te worden. Art. 11, § 2, vierde lid WBN.

bovendien gedurende de tien jaren voorafgaand aan de verklaring hun hoofdverblijfplaats[230] in België hebben gehad en er moet minstens één van hen op het ogenblik van de verklaring toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur. Deze mogelijkheid staat bovendien enkel open voor in België geboren kinderen die sinds hun geboorte hun hoofdverblijfplaats[231] in België hebben.[232] Aangezien het volstaat dat één van de ouders een verblijfsrecht van onbeperkte duur heeft, kan via deze manier de nationaliteit toegekend worden bij een schijnerkenning. Omwille van de vele voorwaarden waaraan voldaan moet zijn, wordt er in de praktijk waarschijnlijk minder gebruik gemaakt van deze mogelijke vorm van een schijnerkenning.

2. Het kind werd geboren in het buitenland

101. Er zijn drie mogelijke situaties waarin een in het buitenland geboren kind door middel van een schijnerkenning de Belgische nationaliteit toegekend kan krijgen. De eerste mogelijke situatie is degene waarin de Belgische erkenner geboren werd in België of in gebieden onder Belgische soevereiniteit of onder Belgisch bestuur.[233] Men kan tevens de Belgische nationaliteit toegekend krijgen als de Belgische erkenner binnen een termijn van vijf jaar na de geboorte een verklaring aflegt waarin hij verzoekt om toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind.[234] Van deze mogelijkheid kan bijgevolg enkel succesvol gebruik worden gemaakt als de schijnerkenning plaatsvindt voordat het erkende kind de leeftijd van vijf jaar bereikt. Ten derde kan het kind, dat erkend werd door een Belg de Belgische nationaliteit toegekend krijgen als het geen andere nationaliteit bezit of behoudt tot de leeftijd van achttien jaar of tot zijn ontvoogding voor die leeftijd.

De erkenner dient in beide situaties de Belgische nationaliteit te bezitten op het ogenblik van de geboorte van het kind, ongeacht of de erkenning prenataal of na de geboorte plaatsvindt.[235]

3. Conclusie

102. Het is zeer eenvoudig om door middel van een schijnerkenning de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het minderjarig, erkend kind teweeg te brengen. Enkel de situatie

[230] Art. 1, § 2, eerste lid, 1° WBN.
[231] Art. 1, § 2, eerste lid, 1° WBN.
[232] Art. 11, § 2 WBN.
[233] Art. 8, § 1, 2°, eerste lid, a WBN.
[234] Art. 8, § 1, 2°, eerste lid, b WBN.
[235] Art. 3M., derde lid, b Circ. 6 augustus 1984 betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit, *BS* 14 augustus 1984, 5247.

waarin een verklaring van beide ouders nodig is, wegens de strengere voorwaarden waaraan voldaan moet zijn.

Hoofdstuk 3 Preventie van schijnerkenningen

103. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het voorkomen van de schijnerkenning op zich (afdeling 1) en het voorkomen van de realisering van de beoogde verblijfs- en nationaliteitsrechtelijke gevolgen (afdeling 2).

Afdeling 1 Het voorkomen van de schijnerkenning

§1. De mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris om de opmaak van de erkenningsakte te weigeren

104. In deze paragraaf wordt er uitsluitend ingegaan op de al dan niet bestaande weigeringsmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris. In Frankrijk en Duitsland zijn er echter ook andere personen bevoegd om de erkenningsakte op te maken.[236]

105. Hoewel verwacht kan worden dat personen die betrokken zijn bij een schijnerkenning hun frauduleus oogmerk zullen proberen te verbergen, wordt in de Belgische rechtsleer aangehaald dat sommige moeders bij de erkenning uitdrukkelijk vermelden dat het geenszins de bedoeling is dat er een socio-affectieve ouder-kindrelatie opgebouwd wordt of dat er onderhoudsgeld gevorderd wordt van de erkenner.[237] Ook zonder deze uitdrukkelijke vermelding kan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris, het al dan niet terechte, vermoeden hebben dat het om een schijnerkenning gaat. Bijgevolg is het voorzien in de mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris om te weigeren de erkenningsakte op te maken wanneer ze vermoeden dat het om een schijnerkenning gaat een mogelijke maatregel ter preventie van schijnerkenningen.

106. In België heerst er onduidelijkheid of de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris de mogelijkheid hebben om te weigeren de erkenningsakte op te maken als blijkt dat beoogde erkenning niet overeenstemt met de biologische werkelijkheid. In de rechtsleer zijn er twee strekkingen terug te vinden.

---

[236] R. GÖBEL-ZIMMERMANN, "AufenthG § 27 Grundsatz des Familiennachzugs" in B. HUBER, *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 34 (Duitsland); P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 473-474, nr. 1190 (Frankrijk).

[237] J. VERHELLEN, *Het Belgisch Wetboek IPR in familiezaken. Wetgevende doelstellingen getoetst aan de praktijk*, die Keure, Brugge, 2012, 162, nr. 250.

107. De meerderheidsstrekking is van oordeel dat dit niet het geval is.[238] Het College van Procureurs-Generaal en het Belgisch nationaal contactpunt van het Europees migratienetwerk delen deze visie.[239]

Deze strekking baseert zich ten eerste op het niet vereist zijn dat de erkenner de biologische ouder van het kind is.[240] Bovendien is de ambtenaar, door het openbaar karakter van zijn ambt, verplicht zijn ambt te verlenen wanneer hij daartoe op wettige wijze aangezocht wordt.[241] Ten derde heeft de notaris een ministerieplicht.[242] Dit houdt in dat hij verplicht is om zijn diensten te verlenen wanneer hij daartoe wordt verzocht.[243] In de Deontologische Code van het notariaat zijn er echter situaties bepaald waarin de notaris verplicht is om zijn diensten te weigeren. Één van deze situaties is wanneer de notaris gevraagd wordt om een akte te verlijden die bepalingen bevat die strijdig zijn met een wet van openbare orde.[244] In afdeling 2 van hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de mogelijkheid om een schijnerkenning te bestraffen op basis van een reeds bestaande strafbaarstellingen. Aangezien deze mogelijkheid m.i. bestaat, kan er geargumenteerd worden dat de notaris moet weigeren de erkenningsakte op te maken bij een schijnerkenning. Het is echter aangewezen dat de Deontologische Code van het notariaat[245] of de wet op het notarisambt[246] gewijzigd wordt en uitdrukkelijk in deze mogelijkheid voorziet.

Volgens G. Verschelden bestaat er één aanvaardbare tempering op het, volgens deze strekking, principe van de verplichte opmaak van de erkenningsakte. De wilsgeschiktheid die vereist is in hoofde van de erkenner verschilt naargelang de erkenner wel of niet de biologische ouder van het te erkennen kind is. Als de erkenner de biologische ouder is, volstaat het als hij beseft dat kinderen (meestal) verwekt worden door geslachtsgemeenschap en dat de geslachtsgemeenschap die hij heeft gehad met de moeder van het kind, heeft kunnen leiden tot de verwekking van het kind. Als de erkenner daarentegen niet de biologische ouder

---

[238] H. DE PAGE en J.-P. MASSON, *Traité élémentaire de droit civil belge*, II/2, Brussel, Bruylant, 1990, 887-888, nr. 887; A.C. VAN GYSEL, *Précis de droit des personnes de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 380; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 53, nr. 119.
[239] Overzicht moeilijke wetten, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147; Misuse of the Right to Family Reunification produced by the European Migration Network, June 2012, 22.
[240] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 53, nr. 119.
[241] G. BAETEMAN, *Overzicht van het personen- en gezinsrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1993, 193, nr. 331; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 53, nr. 119.
[242] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 53-54, nr. 119.
[243] Art. 3 wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.
[244] Art. 3, 1° Deontologische Code vastgesteld door de Nationale Kamer van notarissen, aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen op 22 juni 2004, *BS* 3 november 2005.
[245] Deontologische Code vastgesteld door de Nationale Kamer van notarissen, aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen op 22 juni 2004, *BS* 3 november 2005.
[246] wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

is, moet zijn wilsgeschiktheid begrip en beoordeling mogelijk maken van de aard, de algemene draagwijdte en de rechtsgevolgen van een dergelijke erkenning. Bijgevolg zullen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris de opmaak van de erkenningsakte moeten weigeren bij een schijnerkenning[247] als de wilsgeschiktheid in hoofde van de erkenner niet voldoet aan deze strengere beoordeling.[248]

108. De minderheidsstrekking is van oordeel dat de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris wél kunnen weigeren. Volgens P. Senaeve en J.M. Pauwels kunnen en moeten de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris weigeren om de erkenningsakte bij een manifeste onmogelijkheid van genetisch verwantschap wegens een te miniem leeftijdsverschil tussen de erkenner en het te erkennen kind.[249] P. Senaeve is van oordeel dat deze verplichting tevens bestaat bij manifeste migratiefraude.[250] Ook volgens de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Turtelboom, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand een manifest leugenachtige erkenning weigeren.[251]

109. In de praktijk weigerden reeds enkele ambtenaren om een erkenningsakte op te maken wegens het vermoeden van schijnerkenning, bijvoorbeeld op 11 september 2013 in Sprimont. De betrokken ambtenaar steunde zijn weigering op art. 3.1. IVRK en art. 45, § 1, laatste lid, art. 52 en art. 1317 BW. De ambtenaar meende dat hij door de erkenningsakte op te maken zich schuldig zou maken aan het verlenen van medewerking bij het tot stand brengen van een valsheid in een akte van de burgerlijke stand. De rechtbank van eerste aanleg te Luik oordeelde echter dat de ambtenaar niet de mogelijkheid bezit om een erkenning te weigeren.[252] (zie bijlage 7) De rechtbank van eerste aanleg te Luik oordeelde op dezelfde wijze en via een identieke motivering in een zaak die betrekking had op een weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand van Luik.[253] (zie bijlage 6)

---

[247] Dit geldt echter niet als het om een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* gaat.
[248] F. SWENNEN, *Geestesgestoorden in het Burgerlijk Recht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 703, nr. 905-906; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 54, nr.119.
[249] J.M. PAUWELS, *Beginselen van personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 1986, 45-46, nr. 15.77; P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 237, nr. 738; P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, 22.
[250] P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 237, nr. 738; P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, 22.
[251] Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Annemie Turtelboom over schijnerkenningen en schijnvaderschappen, *Hand*. Kamer 2013-14, 11 februari 2014, nr. CRIV 53 COM 920, 23-24.
[252] Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/5122/A, onuitg.; Annual Report on Asylum and Migration Policy in Belgium European Migration Network National Contact Point Belgium 2013, 22-23.
[253] Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/4275/A, onuitg.

110. In Gent is er voorzien in een interne procedure die de ambtenaren doorlopen bij de aanwezigheid van een vermoeden van schijnerkenning. Deze procedure bepaalt dat als er voldoende verdachte elementen aanwezig zijn bij een prenatale erkenning, de vermoedelijke schijnerkenning gemeld wordt aan het Openbaar Ministerie[254] en de erkenning uitgesteld wordt tot de geboorteaangifte plaatsvindt. Als het Openbaar Ministerie negatief advies uitbrengt vóór de geboorteaangifte plaatsvindt, wordt de erkenning geweigerd. Tot op heden werd echter nog geen gebruik gemaakt van deze weigeringsmogelijkheid.

111. Veel ambtenaren van de burgerlijke stand weigeren de opmaak van de erkenningsakte bij een vermoede schijnerkenning niet, maar melden deze verdachte erkenning nadien aan het Openbaar Ministerie. Deze praktijk kan, in afwachting van duidelijkheid over het al dan niet bestaan van een weigeringsmogelijkheid, alleen maar toegejuicht worden. De ambtenaren kunnen tevens melding maken van een vermoede schijnerkenning bij het bureau opsporingen van de DVZ.[255]

112. Gelet op de momentele onduidelijk in België over het al dan niet bestaan van een weigeringsmogelijkheid, is het aan te raden dat de Belgische wetgever een duidelijk standpunt inneemt. Het verdient m.i. de voorkeur om de schijnerkenning te voorkomen in plaats van nadien (te proberen) de schijnerkenning te vernietigen.

113. Hierna wordt eerst ingegaan op de mogelijkheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand in Nederland, Frankrijk en Duitsland. Daarna komen de mogelijkheden van de notarissen in deze landen aan bod. Er mag echter niet vergeten worden dat ondanks de Nederlandse vertalingen van deze functies overeenstemmen, zij inhoudelijke verschillen zullen vertonen.

114. In Nederland, Frankrijk en Duitsland is net zoals in België, bij een erkenning geen bewijs vereist dat men de biologische ouder van het kind is.[256]

---

[254] De vermoedelijke schijnerkenning die bestaat uit een erkenning dat plaatsvindt na de geboorte wordt tevens gemeld aan het Openbaar Ministerie bij de aanwezigheid van voldoende verdachte elementen.
[255] Activiteitenrapport 2013 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 209.
[256] R. J. BLAUWHOFF, "Commentaar op Burgerlijk Wetboek Boek 1, artikel 203", http://portal.rechtsorde.nl/ (Nederland), A; R. GÖBEL-ZIMMERMANN, "AufenthG § 27 Grundsatz des Familiennachzugs" in B. HUBER, *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 34 (Duitsland); X. LABBÉE, "Etre parent à titre précaire", *Receuil Dalloz* 2014, 1699.

A. Ambtenaar van de burgerlijke stand

115. De Nederlandse wetgever heeft, in tegenstelling tot de Belgische, voorzien in de expliciete mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand[257] om te weigeren de erkenningsakte op te maken[258] en te weigeren om aan de geboorteakte die onder hem berust latere vermeldingen van een erkenningsakte toe te voegen.[259] De Nederlandse ambtenaar kan weigeren als hij van oordeel is dat de Nederlandse openbare orde zich verzet tegen de opmaak van de akte of de toevoeging.[260] Bijgevolg kan hij weigeren als hij vermoedt dat het om een schijnerkenning gaat.[261]

Als de ambtenaar weigert, moet art. 1:18b, derde lid NBW toegepast worden.[262] De belanghebbenden kunnen, na een weigeringsbeslissing, aan de rechter verzoeken om de ambtenaar te gelasten de akte op te stellen.[263]

116. De Nederlandse wetgever heeft tevens voorzien in de mogelijkheid om te onderzoeken of de erkenning een schijnerkenning behelst.[264] Van deze mogelijkheid zal er gebruik gemaakt worden wanneer de ambtenaar betwijfelt dat de erkenner daadwerkelijk de vaderrol op zich wil nemen en vermoedt dat er uitsluitend een verblijfsrechtelijke verbetering beoogd wordt met de erkenning. Als de partijen de door de ambtenaar gevraagde bescheiden niet voorleggen of als hij de voorgelegde bescheiden ontoereikend vindt, kan hij tevens weigeren om de akte op te maken of de toevoeging te doen.[265]

117. Het is m.i. aangewezen dat de Belgische wetgever zou bepalen dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de opmaak van de erkenningsakte kan of eventueel zelfs moet weigeren. Als beslist wordt om een weigeringsmogelijkheid in te voeren, kan de Nederlandse bepaling als voorbeeld dienen. Er moet echter ten zeerste vermeden worden dat de ambtenaar van de burgerlijke stand bij elke erkenning die een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg kan

[257] De bevoegdheid van de ambtenaar om een erkenningsakte op te maken, is bepaald in art. 1:203, eerste lid, a NBW.
[258] Art. 1:18b, tweede lid NBW.
[259] Deze mogelijkheid heeft enkel betrekking op een erkenning die plaatsgevonden heeft in Nederland. Als de erkenning daarentegen plaatsgevonden heeft in het buitenland moet er op basis van het internationaal privaatrecht geoordeeld worden of de erkenningsakte erkend kan worden. Hierop wordt dieper ingegaan in paragraaf 3 van afdeling 2. Art. 1:20, eerste lid en art. 1:20c NBW.
[260] Art. 1:18b, tweede lid en art. 1:20c NBW.
[261] MvT bij herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling van adoptie, Kamerstukken 1995-6, 24 649, nr. 3, 10; J. DE BOER, *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 600, nr. 720.
[262] Art. 1:20c NBW.
[263] Art. 1:27, eerste lid NBW; J. DE BOER, *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 600, nr. 720.
[264] Art. 1:18, tweede lid en art. 1:20c NBW; M.J.C. KOENS, "Burgerlijke stand" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (27) 34.
[265] Art. 1:18b, eerste lid en art. 1:20c NBW.

brengen, er van uit gaat dat het om een schijnerkenning gaat en bijgevolg de erkenning weigert. Bijgevolg is het aangewezen om de weigeringsmogelijkheid te beperken tot de situaties waarin een redelijk of ernstig vermoeden aanwezig is dat het om een schijnerkenning gaat.

In Nederland is tevens voorzien in de mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om te weigeren aan de geboorteakte die onder hem berust latere vermeldingen van een erkenningsakte toe te voegen.[266] Gelet op art. 62, § 2 BW kan een dergelijke mogelijkheid tevens nuttig zijn in België. Als de erkenning immers plaatsvindt in een andere gemeente/stad dan degene waar de geboorteakte opgemaakt werd, zal een andere ambtenaar, dan degene die de erkenningsakte opgemaakt heeft, de kantmelding op de geboorteakte doen. M.i. zou het invoeren van een dergelijke mogelijkheid echter slechts in uitzonderlijke situaties zijn nut bewijzen. In mijn voorstel wordt er immers voorzien in de vermelding van eerdere pogingen tot schijnerkenningen in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister en de toegang voor de ambtenaren van de burgerlijke stand tot deze gegevens via het systeem van het rijksregister.[267] Als de ambtenaar aan wie gevraagd werd de erkenning in de kant van de geboorteakte te melden, toch over informatie beschikt die bij hem het ernstige vermoeden wekt dat het om een schijnerkenning gaat, kan hij dit steeds melden aan het Openbaar Ministerie.

Naast het voorzien in de mogelijkheid tot weigering door de ambtenaar, is het tevens aangewezen dat de Belgische wetgever zou voorzien in een onderzoeksmogelijkheid voor de ambtenaar. Hiervoor kan hij zich baseren op de Nederlandse bepaling.

118. In Duitsland moeten de *Standesbeamten*[268] weigeren om een erkenningsakte op te maken als duidelijk is dat de erkenning op basis van § 1600, eerste lid, 5 BGB betwist zou kunnen worden.[269] Deze betwistingsmogelijkheid bestaat bij een schijnerkenning.[270] Aangezien er ten zeerste vermeden moet worden dat de ambtenaar van de burgerlijke stand bij

[266] Deze mogelijkheid heeft enkel betrekking op een erkenning die plaatsgevonden heeft in Nederland. Als de erkenning daarentegen plaatsgevonden heeft in het buitenland moet er op basis van het internationaal privaatrecht geoordeeld worden of de erkenningsakte erkend wordt. Hierop wordt dieper ingegaan in paragraaf 3 van afdeling 2. Art. 1:20, eerste lid en art. 1:20c NBW.
[267] Zie randnummer 297.
[268] Een *Standesbeambte* wordt vertaald als een ambtenaar van de burgerlijke stand. De bevoegdheid van de *Standesbeambte* om een erkenningsakte op te maken, is bepaald in § 44, eerste lid Personenstandsgesetz. M. K. SCHEER en A. L. RÜTER-EHLERMANN, *Wörterbuch der deutschen und niederländischen Rechtssprache Lexikon für Justiz, Verwaltung, Wirtschaft und Handel*, II, *Deutsch-Niederländisch*, Deventer, Kluwer 1989, 326.
[269] § 44, eerste lid Personenstandsgesetz.
[270] Zie hoofdstuk 4, afdeling 1, §1.

elke erkenning die een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg kan brengen, er van uit gaat dat het om een schijnerkenning gaat en bijgevolg de erkenning weigert, verdient een formulering zoals de Duitse m.i. de voorkeur boven de Nederlandse.

119. In Frankrijk is er net zoals in Nederland en Duitsland duidelijkheid over de weigeringsmogelijkheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand. Daar werd er echter voor gekozen om *l'officier de l'état civil*[271] geen weigeringsmogelijkheid te geven.[272] De ambtenaar heeft echter wel een informatieverplichting en -mogelijkheid met betrekking tot de gevolgen die verbonden zijn aan een schijnerkenning. Ten eerste moet de ambtenaar bij elke erkenning en bijgevolg tevens bij elke vermoede schijnerkenning de artikelen 371-1 en 371-2 C.c. voorlezen. Deze artikelen handelen over het ouderlijk gezag en de ouderlijke onderhoudsplicht. Ten tweede kan de ambtenaar de erkenner wijzen op de andere gevolgen van de erkenning.[273] Dit wordt aangeraden als de ambtenaar vermoedt dat het om een frauduleuze erkenning[274] gaat.[275]

Het wordt tevens aan de ambtenaar aangeraden om bij een vermoede frauduleuze erkenning de erkenner te wijzen op het risico op veroordeling wegens valsheid in geschrifte in een authentieke akte.[276] Hoewel er in Frankrijk specifieke straffen bepaald zijn op een schijnerkenning[277] en de circulaire van na de invoering van de specifieke strafbepaling dateert, voorziet deze enkel in de vermelding van het risico op veroordeling wegens valsheid in geschrifte in een authentieke akte. Bij een vermoede schijnerkenning, is het m.i. dan ook aangewezen dat de ambtenaar (tevens) verwijst naar de specifieke straffen die bepaald zijn voor een schijnerkenning.

120. Als de erkenner toch overgaat tot het erkennen van het kind, moet de ambtenaar van de burgerlijke stand het parket onmiddellijk op de hoogte brengen. Deze kennisgeving[278] kan

---

[271] De bevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een erkenningsakte op te maken, is bepaald in art. 316, derde lid C.c.
[272] P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 469-470, nr. 1181.
[273] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 147, nr. 272.
[274] Dit is een erkenning waarbij de erkenner als bedoeling heeft om door middel van de erkenning van een bepaald voordeel teweeg te brengen én waarbij zijn bedoeling vreemd is aan het belang en de opvoeding van het kind.
[275] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 143, nr. 266.
[276] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 143, nr. 266.
[277] Art. L.623-1, eerste lid CESEDA.
[278] Een andere kennisgevingsverplichting die kan spelen bij een schijnerkenning is deze in art. 336-1 C.c. Deze kennisgeving kan tevens aanleiding geven tot de betwisting door het Openbaar Ministerie.

tot gevolg hebben dat het parket op basis van art. 336 C.c. de erkenning betwist.[279] Het is aangewezen dat de Belgische wetgever, indien hij zou beslissen dat de ambtenaar geen weigeringsmogelijkheid heeft, tevens voorziet in een informatieverplichting van de ambtenaar van de burgerlijke stand aan het Openbaar Ministerie.

121. Hoewel de Franse ambtenaar van de burgerlijke stand niet kan weigeren om de erkenningsakte op te maken, kan hij door het vermelden van de gevolgen en de mogelijke risico's toch een preventieve invloed uitoefenen op schijnerkenningen. Voor het geven van deze informatie is er geen wettelijke bepaling vereist. Bijgevolg kunnen de Belgische ambtenaren van de burgerlijke stand, in afwachting van een ingrijpen door de wetgever, deze informatie geven bij vermoede schijnerkenningen. Door de onduidelijkheid over de strafbaarheid van een schijnerkenning in België[280] valt echter te verwachten dat deze maatregel in België een minder ontradend effect zou hebben dan in Frankrijk. Desalniettemin is het aangewezen dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, in afwachting van het ingrijpen van de wetgever, bij een vermoede schijnerkenning de erkenner wijst op de gevolgen die voortvloeien uit een erkenning. Ondanks de strafrechtelijke onduidelijkheid, brengt een erkenning immers gevolgen teweeg die ongewenst zullen zijn. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de erfrechtelijke gevolgen[281] en de onderhoudsplicht van de erkenner.[282]

B. De notaris

122. De Nederlandse notaris[283] is verplicht is om zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging of vermoeden de werkzaamheid die van hem verlangd wordt in strijd is met de openbare orde.[284] Hij moet dus weigeren om een erkenningsakte op te maken als hij het redelijke vermoeden heeft dat het om een schijnerkenning gaat. Deze bepaling zorgt op het gebied van schijnerkenningen voor meer duidelijkheid dan de Belgische.[285]

[279] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 143, nr. 266.
[280] Zie randnummer 246.
[281] Art. 913 BW.
[282] Art. 203 BW.
[283] De bevoegdheid van de Nederlandse notaris om een erkenningsakte op te maken vloeit voort uit art. 1:203, eerste lid, b NBW.
[284] Art. 21, tweede lid Wet op het notarisambt, *Stb.* 1999, 90.
[285] Zie randnummers 106-108.

123. Er is geen wetsbepaling die voorziet in de weigeringsmogelijkheid voor de Duitse notaris.[286] De meerderheid van de rechtsleer oordeelt echter dat bij een duidelijke schijnerkenning geweigerd kan worden.[287]

124. De Franse notaris[288] is net zoals de Belgische notaris verplicht om zijn diensten te verlenen wanneer hij daartoe worden verzocht.[289] Dit artikel is identiek aan art. 3 van de Belgische wet op het notarisambt.[290] Net zoals in België is er een afzonderlijke rechtsbron die bepaalt dat de notaris moet weigeren om zijn diensten te verlenen in bepaalde situaties, onder andere als de overeenkomst die tot stand zou komen in strijd met de wet of frauduleus zou zijn.[291] Aangezien een erkenning geen overeenkomst is, kan de notaris niet weigeren om de erkenningsakte op te maken wegens het vermoeden van schijnerkenning.

125. Net zoals bij de ambtenaar van de burgerlijke stand, is het aangewezen dat er duidelijkheid komt over de al dan niet bestaande weigeringsmogelijkheid in België. Gelet op de preventieve werking van een mogelijkheid tot weigering op de problematiek van schijnerkenningen, is het m.i. wenselijk dat er voorzien zou worden in een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid. De Nederlandse bepaling kan hierbij als voorbeeld dienen.

§2. De mogelijkheid tot erkenning beperken tot de biologische ouders

126. In een voorstel van resolutie werd als voorbeeld van een oplossing voor de problematiek van schijnerkenningen, het vragen van het bewijs dat de persoon die het kind wenst te erkennen de biologische ouder is, gegeven. Dit bewijs zou geleverd moeten worden via een DNA-test.[292] Dit voorbeeld werd tevens door het College van Procureurs-Generaal

---

[286] Over de bevoegdheid van de Duitse notaris om een erkenningsakte op te maken: R. GÖBEL-ZIMMERMANN, "AufenthG § 27 Grundsatz des Familiennachzugs" in B. HUBER, *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 34.

[287] M. WELLENHOFER, "BGB § 1594 Anerkennung der Vaterschaft" in F.J. SÄCKER en R. RIXECKER (eds.), *Münchener Kommentar zum BGB*, VIII, *Familienrecht II*, München, C.H. Beck, 2012, nr. 28

[288] De bevoegdheid van de notaris vloeit voort uit art. 316 C.c. en Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 145, nr. 269.

[289] Art. 3 loi 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat, *Bulletin des Lois* 3è S, B. 258, n° 2440.

[290] wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

[291] Art. 3.2.3 Règlement national, approuvé par arrêté de Madame la Garde des Sceaux, Ministre de la justice en date du 22 juillet 2014 (*JORF* n° 0176 du 1 août 2014, 12709), www.notaires.fr/sites/default/files/reglement_national_-_reglement_intercours_-_arrete_du_22_07_2014_-_jo_du_01_08_2014.pdf.

[292] Voorstel van resolutie betreffende de problematiek van de schijnerkenningen, *Parl.St*. Kamer 2011-12, nr. 53K1813/001, 3.

gegeven.[293] Een dergelijke voorwaarde inlassen bij een erkenning zou tot gevolg hebben dat schijnerkenningen die niet plaatsvinden bij een *maternité* of *paternité grise* onmogelijk worden. In de bestudeerde landen bestaat geen dergelijke voorwaarde.

M.i. gaat de invoering van een dergelijke bepaling te ver. Ook erkenningen door een persoon die daadwerkelijk het kind wil mede opvoeden, wetende dat hij niet biologische ouder is, zou daardoor onmogelijk worden. In dergelijke situaties zou steeds de moeilijkere adoptieprocedures doorlopen moeten worden.

Mocht de wetgever toch een dergelijk voorwaarde bepalen, is het aangewezen om voor de meemoeder in een andere voorwaarde te voorzien. Dit lijkt vanzelfsprekend. Desondanks wordt in Nederland een erkenning vernietigd als blijkt dat de meemoeder niet de biologische ouder van het kind is.[294] Het is tevens aangewezen dat hij de volledige regeling betreffende de afstamming van meemoederszijde onder de loep neemt en onder andere het verschil tussen art. 325/3, § 3 en 325/7, § 2 BW wegwerkt.

Het enkel vereisen van deze voorwaarde bij een erkenning waarbij de erkenner of het kind geen verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft is evenmin aangewezen. Dergelijke voorwaarde zou waarschijnlijk in strijd met art. 10 en 11 Gw. bevonden worden. Bovendien zou een dergelijke maatregel m.i. te vergaand zijn gelet op de hierboven vermelde redenen.

§3. De preventieve werking door het internationaal privaatrecht

127. Aangezien bij een schijnerkenning minstens één persoon een vreemde nationaliteit bezit, moet het internationaal privaatrecht steeds toegepast worden. Door middel van de regels die betrekking hebben op de bevoegdheid en het toepasselijk recht kan de totstandkoming van een schijnerkenning vermeden worden.

A. <u>Bevoegdheid</u>

128. Deze regels bepalen of de erkenningsakte in een bepaald land kan worden opgesteld. Zij kunnen een preventieve werking hebben door bijvoorbeeld te bepalen dat de erkenningsakte niet opgemaakt kan worden in het land als het kind in een ander land woont of illegaal in het land verblijft.

[293] Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2011-12, nr. 53K1414/005 en nr. 5-1453/1, 109.
[294] Art. 1:205a, eerste en tweede lid NBW.

129. Art. 65 WIPR bepaalt wanneer een erkenningsakte in België opgesteld kan worden. Bij de toepassing van dit artikel en art. 4, § 1, 1° en § 2, 1° WIPR op de problematiek van schijnerkenningen komen we tot het besluit dat in België een erkenning door of van een illegaal verblijvende persoon mogelijk is. In de praktijk wordt echter vaak, in strijd met art. 65 WIPR, een erkenning door een illegaal in België verblijvende man, door de ambtenaar van de burgerlijke stand geweigerd.[295] Het is tevens mogelijk om in België een kind te erkennen dat in het buitenland verblijft.[296] Wederom wordt dit in de praktijk echter vaak geweigerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand.[297]

130. De bevoegdheid van de Nederlandse ambtenaar van de burgerlijke stand of notaris is afhankelijk van het volgens art. 10:95, eerste lid NBW toe te passen recht. In Frankrijk is de ambtenaar van de burgerlijke stand steeds bevoegd ongeacht de nationaliteit of de verblijfsrechtelijke situatie van de betrokkenen.[298] In beide landen zijn een erkenning van of door een illegaal in het land verblijvende persoon of van een kind dat in het buitenland verblijft dus mogelijk.

131. De bevoegdheidsregels aanpassen zodat een erkenning door of van deze personen niet langer mogelijk is in België, zou het aantal schijnerkenningen in België drastisch verminderen. Een dergelijke verandering zou echter niet enkele schijnerkenningen treffen maar tevens erkenningen door personen die het kind daadwerkelijk wensen mede op te voeden. Om deze reden is een dergelijke verandering niet aangewezen.

B. Toepasselijk recht

132. De totstandkoming van een schijnerkenning kan ten tweede voorkomen worden door de toepassing van het rechtstelsel dat het internationaal privaatrecht aanduidt. De toepassing van dit recht kan op twee manieren een preventieve werking hebben. Ten eerste is het mogelijk dat het buitenlands recht extra voorwaarden verbindt aan de mogelijkheid tot erkenning waardoor schijnerkenningen moeilijker of zelfs onmogelijk worden. Dit zal

[295] J. DE MEYER en H. ENGLERT, "De toepassing van buitenlands recht en de nationaliteitsaanknoping in het IPR" in J. VERHELLEN (ed.), *Wet en praktijk in het familiaal IPR: verslagboek van de rondetafels - voorjaar 2013*, Brugge, die Keure, 2013, (20) 33, nr. 105.
[296] J. VERHELLEN, "Hoofdstuk VII. De oorspronkelijke afstamming" in J. ERAUW, C. CLIJMANS, V. DE RUYCK, K. JANSEGERS, K. ROOX, M. TRAEST, H. VAN HOUTTE, J. VERHELLEN en P. WAUTELET, "Overzicht van rechtspraak. Internationaal privaatrecht en nationaliteitsrecht (1998-2006)", *TPR* 2006, (1491) 1500, nr. 181.
[297] J. DE MEYER en H. ENGLERT, "De toepassing van buitenlands recht en de nationaliteitsaanknoping in het IPR" in J. VERHELLEN (ed.), *Wet en praktijk in het familiaal IPR: verslagboek van de rondetafels - voorjaar 2013*, Brugge, die Keure, 2013 (20) 33, nr. 105.
[298] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 145, nr. 269.

bijvoorbeeld het geval zijn als het toepasselijk recht bepaalt dat een erkenning enkel mogelijk is door de biologische ouder en het biologisch ouderschap bijgevolg bewezen moet worden. Een tweede voorbeeld is het Arubaans recht. Art. 1:204, eerste lid, e BW bepaalt namelijk dat als de erkenning plaatsvindt na het verstrijken van de wettelijke aangiftetermijn van de geboorte van het kind,[299] de erkenning nietig is, tenzij aannemelijk is dat de man de biologische vader van het kind is of dat tussen de man en het kind een nauwe persoonlijke betrekking is ontstaan.

De tweede wijze waarop het toepasselijk recht een preventieve werking kan hebben, is in het geval het toepasselijk recht voorziet dat een erkenning enkel kan plaatsvinden als de moeder en/of de erkenner niet gehuwd zijn. Bij het ontbreken van dit bewijs zal geen erkenning mogelijk zijn, ongeacht of er een vermoeden van schijnerkenning aanwezig is of niet.

133. Als de erkenningsakte opgesteld wordt in <u>België</u>, moet het recht waarvan de erkenner de nationaliteit heeft op het ogenblik van de erkenning toegepast worden.[300] Van dit recht kan afgeweken worden op basis van art. 19 en 21 WIPR en gedeeltelijk op basis van art. 62, § 1, tweede lid WIPR. Art. 10:95 NBW bepaalt welk recht in <u>Nederland</u> toegepast moet worden op een erkenning. In <u>Frankrijk</u> moet conform art. 311-14 C.c. het recht waarvan de moeder op het ogenblik van de geboorte de nationaliteit had, toegepast worden. Als de moeder onbekend is, moet het recht waarvan het kind de nationaliteit heeft, toegepast worden. Art. 311-17 C.c. voorziet dat een erkenning tevens rechtsgeldig is als ze gebeurd is conform het recht waarvan de erkenner of het erkende kind de nationaliteit heeft.[301] In <u>Duitsland</u> wordt tenslotte het toepasselijk recht bepaald op basis van § 19 en § 23 Einführungsgesetz zum BGB.

§4. Het beperken van de bevoegde ambtenaren van de burgerlijke stand

134. Het beperken van de gemeenten/steden waar een ambtenaar van de burgerlijke stand een erkenningsakte kan opstellen,[302] zal tevens een preventieve invloed uitoefenen. Het niet bepalen welke ambtenaar van de burgerlijke stand bevoegd is, heeft immers tot gevolg dat een persoon zeer eenvoudig meerdere schijnerkenningen kan doen. Zoals bijvoorbeeld de Congolese Belg die tegen betaling achttien kinderen bij zestien verschillende vrouwen erkend

[299] Deze termijn bedraagt vijf dagen na de dag van de bevalling. Art: 1:19e, zesde lid BW.
[300] Art. 62, § 1, eerste lid WIPR. Het toepassingsgebied van dit recht is bepaald in art. 63 WIPR. Voor de vormvereisten moet art. 64 WIPR toegepast worden.
[301] M. FARGE, "Chapitre 531 – Filiation" in P. MURAT (ed.), *Droit de la famille*, Paris, Dalloz, 2013, n° 531.93.
[302] Bijvoorbeeld: enkel de woonplaats van de erkenner of het kind

heeft.[303] Sinds 1 januari 2015 wordt echter in het rijksregister bij een ouder de kinderen vermeld.[304] Deze maatregel heeft tot gevolg dat de ambtenaren van de burgerlijke stand in dergelijke situaties vlugger aan de alarmbel zullen trekken. Bijgevolg is te verwachten dat dergelijke wantoestanden slechts nog zelden zullen voorkomen. Bovendien vermeldt de in het randnummer 295 voorgestelde lijst met mogelijke indicaties onder andere de vraag tot opmaak van de erkenningsakte door de ambtenaar van de burgerlijke stand van een gemeente waar geen van de betrokkenen een link mee heeft.

135. Hoewel de preventieve invloed op schijnerkenningen miniem zou zijn, is het m.i. toch aangewezen dat de wetgever deze zeer uitgebreide bevoegdheid voor de ambtenaren van de burgerlijke stand inperkt. In de hedendaagse samenleving heeft de mogelijkheid om overal een kind te kunnen erkennen weinig tot zelfs geen nut. Het beperken tot de ambtenaren van de gemeente/stad waarin het kind geboren werd of de erkenner en/of het kind hun woonplaats hebben, is aangewezen.

§5. De preventieve werking van de repressiemaatregelen en de maatregelen ter voorkoming van de verwezenlijking van de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen

136. Het is te verwachten dat door het bepalen en daadwerkelijk toepassen van repressiemaatregelen en maatregelen die tot gevolg hebben dat de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen niet gerealiseerd worden, minder gebruik zal gemaakt worden van deze vorm van migratiefraude. Door de dalende succesgraad zal de schijnerkenning immers een deel van zijn aantrekkingskracht verliezen.

Afdeling 2 Het voorkomen van de verwezenlijking van de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen

137. Naast het voorkomen van de schijnerkenning op zich, is het tevens mogelijk dat er maatregelen zijn die voorkomen dat de beoogde verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen gerealiseerd worden.

§1. Het verbinden van extra voorwaarden aan de nationaliteitsverwerving

138. Er wordt enkel in Nederland gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

---

[303] Activiteitenrapport 2010 van de DVZ, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182.
[304] Art. 15 en 20, § 1 wet 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, *BS* 31 december 2013.

A. Het erkende kind is minderjarig

1. De erkenner is een Nederlander

139. In Nederland zijn de nationaliteitsrechtelijke gevolgen van een erkenning van een minderjarig kind door een Nederlander verschillend naargelang het moment waarop de erkenning plaatsvindt. Een prenatale erkenning door een Nederlander zal, op voorwaarde dat de erkenner op het ogenblik van de geboorte de Nederlandse nationaliteit heeft, tot gevolg hebben dat het erkende kind de Nederlandse nationaliteit verkrijgt. Als de Nederlandse erkenner reeds overleden is voor de geboorte, zal het kind tevens de Nederlandse nationaliteit verkrijgen.[305]

140. Voor 1 april 2003 was deze regel toepasselijk bij alle erkenningen, ongeacht of ze plaatsvonden voor of na de geboorte. Als maatregel tegen schijnerkenningen werd er echter besloten om de nationaliteitsrechtelijke gevolgen van een erkenning, die plaatsvindt na de geboorte, te veranderen.[306] Voortaan had een dergelijke erkenning slechts de verkrijging van de Nederlandse nationaliteit tot gevolg, als het kind na de erkenning en tijdens zijn minderjarigheid gedurende drie onafgebroken jaren verzorgd en opgevoed werd door de erkenner en er namens het kind een geldige optieverklaring afgelegd werd.[307]

Deze regeling leidde tot dramatische situaties. Kinderen dreigden uitgezet te worden, omdat hun vader hun pas na de geboorte en niet prenataal erkend had.[308] Er werd bovendien te weinig rekening gehouden met de mogelijkheid dat de erkenner overleed voor de afloop van de drie jaren en met de legitieme wens van de Nederlandse vaders dat hun buiten het huwelijk geboren kind de Nederlandse nationaliteit verkreeg.[309] Via een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap na de erkenning werd geprobeerd om de directe verwerving van de Nederlandse nationaliteit door het kind te bekomen. De rechtspraak en de rechtsleer waren

---

[305] Art. 3, eerste lid RWN; R. J. BLAUWHOFF, "Commentaar op Burgerlijk Wetboek Boek 1, artikel 203", http://portal.rechtsorde.nl/, C.

[306] MvT bij wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1997–98, 25 891 (R 1609), nr. 3, 9, nr. 3; P. VLAARDINGERBROEK, K. BLANKMAN, A. HEIDA, A.P. VAN DER LINDEN en E.C.C. PUNSELIE, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.

[307] G.R. DE GROOT, "Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap", *WPNR* 2009, (442) 443.

[308] K.J. SAARLOOS, "Boek 10 BW (IPR): afstamming – van WCA naar art. 10:92 t/m 102 BW", *WPNR* 2009, (357) 364.

[309] G.R. DE GROOT, "Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap", *WPNR* 2009, (442) 443; P. VLAARDINGERBROEK *et al.*, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.

echter verdeeld of een gerechtelijk vaststelling van het vaderschap van de erkenner kon plaatsvinden.[310] Art. 1:207 tweede lid, a NBW bepaalt immers dat een gerechtelijke vaststelling niet mogelijk is als het kind reeds twee ouders heeft.

De Hoge Raad oordeelde dat uit het nationaliteitsrechtelijk gevolg, dat verbonden is aan een gerechtelijke vaststelling, afgeleid kan worden dat de rijkswetgever van oordeel is dat de voorwaarde van verwekkerschap[311] voldoende waarborgen biedt tegen het misbruiken van de mogelijkheid tot gerechtelijke vaststelling om een nationaliteitsverwerving door een minderjarig kind teweeg te brengen. De Hoge Raad oordeelde tevens dat, aangezien de gewijzigde nationaliteitsrechtelijke regeling ook toepasselijk was op een erkenning waarbij de erkenner aantoont dat hij de verwekker van het kind is, deze regeling haar doel voorbij schoot. Het doel was immers het tegengaan van schijnerkenningen.[312] De Hoge Raad hield dus geen rekening met de mogelijkheid van een erkenning die plaatsvindt bij een *maternité* of *paternité grise*.

Omwille van deze redenen oordeelde de Hoge Raad dat de Rijkswet op het Nederlanderschap een niet te rechtvaardigen verschil in behandeling maakte tussen een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap en een postnatale erkenning waarbij een gerechtelijk bewijs van verwekkerschap geleverd wordt. Bijgevolg moest een postnatale erkenning in combinatie met een gerechtelijk bewijs van het verwekkerschap, met het oog op de toepassing van art. 4, eerste lid RWN, gelijkgesteld worden met een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.[313]

141. De Rijkswet op het Nederlanderschap werd vervolgens opnieuw gewijzigd. Sinds 1 maart 2009 verkrijgt het kind dat erkend wordt door een Nederlandse man,[314] voor hij of zij de leeftijd van zeven jaar bereikt heeft, automatisch de Nederlandse nationaliteit.[315] De ratio

---

[310] P. VLAARDINGERBROEK *et al.*, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.
[311] Art. 1:207, eerste lid NBW. De afstammingsband kan tevens gerechtelijk vastgesteld worden ten aanzien van de levensgezel van de moeder die ingestemd heeft met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad.
[312] MvT bij wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1997–98, 25 891 (R 1609), nr. 3, 9, nr. 3; P. VLAARDINGERBROEK *et al.*, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.
[313] HR 26 januari 2007, nr. R05/125HR, uitspraken.rechtspraak.nl.
[314] Er wordt gekeken naar de nationaliteit van de erkenner op het ogenblik van de erkenning. G.R. DE GROOT, "Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap", *WPNR* 2009, (442) 445.
[315] Art. 4, tweede lid RWN; R. J. BLAUWHOFF, "Commentaar op Burgerlijk Wetboek Boek 1, artikel 203", http://portal.rechtsorde.nl/, C.

achter deze regeling is dat schijnerkenningen in Nederland meestal betrekking hebben op oudere kinderen.[316]

Als het erkende, minderjarig kind zeven jaar of ouder is, kan het kind op twee wijzen de Nederlandse nationaliteit verkrijgen. Ten eerste verkrijgt het kind de Nederlandse nationaliteit als de erkenner bij de erkenning of binnen één jaar na de erkenning bewijst dat hij de biologische vader is.[317] Dit bewijs moet via een DNA-rapport geleverd worden.[318] Deze éénjarige termijn waarbinnen het bewijs geleverd moet worden, heeft tot gevolg dat als de erkenning plaatsvindt na de zeventienjarige verjaardag van het kind, de erkenning nationaliteitsrechtelijke gevolgen kan teweegbrengen voor een meerderjarige persoon.[319]

142. De tweede manier om de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen is via een geldige, namens hem afgelegde optieverklaring nadat het minderjarig kind gedurende een onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring onafgebroken periode van ten minste drie jaren verzorgd en opgevoed werd door de Nederlandse erkenner.[320] Er wordt tevens rekening gehouden met de aan de erkenning voorafgaande periode waarin het kind werd opgevoed en verzorgd door de erkenner.[321]

Aan de vereiste van de driejarige opvoedings- en verzorgingsperiode zal voldaan zijn als de erkenner en het erkende kind samenleefden in gezinsverband. Aan deze voorwaarde is tevens voldaan in de situatie waarin de erkenner en het erkende kind slechts gedeeltelijk samenleefden in gezinsverband,[322] als de vader intensief betrokken is bij de opvoeding en verzorging van het kind.[323] Bij een schijnerkenning zal er dus in principe niet aan deze voorwaarde voldaan zijn.

---

[316] Behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning (30 584, R1811), *Hand.* Tweede Kamer der Staten-Generaal 2007-08, 30 januari 2008, 47-3524; P. VLAARDINGERBROEK *et al., Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht),* Deventer, Kluwer, 2011, 39.
[317] Art. 4, vierde lid RWN.
[318] Art. 1, eerste lid besluit van 20 oktober 2008 DNA-onderzoek vaderschap, *Stb*. 2008, 270. Het DNA-onderzoek moet bovendien voldoen aan de voorwaarden die bepaald zijn in dit besluit.
[319] G.R. DE GROOT, "Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap", *WPNR* 2009, (442) 446-447.
[320] Art. 6, eerste lid, c RWN.
[321] G.R. DE GROOT, "Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap", *WPNR* 2009, (442) 445-446.
[322] Bijvoorbeeld omdat de relatie tussen de vader en de moeder van het kind beëindigd werd.
[323] M. GELAUFF, "Rijkswet op het Nederlanderschap" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (1977) 1997-1998.

143. Uit deze regeling en de voorgaande geschiedenis kunnen meerdere lessen getrokken worden door de Belgische wetgever. Vooreerst is een verandering van de Belgische nationaliteitswetgeving waardoor voortaan elk door een Belg erkend, minderjarig kind, slechts de Belgische nationaliteit zou kunnen verwerven nadat een geldige optieverklaring afgelegd werd én nadat het kind minimaal drie jaar onafgebroken opgevoed en verzorgd werd door de erkenner, gelet op de problemen waartoe deze regeling in Nederland heeft geleid, niet aangewezen.

Een verandering van de Belgische nationaliteitswetgeving zodat deze overeenstemt met de momenteel in Nederland geldende regeling is tevens niet perfect. Een nadeel van deze regeling is dat de preventieve werking beperkt wordt tot schijnerkenningen van kinderen die minstens zeven jaar oud zijn. Schijnerkenningen die plaatsvinden in het kader van *maternité* en *paternité grise* en schijnerkenningen van een kind dat jonger dan zeven jaar is, zouden bijgevolg nog steeds de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het minderjarig kind tot gevolg hebben.

In de parlementaire voorbereiding van de momenteel geldende Nederlandse regeling, is terug te vinden dat de keuze voor de leeftijd van zeven jaar ingegeven is door de vaststelling dat schijnerkenningen meestal gebeuren ten aanzien van oudere kinderen.[324] Deze vaststelling kan echter niet doorgetrokken worden naar België. De problematiek die in Nederland aanleiding gaf tot de wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap, had betrekking op kinderen die na de schijnerkenning, gedwongen werden tot prostitutie.[325] In Duitsland bestaat een gelijkaardige problematiek.[326] Deze problematiek verschilt dus met de problematiek van schijnerkenningen in België. Dit onderscheid verklaart ook waarom de Nederlandse regeling een minder preventieve werking zou hebben in België.

Bovendien zou de transplantatie van zowel de oude Nederlandse regeling als de momenteel geldende Nederlandse regeling naar België, slechts een beperkt preventief effect tot gevolg hebben voor de schijnerkenningen van kinderen die wel zeven jaar of ouder zijn. Dit komt door het Belgisch vreemdelingenrecht. Als het minderjarig, buitenlands kind, niet de

[324] Behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning (30 584, R1811), *Hand.* Tweede Kamer der Staten-Generaal 2007-08, 30 januari 2008, 47-3524; P. VLAARDINGERBROEK *et al., Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.

[325] P. VLAARDINGERBROEK *et al., Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 39.

[326] A. SPICKHOFF, "BGB § 1600 Anfechtungsberechtigte" in A. SPICKHOFF (ed.), *Medizinrecht*, München, CH. Beck, 2014, nr. 6.

Belgische nationaliteit zou verwerven door de schijnerkenning, zal hij of zij immers mits er voldaan is aan een aantal voorwaarden een verblijfsrecht in België verkrijgen.[327] De verandering van de Belgische nationaliteitsrechtelijke regels, naar voorbeeld van de Nederlandse, zou wel een invloed uitoefenen op de realisering van het beoogde verblijfsrechtelijk voordeel voor de moeder. Het verblijfsrecht van de moeder op basis van gezinshereniging met haar kind wordt immers verkregen door middel van de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het erkende kind.[328]

Ten vierde is het waarschijnlijk dat het Belgisch Grondwettelijk Hof zou oordelen dat het onderscheid tussen kinderen die erkend werden voor hun zevende verjaardag en deze die later erkend werden, in strijd met art. 10 en 11 Gw. is. De leeftijd van zeven jaar is, gelet op de Belgische problematiek van schijnerkenningen, immers geen pertinent criterium.

144. Het is tevens mogelijk om te voorzien dat een postnatale erkenning enkel de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind tot gevolg heeft als bewezen wordt dat het erkende kind het biologisch kind van de erkenner is. Dergelijke aanpassing van de Belgische wetgeving is echter niet aangewezen. Deze regeling zou immers naast schijnerkenningen, tevens de erkenningen door een persoon die daadwerkelijk de vaderrol op zich neemt of op zich wil nemen, zonder de biologische vader te zijn, treffen.

2. De erkenner is een tweede generatie vreemdeling

145. De hierboven besproken regeling heeft enkel betrekking op erkenningen waarbij de erkenner de Nederlandse nationaliteit bezit. Een erkenning kan echter tevens nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg brengen als het erkende kind een derde generatie vreemdeling is.[329] Aangezien het Belgisch nationaliteitsrecht tevens voorziet in de mogelijkheid tot toekenning van de Belgische nationaliteit aan een derde generatie vreemdeling,[330] wordt er dieper ingegaan op de Nederlandse regeling.

146. Er wordt terug een onderscheid gemaakt tussen kinderen die zeven jaar of ouder zijn op het ogenblik van de erkenning en kinderen die jonger zijn. Als het kind jonger dan zeven jaar is, verkrijgt hij het Nederlanderschap vanaf de datum van de erkenning. Als het kind

[327] Zie randnummer 68.
[328] Zie randnummer 95.
[329] Art. 3, derde lid RWN.
[330] Art. 11, § 1, 1° WBN en randnummer 99.

daarentegen zeven jaar of ouder is, moet er door middel van een DNA-test worden aangetoond dat de erkenner de biologische vader is.[331]

Hoewel de regeling gemeenschappelijke punten heeft met de nationaliteitsrechtelijke regeling bij een Nederlandse erkenner, zijn er toch grote verschillen aanwezig, bijvoorbeeld het ontbreken van een mogelijkheid tot optieverklaring nadat de erkenner het kind gedurende drie jaar verzorgd en opgevoed heeft.

De overname van deze regeling zou, gelet op de in randnummer 142 gegeven argumenten, tevens slechts een beperkt preventief effect hebben.

B. Het erkende kind is meerderjarig

147. De Nederlandse wetgever nam tevens maatregelen tegen schijnerkenningen van meerderjarige personen.[332] Aangezien een erkenning van een meerderjarige persoon geen gevolgen teweeg brengt in het Belgisch nationaliteitsrecht, wordt er niet dieper ingegaan op deze maatregelen.

§2. Het vreemdelingenrecht

148. Het vreemdelingenrecht kan tot gevolg hebben dat het beoogd verblijfsrechtelijk voordeel niet gerealiseerd wordt. Dit kan enerzijds doordat bij een schijnerkenning niet voldaan zal zijn aan bepaalde voorwaarden voor het bekomen van het voordeel (A.) of anderzijds doordat de toekenning van het verblijfsrecht wegens het frauduleus karakter van een schijnerkenning kan worden geweigerd (B.).

149. Vooraleer dieper in te gaan op het vreemdelingenrecht van de bestudeerde landen dient er opgemerkt te worden dat deze vreemdelingenwetgevingen opvallend veel gelijkenissen vertonen. Dit is een gevolg van de Gezinsherenigingsrichtlijn, de Burgerschapsrichtlijn, art. 20 VWEU en de rechtspraak van het Hof van Justitie met betrekking tot deze wetgeving.

In het kader van schijnerkenningen zijn voornamelijk artikel 16, tweede lid, a en vierde lid Gezinsherenigingsrichtlijn en art. 35 Burgerschapsrichtlijn van belang. Deze bepalingen

[331] Deze regeling heeft uitsluitend betrekking op erkenningen die plaatsvonden vanaf 1 maart 2009. Art. 3, derde lid Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap 2003, *Stcrt.* 2003, 151.
[332] MvT bij wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1997–98, 25 891 (R 1609), nr. 3, 12-13, nr. 2.

voorzien immers in de mogelijkheid om bij een schijnerkenning de aanvraag voor het verblijfsrecht af te wijzen en om het verblijfsrecht in te trekken.

A. Voorwaarden verbonden aan het bekomen van een verblijfsrecht door middel van een erkenning

150. De bespreking van de verblijfsrechtelijke regeling in Nederland en Frankrijk wordt beperkt tot de voorwaarden die een preventieve invloed kunnen uitoefenen op schijnerkenningen in België en die tevens verschillen van de Belgische voorwaarden. Net zoals bij de bespreking van het Belgisch vreemdelingenrecht, wordt er enkel dieper ingegaan op de algemene bepalingen. Er wordt bijgevolg geen aandacht besteed aan gezinshereniging met bijvoorbeeld een Europese hooggekwalificeerde werknemer.

151. De voorwaarden waaraan in België moet voldaan zijn om, door middel van een erkenning, een verblijfsrecht te verkrijgen, werden uitvoerig besproken in §2 van de tweede afdeling van het tweede hoofdstuk. Deze paragraaf handelde over de oorzaken van een schijnerkenning. Bijgevolg komt het enigszins tegenstrijdig over om in dit hoofdstuk, dat handelt over de preventie van schijnerkenningen, te verwijzen naar deze paragraaf. Nochtans kunnen bepaalde voorwaarden een preventieve werking uitoefenen. Aan sommige voorwaarden zal bij een schijnerkenning immers in principe niet voldaan zijn, bijvoorbeeld de voorwaarde dat een kind zich bij zijn Belgische ouder moet voegen.[333] Deze voorwaarde houdt in dat het minderjarige, erkende kind een feitelijke gezinscel moet vormen met de erkenner.[334]

Een logische vraag die hieruit voortvloeit is of de beoogde verblijfsrechtelijke verbetering in de praktijk gerealiseerd wordt. Deze vraag dient helaas positief beantwoord te worden. De betrokkenen zullen vaak laten uitschijnen dat er wel degelijk voldaan is aan de voorwaarden, hoewel dit in feite niet zo is. Het volstaat bijgevolg niet om enkel te voorzien in voorwaarden die het verkrijgen van een verblijfsrecht door middel van een schijnerkenning, volgens de letter van de wet onmogelijk maken.

152. Vooraleer dieper in te gaan op de concrete voorwaarden, moet er worden opgemerkt dat in Frankrijk, in tegenstelling tot in België en Nederland, enkel de procedure die betrekking heeft op familieleden van een niet-EER-onderdaan gezinshereniging genoemd wordt.

[333] Art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet.
[334] Zie randnummer 68.

1. Gezinshereniging met een persoon met de nationaliteit van het betrokken land

a. Door de ouder van een minderjarig kind

153. Het volstaat in België om de ouder te zijn van een minderjarige Belg, de verwantschap en uw identiteit aan te tonen en het Belgisch kind te begeleiden of zich bij hem voegen.[335] Aangezien er in principe geen feitelijke gezinscel tussen de erkenner en het erkende kind aanwezig zal zijn bij een schijnerkenning, kan de erkenner van een Belgisch minderjarig kind in principe geen verblijfsrecht verkrijgen op basis van gezinshereniging. Zowel de Nederlandse als de Franse regeling omtrent deze vorm van gezinshereniging hebben een grotere preventieve werking.

154. De Belgische regeling werd ingevoerd als reactie op het arrest Zambrano.[336] De wetgever koos voor een regeling die betrekking heeft op alle ouders van een minderjarige Belg. Nochtans vereiste het arrest Zambrano geen zo'n uitgebreide regeling. De Nederlandse wetgever heeft minder vergaande gevolgen aan dit arrest verbonden. Enkel de verzorgende ouder van een Nederlands, minderjarig kind kan een verblijfstitel verkrijgen. Dit houdt in dat het Nederlands kind ten laste moet zijn van deze ouder, er bij moet inwonen en ten derde moet het kind, mocht er geen verblijfsrecht toegekend worden aan de ouder, feitelijk verplicht zijn om de ouder volgen en het grondgebied van de EU verlaten. Als er een andere ouder een rechtmatig verblijf in Nederland heeft op grond van art. 8, a-e of l Vw. of de Nederlandse nationaliteit heeft en deze ouder feitelijk voor het kind kan zorgen, wordt er aangenomen dat het kind niet feitelijk verplicht is om het land te verlaten.[337]

Bij een schijnerkenning zal de moeder of de erkenner dus niet kunnen genieten van deze mogelijkheid tot het verkrijgen van een rechtmatig verblijf, tenzij respectievelijk de erkenner of de moeder feitelijk niet zou kunnen zorgen voor het kind. Bijgevolg zou het invoeren van een gelijkaardige regeling in de Belgische Vreemdelingenwet een preventieve werking uitoefenen op schijnerkenningen

155. In Frankrijk kan de ouder van een minderjarig Frans kind een tijdelijke verblijfskaart "*vie privée et familiale*" [338] verkrijgen als er aan enkele voorwaarden voldaan is.[339] Ten eerste

[335] Art. 40*ter*, eerste lid, tweede streepje Vreemdelingenwet. Zie randnummer 70-71.
[336] HvJ C-34/09, *Ruiz Zambrano*, 2011.
[337] Art. B10, 2.2 Vc.
[338] Art. L.313-11, 6° CESEDA.
[339] Nadat de ouder drie jaar een dergelijke verblijfskaart heeft gehad, kan hij een *carte de résident* krijgen. Art. L. 314-9, eerste lid, 2° CESEDA.

moet het kind in Frankrijk verblijven. De rechtspraak is het echter niet eens of het volstaat dat het kind op het moment van de aanvraag verblijft in Frankrijk, of het kind daarentegen een inwoner van Frankrijk moet zijn.[340] Bij een schijnerkenning is deze discussie van belang aangezien de tweede visie tot gevolg heeft dat, als het kind door middel van de erkenning de Franse nationaliteit verkrijgt, de moeder niet direct een dergelijke verblijfskaart kan krijgen.[341]

Ten tweede moet de ouder sinds de geboorte of sinds minstens twee jaar daadwerkelijk bijdragen tot het onderhoud en de opvoeding van het kind.[342] Deze voorwaarde heeft een niet te onderschatten preventieve werking op schijnerkenningen van een Frans, minderjarig kind waarmee en verblijfsrechtelijk voordeel voor de erkenner beoogd wordt. Door deze voorwaarde zal de erkenner immers in principe geen dergelijke verblijfskaart kunnen verkrijgen. Er dient echter rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat de betrokkenen erin slagen om de *préfet* te misleiden. De *Cour administrative d'appel* van Versailles bevestigde reeds een weigering tot het verlenen van een verblijfskaart aan de erkenner bij een vermoedelijke schijnerkenning wegens het niet voldaan zijn aan deze voorwaarde.

156. Ondanks dat beide regelingen een grotere preventieve werking hebben dan de Belgische, is het m.i. niet aangewezen om deze regelingen over te nemen in het Belgisch vreemdelingenrecht. Beide regelingen treffen immers ook de juridische ouders die daadwerkelijk de ouderrol op zich nemen. Bijgevolg kan deze voorwaarde aanleiding geven tot situaties die strijdig met het belang van het kind en met art. 8 EVRM en art. 22 Gw zijn. Bovendien zou de invoering van de Franse regeling enkel gevolgen teweeg brengen voor schijnerkenningen van Belgische, minderjarige kinderen. De invoering van een dergelijke voorwaarde zou bijgevolg geen preventieve invloed uitoefenen op de meest voorkomende vorm van een schijnerkenning, namelijk degene waarbij een verblijfsrechtelijke verbetering voor de moeder en het kind beoogd worden.

---

[340] CAA Nancy 15 mars 2012, n° 11NC00415, www.dalloz.fr; Tribunal administratif Poitiers 22 janvier 2014, n° 1302299, www.dalloz.fr;

[341] B. BONNELLE, "Parent étranger d'enfant français: pas de condition de délai de résidence de l'enfant sur le territoire", *AJDA* 2014, 804.

[342] Er dient bijgedragen te worden zoals voorzien is in art. 371-2 C.c.

b. Door de kinderen

157. In België bestaat deze mogelijkheid tot gezinsherenging voor de minderjarige kinderen en de kinderen ten laste.[343] De voorwaarden waaraan voldaan moet zijn, werden besproken in randnummer 69. Door de vereiste van een feitelijke gezinscel zou het kind bij een schijnerkenning volgens de letter van de wet geen verblijfsrecht op basis van gezinshereniging kunnen verkrijgen.

158. In Nederland bestaat deze vorm van gezinshereniging enkel voor minderjarige kinderen.[344] De erkenner en het kind moeten, zowel formeel als feitelijk, samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren.[345] In België is er daarentegen enkel een samenwoningsvereiste bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan.[346] Het toevoegen van een samenwoningsvereiste in België zou slechts een beperkte preventieve werking hebben, aangezien een erkenning door een Belg van een minderjarig kind meestal de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind tot gevolg zal hebben.[347] Bijgevolg zal het kind meestal een verblijfsrecht verkrijgen zonder dat er van de mogelijkheid tot gezinshereniging gebruik gemaakt moet worden.

Ten tweede moet het kind beschikken over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd,[348] tenzij het kind valt onder een in art. 17 Vw. of in art. 3.71, tweede lid Vb. vermelde categorie.[349] Een machtiging tot voorlopig verblijf is een inreisvisum dat wordt verstrekt na de vaststelling dat aan alle voorwaarden voor de gewenste verblijfsvergunning voldaan is.[350]

Deze voorwaarde heeft een preventieve werking op schijnerkenningen. Ten eerste zal het minderjarig kind, die een machtiging voor een ander verblijfsdoel dan familie en gezin heeft, geen verblijfsrecht op basis van gezinshereniging kunnen verkrijgen door middel van een schijnerkenning. Ten tweede zal het kind die, ondanks het ontbreken van een machtiging tot

---

[343] Art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje Vreemdelingenwet.
[344] Art. 3.14, c Vb.
[345] Art. 3.17 Vb.; VAN DER WOLFF, A.C., Misbruik van gezinshereniging: Schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen in Nederland (hierna: Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Nederland), april 2012, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/nl_20120827_familyreunification_nl_version_final_nl.pdf, 11.
[346] Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969.
[347] Zie randnummer 95-101.
[348] Dit verblijfsdoel is in het kader van gezinshereniging 'familie en gezin'.
[349] Art. 3.18 Vb.
[350] Art. 2p Vw.; Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Nederland, 5 en 11.

voorlopig verblijf toch in Nederland verblijft, geen verblijfsvergunning op basis van gezinshereniging kunnen bekomen gedurende dit verblijf in Nederland. De preventieve werking wordt echter gedeeltelijk uitgehold door de voorziene uitzondering.[351]

Een voorwaarde die verband houdt met de vorige is dat het familielid moet beschikken over een geldig document voor grensoverschrijding, tenzij er wordt aangetoond dat het familielid vanwege de regering van het land waarvan hij onderdaan is, niet of niet meer in het bezit van een geldig document voor grensoverschrijding kan worden gesteld.[352] Ook deze voorwaarde oefent een preventieve werking uit ten aanzien van de problematiek van schijnerkenningen.

In België kan een familielid van een Belg daarentegen steeds gedurende een illegaal verblijf een aanvraag voor gezinshereniging indienen.[353] Bovendien wordt er geen aandacht besteed aan de wijze waarop men het land is binnengekomen. De invoering van de twee hierboven besproken voorwaarden zou dus een preventieve werking uitoefenen op schijnerkenningen. Door de Belgische nationaliteitsrechtelijke regels zou dit echter slecht een beperkt preventief effect zijn.[354] Bovendien is een dergelijke voorwaarde m.i. te vergaand. Ook erkenningen die geen schijnerkenning behelzen, zullen hinder ondervinden van deze maatregel. Het vereisen van een dergelijke voorwaarde kan bijgevolg aanleiding geven tot situaties die in strijd zijn met het belang van het kind.

159. Door de Franse nationaliteitsrechtelijke regels zal het minderjarige door een persoon met de Franse nationaliteit, erkend kind de Franse nationaliteit verkrijgen[355] en bijhorend het recht om in Frankrijk te verblijven.

c. Door de meerderjarige kinderen

160. De Belgische voorwaarden werden besproken in randnummer 69. Voornamelijk de voorwaarde dat het kind ouder dan 21 jaar ten laste moet zijn van de erkenner en de vereiste aanwezigheid van een feitelijke gezinscel, hebben een preventieve werking.

161. In Nederland bestaat de mogelijkheid voor gezinshereniging door de meerderjarige kinderen met hun Nederlandse ouder, in tegenstelling tot België, niet. Het schrappen van deze mogelijkheid in België zou schijnerkenningen van meerderjarige kinderen voorkomen. Gelet

[351] Art. 17 Vw.; art. 3.71, tweede lid Vb.
[352] Art. 3.19 Vb.
[353] Zie randnummer 62.
[354] Zie randnummers 95-101.
[355] Art. 18 C.c. en 20-1 C.c.

op de zware bewijslast van het ten laste zijn,[356] is het op heden echter al uiterst moeilijk om succesvol door middel van een schijnerkenning een verblijfsrechtelijke verbetering voor een erkende kind dat ouder dan 21 jaar is, te realiseren. Bijgevolg zijn het aantal schijnerkenningen van kinderen boven de 21 jaar in de praktijk waarschijnlijk slechts een zeer beperkt deel van het totale aantal schijnerkenningen. Bovendien is ook deze voorwaarde m.i. te vergaand. Wederom worden ook situaties die geen schijnerkenning behelzen getroffen.

162. In Frankrijk kan een meerderjarig buitenlands kind met een Franse ouder een *carte de résident* verkrijgen. Het kind moet ofwel tussen de 18 en 21 jaar zijn ofwel ten laste zijn van zijn ouders.[357] In België moet er, naast deze voorwaarde, tevens aan nog andere voorwaarden voldaan zijn. Uit de Franse regeling kunnen er dus geen preventieve maatregelen voor België afgeleid worden. Bijgevolg wordt er niet dieper ingegaan op deze mogelijkheid.

2. Gezinshereniging met een EER-onderdaan

163. De Nederlandse[358] en Franse[359] regeling voor gezinshereniging met een EER-onderdaan geldt tevens voor personen met de Zwitserse nationaliteit.

a. Door de descendenten

164. De Belgische voorwaarden werden besproken in randnummers 74-76. Voornamelijk de voorwaarde dat het kind ouder dan 21 jaar ten laste moet zijn van de erkenner en de vereiste aanwezigheid van een feitelijke gezinscel, hebben een preventieve werking.

165. Zowel de Nederlandse als de Franse regeling voorzien in zeer weinig voorwaarden. De mogelijkheid voor gezinshereniging door descendenten van EER-onderdanen in Nederland is voorzien in art. 8.12, eerste lid, c Vb. Aangezien, net zoals in België,[360] de bewijslast voor het ten laste zijn zeer zwaar is, zal de daadwerkelijke realisering van het beoogde verblijfsrechtelijk voordeel voor het erkende, meerderjarige kind dat 21 jaar oud of ouder is zeer moeilijk zijn.[361] De overige voorwaarden hebben geen preventieve invloed op schijnerkenningen.[362]

---

[356] Zie randnummer 69.
[357] Art. L.314-11, 2° CESEDA.
[358] Art. 8.7, eerste lid Vb.
[359] Art. L.121-1 CESEDA.
[360] Zie randnummer 69.
[361] Art. B10, 2.2 Vc.
[362] Art. 8.12, eerste lid, d en 8.13, eerste lid en derde lid, a, b en d Vb.

De *droit au séjour* voor descendenten van EER-onderdanen in Frankrijk is voorzien in art. L.121-1, 4° en L.121-3 CESEDA. Net zoals in België en Nederland gaat het om kinderen jonger dan 21 jaar en kinderen ten laste. Hoewel in Frankrijk niet uitdrukkelijk bepaald is wanneer iemand ten laste is, is het waarschijnlijk, gelet op de omschrijving van het ten laste zijn door het Hof van Justitie,[363] dat voornamelijk schijnerkenningen van kinderen jonger dan 21 jaar plaatsvinden in de praktijk. De overige voorwaarden hebben, net zoals in Nederland, geen preventieve invloed op schijnerkenningen. [364]

b. Door de ascendenten

166. De Belgische voorwaarden werden besproken in randnummers 78 en 81.

167. De gezinshereniging door ascendenten ten laste van EER-onderdanen is in Nederland mogelijk op basis van art. 8.12, eerste lid, d Vb. Op het gebied van schijnerkenningen heeft deze mogelijkheid dezelfde implicaties als de mogelijkheid voor descendenten. Bijgevolg volstaat de verwijzing naar het hierboven gezegde. Voor de *droit au séjour* in Frankrijk volstaat eveneens de verwijzing.[365]

168. Ten gevolge van het arrest Chen heeft de ouder van een minderjarige EER-onderdaan, mits er voldaan is aan de in het arrest bepaalde voorwaarden, een verblijfsrecht in de lidstaat waar het kind verblijft.[366] De Nederlandse wetgever heeft tot op heden nog geen bepaling ingevoerd die voorziet in een dergelijke mogelijkheid tot gezinshereniging. Dit houdt echter niet in dat deze mogelijkheid niet bestaat in Nederland.[367] De Franse wetgever heeft in tegenstelling tot de Nederlandse wel voorzien in deze mogelijkheid. De voorwaarden zijn bepaald in art. 3.5.5.3 Circ. 10 septembre 2010.[368] Gelet op de voorwaarden dat de ouder daadwerkelijk moet zorgen voor het kind en dat het kind volledig ten laste van de ouder moet zijn, zal de erkenner bij een schijnerkenning in principe niet kunnen genieten van deze mogelijkheid.

Als het erkende kind door middel van de schijnerkenning de nationaliteit van een EER-lidstaat heeft verkregen, kan de moeder tevens proberen om van deze mogelijkheid gebruik te

[363] Zie randnummer 69.
[364] Art. L.121-1, 4° CESEDA.
[365] Zie randnummer 164.
[366] HvJ C-200/02, *Zhu en Chen*, 2004.
[367] Rb. Den Haag 26 maart 2014, nr. SHE 13/26864, uitspraken.rechtspraak.nl.
[368] Circ. 10 septembre 2010 Conditions d'exercice du droit de séjour des ressortissants de l'Union européenne, des autres États parties à l'Espace économique européen et de la Confédération suisse, ainsi que des membres de leur famille, IMIM1000116C1.

maken. Gelet op de voorwaarden van het volledig ten laste zijn, zal de moeder waarschijnlijk geen verblijfsrecht verkrijgen in de praktijk. Het door de moeder opwerpen dat de erkenner niets bijdraagt tot de opvoeding en het onderhoud van het kind zal mogelijks aanleiding geven tot een vermoeden van schijnerkenning bij de overheden. Bijgevolg is het waarschijnlijk dat de moeder deze vermelding niet zal doen.

Ook het invoeren van deze voorwaarde is m.i. niet aangewezen. Wederom zullen ook erkenningen waarbij de erkenner daadwerkelijk het kind wil mede opvoeden, getroffen worden.

3. Gezinshereniging met een niet-EER onderdaan

169. In de drie bestudeerde landen is deze mogelijkheid tot gezinshereniging beperkt tot de minderjarige kinderen.[369] De Belgische voorwaarden werden besproken in randnummer 87. Voornamelijk de samenwoningsvereiste oefent een preventieve werking uit. De Nederlandse voorwaarden voor deze vorm van gezinshereniging stemmen overeen met de hierboven besproken voorwaarden voor gezinshereniging met een Nederlander.[370] Bij de bespreking van deze vorm werd opgemerkt dat in Nederland, in tegenstelling tot in België, slechts zelden een aanvraag voor gezinshereniging tijdens een illegaal verblijf mogelijk is.[371] In België kan een aanvraag voor gezinshereniging met een niet-EER onderdaan gedurende een illegaal verblijf tevens slechts in uitzonderlijke omstandigheden.[372] Een ander verschil in België tussen gezinshereniging met een Belg en een niet-EER-onderdaan is de samenwoningsvereiste bij gezinsherenging met een niet-EER-onderdaan.[373]

170. In Frankrijk wordt de mogelijkheid voor gezinshereniging door het minderjarig kind voorzien in art. L.411-1 CESEDA.

Een eerste verschil met de Belgische regeling is dat het in Frankrijk steeds vereist is dat er een wachttermijn verstreken is.[374] Het betreft bovendien een langere wachttermijn dan in België.

[369] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje en art. 10*bis*, § 2 Vreemdelingenwet; art. 3.14, c *j°* 3.15, eerste lid, b Vb; art. L.411-1 CESEDA.
[370] Zie randnummer 157.
[371] Zie randnummer 157.
[372] Zie randnummer 84.
[373] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje Vreemdelingenwet; Omz. 29 september 2005, *BS* 29 september 2005, 41969
[374] In België is dit niet vereist als de gezinshereniger een verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft. Zie randnummer 85.

Ten tweede moet de gezinshereniger een verblijfstitel hebben die geldt voor minstens één jaar.[375]

Ten derde moet bij een schijnerkenning die, niet gecombineerd wordt met een schijnhuwelijk tussen de erkenner en de moeder en waarbij de moeder niet overleden is of niet ontzet is uit het ouderlijk gezag, de erkenner op basis van een buitenlandse gerechtelijke beslissing over het ouderlijk gezag beschikken.[376] In België volstaat het dat men als ouder over het recht van bewaring[377] beschikt.[378]

Ten vierde wordt een familielid, dat reeds verblijft in Frankrijk, in principe uitgesloten van gezinshereniging.[379] Deze familieleden moeten in principe terug naar hun herkomstland om een aanvraag tot gezinshereniging in te dienen. De administratie heeft echter de mogelijk om de gezinshereniging die in Frankrijk aangevraagd werd, toch toe te staan.[380] Bovendien moet de administratie, vooraleer een dergelijke aanvraag te weigeren, nagaan of een weigeringsbeslissing geen onevenredige inbreuk zou inhouden op het recht op een normaal familieleven of strijdig zou zijn met het belang van het kind.[381]

Van deze vier verschillen heeft de laatste de grootste preventieve invloed op schijnerkenningen. Deze voorwaarde heeft echter niet tot gevolg dat het onmogelijk wordt om toch een verblijfstitel te verkrijgen. Het erkende kind kan terugkeren naar zijn of haar herkomstland en daar een verblijfstitel aanvragen. Bovendien kan geprobeerd[382] worden om toch een verblijfsrecht te verkrijgen door het opwerpen dat een weigering een onevenredige inbreuk op het recht op een normaal familieleven zou inhouden. Een invoering van een

---

[375] Art. L. 411-1; R.411-1 en R.411-2 CESEDA.

[376] Art. L.411-3 CESEDA; N. FERRÉ, "Le regroupement familial et la filiation", *AJ Famille* 2009, 250.

[377] Vermoedelijk bedoelde de wetgever het ouderlijk gezag in plaats van het recht van bewaring. B. GABRIËLS, K. VERSTREPEN en M. VERRELST, "Art. 10 VrW." in *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, (50) 55.

[378] Art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje Vreemdelingenwet en randnummer 87.

[379] Art. L.411-6, 3° CESEDA.

[380] O. LECUCQ, "Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)" in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013, 200, nr. 242.

[381] art. L.411-6, 3° CESEDA; O. LECUCQ, "Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)" in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013, nr. 242; X, "Art. L.411-6 geannoteerde Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile" op dalloz, www.dalloz.fr/documentation/Document?id=ETRA065468&ctxt=0_YSR0MT1hcnQuIEwuNDExLTYgQ0VTRURBwqd4JHNmPXBhZ2UtcmVjaGVyY2hl&ctxtl=0_cyRwYWdlTnVtPTHCp3MkdHJpZGF0ZT1GYWxzZcKncyRzbE5iUGFnPTIwwqdzJGlzYWJvPVRydWXCp3MkcGFnaW5nPVRydWXCp3Mkb25nbGV0PcKncyR6PTFlODkvYzg2NA%3d%3d.

[382] Bij een schijnerkenning zal er in principe geen daadwerkelijk familieleven tussen de erkenner en het kind bestaan.

gelijkaardige bepaling in het Belgisch vreemdelingenrecht lijkt m.i. echter te vergaand aangezien ook situaties waarin geen migratiefraude aanwezig is, getroffen worden.

171. Er dient tevens rekening gehouden te worden met art. 313-11, 1° CESEDA. Hierbij volstaat de verwijzing naar de besproken preventieve voorwaarden bij gezinshereniging.

4. Conclusie

Hoewel het m.i. noodzakelijk is om maatregelen te nemen ter voorkoming van schijnerkenningen, is het niet aangewezen om voorwaarden zoals de hierboven besprokene in te voeren in België. Deze voorwaarden kunnen immers ook nadelige gevolgen teweeg brengen voor situaties die geen schijnerkenning betreffen en kunnen bovendien mogelijks aanleiding geven tot situaties die in strijd met het belang van het kind zijn.

B. De mogelijkheid tot het weigeren van het verlenen van een verblijfsrecht wegens het frauduleus karakter van een schijnerkenning

172. Naast de mogelijkheid dat de beoogde verblijfsrechtelijke verbetering niet gerealiseerd wordt, wegens het niet voldaan zijn van de vereiste voorwaarden, is het mogelijk dat de toekenning van het verblijfsrecht geweigerd wordt wegens het frauduleus karakter van een schijnerkenning.

Aangezien bij een schijnerkenning de juridische afstammingsband in principe niet overeenstemt met de sociale realiteit,[383] zal er in principe geen door art. 8 EVRM en art. 22 Gw. beschermd familieleven aanwezig zijn tussen de erkenner en het erkende kind. Bijgevolg zal een weigeringsbeslissing in principe geen schending van art. 8 EVRM en art. 22 Gw. inhouden wegens de nadelige gevolgen op het familieleven tussen de erkenner en het erkende kind.

173. In België kan[384] het verblijfsrecht of de machtiging tot voorlopig verblijf geweigerd worden als het familielid en de gezinshereniger, die een niet-EER-onderdaan is, geen werkelijk gezinsleven onderhouden.[385] Bij een schijnerkenning zal er dus in principe geweigerd kunnen worden. Bij een dergelijke weigering in een situatie waarbij de gezinshereniger een verblijfsrecht onbepaalde duur heeft, kunnen de repatriëringskosten

[383] G. MAES, "Vreemdelingen zonder legaal verblijf met Belgische kinderen: uitzetting van onderdanen of beschermd gezinsleven als hefboom voor regelmatig verblijf", *T.Vreemd.* 2005, (332) 334, nr. 10.
[384] Het gaat dus niet om een verplichting voor de DVZ. L. DENYS, *Overzicht van het vreemdelingenrecht*, Heule, UGA, 2012, 131.
[385] Art. 10*ter*, § 3 en 11, § 1, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet.

verhaald worden op de vreemdeling of de gezinshereniger.[386] Er is geen uitdrukkelijke bepaling die voorziet in de weigering wegens het ontbreken van een werkelijk gezinsleven bij gezinshereniging met een EER-onderdaan.[387] Aangezien bij dergelijke vorm van gezinsherenging vereist is dat er een feitelijke gezinscel aanwezig is tussen de gezinshereniger en het familielid[388] of dat de erkenner daadwerkelijk zorgt voor het kind,[389] zal het verblijfsrecht in principe kunnen geweigerd worden.

174. Het verblijfsrecht of de machtiging tot voorlopig verblijf kan[390] tevens geweigerd worden wegens de fraude die het familielid of de gezinshereniger heeft gepleegd en die van doorslaggevend belang was om te worden toegelaten tot het verblijf in België.[391] In de parlementaire voorbereiding is bepaald dat deze mogelijkheid niet vereist dat een rechter reeds in dergelijke zin geoordeeld heeft.[392] De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelde echter dat de beslissing tot beëindiging van het verblijfsrecht gesteund op de aanwezigheid van een schijnerkenning, slechts mogelijk is als de erkenningsakte vooraf vernietigd werd en de nietigverklaring overgeschreven werd in de registers van de burgerlijke stand. Als deze beslissing genomen wordt voor de nietigverklaring, miskent de DVZ, volgens de Raad, de bewijswaarde van een rechtsgeldige erkenningsakte.[393] Dit arrest had betrekking op een beëindiging van een verblijfsrecht op basis van art. 42*septies* vreemdelingenwet. Door de gelijke formulering van art. 10*ter*, § 3, art. 11, § 1, eerste lid, 4° en art. 42*septies* Vreemdelingenwet en de bovendien identieke formulering voor de weigerings- en beëindigingsmogelijkheden kan deze beslissing tevens toegepast worden op een weigeringsbeslissing op basis van de voormelde bepalingen.

Bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan is er voorzien in een weigeringsmogelijkheid als het vaststaat dat het huwelijk, partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werd opdat het familielid in België zou kunnen binnenkomen of

---

[386] Art. 11, § 1, vierde lid Vreemdelingenwet; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 317.
[387] Inclusief België.
[388] Zie randnummers 68, 71, 75 en 81.
[389] Zie randnummer 78.
[390] Het gaat dus niet om een verplichting voor de DVZ. L. DENYS, *Overzicht van het vreemdelingenrecht*, Heule, UGA, 2012, 131.
[391] Art. 10*ter*, § 3, art. 11, § 1, eerste lid, 4° en art. 42*septies* Vreemdelingenwet.
[392] Verslag namens de commissie voor de binnenlandse zaken, de algemene zaken en het openbaar ambt uitgebracht door de heren Boukourna en Claes bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St*. Kamer 2005-2006, nr. 51K2478/008, 95-96.
[393] RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802.

verblijven.[394] De DVZ beslist of het al dan niet om een dergelijke situatie gaat, zonder dat er een voorafgaande rechterlijke beslissing vereist is.[395]

De Raad maakt dus een onderscheid gemaakt tussen een schijnhuwelijk en een schijnerkenning hoewel een huwelijk, net zoals een erkenning, de staat van de persoon betreft en beide akten authentiek zijn. Het is aangewezen dat bij een schijnerkenning het verblijfsrecht of de machtiging tot kort verblijf tevens kan worden geweigerd, zonder dat het vereist is dat de erkenningsakte vooraf werd vernietigd en deze vernietigingsbeslissing in de registers van de burgerlijke stand werd overgeschreven. Ondanks de door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgeworpen bewijswaarde van een erkenningsakte, kan er m.i. toch gebruik gemaakt worden de weigeringsmogelijkheid in art. 10*ter*, § 3, art. 11, § 1, eerste lid, 4° en art. 42*septies* Vreemdelingenwet wegens het adagium *fraus omnia corrumpit*. Uit het uitdrukkelijk voorzien door de wetgever van een weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk en de gelijkenissen tussen een erkenningsakte en een huwelijksakte, kan er afgeleid worden dat de wetgever dezelfde mening toegedaan is. Tevens kan het uitstellen van het intrekken van het verblijfsrecht tot het ogenblik dat de erkenningsakte vernietigd is, negatieve gevolgen teweeg brengen. Als de betrokken vreemdeling reeds gedurende langere tijd in België verbleven heeft, kan art. 8 EVRM de intrekking van het verblijfsrecht en de uitwijzing in de weg staan.[396]

175. De DVZ kan bij een schijnerkenning in principe tevens weigeren wegens het ontbreken van een feitelijke gezinscel[397] of een werkelijk gezinsleven[398] tussen de erkenner en het kind of wegens het feit dat de erkenner niet daadwerkelijk zorgt voor het kind.[399]M.i. is het echter aangewezen om, zoals bij een schijnhuwelijk, een schijn geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie, te voorzien in een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij schijnerkenningen in art. 10*ter*, § 3 en art. 11, § 1, eerste lid Vreemdelingenwet.

---

[394] Art. 10*ter*, §3 en art. 11, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet.

[395] Verslag namens de commissie voor de binnenlandse zaken, de algemene zaken en het openbaar ambt uitgebracht door de heren Boukourna en Claes bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St*. Kamer 2005-2006, nr. 51K2478/008, 95-96.

[396] CIEC, La fraude en matière d'état civil dans les états membres de la ciec, 2000, http://ciec1.org/Etudes/Fraude/FraudeFr.pdf, 18.

[397] Zie randnummers 68, 71, 75 en 81.

[398] Art. 10*ter*, § 3 en art. 11, § 1, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet voorziet in deze weigeringsmogelijkheid bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan.

[399]Zie randnummer 78.

In art. 42*septies* Vreemdelingenwet is er niet voorzien in een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk, een schijn-geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie. Met het oog op het vermijden van toekomstige beslissingen die gelijkaardig zijn aan het hierboven vermeld arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen,[400] is het aangewezen dat er ook in dit artikel een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij schijnerkenningen ingevoerd wordt. Aangezien het m.i. nodig is om schijnhuwelijken, schijn-geregistreerde partnerschappen, schijnadopties en schijnerkenningen zoveel mogelijk op dezelfde wijze te regelen, is het aangewezen dat de wetgever voorziet in een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij deze vier vormen van migratiefraude. In afwachting van wetgevend ingrijpen, is het aan te raden dat de DVZ bij een schijnerkenning de weigeringsbeslissing baseert op ontbreken van een feitelijke gezinscel[401] of een werkelijk gezinsleven[402] tussen de erkenner en het erkende kind of op het feit dat de erkenner niet daadwerkelijk zorgt voor het kind.[403]

176. Bij de weigeringsbeslissing op basis van art. 11, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet kunnen de kosten van repatriëring verhaald worden op de vreemdeling of de gezinshereniger.[404] Aangezien m.i. een weigering op basis van deze bepaling mogelijk is bij een schijnerkenning, kunnen de repatriëringskosten bij een schijnerkenning verhaald worden op deze personen. Er kan verwacht worden dat de daadwerkelijk toepassing van deze mogelijkheid een preventieve invloed zal uitoefenen op schijnerkenningen. Tenslotte kan bij elke weigeringsbeslissing beroep ingesteld worden bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.[405]

177. In Nederland kan de aanvraag tot gezinshereniging geweigerd worden als de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt als de juiste gegevens tot afwijzing van de aanvraag zouden hebben geleid.[406] Het is niet vereist dat dit vooraf vastgesteld werd door een rechter.[407] Een weigering op basis van deze grond is mogelijk bij een schijnhuwelijk. Er is

---

[400] RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802; randnummer 173.
[401] Zie randnummers 68, 71, 75 en 81.
[402] Art. 10*ter*, § 3 en art. 11, § 1, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet voorziet in deze weigeringsmogelijkheid bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan.
[403] Zie randnummer 78.
[404] Art. 11, § 1, vierde lid Vreemdelingenwet; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 317.
[405] Art. 39/1, § 1, tweede lid Vreemdelingenwet; B. GABRIËLS, D. GEENS, S. MICHOLT *et al*., *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, 69, 73 en 142.
[406] Art. 16, eerste lid, i Vw.; art. 8.25 Vb.; art. B10, 2.3 Vc.
[407] In het kader van een intrekking van een verblijfsvergunning: Rb. Den Haag 26 augustus 2014, nr. AWB 13-18193, uitspraken.rechtspraak.nl.

geen (gepubliceerde) rechtspraak over een weigeringsbeslissing bij een schijnerkenning, maar m.i. kunnen deze bepalingen toegepast worden.

178. In Frankrijk is er daarentegen wel rechtspraak over de weigering wegens een schijnerkenning. De Franse Raad van State velde een belangrijk arrest over de mogelijkheid tot het weigeren van het verlenen van een tijdelijke verblijfskaart "*vie privée et familiale"* aan de ouder van een Frans minderjarig kind bij een schijnerkenning. Het kind had door middel van een schijnerkenning de Franse nationaliteit verkregen. Vervolgens had de moeder een aanvraag voor een tijdelijke verblijfskaart op basis van art. L.313-11, 6° CESEDA ingediend. De *préfet* weigerde echter om deze verblijfskaart te verlenen aangezien het om een schijnerkenning ging. De Raad van State oordeelde ten eerst dat als de erkenning tegenwerpelijk is aan derden, de erkenning in principe tevens tegenwerpelijk is aan de *préfet* en dit totdat de erkenning succesvol betwist wordt. Vervolgens bevestigde de Raad van State deze weigering. De Raad oordeelde dat de *préfet* hoort te weigeren als hij vaststelt dat de erkenning ingegeven is door het oogmerk om de Franse nationaliteit of een verblijfstitel te verwerven en er bijgevolg fraude aanwezig is.[408] Hij kan echter niet weigeren als de verjaringstermijn, voorzien in art. 321 C.c., verstreken is.[409]

Hoewel er reeds voor dit arrest werd aangenomen dat privaatrechtelijke akten niet tegenwerpelijk zijn aan de administratie, als de akten frauduleus gecreëerd werden met het oog op de toepassing van publiekrechtelijke regels die anders niet toepasselijk zouden zijn,[410] is dit arrest toch zeer belangrijk. Voor het eerst bevestigde de Raad van State dat de *préfet* de mogelijkheid heeft om te weigeren als het om een schijnerkenning gaat. De motivatie van dit arrest wordt bijgevolg veelvuldig aangehaald in latere rechtspraak.[411]

In de zaak, die aanleiding gaf tot het arrest leed het geen twijfel dat de erkenning een schijnerkenning uitmaakte. De erkenner had uitdrukkelijk bevestigd dat hij niet de biologische vader van het kind is en hij had tevens toegegeven de erkenning tegen betaling te hebben

---

[408] De Raad van State oordeelde dus niet dat de erkenning uitsluitend moet ingegeven zijn door een nationaliteits- of verblijfsrechtelijke doel. *Contra* P. LAGARDE, "Refus d'une carte de séjour présentée par le père ou la mère d'un enfant dont la nationalité française a été acquise par fraude", *Rev. Crit. DIP* 2013, 880, nr. 5.

[409] CE 10 juin 2013, n° 358835, www.dalloz.fr; O. LECUCQ, "Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)" in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013, nr. 207.

[410] D. COSTA, "Fraus omnia corrumpit" (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855; P. LAGARDE, "Refus d'une carte de séjour présentée par le père ou la mère d'un enfant dont la nationalité française a été acquise par fraude", *Rev. Crit. DIP* 2013, 880, nr. 1.

[411] Bijvoorbeeld: CAA Versailles 27 mai 2014, n° 14VE00297, www.dalloz.fr; CAA Douai 1 avril 2014, n° 13DA01341, www.dalloz.fr; CAA Lyon 4 février 2014, n° 13LY01572, www.dalloz.fr; CAA Douai 13 novembre 2013, n° 13DA00533, www.dalloz.fr; CAA Douai 15 octobre 2013, n° 13DA00824, www.dalloz.fr.

verricht.[412] Dit houdt echter niet in dat het bewijs steeds zo duidelijk moet worden geleverd. In een later arrest van het *Cour administrative d'appel* in Lyon werd dit principe toegepast op een situatie waarin het omwille van een aantal omstandigheden, waarschijnlijk was dat het om een schijnerkenning ging.[413]

179. De *préfet* kan, naast de aanvraag afwijzen, het Openbaar Ministerie op de hoogte brengen wanneer hij vermoedt dat het om een schijnerkenning gaat. Als het Openbaar Ministerie echter oordeelt dat het niet om een schijnerkenning gaat, moet de *préfet* de situatie van de aanvrager opnieuw onderzoeken.[414]

180. Tenslotte moet in Frankrijk bij gezinshereniging door een familielid van een niet-EER-onderdaan, naast het verkrijgen van een toelating tot gezinshereniging door de *préfet*, tevens een visum voor het betrokken familielid om Frankrijk binnen te komen, verkregen worden.[415] Dit visum wordt geweigerd bij het bewijs dat er fraude aanwezig is en bijgevolg bij het bewijs dat het om een schijnerkenning gaat.[416] De *préfet* wordt op de hoogte gebracht van de weigering en trekt, na deze kennisgeving, de toelating tot gezinshereniging in.[417]

181. In Duitsland is de weigering van een verblijfstitel wegens een schijnerkenning het best geregeld. Het Duits recht voorziet immers in de uitdrukkelijke bepaling dat gezinshereniging geweigerd wordt als vaststaat dat de afstammingsband louter gevestigd werd zodat de vreemdeling voor wie de gezinshereniging aangevraagd werd, Duitsland kon binnenkomen en er verblijven.[418]

Het staat buiten kijf dat het voorzien in een dergelijke bepaling beter is dan de onzekere situatie in België en Nederland. Toch kan er kritiek geuit worden op deze wetsbepaling. Ten eerste is het beter om te voorzien in een weigeringsmogelijkheid in plaats van een verplichting. Er mag niet vergeten worden dat bij vele schijnerkenningen minderjarige kinderen betrokken zijn. Bijgevolg dient er steeds rekening gehouden te worden met het belang van dit minderjarig kind. Ten tweede gaat het m.i. om een schijnerkenning als de

---

[412] CE 10 juin 2013, n° 358835, www.dalloz.fr.
[413] CAA Lyon 4 février 2014, n° 13LY01572, www.dalloz.fr.
[414] D. COSTA, "Fraus omnia corrumpit" (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855.
[415] N. FERAN, "Le séjour des étrangers admis en France au titre du regroupement familial", *AJ Famille* 2009, 280; N. FERRÉ, "Le regroupement familial et la filiation", *AJ Famille* 2009, 250.
[416] N. FERRÉ, "Le regroupement familial et la filiation", *AJ Famille* 2009, 250.
[417] Circ. 17 janvier 2006 relative au regroupement familial des étrangers, NOR: intd0600009c, *Bulletin officiel du ministère chargé des affaires sociales* n° 2006/3, 232, IV, B, 1; N. FERRÉ, "Le regroupement familial et la filiation", *AJ Famille* 2009, 250.
[418] § 27, lid 1a, 1 AufenthG

erkenner en/of een persoon die moet toestemmen,[419] de erkenning uitsluitend ziet als een manier om een verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijk voordeel teweeg te brengen. Bijgevolg is het beter om te voorzien in een weigeringsmogelijkheid als in hoofde van één de hierboven vermelde personen het frauduleus oogmerk aanwezig was.

§3. De verplichte toepassing van het internationaal privaatrecht bij de erkenning van buitenlandse erkenningsakten

182. In paragraaf 3 van afdeling 1 werd de toepassing van het internationaal privaatrecht op een binnenlandse schijnerkenning besproken. In dit deel wordt er daarentegen stil gestaan bij de toepassing van het internationaal privaatrecht op de erkenning van een buitenlandse erkenningsakte. Er wordt uitsluitend ingegaan op de regels die verband houden met het frauduleus karakter van een schijnerkenning. Er wordt bijvoorbeeld niet ingegaan op de mogelijke verplichting tot legalisatie.

183. Elke Belgische overheid waarbij een buitenlandse erkenningsakte ter erkenning wordt voorgelegd, moet de erkenning weigeren als het resultaat ervan kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.[420] Aangezien een schijnerkenning strijdig is met de openbare orde,[421] moet de overheid de erkenning van de erkenningsakte die een schijnerkenning behelst weigeren.[422] De erkenning moet tevens geweigerd worden als de erkenningsakte niet rechtsgeldig is overeenkomstig het recht dat volgens het WIPR toepasselijk is.[423] Deze voorwaarde kan tevens een preventieve werking uitoefenen op schijnerkenningen. In Nederland werd bijvoorbeeld een erkenning van een vermoede schijnerkenning geweigerd omdat de ex-echtgenoot van de moeder de juridische vader van het kind was.[424]

184. De in art. 27, § 1 WIPR bepaalde controles moeten tevens worden verricht voordat een buitenlandse authentieke akte betreffende de burgerlijke stand vermeld wordt op de kant van een akte van de burgerlijke stand, overgeschreven wordt in een register van de burgerlijke stand of als basis dient voor een inschrijving in een bevolkingsregister, een vreemdelingenregister of een wachtregister.[425] Bij ernstige twijfel kan de bewaarder van de

[419] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.
[420] Art. 21 en 27, § 1, eerste lid WIPR.
[421] P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, (22) 23.
[422] Art. 21 en 27, § 1, eerste lid WIPR.
[423] Art. 27, § 1, eerste lid WIPR.
[424] Rb. 's-Gravenhage 30 augustus 2012, nr. 297376 - HA RK 07-1159, uitspraken.rechtspraak.nl.
[425] Art. 21 en 31, § 1, eerste lid WIPR.

akte of van het register, de akte voor advies overzenden aan het Openbaar Ministerie dat, indien nodig, aanvullend onderzoek verricht.[426]

185. Met het oog op het ontdekken van schijnerkenningen is het aangewezen dat de ambtenaren bij het nemen van de beslissing tot het al dan niet erkennen, vermelden, overschrijven of als basis dienen voor de inschrijving in een register, op de hoogte zijn van de verblijfsrechtelijke situatie van de betrokkenen, eventuele eerdere pogingen van de betrokkenen om door middel van migratiefraude een verblijfsrecht te verkrijgen en de eventuele voorafgaande erkenningen door de erkenner van kinderen met een andere moeder.

De verblijfsrechtelijke situatie van de betrokkenen is relatief eenvoudig gelet op het bestaan van bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregisters, de door de DVZ bijgehouden informatie en de mogelijkheid om te vragen de (beweerde) verblijfstitels te mogen zien. Ook de kennisname van eerdere erkenningen door dezelfde erkenner is relatief eenvoudig. Sinds 1 januari 2015 worden de kinderen immers in het rijksregister steeds bij hun ouders vermeld.[427]

De kennisname van eerdere pogingen tot migratiefraude is reeds vereenvoudigd. Sinds het KB van 28 februari 2014 worden de verschillende beslissingen die aan een huwelijksvoltrekking of melding van een verklaring van wettelijke samenwoning kunnen voorafgaan, (tijdelijk) opgenomen in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister.[428] Door de vermelding van deze beslissingen kunnen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de DVZ zien of één van de betrokken partijen bij de buitenlandse erkenning reeds geprobeerd heeft om een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning te plegen. [429] M.i. is het aangewezen om ook eerdere pogingen tot schijnerkenningen te vermelden.

186. Bij een weigering van de erkenning, vermelding of overschrijving kan beroep ingesteld worden bij de familierechtbank.[430]

187. In Nederland wordt de erkenning van de akte tevens geweigerd als de erkenning kennelijk onverenigbaar met de openbare orde zou zijn.[431] Er is in Nederland, in tegenstelling

[426] Art. 31, § 2, derde lid WIPR.
[427] Art. 15 en 20, § 1 wet 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, *BS* 31 december 2013.
[428] Art. 1 KB 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen (hierna: KB 28 februari 2014), BS 24 maart 2014.
[429] Verslag aan de Koning bij het KB van 28 februari 2014, *BS* 24 maart 2014, (23033) 23034.
[430] Art. 572*bis*, 1° Ger.W.; Art. 27, § 1, vierde lid en art. 31, § 1, derde lid WIPR.

tot in België, bovendien uitdrukkelijk bepaald dat aan deze voorwaarde voldaan is als de erkenningsakte kennelijk betrekking heeft op een schijnhandeling.[432] Bij een duidelijke schijnerkenning zal de erkenning van de akte dus geweigerd worden.[433]

188. Er is tevens bepaald dat de erkenning van de akte in elk geval strijdig is met de openbare orde als de Nederlandse erkenner naar Nederlands recht niet bevoegd was om over te gaan tot erkenning.[434] Deze weigeringsgrond kan van belang zijn in het kader van een schijnerkenning aangezien deze bepaling tot gevolg heeft dat als het kind reeds een juridische vader heeft, het niet erkend kan worden en een buitenlandse erkenning bijgevolg niet erkend wordt.[435]

Art. 1:25, eerste lid, a en art. 1:20b NBW kunnen ook toepassing vinden bij een schijnerkenning. In beide gevallen wordt de aanvraag geweigerd als de openbare zich tegen de gevraagde handeling verzet.[436] De ambtenaar zal dus weigeren als uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat het om een schijnerkenning gaat.[437]

189. In Frankrijk is het tevens mogelijk om de erkenning van een erkenningsakte die een schijnerkenning behelst te weigeren, maar in tegenstelling tot in België en Nederland is deze weigeringsmogelijkheid niet gebaseerd op de strijdigheid met de openbare orde. Art. 47 C.c. moet toegepast worden bij de verificatie van een buitenlandse erkenningsakte.[438] Aangezien bij een schijnerkenning de inhoud van de erkenningsakte in principe niet overeenstemt met de biologische waarheid, is een weigering op basis van art. 47 C.c. mogelijk.[439] Als het echter gaat om een erkenning die plaatsvindt bij een *maternité* of *paternité grise*, zal de inhoud van de erkenningsakte wel overeenstemmen met de biologische waarheid. Hoewel de erkenner en het erkende kind in deze situatie biologisch verwant zullen zijn, zal er waarschijnlijk slechts

---

[431] Art. 10:101, eerste lid NBW.
[432] Art. 10:101, tweede lid, c NBW.
[433] Rb. 's-Gravenhage 8 december 2011, nr. 369062 - HA RK 10-330, uitspraken.rechtspraak.nl; P. VLAS *et al.*, *Hoofdlijnen boek 10 BW (internationaal privaatrecht)*, Den Haag, Sdu Uitgevers, 2011, 99; A.P.M.J VONKEN en F. W. J. M. SCHOLS, *internationaal privaatrecht 2: internationaal personen-, familie- en erfrecht*, Deventer, Kluwer, 2012, 245, nr. 280.
[434] Art. 10:101, tweede lid, b NBW.
[435] Art. 1:204, eerste lid, e NBW; Rb. 's-Gravenhage 30 augustus 2012, nr. 297376 - HA RK 07-1159, uitspraken.rechtspraak.nl.
[436] De rechtsleer is het eens dat bij een in art. 1:25 NBW bedoeld verzoek geweigerd kan worden wegens strijdig met de openbare orde. Ze zijn het echter niet eens over het artikel waarop de weigering gesteund wordt. Art. 1:25 en 1:25g, eerste lid NBW; J. DE BOER, *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 97, nr. 80; S.W.E. RUTTEN, *Huwelijk en burgerlijke stand*, Apeldoorn, Maklu, 2011, 33.
[437] J. DE BOER, *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 97, nr. 80.
[438] Art. L.111-6, eerste lid CESEDA; M. REVILLARD, "Actes de l'état civil" in P. LAGARDE, D. CARREAU en H. SYNVET (eds.), *Répertoire de droit international*, Dalloz, janvier 2013, n° 30.
[439] C. BIDAUD-GARON, "La force probante des actes de l'état civile étrangers après la loi du 26 novembre 2003", *Rev. Crit. DIP* 2006, (49) 68.

zelden effectief een socio-affectieve ouder-kindrelatie opgebouwd worden. Bijgevolg kan er m.i. geargumenteerd worden dat in deze situatie in principe kan worden geweigerd op basis van art. 47 C.c. wegens het niet overeenstemmen van de inhoud van de erkenningsakte met de socio-affectieve waarheid.

Hoofdstuk 4 Repressie van schijnerkenningen

190. Naast het voorzien in maatregelen om schijnerkenningen te voorkomen, is het tevens belangrijk om mogelijkheden te nemen voor het bestrijden van schijnerkenningen die, ondanks de preventieve maatregelen, toch tot stand zijn gekomen.

Afdeling 1 De betwisting en nietigverklaring van een erkenning

191. Bij het lezen van deze afdeling dient er in het achterhoofd te worden gehouden dat bij een schijnerkenning steeds het internationaal privaatrecht moet worden toegepast. Bijgevolg is het mogelijk dat een ander recht dan het recht van het land waarin de betwisting- of nietigheidsvordering hangende is, wordt toegepast.

192. Er wordt niet ingegaan op de Belgische regeling omtrent de vordering tot nietigverklaring van een zonder toestemming gedane erkenning.[440] Een schijnerkenning zal immers waarschijnlijk meestal geen dergelijke erkenning zijn. Er wordt tevens niet ingegaan op de Franse betwistingsregeling voor erkenningen waarbij er bezit van staat aanwezig is tussen de erkenner en het kind.[441] Bij een schijnerkenning zal dit immers in principe niet het geval zijn.

§1. Betwisting van een erkenning

193. Hoewel in Nederland gesproken wordt van de vernietiging van de erkenning in plaats van de betwisting, werd de keuze gemaakt om de Nederlandse regeling te bespreken in dit onderdeel. Deze regeling stemt immers meer overeen met de Belgische, Franse en Duitse betwistingsmogelijkheid (§1.) dan met de Belgische en Franse nietigverklaring (§2.).

[440] Art. 329*bis*, § 3 BW.
[441] Art. 333 C.c.

A. Ontvankelijkheid

1. Titularissen

194. In de vier bestudeerde landen kan de erkenning betwist worden door de moeder, het kind en de erkenner.[442] In Nederland en België zijn er echter (een) uitzondering(en) bepaald op de betwistingsmogelijkheid voor deze personen. In Nederland kan het kind enkel een vordering inleiden als de erkenning gedurende zijn minderjarigheid heeft plaatsgevonden.[443] Als het kind meerderjarig was ten tijde van de erkenning en zijn toestemming tot de erkenning behept was met een wilsgebrek,[444] kan hij of zij een vordering instellen op basis van art. 3:44 *j°* 3:59 NBW en art. 6:228 NBW.[445]

195. In België mag de betwister geen partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig art. 329*bis* BW.[446] Als de erkenning wordt betwist door de erkenner of door een persoon die ermee toegestemd heeft,[447] moet bovendien bewezen worden dat er een gebrek kleefde aan de respectievelijk de erkenning of de toestemming.[448] Dit gebrek kan zowel een klassiek wilsgebrek als de wilsongeschiktheid van de betrokkene zijn.[449] Deze vereiste betreft de ontvankelijkheid van de vordering.[450] In Nederland is in een vergelijkbare gegrondheidsvoorwaarde voorzien.[451] In Frankrijk en Duitsland bestaat geen gelijkaardige conditie.[452]

196. Het in België vereiste bewijs van aanwezigheid van een wilsgebrek heeft tot gevolg dat een persoon die willens en wetens een leugenachtige[453] erkenning deed, geen

[442] Art. 325/7, § 1, eerste lid en 330, § 1, eerste lid BW; art. 1:205, eerste lid en 1:205a, eerste lid NBW; § 1600, eerste lid BGB; art. 334 C.c.; Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.2., a (Frankrijk).
[443] Art. 1:205, eerste lid, a en 1:205a, eerste lid, a NBW.
[444] In Nederland bestaan er vier wilsgebreken. Naast dwaling, bedrog en bedreiging, bestaat ook mogelijkheid van misbruik van omstandigheden.
[445] A. BROEKHUIJSEN-MOLENAAR, "Afstamming" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (305) 334.
[446] Art. 325/7, § 1, derde lid en 330, § 1, derde lid BW.
[447] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.
[448] Art. 325/7, § 1, tweede lid en 330, § 1, tweede lid BW.
[449] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 102, nr. 232.
[450] G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, (94) 96, nr. 10.
[451] Zie randnummer 216.
[452] A. SPICKHOFF, "BGB § 1600 Anfechtungsberechtigte" in A. SPICKHOFF (ed.), *Medizinrecht*, München, CH. Beck, 2014, nr. 2-4 (Duitsland)
[453] Een erkenning is leugenachtig als de erkenner niet de biologische ouder van het erkende kind is.

ontvankelijke betwistingsvordering kan inleiden,[454] net zomin als de personen die hier willens en wetens toestemden.[455]

Een schijnerkenning is meestal een leugenachtige erkenning. Enkel als het gaat om een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise*, zal de schijnerkenning geen leugenachtige erkenning zijn. Er kan echter slechts dwaling of bedrog in hoofde van de erkenner aanwezig zijn als hij niet de biologische vader van het kind is.[456] Een erkenner bij een *maternité* of *paternité grise* zal zich dus nooit succesvol op deze wilsgebreken kunnen beroepen. Een betwistingsvordering van een erkenning in het kader van een *maternité* of *paternité grise*, zal bovendien nooit gegrond verklaard kunnen worden.[457]

De andere schijnerkenningen hebben daarentegen wel dezelfde gevolgen als de hierboven vermelde. M.i. gaat het echter om een schijnerkenning zodra de erkenner of een persoon die op basis van art. 329*bis*, § 1 of § 2 BW moet toestemmen, uitsluitende het frauduleus oogmerk heeft. Bijgevolg is het mogelijk dat de erkenner of de persoon die toestemde, eventueel naast het teweegbrengen van verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen, een andere bedoeling had. Uit de hierboven vermelde gevolgen van de vereiste aanwezigheid van een wilsgebrek, volgt echter dat de persoon die de verblijfsrechtelijke verbetering niet als uitsluitende bedoeling had, de erkenning niet zal kunnen betwisten als hij of zij willens en weten het kind erkend heeft of toestemde met deze erkenning. In een dergelijke situatie kan de vernietigingsmogelijkheid op basis van wetsontduiking soelaas bieden.[458]

197. Het vereisen van een wilsgebrek zal bovendien in sommige situaties in strijd met het belang van het kind zijn.[459] Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie waarin een leugenachtige erkenning niet bevestigd wordt door bezit van staat en waarin een andere man de vaderrol op zich neemt en tevens de juridische vader van het kind wenst te worden. Als er geen wilsgebrek in hoofde van de erkenner of de persoon die toegestemd heeft met de erkenning[460] aanwezig was, zal de betwistingsvordering door respectievelijk de erkenner of de

---

[454] Rb. Gent 25 oktober 2001, *T.Vreemd.* 2003, 119; S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 224-225; F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 291, nr. 462; G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, (94) 96, nr. 9.
[455] F. SWENNEN, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 291, nr. 462.
[456] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 107-8, nr. 244.
[457] Zie randnummer 214.
[458] Zie randnummers 224 tot 232.
[459] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 103, nr. 235.
[460] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.

persoon die toegestemd heeft met de erkenning, onontvankelijk worden verklaard. Er kan bijgevolg de vraag gesteld worden of deze voorwaarde niet beter zou worden weggelaten. In het kader van schijnerkenningen is dit m.i. niet noodzakelijk. Ten eerste kan het Openbaar Ministerie de nietigverklaring vorderen van een schijnerkenning. Bovendien geldt deze voorwaarde enkel voor de ontvankelijkheid van de betwistingsvorderingen door de erkenner en de personen die toegestemd hebben met de erkenning. Bijgevolg zullen de andere titularissen[461] nog steeds een ontvankelijke vordering kunnen inleiden.

198. De vermeende biologische vader kan in de bestudeerde landen enkel in Nederland geen betwistingsvordering inleiden.[462] Het Duits en Belgisch recht voorzien beide in een beperking van deze betwistingsmogelijkheid. In Duitsland is deze mogelijkheid beperkt tot de man die onder ede verklaard heeft geslachtsgemeenschap gehad te hebben met de moeder gedurende de verwekkingsperiode.[463] In België geldt dezelfde beperking als bij de moeder, de erkenner en het erkende kind.[464]

199. In België en Nederland is het mogelijk dat een kind twee juridische moeders heeft. Bijgevolg kan in België, naast de vermeende biologische vader, tevens de vrouw die het meemoederschap opeist een betwistingsvordering inleiden. Wederom geldt dezelfde beperking als bij de moeder, de erkenner en het erkende kind.[465] In Nederland bestaat, net zoals voor de vermeende biologische vader, geen betwistingsmogelijkheid voor de duomoeder.

200. Het Franse recht voorziet in de ruimste betwistingsmogelijkheid. Elke belanghebbende kan er immers een betwistingsvordering instellen.[466] In de circulaire van 30 juni 2006 wordt nader bepaald wie belanghebbende is. In vergelijking met de andere bestudeerde landen, is voornamelijk de mogelijkheid voor de erfgenamen van de erkenner van belang.[467] Als de

[461] Er dient echter opgemerkt te worden dat een gegronde betwistingsvordering door de vermeende biologische vader of de vrouw die het meemoederschap opeist, tot gevolg heeft dat respectievelijk hij of zij de juridische ouder van het kind wordt. Art. 325/7, § 3-4 en art. 330 § 3-4 BW.
[462] Art. 325/7, § 1, eerste lid en 330, § 1, eerste lid BW; § 1600, eerste lid, 2 BGB; Art. 334 C.c.; Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.2., a (Frankrijk); A. BROEKHUIJSEN-MOLENAAR, "Afstamming" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (305) 333 (Nederland).
[463] § 1600, eerste lid, 2 BGB.
[464] Art. 325/7, § 1, eerste lid en 330, § 1, eerste lid BW.
[465] Art. 325/7, § 1, eerste lid en 330, § 1, eerste lid BW.
[466] Art. 322, eerste lid en 334 C.c.
[467] Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.2., a.

persoon die een vordering inleidt geen belang heeft, wordt de vordering onontvankelijk verklaard.

201. Een schijnerkenning is strijdig met de openbare orde. Dit heeft tot gevolg dat in de vier bestudeerde landen, naast de hierboven vermelde individuen, het Openbaar Ministerie of een andere overheidsinstantie tevens een betwistingsvordering kan instellen.

202. De rechtsgrond van deze vordering is in België het algemene art. 138*bis*, § 1 Ger.W. In tegenstelling tot bij een schijnhuwelijk[468] en een schijn-wettelijke samenwoning,[469] is er dus geen specifieke bepaling die voorziet in de verplichting voor de procureur des Konings om de nietigverklaring van schijnerkenningen te vorderen.

Het Openbaar Ministerie kan ambtshalve optreden op basis van art. 138*bis*, § 1 Ger.W. als de openbare orde in gevaar wordt gebracht door een toestand die verholpen moet worden. Aangezien de afstamming geen privékwestie is, maar de openbare orde raakt, kan het Openbaar Ministerie ambtshalve optreden in afstammingszaken.[470] Het Hof van Cassatie oordeelde reeds dat de loutere omstandigheid dat een erkenning leugenachtig is, niet volstaat.[471] In de rechtsleer wordt aangenomen dat wanneer het daarentegen om een schijnerkenning gaat, er wel een ontvankelijke vordering kan worden ingeleid.[472]

Het Openbaar Ministerie heeft reeds op grond van deze bepaling vorderingen tot betwistingen van schijnerkenningen ingeleid.[473] In de dagvaarding die het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Luik van 26 juli 2013 is voorgegaan (zie bijlage 3), werd gepreciseerd dat schijnerkenningen onmiskenbaar de openbare orde schenden, aangezien ze de rust der families verstoren en de bedoeling hebben om de Vreemdelingenwet te omzeilen. Het Openbaar Ministerie baseerde zijn betwistingsvordering op het bij wetsontduiking aanwezige opzet om de wet bedrieglijk toe te passen. De rechter volgde het Openbaar Ministerie en verklaarde de vordering ontvankelijk.[474] De momenteel nog aanhangige vorderingen tot

---

[468] Art. 184, tweede lid BW.
[469] Art. 1476*quinquies*, § 1, tweede lid BW.
[470] Cass. 28 maart 1974, *RW* 1974-75, 343.
[471] Cass. 28 maart 1974, *RW* 1974-75, 343.
[472] Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Brussel, Larcier, 2010, 613, nr. 653; P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, (22) 23; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 103, nr. 236; T. WUYTS, *Ouderlijk gezag: een coherente gezagsregeling voor minderjarigen*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 164, nr. 188.
[473] Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.; Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.; www.demorgen.be/binnenland/eerste-schijnerkenningen-van-kinderen-voor-rechter-a2270281/.
[474] Rb. Luik (3e k.) 15 februari 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

betwisting van een schijnerkenning zijn tevens gebaseerd op dit opzet.[475] De andere Luikse zaak die betrekking had op een schijnerkenning werd ontvankelijk verklaard op basis van wetsontduiking en schending van de openbare orde.[476]

203. De betwistingsmogelijkheid voor het Openbaar Ministerie of een andere overheidsinstantie is in Nederland, Frankrijk en Duitsland concreter geregeld.

204. In Nederland bepaalt art. 1:205, tweede lid NBW dat het Openbaar Ministerie de vernietiging van de erkenning kan verzoeken als de erkenning in strijd is met de openbare orde.[477] Aangezien dit bij een schijnerkenning het geval is, kan het bijgevolg een vernietigingsvordering inleiden.[478]

205. In Frankrijk handelt art. 336 C.c. over de betwistingsmogelijkheid van het Openbaar Ministerie bij afstammingszaken. Dit artikel kan echter enkel toegepast worden als er *fraude à la loi* aanwezig is of als uit de akte blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat de erkenner de biologische vader van het erkende kind is.[479]

Fraude à la loi is gelijkaardig met wat in België gekend is als wetsontduiking.[480] Omdat dit begrip nogal vaag is, werd in de circulaire van 30 juni 2006 een omschrijving van een frauduleuze erkenning gegeven. Het gaat om een erkenning waarbij de erkenner de bedoeling heeft om een bepaald voordeel teweeg te brengen én waarbij zijn bedoeling vreemd is aan het belang en de opvoeding van het kind.[481] Het is niet vereist dat de erkenner zelf van dit voordeel geniet. Het teweeg brengen van een verblijfsrechtelijk voordeel voor het kind en eventueel de moeder volstaat dus.[482] Het gaat niet om een frauduleuze erkenning als de erkenner de bedoeling heeft om daadwerkelijk zijn ouderlijke plichten uit te oefenen.[483] Er moet bewezen worden dat het daadwerkelijk om een frauduleuze erkenning Dit bewijs kan

---

[475] www.demorgen.be/binnenland/eerste-schijnerkenningen-van-kinderen-voor-rechter-a2270281/.
[476] Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.
[477] Art. 1:205a, tweede lid NBW.
[478] MvT bij herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling van adoptie, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1995-96, 24 649, nr. 3, 10 en 20; J. DE BOER, *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 612, nr. 736; P. VLAARDINGERBROEK *et al.*, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 246.
[479] Art. 336 C.c.
[480] M. DUBUY, "La fraude à la loi", *RFDA* 2009, 243.
[481] Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.1., c; G. VIAL, "Rôle du ministère public en matière de filiation", *AJ Famille* 2012, 34.
[482] CA Paris 9 juin 2011, n° 10/14240, www.dalloz.fr; G. VIAL, "Rôle du ministère public en matière de filiation", *AJ Famille* 2012, 34.
[483] Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.1., c.

door alle middelen geleverd worden.[484] Als het uitsluitend om een leugenachtige erkenning gaat, zal de vordering onontvankelijk verklaard worden.[485]

De omschrijving van een frauduleuze erkenning omvat dus geen schijnerkenningen waarbij enkel de met de erkenning toestemmende persoon, het uitsluitend oogmerk heeft om verblijfsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen en de erkenner daarentegen daadwerkelijk het kind wenst mede op te voeden. In Frankrijk is er echter geen toestemming van de moeder of het kind vereist om de erkenning te kunnen doen. Er kan bijgevolg bezwaarlijk worden gezegd dat als enkel de moeder of het kind het uitsluitende oogmerk heeft om verblijfsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen, het om een schijnerkenning zou gaan. De totstandkoming van de erkenning vereiste immers geen handeling van hen. Bovendien

206. Art. 336 C.c. voorziet tevens in een betwistingsmogelijkheid voor het Openbaar Ministerie als uit de erkenningsakte blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat de erkenner de biologische vader van het erkende kind is. Van deze mogelijkheid kan gebruik gemaakt worden bij een schijnerkenning. Het gebruik van deze mogelijkheid werd immers reeds aanvaard bij een erkenning van drie kinderen, waarbij het jongste kind bijna 11 jaar oud was ten tijde van de erkenning, van dezelfde moeder op één dag.[486] Voor de ontvankelijkheid van een dergelijke vordering moet er aangetoond worden dat de biologische afstamingsband onwaarschijnlijk is én dat deze onwaarschijnlijkheid voortvloeit uit de erkenningsakte.[487] Loutere vermoedens volstaan niet.[488]

207. De toepassing van het Franse recht, en bijgevolg van art. 336 C.c., op de betwisting van een erkenning in Frankrijk is afhankelijk van art. 311-14 en 311-17 C.c. Het *cour d'appel* van Versailles oordeelde echter dat de betwistingsmogelijkheid van het Openbaar Ministerie een politiewet is en bijgevolg geldt ten aanzien van iedereen die op het grondgebied woont. Het Openbaar Ministerie kan dus een betwistingsvordering instellen ondanks het feit dat de nationale wet van één van de betrokken niet voorziet in een deze mogelijkheid.[489]

---

[484] C. NEIRINCK, "Contestation d'une reconnaissance de paternité frauduleuse par le ministère public" (noot onder CA Lyon 9 janvier 2012), *Dr. fam*. 2012, Comm. 45.
[485] G. VIAL, "Rôle du ministère public en matière de filiation", *AJ Famille* 2012, 34.
[486] CA Poitiers 6 mai 2009, n° 08/03632, www.dalloz.fr.
[487] G. VIAL, "Rôle du ministère public en matière de filiation", *AJ Famille* 2012, 34.
[488] P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 523, nr. 1340.
[489] CA Versailles 30 mai 2013, n° 12/02519, www.dalloz.fr.

208. In Duitsland wordt de, speciaal voor schijnerkenningen ingevoerde,[490] betwistingsmogelijkheid voor de daartoe bevoegde overheidsinstantie bepaald in § 1600, eerste lid, 5 BGB. Door de te ruime voorwaarden, werd deze bepaling echter ongrondwettelijk bevonden.[491] Aangezien de voorwaarden betrekking hebben op de gegrondheid en niet op de ontvankelijkheid, worden ze besproken in randnummer 221.

2. Termijnen

209. De termijn in België zijn, met uitzondering van degene voor de betwistingsvordering door het Openbaar Ministerie, bepaald in art. 325/7, § 1, vierde tot en met zevende lid[492] en art. 330, § 1, vierde lid BW.[493] Er dient rekening gehouden te worden met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof omtrent de termijnen bepaald in art. 330, § 1, vierde lid BW.

In Frankrijk bedraagt de termijn tien jaar.[494] Het vertrekpunt wordt geregeld in de circulaire van 30 juni 2006.[495] De Duitse termijnen zijn bepaald in § 1600b BGB. In Nederland zijn de termijnen, met uitzondering van degene voor het Openbaar Ministerie, bepaald in art. 1:205, derde tot vijfde lid NBW.[496] In de Nederlandse rechtspraak wordt er echter redelijk soepel omgegaan met de termijn voor het kind als blijkt dat de termijn geen enkel doel dient en alle belanghebbenden het met elkaar eens zijn.[497]

In het kader van schijnerkenningen is er m.i. geen verandering van de hierboven aangehaalde Belgische termijnen vereist. Dit sluit niet uit dat het aangewezen is dat de wetgever het afstammingsrecht onder de loep neemt en aanpast aan de vele arresten van het Grondwettelijk Hof.

210. De Belgische betwistingstermijn voor het Openbaar Ministerie bedraagt dertig jaar[498] vanaf de dag van de opmaak van de erkenningsakte.[499] In Frankrijk bedraagt de termijn daarentegen slechts tien jaar. Het vertrekpunt van de termijn is de geboorte of, als de

---

[490] X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.
[491] BVerfGE 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de.
[492] Als de erkenner een meemoeder is.
[493] Als de erkenner een man is.
[494] Art. 321 C.c.;
[495] Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.1., c en 3.1.2., b.
[496] Art. 1:205a, tweede lid NBW.
[497] P. VLAARDINGERBROEK *et al.*, *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht)*, Deventer, Kluwer, 2011, 246.
[498] Art. 331*ter*, eerste lid BW.
[499] G. VERSCHELDEN, Afstamming, Mechelen, Kluwer, 601, nr. 1087.

erkenning na de geboorteaangifte plaatsvindt, de erkenning.[500] In Nederland is er geen termijn bepaald voor de vorderingsmogelijkheid door het Openbaar Ministerie.[501] Het is echter mogelijk dat, omwille van het tijdsverloop tussen de erkenning en de vordering tot nietigverklaring, niet langer een beroep kan worden gedaan op de strijdigheid met de openbare orde.[502]

211. In Duitsland bedraagt de termijn slechts één jaar.[503] De termijn begint echter pas te lopen vanaf het ogenblik dat de overheidsinstantie kennis heeft genomen van een feit dat de veronderstelling dat aan de voorwaarden voor een betwistingsvordering in te leiden voldaan is, rechtvaardigt.[504] Bovendien vangt de termijn nooit aan voor de geboorte van het kind en voor dat de erkenning effectief is geworden.[505] De betwisting is tevens niet mogelijk na verloop van vijf jaar sinds de erkenning, als het kind geboren werd in Duitsland, of sinds de binnenkomst van het kind in Duitsland.[506] M.i. is vijf jaar echter zeer kort.

De Duitse termijnbepaling hangt samen met de in § 90, 5° AufenthG bepaalde kennisgevingsverplichting van de *Ausländerbehörde*[507] en de *Auslandsvertretung*[508] aan de overheidsinstantie die bevoegd is om de erkenning te betwisten. Er moet kennis worden gegeven bij de kennisname van een feit dat de veronderstelling dat aan de voorwaarden voor een betwistingsvordering in te leiden voldaan is, rechtvaardigt. Bovendien moeten andere overheidsinstanties[509] bij de kennisname van een dergelijk feit, dit melden aan de bevoegde *Ausländerbehörde.*[510] De betwistingsgerechtigde overheidsinstantie en de rechter die oordeelt over de betwistingsvordering, hebben tenslotte tevens een informatieverplichting ten aanzien van de Auslanderbehörde en de Auslandsvertretung.[511] Informatie-uitwisseling tussen de betrokken actoren is zeer belangrijk bij het bestrijden van migratiefraude. Bijgevolg is het aangewezen dat de Belgische wetgever tevens in verplichte kennisgevingen voorziet.

---

[500] Art. 56, tweede lid en 321 C.c.; Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.1., c en 3.1.2., b.

[501] A. BROEKHUIJSEN-MOLENAAR, "Afstamming" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (305) 335.

[502] Memorie van antwoord bij herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling van adoptie, Kamerstukken Eerste Kamer der Staten-Generaal 1997-98, 24 649, nr. 11a, 4.

[503] In randnummer 221 wordt ingegaan op het verband tussen deze redelijk korte termijn en de bewijslast in hoofde van de betwistingsgerechtigde overheidsinstantie.

[504] § 1600b, lid 1a BGB.

[505] § 1600b, tweede lid BGB.

[506] § 1600b, lid 1a BGB.

[507] Dit is een overheidsinstantie die bevoegd is voor vreemdelingenzaken.

[508] Dit is de Duitse vertegenwoordiging in het buitenland.

[509] Met uitzondering van degene die in § 87, eerste lid AufenthG. uitgesloten worden.

[510] § 87, tweede lid AufenthG

[511] § 87, zesde lid AufenthG.

3. Voorwaarden

212. In België mag het kind geen bezit van staat hebben ten aanzien van de erkenner.[512] Bij een schijnerkenning zal in principe voldaan zijn aan deze voorwaarde. Het Duits afstammingsrecht voorziet in een gelijkaardige gegrondheidsvoorwaarde bij de betwistingsvordering door de vermeende biologische vader en de betwistingsgerechtigde overheidsinstantie.[513] In Frankrijk wordt er daarentegen in verschillende voorwaarden voorzien naargelang er al dan niet bezit van staat aanwezig is.[514] De regels omtrent de Nederlandse vernietigingsprocedure voorzien niet in de onontvankelijkheid, ongegrondheid of andere voorwaarden bij de aanwezigheid van bezit van staat.

213. In België en Frankrijk is het ten tweede vereist dat het kind levensvatbaar geboren is.[515]

B. Gegrondheid

214. In de vier bestudeerde landen is het bewijs van niet-biologisch ouderschap van de mannelijke erkenner vereist voor de gegrondheid van de betwistingsvordering.[516] Enkel bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* zal er niet aan deze voorwaarde voldaan zijn. Het Franse Hof van Cassatie heeft echter geoordeeld dat het bewijs dat de erkenner niet de biologische vader is, niet vereist is als het Openbaar Ministerie de vordering op basis van *fraude à la loi* heeft ingeleid.[517] Dit heeft tot gevolg dat een betwisting door het Openbaar Ministerie bij een *maternité* of *paternité grise* in deze situatie toch gegrond verklaard kan worden.

In België kan het bewijs van niet biologisch ouderschap door alle wettelijke middelen geleverd worden.[518] In Frankrijk is er bepaald dat het bewijs geleverd kan worden door alle middelen.[519] Hieruit afleiden dat het bewijs door onwettelijke middelen mogelijk is, is echter te vergaand. Bovendien kan er een vermoeden afgeleid worden uit het zonder rechtmatige reden weigeren om zich te onderwerpen aan een door de rechter, op basis van art. 331*octies*

[512] Art. 325/7, § 1, eerste lid en art. 330, § 1, eerste lid BW.
[513] § 1600, tweede en derde lid BGB.
[514] Art. 333 en 334 C.c.
[515] Art 331*bis* BW; art. 318 C.c.
[516] Art. 330, § 2 BW; Art. 332, tweede lid C.c.;§ 1599, eerste lid BGB; Art. 1:205, eerste en tweede lid en art. 1:205a, eerste en tweede lid NBW.
[517] Cass. 13 septembre 2013, n° 12-18.315, www.dalloz.fr.
[518] Art. 318, § 3 BW.
[519] Art. 310-3, tweede lid C.c.

BW bevolen deskundigenonderzoek.[520] Deze weigering volstaat echter niet om de vordering gegrond te verklaren.[521]

In de Duitse betwistingsprocedure is er een vermoeden aanwezig dat de erkenner de biologische vader van het kind is.[522] Het komt toe aan degene die betwist om het tegenbewijs te leveren.[523] Hoewel het in de andere bestudeerde landen niet omschreven wordt als een vermoeden van biologisch ouderschap, stemt de feitelijke situatie wel overeen. Er moet immers bewezen worden dat de erkenner niet de biologische ouder is.[524] Als de erkenner in Duitsland de erkenning aanvecht op grond van dwaling, bedreiging of bedrog, geldt dit hierboven vermeld vermoeden niet.[525] In een dergelijke situatie kan het kind zich echter beroepen op het vermoeden uit § 1600d, tweede lid BGB. Ter weerlegging van dit vermoeden, zal de erkenner moeten aantonen dat er ernstige twijfels bestaan omtrent zijn biologisch vaderschap.[526]

215. In België en Nederland is de erkenning door respectievelijk de meemoeder[527] of de duomoeder[528] mogelijk. In Nederland is voor de gegrondheid van de betwistingsvordering van een dergelijke erkenning het bewijs dat de duomoeder niet de biologische moeder is, vereist.[529] M.i. is deze voorwaarde absurd. In België is de vordering daarentegen gegrond als bewezen is dat de meemoeder niet heeft toegestemd in de verwekking overeenkomstig de MBV-wet of de verwekking hiervan niet het gevolg kan zijn.[530] Bij een schijnerkenning zal de erkenner in principe niet hebben toegestemd. Een aanpassing van deze gegrondheidsvoorwaarde is met het oog op het bestrijden van schijnerkenningen dus niet vereist. Dit sluit niet uit dat het aangewezen is dat de wetgever de regeling betreffende de afstamming van meemoederszijde onder de loep neemt en onder andere het verschil tussen art. 325/3, § 3 en art. 325/7, § 2 BW wegwerkt.

---

[520] Cass. 17 december 1998, AR. C.96.182.N, *Arr.Cass*. 1998, 1141; Cass. 17 december 1998, Ar. C.97.294.N, *RW* 1998-99, 1144, noot F. SWENNEN (België); CA Lyon 9 janvier 2012, n° 10/03701, www.lexisnexis.com.
[521] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 69, nr. 152; CA Lyon 9 janvier 2012, n° 10/03701, www.lexisnexis.com.
[522] § 1600c, eerste lid BGB.
[523] T. WUYTS, *Ouderlijk gezag: een coherente gezagsregeling voor minderjarigen*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 746, nr. 1001.
[524] Art. 330, § 2 BW; Art. 332, tweede lid C.c.; Art. 1:205, eerste en tweede lid en art. 1:205a, eerste en tweede lid NBW.
[525] § 1600c, tweede lid BGB.
[526] § 1600c, tweede lid BGB.
[527] Art. 325/4 BW.
[528] Dit kan afgeleid worden uit art. 1:198, eerste lid, 3 *j°* art. 1:205a, eerste lid, c NBW.
[529] Art. 1:205a, eerste en tweede lid NBW.
[530] Art. 325/7, § 2 BW.

216. In randnummer 196 werd vermeld dat in Nederland een gegrondheidsvoorwaarde bestaat die te vergelijken is met de Belgische ontvankelijkheidsvoorwaarde die een wilsgebrek in hoofde van de betwistende erkenner en toestemmende persoon vereist. De Nederlandse vernietigingsvordering van de erkenner of de moeder is slechts gegrond als hij of zij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens zijn of haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is tot respectievelijk het erkennen van het kind of tot het toestemmen met de erkenning.[531] Deze Nederlandse voorwaarde is ruimer dan de Belgische ontvankelijkheidsvoorwaarde. Er werd in Nederland bijvoorbeeld een leugenachtige erkenning nietig verklaard wegens dwaling omdat de erkenner en de moeder zich niet bewust waren van de juridische gevolgen van een erkenning.[532] Deze mogelijkheid is echter betwist.[533]

217. Een ander punt waarover betwisting bestaat in Nederland is of het volstaat dat de erkenner niet de biologische vader is. Volgens bepaalde rechtspraak moet er tevens rekening gehouden worden met het belang van het kind en de andere betrokkenen.[534] In België en Duitsland wordt er daarentegen geen rekening gehouden wordt met het belang van het kind,[535] terwijl dit in Frankrijk op grond van art. 337 C.c. na de vernietiging van de erkenning wel mogelijk is.

218. België en Duitsland hebben tevens gemeen dat ze beide voorzien in een extra voorwaarde bij de betwistingsvordering van de vermeende biologische ouder. Het biologisch vaderschap van de vermeende biologische ouder moet immers bewezen worden.[536] Het leveren van dit bewijs heeft tot gevolg dat de biologische vader, de juridische vader wordt.[537]

In België kan de erkenning tevens gebeuren door de meemoeder. De betwistingsvordering door de vrouw die het meemoederschap opeist zal tevens slechts gegrond zijn als het

---

[531] Art. 1:205, eerste lid, b en c en art. 1:205a, eerste lid, b en c NBW.
[532] Rb. Almelo 17 juni 2005, nr. 70540 – FA RK 05-268, *NJF* 2005, 411.
[533] Hof 's-Gravenhage 29 april 2009, nr. 105.012.789/01, uitspraken.rechtspraak.nl; Rb. Zutphen 11 november 2010, nr. 115686 FARK 10-1639, uitspraken.rechtspraak.nl.
[534] Hof Arnhem 22 mei 2012, nr. 200.100.035/01, uitspraken.rechtspraak.nl; Hof Leeuwarden 23 juni 2011, nr. 200.074.256/01, uitspraken.rechtspraak.nl; A. BROEKHUIJSEN-MOLENAAR, "Afstamming" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (305) 334. *Contra* Rb. Zutphen 11 november 2010, nr. 115686 FARK 10-1639, uitspraken.rechtspraak.nl.
[535] G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 108-109, nr. 247; A. SPICKHOFF, "BGB § 1600 Anfechtungsberechtigte" in A. SPICKHOFF (ed.), *Medizinrecht*, München, CH. Beck, 2014, nr. 3.
[536] § 1600, tweede lid BGB; art. 325/7, § 3 en art. 330, § 3 BW; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 25, nr. 41.
[537] § 182, eerste lid FamFG; art. 325/7, § 3 en art. 330, § 3 BW.

meemoederschap komt vast te staan.[538] In Nederland kan er een erkenning door de duomoeder[539] gebeuren. Voor haar is er echter geen betwistingsmogelijkheid voorzien.

219. In Duitsland is er nog een extra voorwaarde bij de betwistingsvordering door de vermeende biologische vader. Er mag immers geen sociaal-familiale band tussen het kind en zijn erkenner bestaan op het ogenblik van de laatste mondelinge behandeling van de betwistingsprocedure[540] of bestaan hebben op het ogenblik van zijn dood.[541] Deze voorwaarde geldt tevens bij een betwistingsvordering door de daartoe bevoegde overheidsinstantie.[542] Bij een dergelijke vordering mag er bovendien geen sociaal-familiale band bestaan hebben ten tijde van de erkenning.

Er bestaat een dergelijke band als de erkenner daadwerkelijk verantwoordelijkheid voor het kind draagt of heeft gedragen op de tijdstippen vermeld in de vorige alinea.[543] Een daadwerkelijk opgenomen verantwoordelijkheid bestaat in de regel wanneer de erkenner met de moeder getrouwd is of gedurende lange tijd met het kind in een huiselijke gemeenschap heeft samengeleefd.[544] Bij een schijnerkenning zal er dus in principe geen daadwerkelijk opgenomen verantwoordelijkheid zijn. Deze Duitse voorwaarde is vergelijkbaar met de Belgische ontvankelijkheidsvoorwaarde die vereist dat er geen bezit van staat tussen de erkenner en het erkende kind aanwezig is.[545]

220. Ook de gegrondheid van een betwistingsvordering door een overheidsinstantie is in sommige landen aan een of meerdere bijkomende voorwaarden verbonden. In België wordt de vordering van het Openbaar Ministerie slechts gegrond verklaard als er daadwerkelijk een gevaar voor de openbare orde aanwezig is. De rechtbank van eerste aanleg te Luik verklaarde reeds een vordering die betrekking had op een vermoede schijnerkenning ongegrond wegens het onvoldoende aantonen dat de erkenning uitsluitend was ingegeven door de mogelijke verblijfsrechtelijke gevolgen van de erkenning (zie bijlage 8).[546]

221. In Duitsland moet, naast het ontbreken van een sociale-familiale band, de betwiste erkenning als gevolg gehad hebben dat aan de wettelijke voorwaarden voor de toelating tot

---

[538] Art. 325/7, § 4 en art. 330, § 4 BW.
[539] Dit kan afgeleid worden uit art. 1:198, eerste lid, 3 *j°* art. 1:205a, eerste lid, c NBW.
[540] BGH 6 december 2006, XII ZR 164/04, http://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=39018&pos=0&anz=1.
[541] § 1600, tweede lid BGB.
[542] § 1600, derde lid BGB.
[543] § 1600, vierde lid BGB.
[544] § 1600, vierde lid BGB.
[545] Zie randnummer 212.
[546] Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.

het Duits grondgebied of voor de verblijfstitel van het kind of een ouder[547] voldaan was.[548] Bij de samenvoeging van de gegrondheids- en de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een betwistingsvordering door de daartoe bevoegde overheidsinstantie komen we tot het besluit dat in Duitsland, in tegenstelling tot in de andere bestudeerde landen, niet moet worden aangetoond dat de erkenning in strijd met de openbare orde is. Het moeilijke bewijs van het frauduleus karakter moet dus niet worden geleverd. Deze minder zware bewijslast heeft tot gevolg dat de in randnummer 210 vermelde termijnen, ondanks ze zeer kort lijken, m.i. toch voldoende lang zijn.

Door de minder zware bewijslast, lijkt deze betwistingsmogelijk een goed voorbeeld voor een toekomstige Belgische bepaling. Het Duitse Grondwettelijk Hof verklaarde deze mogelijkheid echter ongrondwettelijk.[549] Vooraleer een gelijkaardige bepaling in te voeren in het Belgisch recht, moet er dus worden nagegaan of een dergelijke bepaling in België tevens ongrondwettelijk kan worden bevonden.

Het Hof oordeelde dat het verlies van de Duitse nationaliteit na een gegronde betwistingsvordering door de bevoegde overheidsinstantie in strijd is met art. 16, eerste lid GG. Hierop wordt dieper ingegaan in afdeling 4.[550]

Het Grondwettelijk Hof oordeelde tevens dat een betwistingsmogelijkheid voor een overheidsinstantie slechts toelaatbaar is als ze beperkt wordt tot schijnerkenningen. Door de ruime formulering van § 1600, derde lid BGB kan de bevoegde overheidsinstantie echter eveneens een vordering tot betwisting van een andere erkenning inleiden.[551] Immers niet elke erkenning waarbij geen sociaal-familiale band tussen de erkenner en het erkende kind aanwezig is en die tevens een verblijfsrechtelijk gevolg heeft, is een schijnerkenning. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de zeer beperkte interpretatie van een sociaal-familiale band in Duitsland. Het Grondwettelijk Hof oordeelde, m.i. terecht, dat in de huidige samenleving, het niet gedurende lange tijd samenwonen van de erkenner en het kind of het ontbreken van een huwelijk tussen de erkenner en de moeder, niet uitsluitend voorkomt bij schijnerkenningen. Bovendien kan uit het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel door

[547] Het kan dus tevens om een toelating tot het grondgebied of een verblijfstitel voor de moeder gaan.
[548] § 1600, derde lid BGB.
[549] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de.
[550] Zie randnummer 243.
[551] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de; X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

een erkenning, niet afgeleid worden dat dit voordeel het enige oogmerk van de erkenning was.[552]

Door de te ruime formulering houdt deze betwistingsmogelijkheid een schending in van de rechten van de ouders, zoals bedoeld in art. 6, tweede lid, eerste zin GG, en een schending van het recht van het kind op de garantie van de ouderlijke zorg en opvoeding.[553] Een erkenning waarbij noch een sociaal-familiale band, noch een biologische band tussen de erkenner en het kind aanwezig is, valt immers ook onder het toepassingsgebied van deze rechten. Het Duitse Grondwettelijk Hof voegde er echter aan toe dat de intensiteit van deze rechten afhangt van de mate waarin de juridische ouder-kindrelatie sociaal beleefd wordt. Dit heeft tot gevolg dat de betwistingsmogelijkheid bij een schijnerkenning geen schending van de hierboven vermelde rechten inhoudt.[554]

De betwistingsmogelijkheid houdt tevens een schending van art. 6, eerste lid GG in. De te ruime formulering heeft immers tot gevolg dat elke erkenning die plaatsvindt door een persoon van een niet getrouwd en niet-samenlevend koppel die bestaat uit minstens één persoon met een vreemde nationaliteit, wordt vermoed een schijnerkenning te zijn. Bijgevolg kan hun familieleven belast worden met onderzoeken naar de erkenning.[555]

De geschonden rechten gelden tevens in België.[556] Bij het invoeren van een gelijkaardige bepaling in België wordt er dus best voorzien dat deze betwistingsmogelijkheid enkel geldt bij schijnerkenningen. Dit heeft tot gevolg dat het m.i. niet mogelijk is om te voorzien in een uitdrukkelijke betwistingsmogelijkheid voor het Openbaar Ministerie zonder te bepalen dat deze mogelijkheid beperkt is tot erkenningen die enkel ingegeven zijn door verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke oogmerken. Het is dus niet mogelijk om de zware bewijslast door het invoeren van een bepaling zoals de Duitse te verminderen.

222. In een Belgisch voorstel van resolutie werd een voorbeeld van een oplossing voor de problematiek van schijnerkenningen gegeven dat deze bewijslast zou doen verminderen. Dit voorbeeld hield in dat het Openbaar Ministerie de mogelijkheid zou krijgen om door DNA-

---

[552] X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

[553] Dit recht vloeit voort uit art. 2, eerste lid en art. 6, tweede lid, eerste zin GG.

[554] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de; X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

[555] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de; X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

[556] Art. 8 EVRM en art. 22 Gw.

onderzoek te bewijzen dat de erkenner niet de biologische ouder is. Vervolgens zou de bewijslast naar de erkenner verschoven worden. Hij zou moeten bewijzen dat hij niet slechts een verblijfsrechtelijk voordeel beoogde met de erkenning.[557] Dit voorbeeld werd tevens door het College van Procureurs-Generaal gegeven.[558]

Deze maatregel staat echter op gespannen voet met de Burgerschapsrichtlijn. De richtsnoeren die betrekking hebben op deze richtlijn voorzien immers dat de bewijslast bij het beperken van de uit de richtlijn voortvloeiende rechten op de autoriteiten ligt.[559] Hoewel het klopt dat de richtlijn op de vreemdelingenwetgeving betrekking heeft, terwijl het voorstel van resolutie op de betwisting van de erkenning slaat, kan de vernietiging van de erkenning echter verblijfsrechtelijke gevolgen teweeg brengen.[560] Bijgevolg is het niet aangewezen om een dergelijke bepaling te voorzien.

§2. Nietigverklaring

A. <u>België</u>

1. Het (betwiste) onderscheid tussen een betwisting en een nietigverklaring

223. In de Belgische rechtsleer wordt er door sommige auteurs een onderscheid gemaakt tussen een betwisting en een nietigverklaring van een erkenning. Volgens P. Senaeve zou het bij de niet naleving van de wettelijke bepalingen omtrent de erkenning of bij de aanwezigheid van een wilsgebrek in hoofde van de erkenner, gaan om een nietigverklaring in plaats van een betwisting op basis van art. 330 BW.[561] Een beroep op een wilsgebrek zal echter onmogelijk zijn als de erkenner of de toestemmende persoon willens en wetens instemde met de leugenachtige erkenning.[562] Bovendien houdt het niet naleven van de wettelijke bepalingen geen verband met het frauduleus karakter van een schijnerkenning. Bijgevolg wordt op dit (door sommige betwist) onderscheid, niet dieper ingegaan.

---

[557] Voorstel van resolutie betreffende de problematiek van de schijnerkenningen, *Parl.St*. Kamer 2011-12, nr. 53K1813/001, 3.
[558] Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2011-12, nr. 53K1414/005 en nr. 5-1453/1, 109.
[559] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor een betere omzetting en toepassing van Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (Voor de EER relevante tekst), COM(2009)313, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0313:FIN:NL:PDF, 18.
[560] Zie randnummers 244 en 245.
[561] P. SENAEVE, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2008, 244, nr. 599 (moederlijke erkenning) *j°* 265, nr. 674 (vaderlijke erkenning).
[562] Zie randnummer 195.

2. Nietigverklaring van een schijnerkenning op basis van wetsontduiking

224. De rechtbank van eerste aanleg te Gent vernietigde in 2002 een schijnerkenning op basis van wetsontduiking.[563] Dit is tot op heden de enige (gepubliceerde) rechtspraak die op basis van dit algemeen rechtsbeginsel een schijnerkenning nietig verklaard heeft.

225. De toepassing van dit algemeen rechtsbeginsel[564] vloeide voort uit twee omstandigheden. Ten eerste slaagde de erkenner, die de nietigverklaring vorderde, er niet in om te bewijzen dat er een wilsgebrek in zijn hoofde aanwezig was op het ogenblik van de erkenning. Hij wist immers dat hij niet de biologische vader was.[565] Ten tweede stelde het Openbaar Ministerie geen vordering tot nietigverklaring in op basis van art. 138*bis*, § 1 Ger.W., aangezien het volgens hen niet bewezen was dat de toestemming van de moeder met de erkenning enkel was ingegeven door het oogmerk om haar verblijf te regulariseren. De rechter werd dus geconfronteerd met een schending van de openbare orde, maar kon deze schending (op het eerste zicht) niet door middel van de gemeenrechtelijke betwistingsprocedure ongedaan maken.[566] In de rechtsleer wordt er echter gesteld dat de rechter via een uitgebreide interpretatie van het wilsgebrek bedrog, tot eenzelfde resultaat kon komen.[567]

226. Vooraleer dieper in te gaan op de motivering van het vonnis, is het belangrijk om stil te staan bij de inhoud van het begrip wetsontduiking.

Wetsontduiking vindt plaats wanneer een persoon probeert om door middel van een op zichzelf geoorloofde handeling een resultaat te bereiken dat zeer nauw aansluit bij een resultaat dat verboden wordt door een dwingende wettekst. De wetsontduiker handelt dus in overeenstemming met de woorden van de wet, maar niet met de geest ervan.[568]

Er is slechts sprake van wetsontduiking als er aan vier voorwaarden voldaan is. Ten eerste moet de ontdoken wettekst van dwingend recht zijn.[569] Bij een schijnerkenning wenst men om (langer) legaal in België te verblijven, maar voldoet men niet aan de vereiste voorwaarden. De

[563] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd*. 2003, 220.
[564] W. RAUWS, "Wetsontduiking en de subjectieve wil een dwingende wetsbepaling of een bepaling van openbare orde te omzeilen" (noot onder Cass. 14 november 2005), *RW* 2007-08, 486, nr. 1.
[565] Rb. Gent 25 oktober 2001, *T.Vreemd.* 2003, 119.
[566] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd*. 2003, 220.
[567] G. VERSCHELDEN, " 'Schijn'erkenning vernietigd wegens wetsontduiking", *Juristenkrant* 2002, afl. 46, (1) 5.
[568] W. VAN GERVEN, *Beginselen van Belgisch privaatrecht*, I, *Algemeen Deel*, Gent, Story-Scientia, 1987, 202, nr. 74; G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 99, nr. 22.
[569] W. VAN GERVEN, *Beginselen van Belgisch privaatrecht*, I, *Algemeen Deel*, Gent, Story-Scientia, 1987, 205, nr. 75.

ontdoken wettekst maakt dus deel uit van de Vreemdelingenwet. Aangezien deze wet van openbare orde is, is er bij een schijnerkenning steeds voldaan aan deze voorwaarde.[570]

Ten tweede moet de ontdoken wettekst een bepaald resultaat hebben willen verbieden.[571] Het volstaat dus niet als de ontdoken wettekst enkel een manier om het gewenste resultaat te bereiken, heeft willen verbieden. Er kan gesteld worden dat de wetgever het toekennen van een (verlenging van een) verblijfstitel aan personen die niet voldoen aan de vereiste voorwaarden heeft willen verbieden. Bijgevolg is er tevens voldaan aan deze voorwaarde.

Ten derde moet de wetsontduiker proberen om zich in een toestand te wringen die zeer dicht in de buurt komt van de door de ontdoken wettekst verboden toestand en dit door middel van het gebruik van een andere wettekst.[572] Aan deze derde voorwaarde is er tevens voldaan bij een schijnerkenning. Door de erkenning van het kind, kan de verblijfsrechtelijke situatie van de erkenner of van het erkende kind en eventueel de moeder verbeterd worden.[573] Deze mogelijkse verbetering komt zeer dicht bij de door de ontdoken wettekst verboden toestand. Door de erkenning kan de wetsontduiker immers toch een (verlenging van een) verblijfstitel verkrijgen. Aangezien bij gezinshereniging andere regels gelden dan bij andere verblijfstitels, zal de situatie niet volledig gelijk zijn aan het door de ontdoken wettekst verboden resultaat. Bovendien is het mogelijk dat de verblijfsrechtelijke verbetering bewerkstelligd wordt door de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het erkende kind. In deze situatie zal het bekomen resultaat tevens verschillen van het door de ontdoken wettekst verboden resultaat.

Over het bestaan van de vierde voorwaarde, het wetsontduikingsoogmerk, is er lange tijd discussie geweest.[574] Het Hof van Cassatie beslechte deze discussie in 2005 en oordeelde dat het opzet om de dwingende wet of de wet die de openbare orde raakt, bedrieglijk toe te passen, aanwezig moet zijn.[575]

---

[570] G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 99, nr. 22.
[571] W. VAN GERVEN, *Beginselen van Belgisch privaatrecht*, I, *Algemeen Deel*, Gent, Story-Scientia, 1987, 205, nr. 75.
[572] W. VAN GERVEN, *Beginselen van Belgisch privaatrecht*, I, *Algemeen Deel*, Gent, Story-Scientia, 1987, 206, nr. 75; G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 99, nr. 22.
[573] De verblijfsrechtelijke en nationaliteitsrechtelijke regels die deze verblijfsrechtelijke verbetering teweeg kunnen brengen, werden besproken in de tweede en derde paragraaf van de tweede afdeling van hoofdstuk 2.
[574] G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 100, nr. 22.
[575] Cass. 14 november 2005, AR. C.04.0084.F.

227. In het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Gent werd geoordeeld dat er sprake was van wetsontduiking als bewezen werd dat de erkenning uitsluitend was ingegeven om het verblijf van de moeder in België te regulariseren.[576] In het vonnis werd dus uitsluitend ingegaan op de vierde, op dat moment nog betwiste, voorwaarde. Bij de bespreking van de andere voorwaarden, werd echter reeds aangetoond dat aan deze voorwaarden tevens voldaan was.

228. De rechter oordeelde vervolgens dat bij wetsontduiking, de erkenner de nietigverklaring van de erkenning mag vorderen aangezien er een schending van de openbare orde is.[577] Volgens de rechtbank is dit zelfs mogelijk als de erkenner medewerking verleende aan de wetsontduiking.

Het is onduidelijk wat de rechter bedoelde met deze laatste zin. Volgens S. D'Hondt lijkt de rechter met deze zin aan te geven dat er sprake kan zijn van een schijnerkenning, zonder dat er fraude aanwezig is in hoofde van de erkenner.[578] G. Verschelden oordeelt daarentegen dat er steeds medewerking is door de erkenner, aangezien hij het kind erkend heeft.[579]

229. De rechter kwam door middel van zeven overwegingen[580] tot het besluit dat de erkenning daadwerkelijk uitsluitend was ingegeven door de bedoeling om het verblijf van de moeder te regulariseren en dat er bijgevolg wetsontduiking aanwezig was.

230. De vraag kan gesteld worden of het om wetsontduiking gaat als slechts één persoon de uitsluitende bedoeling heeft om verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen. M.i. zal er in een dergelijke situatie voldaan zijn aan alle voorwaarden van wetsontduiking. Er wordt immers niet vereist dat alle betrokkenen bij de handeling zich bewust waren van het oogmerk van de wetsontduiker of dat alle betrokken het oogmerk hebben om de wet te ontduiken. Ook als enkel de moeder het frauduleus oogmerk had, zal voldaan zijn aan de derde voorwaarde aangezien de moeder moet toestemmen op basis van

---

[576] Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd*. 2003, 220.

[577] Bij wetsontduiking kan immers elke betrokkene, met inbegrip van het Openbaar Ministerie, de nietigverklaring vorderen. G. VERSCHELDEN, "Afstamming" in G. VERSCHELDEN, S. BROUWERS, K. BOONE, I. MARTENS en K. VERSTRAETE, "Overzicht van rechtspraak. Familierecht (2001-2006)", *TPR* 2007, (153) 212-213, nr. 128.

[578] S. D'HONDT, "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, (222) 222-223.

[579] G. VERSCHELDEN, "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 100, nr. 23.

[580] Er werd onder ander rekening gehouden met de regularisatieaanvraag waarin de erkenning als argument werd aangewend. Bovendien werd de aanvraag 16 dagen na de erkenning ingediend.

art. 329*bis*, § 2, eerste lid BW. Er kan anders geoordeeld worden als de moeder geen enkele handeling zou moeten doen voor de totstandkoming van de erkenning.

231. Een tweede vraag die gesteld kan worden is of een beroep op wetsontduiking mogelijk is bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise*.[581] De handeling die in een dergelijke situatie zal dienen om een gelijkaardig resultaat als het door de ontdoken wettekst verboden resultaat te bereiken, bestaat uit enerzijds de verwekking van een kind en anderzijds het erkennen of toestemmen op basis van art. 329*bis*, § 2 BW met de erkenning. In een dergelijke situatie zal slechts één persoon het frauduleus oogmerk hebben. Gelet op de vorige alinea, heeft dit niet tot gevolg dat een beroep op wetsontduiking onmogelijk is.

Op basis van de in randnummer 225 uitgewerkte argumentatie kan geoordeeld worden dat een beroep op wetsontduiking bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* tevens mogelijk is. Er mag echter niet vergeten worden dat de erkenner de biologische ouder van het kind is. Dit verschilpunt met een doorsnee schijnerkenning heeft tot gevolg dat er gediscussieerd kan worden over de toepassing van wetsontduiking.

232. In beide situaties bestaat er dus onduidelijkheid. Bijgevolg is het aangewezen dat de wetgever in een uitdrukkelijk betwistings- of vernietigingsmogelijkheid voor dergelijke gevallen voorziet. Dit komt de rechtszekerheid ten goede.

B. Frankrijk

233. In Frankrijk wordt er een onderscheid gemaakt tussen de betwisting van een erkenning en de vordering tot nietigverklaring wegens een absolute of relatieve nietigheid. Er wordt uitsluitend dieper ingegaan op de absolute nietigheid aangezien de mogelijke relatieve nietigheden waarmee een erkenningsakte behept kan zijn, losstaan van het frauduleuze karakter van een schijnerkenning. [582]

234. Bij een schijnerkenning, zal de erkenningsakte behept zijn met een absolute nietigheid.[583] De nietigheid kan opgeworpen worden door elke belanghebbende[584] en het openbaar ministerie.[585] In de rechtsleer is er discussie over de termijn. De meerderheid is, m.i.

[581] Zie randnummers 45 tot 47.
[582] P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 480-481, nr. 1207.
[583] A. DE MAEYER, *Vaststelling en betwisting van een vaderlijke erkenning in België en Frankrijk*, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2009, 109, nr. 247.
[584] F. TERRÉ en D. FENOUILLET, *Droit civil: la famille*, Paris, Dalloz, 2011, 450-451, nr. 501.
[585] Art. 423 Code de procédure civile; F. TERRÉ en D. FENOUILLET, *Droit civil: la famille*, Paris, Dalloz, 2011, 450-451, nr. 501.

terecht, van oordeel dat de tienjarige termijn uit art. 321 C.c.[586] geldt en niet de gemeenrechtelijke termijn.[587]

235. De vordering tot nietigverklaring zal gegrond verklaard worden bij het bewijs dat de akte daadwerkelijk met een absolute nietigheid behept is. Bij een schijnerkenning houdt dit bewijs in dat de erkenning uitsluitend was ingegeven door de beoogde verblijfsrechtelijke verbetering. Als dit succesvol bewezen wordt, wordt de erkenning retroactief vernietigd.

§3. Gevolgen van een nietigverklaring van een schijnerkenning

A. Schadevergoeding

236. In Frankrijk kan de vernietiging van een erkenning, waarbij de erkenner ten tijde van de erkenning wist dat hij niet de biologische vader was, tot gevolg hebben dat de erkenner en eventueel de moeder veroordeeld worden tot het betalen van een schadevergoeding aan het kind.[588] Om aanspraak te kunnen maken op een schadevergoeding, moet er net zoals in België, een schade, fout en causaal verband ertussen aanwezig zijn.[589]

Bij het erkennen van een kind gaat men het engagement aan om zich als ouder te gedragen en bijgevolg het kind te onderhouden. Door nadien de erkenning te betwisten, begaat men, volgens het Franse Hof van Cassatie, een fout aangezien men dit engagement niet langer uitvoert.[590] Als een andere persoon dan de erkenner de betwistingsvordering heeft ingeleid, kan het niet aan de erkenner verweten worden dat hij niet langer dit engagement uitvoert.[591] De fout bestaat dus niet uit het erkennen van een kind, wetende dat men niet de biologische vader is, maar uit het niet langer uitvoeren van het aangegane engagement.[592] Het kind kan

[586] Deze termijn werd reeds besproken in randnummer 209.
[587] I. KAMP, "Betwisting van de vaderlijke erkenning", *Jura Falc.* 2012-13, (685) 706; P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 481, nr. 1209; F. TERRÉ en D. FENOUILLET, *Droit civil: la famille*, Paris, Dalloz, 2011, 450-451, nr. 501.
[588] F. GRANET-LAMBRECHTS, "Chapitre 213 Actions relatives à la filiation" in P. MURAT (ed.), *Droit de la famille*, Paris, Dalloz, 2013, n° 213.352.
[589] Art. 1382 en 1383 C.c.
[590] Cass. 21 juillet 1987, n° 85-16.887, www.dalloz.fr; P. COURBE, *Droit de la famille*, Parijs, Sirey, 2008, 350, nr.761; J. HAUSER, "Contestation de reconnaissance: faute personnelle et faute partagée", *RTD Civ.* 1996, 592; P. MALAURIE en H. FULCHIRON, *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 525, nr. 1347.
[591] Cass. 16 juin 1998, n° 96-16.277, www.dalloz.fr.
[592] P. COURBE, *Droit de la famille*, Parijs, Sirey, 2008, 350, nr. 761; *contra* CA Caen 31 janvier 2013, n° 11/03632, www.dalloz.fr.

tevens een schadevergoeding vorderen van de moeder als zij willens en wetens heeft meegewerkt aan de leugenachtige erkenning.[593]

237. Een frauduleuze erkenning gaat echter nog een stapje verder dan een gewone leugenachtige erkenning. Naast het weten dat men niet de biologische vader is, heeft de erkenner de bedoeling om een bepaald voordeel teweeg te brengen én is zijn bedoeling vreemd aan het belang en de opvoeding van het kind.[594] Het Franse Hof van Cassatie bevestigde reeds de veroordeling van een frauduleuze erkenner tot het betalen van een schadevergoeding, hoewel niet hij maar de moeder de betwistingsvordering ingeleid had.[595] De *cour d'appel* van Parijs veroordeelde bovendien reeds een biologische vader tot het betalen van een schadevergoeding, wegens het zorgen voor de totstandkoming van een frauduleuze erkenning.[596] Hieruit kan afgeleid worden dat (het organiseren van) een schijnerkenning een fout inhoudt die aanleiding kan geven tot een schadevergoeding.

238. Een schijnerkenning kan m.i. ook in België aanleiding geven tot de veroordeling van de erkenner tot het betalen van een schadevergoeding. Dit oordeel is ingegeven door twee overwegingen. Enerzijds wordt in een arrest van het Hof van Cassatie melding gemaakt van een dergelijke veroordeling in een situatie waarin de erkenner de leugenachtige erkenning betwistte.[597] De noot bij dit arrest meldt dat deze mogelijkheid aangenomen wordt door de Belgische rechtspraak.[598] Hoewel dit arrest redelijk oud is, zijn er m.i. geen reden waarom nu anders zou moeten worden geoordeeld. Bijgevolg kan een schijnerkenning die betwist wordt door de erkenner *a fortiori* aanleiding geven tot de veroordeling tot het betalen van een schadevergoeding.

Ten tweede kan m.i. een dergelijke veroordeling ook als een andere persoon de erkenning betwist. Een schijnerkenning maakt immers een fout uit waardoor het kind schade kan lijden. Bijgevolg kan er tevens een schadevergoeding van de moeder worden gevorderd, als zij willens en wetens met de schijnerkenning heeft toegestemd. Dit zal immers een fout in haar hoofde uitmaken. Het arrest van het hof van beroep van Luik is niet in strijd met dit oordeel

---

[593] F. GRANET-LAMBRECHTS, "Chapitre 213 Actions relatives à la filiation" in P. MURAT (ed.), *Droit de la famille*, Paris, Dalloz, 2013, nr. 213.352.
[594] Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 1 juillet au 30 septembre 2006, JUSC0620513C, III, 3.1.1., c; G. VIAL, "Rôle du ministère public en matière de filiation", *AJ Famille* 2012, 34.
[595] Cass. 18 mai 2011, n° 09-72.022, www.dalloz.fr.
[596] CA Paris 3 juin 2014, n° 13/01569, www.dalloz.fr.
[597] Cass 20 mei 1976, *RW* 1976-77, 1745, noot J.M. PAUWELS.
[598] J.M. PAUWELS, "Vernietiging van leugenachtige erkenning op initiatief van de erkenner" (noot onder Cass. 20 mei 1976), *RW* 1976-77, (1749) 1751, nr. 3.

aangezien dit arrest betrekking heeft op een leugenachtige erkenning, die geen schijnerkenning was en de schadevergoeding gevorderd werd door de biologische vader en niet door het kind.[599]

B. De terugvordering van de betaalde bijdragen tot het onderhoud en de opvoeding van het kind

239. Bij een schijnerkenning, zal de erkenner in principe niet bijdragen tot het onderhoud en de opvoeding van het kind. Hierop bestaat echter een uitzondering. Als er in Frankrijk geprobeerd wordt om door middel van de erkenning van een Frans minderjarig kind, een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen voor de erkenner, zal de erkenner gelet op art. L.313-11, 6° CESEDA wel bijgedragen hebben.[600] De mogelijkheid om na de vernietiging van een erkenning de gedane uitgaven voor de opvoeding en het levensonderhoud van het kind terug te vorderen, bestaat echter niet voor de erkenner die bewust en vrijwillig een kind erkende waarvan hij wist dat hij niet de biologische vader is.[601]

C. Nationaliteit

240. Als het kind door de erkenning op basis van art. 8 of 11, § 1, 1° WBN de Belgische nationaliteit toegekend heeft gekregen, verliest hij of zij de Belgische nationaliteit als de erkenning tijdens zijn of haar minderjarigheid wordt nietig verklaard. Dit verlies kan dus tot gevolg hebben dat het kind staatloos wordt. Als het erkende kind op het ogenblik van de vernietiging van de erkenning reeds meerderjarig is of voor ontvoogd is voor het de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, behoudt hij de Belgische nationaliteit.[602]

In de derde paragraaf van afdeling 2 van hoofdstuk 2 werd echter aangegeven dat een schijnerkenning ook op basis van art. 11, § 2 WBN nationaliteitsrechtelijke gevolgen kan teweeg brengen. Als het kind op basis van deze bepaling de Belgische nationaliteit heeft toegekend gekregen, heeft de vernietiging van de erkenning geen nationaliteitsrechtelijke gevolgen.

241. In Nederland heeft de vernietiging van de schijnerkenning gedurende de minderjarigheid van het kind daarentegen in principe steeds tot gevolg dat het kind, de door

[599] Luik 31 maart 1999, *JLMB* 1999, 1531.
[600] Zie randnummer 155.
[601] Cass. 21 juillet 1987, n° 85-16.887, www.dalloz.fr; P. COURBE, *Droit de la famille*, Parijs, Sirey, 2008, 350, nr. 761.
[602] Art. 8, § 4 en 11, § 1, derde lid WBN; H. DE PAGE en J.-P. MASSON, *Traité élémentaire de droit civil belge*, II/1, Brussel, Bruylant, 1990, 214, nr. 203.

de erkenning verkregen Nederlandse nationaliteit verliest.[603] Dit verlies zal echter, in tegenstelling tot in België, niet optreden als het kind hierdoor staatloos zou worden,[604] net zomin als in de situaties bepaald in art. 14, vierde lid RWN.

242. Ook in Frankrijk heeft een nietigverklaring enkel nationaliteitsrechtelijke gevolgen als ze voor de meerderjarigheid van het kind werd ingeleid.[605] Het Openbaar Ministerie kan, na een succesvolle betwisting of vernietiging[606] of samen met een vordering tot betwisting of vernietiging,[607] de verklaring dat de betrokkene niet de Franse nationaliteit bezit, vorderen.[608]

243. Zoals in randnummer 220 werd vermeld, heeft het Duitse Grondwettelijk Hof de betwistingsmogelijkheid van de daartoe bevoegde overheidsinstantie ongrondwettelijk verklaard.[609] Deze ongrondwettelijkheid komt onder ander door het verlies van de Duitse nationaliteit ten gevolge van een dergelijke gegronde betwistingsvordering.[610] Vooraleer een gelijkaardige betwistingsmogelijkheid in het Belgisch recht in te voeren, dient er dus nagegaan te worden of deze mogelijkheid in België tevens ongrondwettelijk kan worden bevonden.

Het Duitse Grondwettelijk Hof oordeelde dat dit verlies een absoluut verboden ontneming van de Duitse Nationaliteit, zoals bedoeld art. 16, eerste lid, eerste zin GG., vormt. Dit verlies van de nationaliteit kan immers niet of niet op een redelijke wijze beïnvloed worden door de persoon van wie de nationaliteit wordt ontnomen. Het gaat dus niet om een in art. 16, eerste lid, tweede zin GG bedoeld toegelaten verlies. Deze beslissing werd ten eerste gesteund op het geen rekening houden met de mogelijke staatloosheid van het kind. Ten tweede is er geen uitdrukkelijk wettelijke bepaling die voorziet in het verlies van de nationaliteit na de nietigverklaring van een erkenning. Tenslotte is er tevens niet voorzien in een gepaste termijnen- en leeftijdsregeling, waardoor ook oudere kinderen die sinds lange tijd de Duitse nationaliteit hebben, deze nationaliteit kunnen worden ontnomen.[611]

---

[603] Art. 14, vierde lid RWN.
[604] Art. 14, zesde lid RWN.
[605] Art. 20-1 C.c.; P. LAGARDE, "Nationalité", in E. SAVAUX (ed.), Répertoire de droit civil, juin 2013, nr. 116.
[606] P. LAGARDE, "Constitutionnalité de l'action négatoire de nationalité française" (noot onder Cons. const. 22 novembre 2013), *Rev. Crit. DIP* 2014, 85.
[607] P. LAGARDE, "Refus d'une carte de séjour présentée par le père ou la mère d'un enfant dont la nationalité française a été acquise par fraude", *Rev. Crit. DIP* 2013, 880, nr. 10.
[608] Art. 29-3, tweede lid, C.c.
[609] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de.
[610] De overige ongrondwettigheden werden besproken in randnummer 221.
[611] BVerfG 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de; X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

In België zal een nietigverklaring van een erkenning echter slechts in bepaalde omstandigheden een automatisch verlies van de nationaliteit tot gevolg hebben.[612] Ten tweede bevindt zich in de Belgische Grondwet geen bepaling die gelijkaardig is aan art. 16, eerste lid GG. België is echter wel gebonden door verschillende internationale en Europese verplichtingen die betrekking hebben op staatlozen. Er wordt echter voorzien in een uitzondering op deze verplichtingen als de nationaliteit verkregen werd door bedrieglijk gedrag dat toe te schrijven is aan de persoon van wie de nationaliteit wordt ontnomen.[613] In Nederland wordt er aangenomen dat het frauduleus handelen van de wettelijke vertegenwoordiger aan het kind kan worden toegerekend.[614] Concluderend kan er dus worden gesteld dat vanuit nationaliteitsrechtelijk oogpunt, het invoeren van een uitdrukkelijke betwistingsmogelijkheid door het Openbaar Ministerie geen probleem vormt als uitsluitend schijnerkenningen onder deze mogelijkheid vallen.

D. Verblijfsrechtelijke gevolgen van de erkenning

244. In België vervallen de door de erkenning bekomen verblijfsrechtelijke gevolgen niet automatisch door de nietigverklaring van de erkenning. In randnummers 270-275 wordt ingegaan op de verschillende mogelijkheden voor de DVZ om bij een schijnerkenning het verblijfsrecht in te trekken. Waar het in België om een mogelijkheid tot intrekking gaat, gaat het in Frankrijk om een verplichting. De *préfet* moet[615] immers de verblijfstitel intrekken als de schijnerkenning nietig verklaard werd door de burgerlijke rechter of als de strafrechter de betrokkenen veroordeeld heeft.[616] In Duitsland heeft een gegronde betwistingsvordering van de daartoe bevoegde overheidsinstantie tot gevolg dat de gevolgen van de erkenning retroactief teniet gaan.[617] Het door de erkenning verkregen verblijfsrecht vervalt bijgevolg.[618]

245. Aangezien de nietigverklaring van een erkenning in België geen automatisch verval van de verblijfsrechtelijke gevolgen van de erkenning tot gevolg heeft, is het aangewezen dat

---

[612] Zie randnummer 240.

[613] Adv. RvS 49.941/AV/2/V bij de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken, *BS* 14 december 2012; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, "De 'Betere Belg'-wet", *T.Vreemd.* 2013, (6) 17.

[614] M. GELAUFF, "Rijkswet op het Nederlanderschap" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (1977) 2024.

[615] Uiteraard onder voorbehoud dat een intrekking geen schending zou uitmaken van art. 8 EVRM of art. 3.1. IVRK.

[616] D. COSTA, "Fraus omnia corrumpit" (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855.

[617] R. GÖBEL-ZIMMERMANN, "AufenthG § 27 Grundsatz des Familiennachzugs" in B. HUBER (ed.), *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 35.

[618] X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

de wetgever voorziet dat bij de vernietiging van een schijnerkenning, er een verplichte kennisgeving aan de DVZ moeten plaatsvinden.

Afdeling 2 Strafrechtelijke mogelijkheden

246. Het is onduidelijk of een schijnerkenning onder een reeds bestaande Belgische strafbaarstelling valt. Volgens de toenmalige staatssecretaris voor Asiel en Migratie, mevrouw De Block, zou een pleger van een schijnerkenning via de reeds bestaande strafbaarstellingen van valsheid in geschrifte,[619] gebruik van valse documenten,[620] oplichting[621] en het verlenen van hulp aan illegale vreemdelingen[622] vervolgd kunnen worden.[623] Volgens de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Turtelboom, bestaat daarentegen geen mogelijkheid tot vervolging.[624] P. Senaeve maakt tenslotte melding van de opening van onderzoeken door het parket naar mensenhandel,[625] valsheid in geschrifte[626] en gebruik van valse akten,[627] bij schijnerkenningen.[628]

In deze afdeling wordt dieper ingegaan op de hierboven aangehaalde Belgische strafbaarstellingen. Als de schijnerkenning in het buitenland heeft plaatsgevonden, moet er op basis van hoofdstuk II van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering nagegaan worden of vervolging in België mogelijk is. Er wordt tevens ingegaan op de strafbaarstellingen die in Nederland, Frankrijk en Duitsland reeds werden toegepast of volgens de rechtsleer kunnen worden toegepast op een schijnerkenning.

§1. De uitdrukkelijke strafbaarstelling van een schijnerkenning

247. In Frankrijk is het doen en het (proberen te) organiseren van een schijnerkenning strafbaar op basis van L.623-1 CESEDA. Er werden reeds meerdere organisaties die schijnerkenningen organiseren, ontdekt.[629] In België zijn er netwerken die misbruik maakten

[619] Art. 196 Sw.
[620] Art. 197 Sw.
[621] Art. 496 Sw.
[622] Art. 77 Vreemdelingenwet.
[623] *Vr. en Antw. Kamer* 2011-12, 27 augustus 2012, nr. 53/78, 362 (Vr. nr. 286 P. LOGGHE).
[624] Vraag om uitleg van mevrouw Jacqueline Galant tot mevrouw Annemie Turtelboom over baby's voor het verkrijgen van verblijfsdocumenten, *Hand*. Kamer 2012-13, 24 september 2013, CRABV 53 COM 817, 32; *Vr. en Antw*. Kamer 2011-12, 1 oktober 2012, 53/83, 446 (Vr. nr. 603 T. FRANCKEN).
[625] 433*quinquies* Sw.
[626] Art. 196 Sw.
[627] Art. 197 Sw.
[628] P. SENAEVE, "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, (22) 23.
[629] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Frankrijk, 35.

van prenatale erkenneringen ontdekt.[630] Voor dergelijke organisaties is er in Frankrijk voorzien in een hogere straf.[631] Art. L.623-2 en art. L.623-3 CESEDA voorzien bovendien in mogelijke extra straffen voor respectievelijk fysieke personen en rechtspersonen.

248. Het overnemen van een gelijke strafbaarstelling is m.i. niet aangeraden. Bij een grammaticale interpretatie van art. L.623-1 CESEDA valt de situatie waarbij de erkenner een vergoeding ontving als tegenprestatie van het erkennen, immers niet onder de strafbaarstelling.

Ten tweede is het aangewezen om voor een ruimere strafbaarstelling dan de Franse te kiezen. De personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW toestemden met de erkenning en de erkenning (tevens) uitsluitend zagen als een middel om een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen, zouden zich immers niet schuldig maken aan dit misdrijf. In Frankrijk werden reeds moeders als medeplichtige vervolgd.[632] Aangezien in België de toestemming tot de erkenning door de moeder en/of het kind,[633] in tegenstelling tot in Frankrijk, vereist is, zouden deze personen als mededader kunnen worden veroordeeld.[634] Desalniettemin is het m.i. aangewezen om te voorzien in een strafbaarstelling die tevens geldt voor de toestemmende personen die uitsluitend het frauduleus oogmerk hadden. Het valt immers te verwachten dat het voorzien in een uitdrukkelijke strafbaarstelling voor deze personen een preventieve werking zal hebben.

249. Een ander nadeel van de Franse strafbaarstelling is de zware bewijslast voor het Openbaar Ministerie. Er moet bewezen worden dat het verblijfsrechtelijk of nationaliteitsrechtelijk doel, de enige beweegreden van de erkenner was.[635] Het is echter uiterst moeilijk tot zelfs onmogelijk om in een uitdrukkelijke strafbaarstelling te voorzien voor schijnerkenningen die niet bepaalt dat het verblijfsrechtelijk of nationaliteitsrechtelijk doel, eventueel naast het verkrijgen van een materieel voordeel, de enige beweegreden moet zijn.

250. In de andere bestudeerde landen, is er geen vergelijkbare strafbaarstelling.

---

[630] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België, 5.
[631] Art. L.623-1, derde lid CESEDA.
[632] www.lefigaro.fr/actualite-france/2010/09/09/01016-20100909ARTFIG00368-interpelle-apres-55-fausses-declarations-de-paternite.php.
[633] Art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW.
[634] Art. 66, derde lid Sw.
[635] K. PARROT, "Condamnation pour aide au séjour irrégulier d'étranger en France d'une personne qui a souscrit des reconnaissances de paternité mensongères" (noot onder Cass. 7 janvier 2009), *Rev. Crit. DIP* 2010, 109, nr. 2.

§2. Hulp aan vreemdelingen bij het onregelmatig binnenkomen of verblijven in het land

251. In Frankrijk is dit misdrijf geregeld in art. L.622-1 tot en met art. L.622-10 CESEDA. Het Franse Hof van Cassatie oordeelde dat het niet vereist is dat de manier waarop hulp verleend wordt, strafbaar is op zich. Bijgevolg kan een rechtsgeldige erkenning onder dit misdrijf vallen. Ten tweede is het niet vereist dat de erkenning vooraf nietig verklaard werd of dat de documenten die zorgden dat de betrokken Frankrijk konden binnenkomen en er verblijven, werden ingetrokken. Ten derde oordeelde het Hof dat het IVRK niet tot gevolg heeft dat een schijnerkenning niet onder art. L.622-1 CESEDA kan vallen.[636] Dit arrest heeft betrekking op een erkenner. Er is echter tevens rechtspraak die de persoon die schijnerkenning organiseerde, veroordeeld.[637]

252. In België is er geen rechtspraak en rechtsleer die handelt over dit misdrijf bij schijnerkenningen. Er wordt echter wel aangenomen dat een schijnhuwelijk kan worden bestraft op basis van art. 77 Vreemdelingenwet.[638] M.i. kan deze bepaling tevens toegepast worden op een schijnerkenning.

Als de persoon die de vreemdeling heeft geholpen, dit gedaan heeft zonder het oogmerk om een vermogensvoordeel te verkrijgen, moet er worden rekening gehouden met de mogelijkheid dat de betrokkene de hulp uit overwegende humanitaire redenen heeft verleend.[639] Als de betrokkene handelde uit liefde, vriendschap of menslievendheid zal de verstrekte hulp niet bestraft worden.[640] Het vereiste opzet in het willens en wetens de vreemdeling helpen.[641]

§3. Mensensmokkel

253. In België is er, net zoals bij het vorige misdrijf, geen rechtspraak en rechtsleer die handelt over mensensmokkel bij schijnerkenningen. Er wordt echter wel aangenomen dat een

[636] Cass. 7 janvier 2009, n° 08-83.961, www.dalloz.fr.
[637] CA Douai 30 octobre 2006, n° 13/02935, www.dalloz.fr.
[638] Wetsontwerp tot aanpassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 51K1861/001, 5; Omz. 1 oktober 2009 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep betreffende de schijnhuwelijken, COL nr. 10/2009 www.om-mp.be/extern/getfile.php?p_name=3623232.PDF&pid=4366645, 11-12.
[639] Art. 77, tweede lid Vreemdelingenwet.
[640] Gent 22 mei 1997, *AJT* 1997-98, 118- 119, noot Y. HAECK.
[641] Cass. 8 september 1998, AR. P.97.0400.N, *Arr.Cass*. 1998, 858.

schijnhuwelijk bestraft kan worden op basis van art. 77*bis* Vreemdelingenwet.[642] M.i. kan deze bepaling tevens toegepast worden op een schijnerkenning.

Een persoon die zich schuldig maakt aan mensensmokkel kan bovendien vervallen verklaard van de Belgische nationaliteit.[643] Tenslotte moet er nog opgemerkt worden dat het College van Procureurs-Generaal van oordeel is dat art. 77*bis* Vreemdelingenwet voornamelijk moet worden toegepast op misdaadnetwerken[644] en dus niet op personen die één schijnerkenning deden.

§4. Valsheid in geschrifte

254. In Frankrijk wordt het aangeraden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand om als hij vermoedt dat het om een frauduleuze erkenning gaat, de erkenner te wijzen op de straffen die bepaald zijn in art. 441-4 Code Pénal.[645] Hieruit kan afgeleid worden dat een frauduleuze erkenning strafbaar is wegens het plegen van valsheid in geschrifte in een publieke of authentieke akte.

255. In België vindt een erkenning plaats in de geboorteakte of in een authentieke akte die geen testament is.[646] Het is bijgevolg mogelijk dat een schijnerkenning, net zoals een schijnhuwelijk[647] en zoals in Frankrijk strafbaar is op basis van valsheid in geschrifte.

256. Voor het bestaan van valsheid in geschrifte[648] moeten er vier elementen aanwezig zijn. Ten eerste moet het gaan om een door de wet beschermd geschrift.[649] Dit element bestaat uit vier voorwaarden. Het moet gaan om een geschrift *sensu stricto* (1) waarin een gedachte tot

---

[642] Als iemand zich schuldig maakt aan het in art. 77*bis* omschreven misdrijf, moet er tevens aandacht besteed worden aan art. 77*ter-sexies* Vreemdelingenwet. Wetsontwerp tot aanpassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 51K1861/001, 5; Omz. 1 oktober 2009 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep betreffende de schijnhuwelijken, COL nr. 10/2009, www.om-mp.be/extern/getfile.php?p_name=3623232.PDF&pid=4366645, 11-12.
[643] Art. 23/1, § 1, 1° WBN.
[644] Omz. 1 oktober 2009 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep betreffende de schijnhuwelijken, COL nr. 10/2009, www.om-mp.be/extern/getfile.php?p_name=3623232.PDF&pid=4366645, 12.
[645] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 143, nr. 266.
[646] Art. 327 BW.
[647] G. MARLIER, "Ontsnapt een buitenlands schijnhuwelijk aan de Belgische strafwetgeving?" (noot onder Brussel 13 maart 2013), *T.Fam.* 2013, (182) 183, nr. 5; G. MARLIER, "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, (15) 18, nr. 11.
[648] Art. 193 Sw.
[649] Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.

uiting wordt gebracht (2) die een juridische draagwijdte heeft (3) en die zich aan het openbare vertrouwen opdringt (4).[650]

Aan de eerste drie voorwaarden is m.i. voldaan bij een schijnerkenning.[651] De vierde voorwaarde houdt in dat de overheid of de particulieren die van de akte kennis nemen, kunnen worden overtuigd van het juridische feit dat er in is vastgelegd of gerechtigd kunnen zijn om daar geloof aan te hechten.[652] Aan deze voorwaarde is m.i. tevens voldaan bij een schijnerkenning.

257. Het tweede element dat aanwezig moet zijn, is de vervalsing van de waarheid op een door de wet omschreven wijze.[653] Dit element is m.i. tevens aanwezig bij een doorsnee schijnerkenning. Ten eerste vindt er bij een schijnerkenning een intellectuele valsheid plaats. De erkenningsakte stemt immers niet overeen met de waarheid[654] maar de akte zelf blijf materieel onaangetast.[655] Ten tweede wordt algemeen aanvaard dat geveinsde overeenkomsten een valsheid in geschrifte kunnen uitmaken.[656] M.i. is een schijnerkenning, zoals een schijn-wettelijke samenwoning,[657] een geveinsde overeenkomst. Bij een schijnerkenning zien de erkenner en/of een toestemmende persoon, de erkenning immers louter als een middel om een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg te brengen waar de begunstigde van deze verbetering anders niet zou van kunnen genieten. Gelet op een arrest van het Hof van Cassatie volstaat het dat slechts één van de betrokkenen dit frauduleus oogmerk had.[658]

Bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* is de erkenner de biologische ouder van het kind. In deze situatie zal een beroep op valsheid in geschrifte gecompliceerder zijn. Er dient nagegaan te worden wat beschouwd wordt als de waarheid bij een erkenning en wat

---

[650] G. MARLIER, "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, (15) 18, nr. 15.
[651] Voor uitleg over de tweede voorwaarde: zie S. VAN DYCK, *Valsheid in geschriften en gebruik van valse geschriften*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 238-240, nr. 141.
[652] Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.
[653] Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.
[654] De akte verschilt zowel van de biologische als met socio-affectieve waarheid.
[655] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 36, nr. 44.
[656] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 40, nr. 45; G. MARLIER, "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, (15) 18-19, nr. 16.
[657] G. MARLIER, "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, (15) 18-19, nr. 16.
[658] In het kader van een schijnhuwelijk: Cass. 21 november 2012, AR. P.12.0759.F.

bijgevolg een vervalsing van de waarheid inhoudt. Slaat de waarheid op het juridisch bevestigen van de biologische band of slaat de waarheid daarentegen op het juridisch bevestigen van de wens om het kind te willen opvoeden? M.i. gaat het om het tweede. Het is in België immers niet vereist dat de erkenner de biologische vader is. Bijgevolg zou het tegenstrijdig zijn om dit wel te eisen voor de aanwezigheid van valsheid in geschrifte. Bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* zal een bestraffing dus in principe ook kunnen.

258. Het derde vereiste element is dat uit de valsheid een mogelijk nadeel kan ontstaan.[659] Dit element is m.i. tevens aanwezig. Een schijnerkenning kan immers, door de omzeiling van de verblijfswetgeving, het openbaar algemeen belang in het gedrang brengen.[660]

259. Tenslotte moet de valsheid plaatsvinden met een bedrieglijk oogmerk of met het oogmerk om te schaden.[661] Het Hof van Cassatie oordeelde dat voldaan is aan deze voorwaarde als men, met misleiding van het openbaar vertrouwen in het geschrift, enigerlei voordeel of winst probeert te verkrijgen die men niet zou hebben verkregen indien men de waarachtigheid en de oprechtheid van het geschrift had geëerbiedigd.[662] Aan deze voorwaarde is dus tevens voldaan bij een schijnerkenning. Bij een erkenning bij een maternité of paternité grise zal tevens voldaan zijn aan deze voorwaarde aangezien het louter de je juridische ouder of kind zijn, niet volstaat om een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging te verkrijgen.

260. Er kan dus geconcludeerd worden dat het doen van een schijnerkenning strafbaar is op basis van valsheid in geschrifte. Dit stemt overeen met de vermelding in een CIEC studie dat een leugenachtige erkenning strafbaar is op basis van dit misdrijf.[663]

261. Zoals reeds meerdere malen werd aangehaald, gaat het m.i. om een schijnerkenning zodra de erkenner of een met de erkenning toestemmende persoon,[664] het uitsluitend oogmerk heeft om verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen. Deze visie heeft gevolgen voor de strafbaarstelling op basis van valsheid in geschrifte. In de situatie waarin zowel de erkenner als de met de erkenning toestemmende persoon uitsluitend dit frauduleus oogmerk hebben, zal enkel de erkenner zich schuldig maken aan valsheid in geschrifte. De

[659] Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.
[660] In het kader van een schijnhuwelijk: G. MARLIER, "Ontsnapt een buitenlands schijnhuwelijk aan de Belgische strafwetgeving?" (noot onder Brussel 13 maart 2013), *T.Fam.* 2013, (182) 183, nr. 5; G. MARLIER, "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, (15) 19, nr. 17.
[661] Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.
[662] Cass. 21 november 2012, AR. P.12.0759.F.
[663] CIEC, La fraude en matière d'état civil dans les états membres de la ciec, 2000, http://ciec1.org/Etudes/Fraude/FraudeFr.pdf, 33.
[664] Art. 329bis, § 1 en § 2 BW.

met de erkenning toestemming persoon kan echter op basis van art. 66, derde lid Sw. als mededader worden veroordeeld. Zonder de toestemming van deze persoon zou de erkenning immers in principe niet tot stand zijn gekomen.[665]

Als enkel de met de erkenning toestemmende persoon het uitsluitende oogmerk had om verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen, zal een veroordeling wegens valsheid in geschrifte niet mogelijk zijn. Het is onmogelijk om iemand te veroordelen als mededader, zonder dat er een persoon is die zich schuldig gemaakt heeft aan valsheid in geschrifte. In dergelijke situatie kan het misdrijf gebruik van valse stukken soelaas bieden.

§5. Het gebruik van valse stukken

262. Hierboven werd aangegeven dat een schijnerkenning m.i. in België bestraft kan worden op basis van het misdrijf valsheid in geschrifte. Als men de afgifte van een uittreksel van de erkenningsakte vraagt[666] en deze vervolgens gebruikt ter verkrijging van het beoogde verblijfsrechtelijk voordeel, maakt men zich schuldig aan het gebruik van valse stukken. Dit misdrijf kan dus zowel plaatsvinden in hoofde van de erkenner als in hoofde van de persoon die moet toestemmen met de erkenning, afhankelijk van voor wie de erkenning een verblijfsrechtelijke verbetering tot stand gebracht werd.

Er moet aan twee voorwaarden voldaan zijn. Ten eerste moet het valse stuk gebruikt werden met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden. Ten tweede moet het gebruik nadeel kunnen berokkenen.[667] Deze twee voorwaarden zijn ook vereist bij valsheid in geschrifte.[668] De rechter moet tevens onderzoeken of het geschrift een ander blijft misleiden of schaden en aldus de door de vervalser gewenste uitwerking blijft hebben.[669]

263. De mogelijkheid om een schijnerkenning op basis van dit misdrijf te bestraffen zorgt er voor dat de erkenner of de met de erkenning toestemmende persoon die uitsluitend het oogmerk heeft om een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen, steeds bestraft kan worden.

---

[665] Bij een schijnerkenning zal de erkenner in principe niet de biologische vader zijn. Dit heeft tot gevolg dat als de vereiste toestemming(en) niet verleend worden, er niet door middel van een procedure zoals bepaald in art. 329bis, § 2, derde lid BW toch overgaan kan worden tot de erkenning. De persoon die weigerde toe te stemmen, zal immers kunnen bewijzen dat de persoon die het kind wenst te erkennen, niet de biologische vader is. Bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* zal de erkenning wel worden toegestaan. Deze zeer vergaande vorm van schijnerkenning betreft waarschijnlijk slechts een beperkt deel van het totale aantal schijnerkenningen.
[666] Art. 45 BW.
[667] Art. 197 Sw; A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 45, nr. 48.
[668] Zie randnummers 258 en 259.
[669] Cass. 7 februari 2007, AR P.06.1491.F.

264. De Duitse rechtsleer is het oneens of het zich beroepen op een schijnerkenning om een verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen, valt onder de strafbaarstelling van § 95, tweede lid, 2 AufenthG.[670] De strekking die van oordeel is dat § 95, tweede lid, 2 AufenthG niet kan worden toegepast, baseert zich onder andere op het door de wetgever alleen invoeren van een betwistingsmogelijkheid voor de overheidsinstantie als maatregel ter bestrijding van schijnerkenningen. Hieruit wordt afgeleid dat de wetgever het niet nodig vond om andere maatregelen te nemen.[671] Met het oog op het vermijden van een gelijkaardig gevolg is het aangewezen dat de Belgische wetgever bij het nemen van maatregelen tegen de problematiek van schijnerkenningen, zich uitdrukkelijk uitspreekt over de strafbaarheid van schijnerkenningen. Dit kan door het invoeren van een uitdrukkelijke strafbaarstelling of door te verklaren dat de bestaande strafbaarstellingen kunnen worden toegepast.

265. In Frankrijk wordt het aangeraden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand om als hij het vermoeden heeft dat het om een frauduleuze erkenning gaat, de erkenner te wijzen op de straffen die bepaald zijn in art. 441-4 Code Pénal.[672] Hieruit kan afgeleid worden dat een frauduleuze erkenning bestraft kan worden wegens het gebruik van valse stukken.

§6. Oplichting

266. In Nederland werden meerdere personen veroordeeld op basis van oplichting,[673] wegens het onder andere organiseren van schijnerkenningen. De veroordeelde personen waren werkzaam op een bureau dat vreemdelingen tegen betaling een verblijfsvergunning beloofde. Aangezien de betrokkenen gebruik maakten van de titel van advocaat, hoewel slechts één van de betrokkenen daadwerkelijk advocaat was en ze bovendien de indruk wekten dat de vreemdelingen een verblijfsvergunning zouden verkrijgen, hoewel de kansen gelet op het ontbreken van een machtiging tot voorlopig verblijf,[674] quasi nihil waren, werden ze veroordeeld voor oplichting.[675]

---

[670] J. GERICKE, "AufenthG § 95 Strafvorschriften" in W. JOECKS en K. MIEBACH (eds.), *Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch*, VI, München, CH. Beck, 2013, nr. 108; T. JUNG, "§ 52 Ausländerrechtliche Straftaten" in G. WIDMAIER, E. MÜLLER, R. SCHLOTHAUER en M. SCHÜTRUMPF (eds.), *Münchener Anwalts Handbuch Strafverteidigung*, München, CH. Beck, 2014, nr. 51; E. STOPPA, "AufenthG § 95 Strafvorschriften" in B. HUBER (ed.), *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 322.
[671] E. STOPPA, "AufenthG § 95 Strafvorschriften" in B. HUBER (ed.), *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 322.
[672] Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C, 143, nr. 266.
[673] Art. 326 Wetboek van Strafrecht.
[674] Voor de betekenis van dit begrip: zie randnummer 158.
[675] Rb. 's-Gravenhage 4 juli 2005, nr. 09/754142-03, uitspraken.rechtspraak.nl.

267. In <u>België</u> is oplichting strafbaar op basis van art. 496 Sw. Er moet aan drie voorwaarden voldaan zijn om onder deze strafbaarstelling te vallen. Ten eerste moet het oogmerk bestaan om zich een zaak toe te eigenen die aan een ander toebehoort.[676] Ten tweede moeten er gelden, roerende goederen, verbintenissen,[677] kwijtingen of schuldbevrijdingen afgegeven of geleverd worden.[678] Aan deze twee voorwaarden kan er voldaan zijn bij een schijnerkenning.

Door de derde voorwaarde zal een schijnerkenning echter slechts in uitzonderlijke omstandigheden onder deze strafbaarstelling vallen. Het is immers vereist dat de afgifte veroorzaakt is door bedrieglijke middelen.[679] Deze bedrieglijke middelen kunnen bestaan uit het gebruik van een valse naam of van een valse hoedanigheid.[680] Bij een doorsnee schijnerkenning zal er echter geen gebruik van deze valsheden worden gemaakt.

De bedrieglijke middelen kunnen tevens bestaan uit de aanwending van listige kunstgrepen. Het volstaat echter niet dat de 'oplichter' gelogen heeft. De leugen moet gepaard gaan met uitwendige handelingen die aan de kunstgreep een bepaald krediet toekennen.[681] Bijgevolg kan een feitelijke situatie zoals degene in de Nederlandse zaak, tevens aanleiding geven tot een veroordeling in België. Een doorsnee schijnerkenning zal echter niet gepaard gaan met dergelijke bedrieglijke middelen.

§7. Mensenhandel

268. De strafbaarstelling van mensenhandel[682] kan m.i. niet toegepast worden op een doorsnee schijnerkenning. In randnummer 143 werd vermeld dat de problematiek van schijnerkenningen in Nederland die aanleiding gaf tot wetswijziging verschilt van deze in België. In Nederland werd immers enkel een verblijfsrechtelijke verbetering voor het kind beoogd. Bovendien werden de kinderen, eenmaal in Nederland aangekomen, tot prostitutie gedwongen.[683] Deze problematiek kan wel vallen onder deze strafbaarstelling.

---

[676] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 363, nr. 455.
[677] Onder verbintenis dient te worden verstaan: elk geschrift waaruit een rechtsband kan ontstaan en waarmee schade kan worden toegebracht aan een ander. Cass. 5 april 1996, nr. A940002F.
[678] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 364, nr. 456.
[679] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 365, nr. 457.
[680] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 366-367, nr. 458-459.
[681] A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 367, nr. 460.
[682] 433*quinquies* Sw.
[683] Zie randnummer 143.

§8. De frauduleuze verkrijging van een administratief document

269. In Frankrijk werd reeds de organisator van een schijnerkenning veroordeeld op basis van art. 441-6 Code pénal.[684] In België bestaat er geen gelijkaardige bepaling.

Afdeling 3. De mogelijkheden tot het beëindigen van het verblijfsrecht

270. In <u>België</u> kan de DVZ in een aantal situaties het verblijfsrecht van het familielid van de gezinshereniger beëindigen. Er wordt enkel ingegaan op de situaties die verband houden met het frauduleuze karakter van een schijnerkenning.

Ten eerste kan zowel bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan, als bij gezinshereniging met een EER-onderdaan[685] het verblijfsrecht beëindigd worden als er geen werkelijk gezinsleven is tussen de gezinshereniger en het familielid.[686] Bij gezinshereniging met een EER-onderdaan[687] wordt deze mogelijkheid omschreven als de beëindiging wegens het ontbreken van een gezamenlijke vestiging.[688] Aangezien de vereiste van een gezamenlijke vestiging inhoudt dat de betrokkenen een feitelijk gezinscel moeten vormen,[689] stemt deze beëindigingsmogelijkheid overeen met de beëindigingsmogelijkheid bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan.

Deze beëindigingsmogelijkheid bestaat in bepaalde situaties echter niet. Bij gezinshereniging met een EER-onderdaan[690] kan enkel binnen de vijf jaar na de erkenning van het verblijfsrecht,[691] van deze mogelijkheid gebruik gemaakt worden.[692] Bovendien kan, als het familielid een EER-onderdaan is, het verblijfsrecht niet beëindigd worden in de twee situaties vermeld in art. 42*ter*, eerste lid Vreemdelingenwet.

Bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan die een verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft, kan het verblijfsrecht van een familielid slechts beëindigd worden gedurende de eerste

---

[684] CA Douai 30 octobre 2006, n° 13/02935, www.dalloz.fr.
[685] M.i.v. een Belg.
[686] Art. 11, § 2, eerste lid, 2°, art. 13, § 4, eerste lid, 2°, art. 40*ter*, eerste lid, art. 42*ter*, § 1, eerste lid, 4° en art. 42*quater*, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet; Omz. 13 december 2013, *BS* 20 december 2013, (101510) 101514; S. DAWOUD, "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, (286) 318-319.
[687] M.i.v. een Belg.
[688] Art. 40*ter*, eerste lid, art. 42*ter*, § 1, eerste lid, 4° en 42*quater*, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet.
[689] RvV 18 december 2012, nr. 93 859.
[690] M.i.v. een Belg.
[691] Voor de concrete berekening van de termijn: zie Omz. 13 december 2013, *BS* 20 december 2013, (101510) 101513-101514.
[692] Art. 40*ter*, eerste lid, art. 42*ter*, § 1, eerste lid en art. 42*quater*, § 1, eerste lid Vreemdelingenwet.

drie jaar na de afgifte van de verblijfstitel of, bij aanvraag in België, na de datum van de aanvraag.[693]

271. Ten tweede kan het verblijfsrecht beëindigd worden als het familielid of de gezinshereniger fraude heeft gepleegd die van doorslaggevend belang was om te worden toegelaten tot het verblijf in België.[694] Deze beëindigingsmogelijkheid is aan geen termijn verbonden. Aangezien deze mogelijkheid overeenstemt met de weigeringsmogelijkheid op basis van fraude, volstaat de verwijzing naar randnummer 174.

272. Ten derde kan bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan het verblijfsrecht beëindigd worden als het familielid niet (meer) voldoet aan alle vereisten.[695] Bij een schijnerkenning zal er in principe niet voldaan zijn aan alle vereiste voorwaarden. De termijn waarbinnen van deze beëindigingsmogelijkheid gebruik kan worden gemaakt bij gezinshereniging met een persoon met een onbeperkt verblijfsrecht, stemt overeen met de termijn voor de beëindigingsmogelijkheid wegens het ontbreken van een daadwerkelijk gezinsleven.[696]

273. De vreemdeling wiens verblijfsrecht beëindigd werd, kan steeds beroep aantekenen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.[697] De verschillende vormen van gezinshereniging hebben tevens gemeen dat als een niet-EER-onderdaan probeert om door middel van fraude een verblijfsrecht te verkrijgen, een inreisverbod voor een langere duur kan worden vastgesteld.[698] Een derde gemeenschappelijk punt is de evenredigheidstoets die de DVZ moet toepassen, bij de beëindiging op basis van een andere grond dan fraude.[699]

274. In het kader van schijnerkenningen zijn er twee regels, die enkel bij gezinshereniging met een niet-EER-onderdaan gelden, van belang. Ten eerste kan de DVZ met het oog op een verlenging of vernieuwing van de verblijfstitel, controles (laten) verrichten om na te gaan of de vreemdeling voldoet aan de vereiste voorwaarden.[700] Bovendien kan de DVZ op elk

---

[693] Art. 11, § 2, tweede lid Vreemdelingenwet.
[694] Art. 11, § 2, eerste lid, 4°, art. 13, § 4, eerste lid, 5°, art. 40*ter*, eerste lid en art. 42*septies* Vreemdelingenwet.
[695] Art. 11, § 2, eerste lid, 1° en art. 13, § 4, eerste lid, 2° Vreemdelingenwet. De voorwaarden werden besproken in randnummer 87.
[696] Art. 11, § 2, eerste lid Vreemdelingenwet; randnummer 270.
[697] Art. 39/1, § 1, tweede lid Vreemdelingenwet; B. GABRIËLS, D. GEENS, S. MICHOLT *et al.*, *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, 73, 90, 135, 138 en 142.
[698] Art. 74/11, § 1, derde lid, 1° Vreemdelingenwet.
[699] Art. 11, § 2, vijfde lid, art. 13, § 4, derde lid, art. 42*ter*, § 1, derde lid en art. 42*quater*, § 1, derde lid Vreemdelingenwet.
[700] Zie: GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008, B.58.

moment specifieke controles (laten) verrichten als er gegronde vermoedens van fraude zijn.[701] Ten tweede kan als, bij gezinshereniging met een persoon met een verblijfsrecht voor onbeperkte duur, het verblijfsrecht van het familielid beëindigd wordt omdat de gezinshereniger en het familielid geen gezinsleven onderhouden of omdat de verblijfstitel van het familielid door middel van fraude werd bekomen, kunnen de repatriëringskosten teruggevorderd worden van de gezinshereniger of het familielid.[702]

275. In Frankrijk is er, in tegenstelling tot in België, een gemeenschappelijke regel voor de verschillende verblijfstitels. De *préfet* heeft een verplichting tot intrekking van de verblijfstitel als de schijnerkenning nietig werd verklaard door de burgerlijke rechter of als de strafrechter de betrokkenen heeft veroordeeld.[703] Hij heeft bovendien de mogelijkheid om de verblijfstitel in te trekken als hij vaststelt dat het om een schijnerkenning gaat.[704] Het is dus niet vereist dat de erkenningsakte vooraf vernietigd werd.[705] Volgens de Belgische Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is dit daarentegen wel vereist.[706] Er werd reeds gebruik gemaakt van deze intrekkingsmogelijkheid.[707] Deze intrekkingsmogelijkheid voor de *préfet* is niet beperkt tot een bepaalde termijn.[708] Dit stemt overeen met de Belgische intrekkingsmogelijkheid op basis van fraude.[709]

276. In Nederland moet de immigratie- en naturalisatiedienst de fraude aannemelijk maken.[710] De beëindigingsmogelijkheid stemt overeen met de in randnummer 177 besproken weigeringsmogelijkheid.

277. In Nederland en Frankrijk kan het door middel van een schijnerkenning verkregen verblijfsrecht, dus worden ingetrokken zonder dat er een rechterlijke uitspraak vereist is. Volgens de Belgische Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan een dergelijke intrekking

---

[701] Art. 11, § 2, derde lid en 13, § 6, tweede lid Vreemdelingenwet.
[702] Art. 11, § 2, zesde lid Vreemdelingenwet.
[703] D. COSTA, "Fraus omnia corrumpit" (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855.
[704] Circ. 10 septembre 2010 Conditions d'exercice du droit de séjour des ressortissants de l'Union européenne, des autres États parties à l'Espace économique européen et de la Confédération suisse, ainsi que des membres de leur famille, IMIM1000116C1, 3.5.3.3.; O. LECUCQ, "Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)" in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013, nr. 187.
[705] CAA Douai 26 mars 2013, n° 12DA01274, www.dalloz.fr.
[706] RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802; randnummer 174.
[707] CAA Paris 16 octobre 2014, n° 14PA01523, www.dalloz.fr; CAA Douai 26 mars 2013, n° 12DA01274, www.dalloz.fr; CAA Bordeaux 23 mars 2009, n° 08BX01358, www.dalloz.fr.
[708] D. COSTA, "Fraus omnia corrumpit" (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855; O. LECUCQ, "Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)" in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013, nr. 187.
[709] Zie randnummer 271.
[710] Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Nederland, 25.

daarentegen pas nadat de burgerlijke rechter de erkenning heeft vernietigd.[711] In randnummer 174 werd vermeld waarom dit m.i. niet correct is. Het verdient bijgevolg de aanbeveling dat de wetgever uitdrukkelijk voorziet in een beëindigingsmogelijkheid bij een schijnerkenning.

Afdeling 4. De mogelijkheden tot het ontnemen van de door de schijnerkenning verkregen nationaliteit

278. Naast de in randnummer 240 vermelde mogelijkheden van verlies van de nationaliteit door een gegronde betwistingsvordering, zijn er tevens mogelijkheden tot ontneming van de nationaliteit door het frauduleus karakter van een schijnerkenning.

279. Het Belgische art. 23, § 1, eerste lid, 1° WBN voorziet in de mogelijkheid tot verval van nationaliteit als het verblijfsrecht door middel van fraude verkregen werd. Dit artikel kan echter niet toegepast worden op het kind dat door middel van een schijnerkenning de Belgische nationaliteit toegekend heeft gekregen. Deze toekenning van de nationaliteit is immers gebaseerd op art. 8 of 11 WBN.[712] De niet toepasselijkheid is in het licht van de problematiek van schijnerkenningen een spijtige zaak. M.i. is het bijgevolg aangewezen om dit artikel aan te passen.

Volgens een grammaticale interpretatie van het huidige artikel is het niet vereist dat de betrokkene de fraude zelf heeft gepleegd. Met het oog op het vermijden van discussies is het echter aangewezen om, naast de hierboven vermelde aanpassing, in de betrokken bepaling te voorzien dat het kind bij een schijnerkenning de fraude niet zelf moet hebben gepleegd.

Art. 23, § 1, 1° WBN kan wel toegepast worden op de moeder of de erkenner die op basis van art. 12*bis*, § 1, 3° WBN de Belgische nationaliteit heeft verkregen. De Belgische nationaliteit zal immers door middel van de schijnerkenning bekomen zijn.[713]

280. Het Nederlands recht voorziet wel in de intrekkingsmogelijkheid van de Nederlandse nationaliteit van bepaalde door een Nederlander erkende kinderen. Art. 14, eerste lid RWN geldt immers voor alle optanten en naturalisandussen.[714] Gelet op de hierboven besproken Nederlandse nationaliteitswetgeving, kan de Nederlandse nationaliteit van kinderen die erkend werden op of na hun zevende verjaardag en voor hun achttiende verjaardag, worden

[711] RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802.
[712] Art. 23, § 1, eerste lid WBN; M. DE THEIJE, "Erkenning en statuut van apatriden" in *Personen- en familierecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, I., *Burgerlijk Wetboek*, 2013, 25 p. Zie hoofdstuk 2, afdeling 2, §3.
[713] Zie randnummer 95.
[714] Art. 14, eerste lid, Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap 2003, *Stcrt.* 2003, 151.

ingetrokken.[715] Deze mogelijkheid bestaat tevens als niet het kind frauduleus heeft gehandeld, maar de wel wettelijke vertegenwoordiger of de gemachtigde.[716] De intrekking is enkel mogelijk binnen de twaalf jaar na de verkrijging van de nationaliteit en is ook mogelijk als de betrokkene daardoor staatloos wordt.[717] De procedure tot intrekking wordt geregeld in art. 66 tot en met 69 Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap.[718] Hoewel de Nederlandse regeling in het kader van schijnerkenningen de voorkeur verdient boven de Belgische, is ze nog niet optimaal. Sommige kinderen behouden immers de frauduleus verkregen nationaliteit.

281. Als een persoon de Franse nationaliteit door middel van een frauduleuze akte heeft verkregen, moet deze persoon worden beschouwd als een persoon die niet de Franse nationaliteit heeft. Het Openbaar Ministerie kan bijgevolg de verklaring dat de betrokkene niet de Franse nationaliteit bezit vorderen.[719]

Hoofdstuk 5 Voorstellen de lege ferenda

282. De hierna besproken voorstellen zijn onder andere gebaseerd op twee steeds terugkomende overwegingen. Ten eerste wordt onder het motto "beter voorkomen dan genezen" de nadruk gelegd op het preventieve luik. Ten tweede wordt geprobeerd om zoveel mogelijk dezelfde regels te bepalen als bij een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning. Dit heeft als voordeel dat er normalerwijze minder kinderziektes zullen zijn. De actoren die deze regels zullen moeten toepassen, kennen ze immers reeds.

Afdeling 1 Definitie van een schijnerkenning

283. In de eerste paragraaf van de eerste afdeling van hoofdstuk 2 werd besproken wat er m.i. onder een schijnerkenning dient verstaan te worden.[720]

[715] Zie randnummers 141 en 142.
[716] M. GELAUFF, "Rijkswet op het Nederlanderschap" in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, (1977) 2024.
[717] Art. 14, zesde lid RWN.
[718] Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap, *Stb.* 2002, 231.
[719] Art. 29-3, tweede lid, C.c.
[720] Zie randnummer 17-25.

Afdeling 2 Preventie

§1. De weigeringsverplichting en de uitstelmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris

A. De verplichting om de opmaak van de erkenningsakte te weigeren

284. Gelet op de huidige onzekerheid[721] over de al dan niet bestaande weigeringsmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris is het aangewezen dat de Belgische wetgever een duidelijk standpunt inneemt. Het verdient m.i. de voorkeur om schijnerkenningen te voorkomen in plaats van nadien (te proberen) te vernietigen. Bijgevolg is het uitdrukkelijk voorzien in een weigeringsmogelijkheid of – verplichting aangewezen.

285. De ambtenaar van de burgerlijke stand heeft reeds een weigeringsverplichting bij schijnhuwelijken[722] en schijn-wettelijke samenwoningen.[723] Omwille van de hierboven vermelde reden[724] wordt er gekozen om bij een schijnerkenning tevens te voorzien in een weigeringsverplichting en wordt de voorgestelde weigeringsverplichting zoveel mogelijk op dezelfde wijze geregeld als deze bij een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning.

Hoewel art. 3, 1° van de Deontologische Code van het notariaat m.i. toegepast kan worden bij een schijnerkenning,[725] is het aangewezen om uitdrukkelijk te bepalen dat een weigering verplicht is bij een schijnerkenning. Het verdient aanbeveling om de weigeringsverplichting van de notaris en deze van de ambtenaar van de burgerlijke stand zoveel mogelijk gelijkaardig te regelen. Bijgevolg geldt de hierna voorgestelde regeling voor beiden, behoudens uitdrukkelijk vermelde uitzonderingen.

286. De voorgestelde regeling bevat een verplichting tot weigering van de opmaak van de erkenningsakte voor de ambtenaar van de burgerlijke stand en de notaris bij de vaststelling dat het om een schijnerkenning gaat.

---

[721] Zie randnummers 106 tot 108.
[722] Art. 167, eerste lid BW.
[723] Art. 1476*quater*, eerste lid BW.
[724] Zie randnummer 282.
[725] Art. 3, 1° Deontologische Code vastgesteld door de Nationale Kamer van notarissen, aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen op 22 juni 2004, *BS* 3 november 2005; randnummer 107.

287. De weigeringsbeslissing wordt ter kennis gebracht van de erkenner en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2, eerste en tweede lid BW moeten toestemmen. Deze kennisgeving gebeurt op dezelfde wijze als bij een schijnhuwelijk[726] en een schijn-wettelijke samenwoning.[727] In de omzendbrieven die betrekking hebben op deze vormen van migratiefraude wordt deze kennisgeving nader toegelicht.[728] Het is aangewezen dat de minister van Justitie, na de invoering van een wet ter voorkoming en bestrijding van schijnerkenningen, een omzendbrief opmaakt met een gelijkaardige inhoud.

Er is in het voorstel voorzien in een, zoals reeds bij schijnhuwelijken[729] en schijn-wettelijke[730] samenwoningen bestaande, kennisgevingsverplichting aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de weigering plaatsvond en de DVZ. Deze kennisgeving beperkt zich niet tot de mededeling dat er geweigerd werd, maar omvat ook een afschrift van de kennisgeving aan de hierboven vermelde personen en een kopie van alle nuttige documenten. Bijgevolg heeft deze kennisgeving een meerwaarde ten aanzien van de hierna voorgestelde uitbreiding van de gegevens die opgenomen worden in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister. Het is aangewezen dat de minister van Justitie, zoals bij schijnhuwelijken[731] en schijn-wettelijke samenwoningen,[732] voorziet in een nadere precisering van deze kennisgevingsverplichting.

De in art. 167, vijfde lid BW vermelde kennisgeving aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van een andere gemeente of stad is m.i. niet nodig bij een schijnerkenning. Door de hierna voorgestelde uitbreiding van de gegevens die opgenomen worden in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister[733] zullen alle ambtenaren van de burgerlijke stand in België kennis kunnen nemen van de weigering, zonder dat hiervoor een kennisgeving door de ambtenaar of de notaris die weigerde de akte op te maken, vereist is.

---

[726] Art. 167, vierde lid BW.
[727] Art. 1476*quater*, vierde lid BW.
[728] Omz. 6 september 2013 inzake de wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen (hierna: Omz. 6 september 2013), *BS* 23 september 2013, (67188) 67193 en 67195.
[729] Art. 167, vierde lid BW; Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67193.
[730] Art. 1476*quater*, vierde lid BW; Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67195.
[731] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67193; Omz. 17 september 2013 betreffende de gegevensuitwisseling tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken ter gelegenheid van een huwelijksaangifte of een verklaring van een wettelijke samenwoning van een vreemdeling in illegaal of precair verblijf (hierna: Omz. 17 september 2013), *BS* 23 september 2013, (67179) 67180.
[732] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67195; Omz. 17 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67179) 67180.
[733] Zie randnummers 296-299.

288. Er wordt tevens voorzien in een mogelijkheid tot verhaal tegen een weigeringsbeslissing. Deze verhaalsmogelijkheid wordt op dezelfde wijze geregeld als deze[734] bij schijnhuwelijken[735] en schijn-wettelijke samenwoningen.[736]

Aangezien afstammingszaken onder art. 572*bis*, 1° Ger.W. vallen, dient er in het gerechtelijk wetboek geen extra bepaling opgenomen te worden voor de bevoegdheid van de familierechtbank. Het is echter wel vereist dat art. 1253*ter*/4 Ger.W. aangepast wordt, zodat dit verhaal, net zoals een verhaal tegen een weigering wegens een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning,[737] wordt geacht spoedeisend te zijn.

B. <u>De mogelijkheid om de opmaak van de erkenningsakte uit te stellen</u>

289. Het louter voorzien in een weigeringsverplichting bij de vaststelling dat het om een schijnerkenning gaat, is onvoldoende. Slechts in enkele gevallen[738] zal de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris bij de vraag tot het opmaken van de erkenningsakte voldoende zeker zijn dat de erkenning een schijnerkenning behelst. Bijgevolg wordt in een uitstelmogelijkheid bij een vermoede schijnerkenning voorgesteld. Omwille van de hierboven redenen wordt deze uitstelmogelijkheid zoveel mogelijk op dezelfde wijze geregeld als de uitstelmogelijkheid bij een vermoed schijnhuwelijk[739] of schijn-wettelijke samenwoning[740] en wordt de mogelijkheid voor de ambtenaar en de notaris tevens zoveel mogelijk op dezelfde wijze geregeld.[741]

De voorgestelde uitstelmogelijkheid bestaat als er een ernstig vermoeden aanwezig is dat het om een schijnerkenning gaat. In bepaalde gemeentes en steden wordt er steeds een onderzoek geopend naar een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning als een van de partners geen verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft. Er wordt in de rechtsleer terecht kritiek geuit op deze praktijk.[742] M.i. is het mogelijk om een dergelijke praktijk bij schijnerkenning te vermijden door uitdrukkelijk in de wet op te nemen dat de loutere omstandigheid dat de

---

[734] Deze mogelijkheid wordt in art. 167, zesde lid en art. 1476*quater*, vijfde lid BW verkeerdelijk aangeduid als een mogelijkheid om beroep aan te tekenen. L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 59, nr. 49.
[735] Art. 167, zesde lid BW.
[736] Art. 1476*quater*, vijfde lid BW.
[737] Art. 1253*ter*/4, § 2, eerste lid, 6° Ger.W.
[738] Bijvoorbeeld de situatie vermeld in randnummer 105.
[739] Art. 167, tweede lid BW.
[740] Art. 1476*quater*, tweede lid BW.
[741] Zie randnummer 282 en 285.
[742] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 58, nr. 45.

persoon die het kind wenst te erkennen of dat het kind geen onbeperkt verblijfsrecht heeft, niet voldoende is om de opmaak van de erkenningsakte uit te stellen.

290. Het doel van deze uitstelmogelijkheid is om door middel van bijkomend onderzoek te kunnen nagaan of de erkenning daadwerkelijk een schijnerkenning behelst. In de praktijk kan dergelijke onderzoek gebeuren zoals bij een schijnhuwelijk of een schijn-wettelijke samenwoning. Het is aangewezen dat een omzendbrief voorziet in de mogelijkheid voor de ambtenaar om, zoals bij een schijnhuwelijk of een schijn-wettelijke samenwoning, [743] het advies van het Openbaar Ministerie in te winnen.

Het onderzoek volgend op een uitstel door een notaris ligt moeilijker. Bij een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning gebeurt het onderzoek onder andere door interviews, een bezoek aan de woning en gesprekken met de naaste buren.[744] Bij een schijnerkenning zijn dergelijke onderzoeksmethoden tevens aangewezen. Het ontbreken van een foto van het te erkennen kind in de woning van de persoon die het kind wenst te erkennen, kan bijvoorbeeld een indicatie zijn dat het daadwerkelijk om een schijnerkenning gaat. Dergelijke onderzoeksmethoden kunnen echter niet verwacht worden van een notaris en zijn medewerkers. Dit staat immers te ver van hun gebruikelijke taken. Bijgevolg wordt er voorgesteld dat de notaris na een beslissing tot uitstel, verplicht[745] advies inwint bij het Openbaar Ministerie. Dit advies is niet bindend. Als de notaris zou beslissen om af te wijken van dit advies, moet hij deze afwijkende beslissing motiveren en overhandigen aan de procureur des Konings die het advies opgemaakt heeft. Deze verplichte kennisgeving heeft tot gevolg dat het Openbaar Ministerie, indien nodig zeer vlug kan beslissen om de erkenning te betwisten.

Voor de verhouding tussen het onderzoek bij een vermoede schijnerkenning en het recht op privacy wordt verwezen naar de visie van L. De Schrijver over de verhouding tussen het onderzoek bij een vermoede schijn-wettelijke samenwoning en dit recht.[746]

291. De mogelijkheid om de erkenning gedurende onbepaalde termijn uit te stellen is, gelet op onder andere het belang van het kind, niet gewenst. Bijgevolg wordt er een

[743] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67193 en 67196.
[744] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 56, nr. 38.
[745] De ambtenaar van de burgerlijke stand zal daarentegen kunnen kiezen om al dan niet advies in te winnen van het Openbaar Ministerie.
[746] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 56, nr. 38.

maximumtermijn voorzien. Ook hier wordt de regeling bij een vermoed schijnhuwelijk[747] of schijn-wettelijke samenwoning[748] als voorbeeld gebruikt. Als startpunt van de termijn wordt de dag genomen waarop de erkenner gevraagd heeft aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris om de erkenningsakte op te maken Met het oog op het vermijden van discussies achteraf wordt bepaald dat de persoon die het kind wenst te erkennen een geschrift krijgt ter bewijs dat hij daadwerkelijk op die bepaalde dag gevraagd heeft om de erkenningsakte op te maken. Het is aangewezen dat er in een omzendbrief van de minister van Justitie bepaald wordt dat dit document, zoals een ontvangstbewijs bij een huwelijksaangifte en een verklaring van wettelijke samenwoning,[749] de opschorting van de uitvoering van het bevel om het grondgebied te verlaten tot gevolg heeft. Het is tevens aangewezen dat bepaald wordt dat dit document, zoals een ontvangstbewijs bij een verklaring van wettelijke samenwoning,[750] geen bewijs van het bestaan van de erkenning is.

292. In de omzendbrief van 17 september 2013 is er voorzien in een verplichte kennisgeving door de ambtenaar van de burgerlijke stand aan de DVZ bij een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning waarbij één van de personen zich bevindt in een precaire of illegale verblijfssituatie. De DVZ moet vervolgens binnen de dertig dagen alle nuttige inlichtingen waarover hij beschikt doorgeven aan de ambtenaar van de burgerlijke stand.[751] Hoewel het aangewezen kan zijn dat de ambtenaar of de notaris bij een (vermoede) schijnerkenning beschikt over deze inlichtingen, is het bepalen van een dergelijke, uitgebreide gegevensuitwisseling m.i. niet vereist.

Ten eerste zal de ambtenaar of de notaris slechts nuttig gebruik kunnen maken van deze inlichtingen als de erkenningsakte niet reeds opgemaakt werd. Ten tweede zet deze verplichte kennisgeving aan tot het uitstellen van het nemen van de beslissing tot opmaak van de erkenningsakte of tot uitstel van de opmaak van de akte. Het uitstellen van deze beslissing gedurende 30 dagen kan echter in strijd met het belang van het kind zijn. Het is aangewezen dat de beslissing zo vlug mogelijk wordt genomen. Ten derde wordt hierna voorgesteld om, zoals bij een schijnhuwelijk[752] of schijn-wettelijke samenwoning,[753] elke uitstel- en weigeringsbeslissing bij een (vermoede) schijnerkenning op te nemen in het bevolkings-,

[747] Art. 167, tweede lid BW.
[748] Art. 1476*quater*, tweede lid BW.
[749] Omz. 17 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67179) 67180.
[750] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67194.
[751] Omz. 17 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67179) 67180-67181.
[752] Art. 1, eerste lid 29° en vijfde lid KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister (hierna: KB 16 juli 1992), *BS* 15 augustus 1992.
[753] Art. 1, eerste lid 29° en vijfde lid KB 16 juli 1992, *BS* 15 augustus 1992.

vreemdelingen- en wachtregister. Dit heeft tot gevolg dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, de notaris[754] en de DVZ kennis zullen kunnen nemen van de voorgaande pogingen tot schijnerkenningen zonder dat de tussenkomst van de DVZ of de kennisgeving van de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris die deze beslissing heeft genomen, vereist zal zijn.[755] Deze kennisgevingsverplichting heeft bij schijnhuwelijken en schijn-wettelijke samenwoningen dus een deel van zijn nuttig effect verloren door het KB van 28 februari 2014.

Omwille van deze redenen is het m.i. aangewezen om deze verplichte kennisgeving te beperken tot een mogelijkheid. Om te vermijden dat de gevraagde informatie slechts na verloop van een lange termijn verkregen wordt, is het eveneens aangewezen om, zoals bij de kennisgeving bij een schijnhuwelijk en schijn-wettelijke samenwoning,[756] te voorzien in een verplichting voor de DVZ om te antwoorden binnen de 30 dagen.

293. De termijn van het uitstel, de eventuele verlenging ervan, de kennisgeving van de verlenging, de mogelijkheid om advies omtrent het uitstel te vragen aan het Openbaar Ministerie en het gevolg van het niet tijdig nemen van een beslissing worden geregeld op dezelfde wijze als bij een schijnhuwelijk[757] en een schijn-wettelijke samenwoning.[758] Het is aangewezen dat de minister van Justitie, zoals bij de schijnhuwelijken[759] en schijn-wettelijke samenwoningen,[760] in een omzendbrief voorziet in nadere preciseringen over de kennisgeving van het uitstel en de eventuele verlenging ervan aan de erkenner en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW moeten toestemmen met de erkenning.

C. Gemeenschappelijk

294. In de rechtsleer wordt kritiek geuit op de ruime appreciatiebevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand in het kader van schijnhuwelijken en schijn-wettelijke samenwoningen.[761] Aangezien de voorgestelde regeling in grote mate gelijk is aan deze regeling, dient er aandacht besteed te worden aan deze kritiek. Het klopt inderdaad dat de ambtenaar van de burgerlijke stand een zeer ruime appreciatiebevoegdheid heeft. Het is

[754] In randnummer 298 wordt voorgesteld om de notaris toegang te geven tot deze informatie.
[755] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 65, 66.
[756] Omz. 17 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67179) 67180-67181.
[757] Art. 167, tweede en derde lid BW.
[758] Art. 1476*quater*, tweede en derde lid BW.
[759] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67193.
[760] Omz. 6 september 2013, *BS* 23 september 2013, (67188) 67196.
[761] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 57-58, nr. 44.

onduidelijk wat er dient verstaan te worden onder een ernstig vermoeden. Bovendien wordt er in sommige gemeenten/steden steeds beslist tot uitstel zodra één van de partners geen verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft. In randnummer 290 werd reeds aangegeven hoe m.i. kan worden voorkomen dat een dergelijke praktijk ontstaat bij schijnerkenningen. Door deze maatregel en het bepalen van mogelijke indicaties[762] wordt gedeeltelijk tegemoet gekomen aan de kritiek.

Deze tegemoetkomingen zullen echter niet tot gevolg hebben dat elke ambtenaar en notaris op dezelfde wijze handelt. Er moet immers rekening gehouden met de m.i. onmogelijkheid om een kant en klare handleiding voor de ambtenaren van de burgerlijke stand en de notaris uit te werken. Het bijvoorbeeld steeds stellen van bepaalde vragen bij een erkenning om na te gaan of het eventueel om een schijnerkenning kan gaan, zou tot gevolg kunnen hebben dat de antwoorden op deze vragen vooraf worden ingestudeerd. Bovendien zijn niet alle situaties waarin een schijnerkenning plaatsvindt identiek. Het bepalen van een strikt stramien dat de ambtenaar en de notaris moeten volgen, zou bijgevolg aanleiding kunnen geven tot onbedoelde en ongewenste situaties.

Tenslotte is het aangewezen om de schijnerkenning te voorkomen in plaats van nadien (te proberen) deze te vernietigen. De meest aangewezen manier hiervoor is m.i. het voorzien in een uitstelmogelijkheid en een weigeringsverplichting.

295. Het is aangewezen dat de minister van Justitie in een omzendbrief mogelijke indicaties bepaalt. De hierna gegeven lijst kan als voorbeeld dienen.

Een combinatie van o.m.de volgende factoren kan een ernstige aanduiding vormen dat een schijnerkenning wordt beoogd:

Factoren die te maken hebben met de relatie tussen de erkenner en het kind:

- De erkenner kent de naam, het geslacht, de geboortedatum en, de geboorteplaats en/of andere gegevens van het kind niet.

- Het gezinsleven werd pas ontwikkeld nadat het bevel om het grondgebied te verlaten werd afgegeven.

- De erkenner heeft het kind voor de vraag tot opmaak van de erkenningsakte nooit ontmoet.

[762] Zie randnummer 295.

- De erkenner komt niet tussen in de kosten voor de opvoeding van het kind.

- De erkenner toont geen interesse in het kind.

- Er is geen overeenkomst betreffende een bezoeks- of onderhoudsregeling tussen de erkenner en de moeder.

- De verklaringen van de erkenner en de moeder over de relatie tussen het kind en de erkenner vertonen grote verschillen.

- Als de erkenning prenataal of kort na de geboorte plaatsvond: de erkenner was niet aanwezig bij de geboorte en/of heeft de moeder en het kind nooit opgezocht in het ziekenhuis.

- De familie van de erkenner heeft geen contact met het kind.

- De erkenner beschouwt het kind niet als zijn eigen kind.

Factoren die te maken hebben met de relatie tussen de erkenner en de moeder:

- De (gewezen) relatie tussen de erkenner en de moeder wordt enkel bevestigd door hun eigen verklaringen. Er wordt geen ander bewijs geleverd.

- De verklaringen door de erkenner en de moeder over hun relatie vertonen grote verschillen.

- De verwekking van het kind vond plaats toen de vrouw zich nog in het buitenland bevond. De man was daarentegen ten tijde van de verwekking in België.

- De erkenner en de moeder hebben elkaars GSM nummer niet.

- De erkenner kent de naam, nationaliteit, leeftijd en/of andere gegevens van de moeder niet.

- De moeder kent deze gegevens van de erkenner niet.

Overige factoren:

- De erkenner of de moeder is er niet geslaagd in om zich via een wettelijke mogelijkheid in België te vestigen.

- De erkenner en/of de moeder hebben reeds eerdere pogingen tot migratiefraude gedaan.

- De vraag tot opmaak van de erkenningsakte werd gesteld aan een ambtenaar van de burgerlijke stand van een gemeente waar geen van de betrokkenen enige link mee heeft.

- De vraag tot opmaak van de erkenningsakte werd gesteld aan een notaris die zijn standplaats heeft in een gemeente waar geen van de betrokkenen enige link mee heeft en waarbij er tevens geen andere link is tussen de betrokkenen en de notaris.

- Er werd een som geld beloofd en/of betaald voor het toestemmen met of doen van de erkenning.

- De erkenner heeft meerdere erkenningen in een korte periode gedaan.

§2. Uitbreiding van de in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister opgenomen gegevens

296. Sinds 1 januari 2015 wordt in het rijksregister bij iedere persoon de descendenten in de eerste graad vermeld.[763] Deze invoering heeft bij schijnerkenningen tot gevolg dat als de erkenner reeds eerder een kind van een andere moeder erkend heeft, de ambtenaar van de burgerlijke stand gealarmeerd zal zijn. Aangezien het echter mogelijk blijft om na een weigeringsbeslissing de opmaak van de erkenningsakte te vragen aan een ambtenaar van de burgerlijke stand van een andere gemeente/stad of een andere notaris volstaat deze uitbreiding van het rijksregister niet.

In art. 1 KB van 28 februari 2014 werd er voorzien in een uitbreiding van de gegevens die opgenomen worden in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister. Deze uitbreiding had als bedoeling om nieuwe pogingen tot schijnhuwelijken of schijn-wettelijke samenwoningen te vermijden. Het is aangewezen om in een gelijkaardige uitbreiding bij (vermoede) schijnerkenningen te voorzien. Deze gegevens worden het best zowel bij de persoon die het kind wenst te erkennen, als bij het kind zelf vermeld. Het uitsluitend vermelden bij de persoon voor wie de erkenning een verblijfsrechtelijke verbetering teweeg kan brengen, volstaat immers niet, aangezien het mogelijk is dat de andere persoon nadien

[763] Art. 3, eerste lid, 16° wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *BS* 21 april 1984.

probeert om andere kinderen in een precaire of illegale verblijfssituatie te erkennen. Deze uitbreiding zal gebeuren bij koninklijk besluit.

De vermeldingen worden, net zoals bij een schijnhuwelijk of een schijn-wettelijke samenwoning,[764] gewist als beslist wordt tot het opmaken van de erkenningsakte of na het verstrijken van vijf jaar vanaf de kennisgeving van de weigeringsbeslissing.

297. De gegevens die vermeld worden bij een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning zijn door middel van de diensten van het rijksregister toegankelijk voor de ambtenaren van de burgerlijke stand, het Openbaar Ministerie en de DVZ.[765] De notaris heeft dus geen toegang tot deze gegevens. In het kader van schijnerkenningen is het echter aangewezen dat de notaris tevens toegang heeft tot eerdere pogingen tot deze vormen van migratiefraude.

De toegang van de ambtenaren van de burgerlijke stand, het Openbaar Ministerie en de DVZ tot deze gegevens gebeurt op basis van art. 16, eerste lid, 12° wet 8 augustus 1983.[766] Gelet op art. 1, eerste lid wet op het notarisambt[767] valt de notaris bij het opmaken van een erkenningsakte onder art. 16, eerste lid, 12° wet 8 augustus 1983.[768] Voor de toegang van de notaris tot deze gegevens volstaat het dus als de wet ter voorkoming en bestrijding van schijnerkenning, bepaalt dat de notarissen de gemeentes kunnen verzoeken om deze gegevens.

Voor de toegang van de ambtenaren van de burgerlijke stand, de DVZ, het Openbaar Ministerie en de notarissen tot de voorgestelde uitbreiding van de gegevens opgenomen in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister, volstaat tevens een dergelijke bepaling in de wet ter voorkoming en bestrijding van schijnerkenningen.[769]

Het verdient aanbeveling om, vooraleer dergelijke wetswijziging aan te nemen, het advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer in te winnen.[770] Gelet op het nut van de toegankelijkheid voor de vermelde personen tot deze gegevens en art. 13

---

[764] Art. 1, tweede tot vierde lid KB 16 juli 1992, *BS* 15 augustus 1992.
[765] Verslag aan de Koning bij het KB van 28 februari 2014, *BS* 24 maart 2014, (23033) 23034.
[766] Wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *BS* 21 april 1984, 5247; Verslag aan de Koning bij het KB van 28 februari 2014, *BS* 24 maart 2014, (23033) 23034.
[767] Art. 1, eerste lid wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.
[768] *cf.* Sectoraal comité van het Rijksregister, beraadslaging 11 december 2013, RR nr 83/2013, www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_RR_83_2013.pdf, 3.
[769] Art. 16, 12° Wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *BS* 21 april 1984, 5247.
[770] Dit advies kan verleend worden op basis van art. 29, § 1 wet 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, *BS* 18 maart 1993, 5801.

van de Deontologische code voor het notariaat,[771] zal er m.i. waarschijnlijk een positief advies verleend worden.

298. Er moet nog stilgestaan worden bij de opname van de gegevens in het bevolkings-, vreemdelingenwet- en wachtregister. Als de opmaak van de erkenningsakte gevraagd wordt aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, zal de opname door hem gebeuren. De notaris kan echter geen wijzigingen aanbrengen in deze registers. De meest aangewezen manier om de gegevens die betrekking hebben op een vraag tot opmaak van een erkenningsakte aan een notaris, in deze registers te brengen, is m.i. via de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de notaris zijn standplaats heeft.

299. Het is aangewezen dat de wetgever tevens voorziet in een uitbreiding met de vermelding van onderzoeken naar buitenlandse huwelijken, geregistreerde partnerschappen en erkenningen die in België ter erkenning worden voorgelegd met het oog op het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk gevolg.

§3. De mogelijkheid tot het weigeren van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf

300. In randnummer 175 werd aangegeven waarom het m.i. aangewezen is om te voorzien in een specifieke weigeringsmogelijkheid bij de aanwezigheid van een schijnerkenning. In art. 10*ter*, § 3 en art. 11, § 1, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet is er reeds voorzien in een weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk, een schijn geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie. Er wordt bijgevolg voorgesteld om in deze bepalingen een extra mogelijkheid te voorzien.

Gelet op het in randnummer 174 besproken arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen,[772] is het aangewezen dat art. 42*septies* Vreemdelingenwet tevens voorziet in een uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij een schijnerkenning. Dit artikel bevat echter geen uitdrukkelijke weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk, een schijn geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie. Aangezien het m.i. aangewezen is om deze vormen van migratiefraude en schijnerkenningen zoveel mogelijk op dezelfde wijze te behandelen, wordt er, hoewel deze masterproef enkel betrekking heeft op schijnerkenningen,

[771] Deontologische Code vastgesteld door de Nationale Kamer van notarissen, aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen op 22 juni 2004, *BS* 3 november 2005.
[772] RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802.

tevens een weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk, een schijn geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie voorgesteld.

Aangezien het slechts om een mogelijkheid gaat, kan er rekening worden gehouden met het belang van het kind en worden beslist om het verblijfsrecht of de machtiging tot voorlopig verblijf niet te weigeren.[773]

301. Het louter voorzien in een specifieke weigeringsmogelijkheid volstaat echter niet. Bij de bestrijding van migratiefraude is het zeer belangrijk dat er informatie doorgegeven wordt tussen de verschillende actoren. In de praktijk meldt de DVZ reeds de verdachte erkenningen aan het Openbaar Ministerie.[774] Het is echter aangewezen dat bij een weigeringsbeslissing door de DVZ het Openbaar Ministerie ook op de hoogte gebracht wordt. Bijgevolg wordt er een verplichte kennisgeving voorgesteld. Het te verwachten gevolg van kennisgeving is dat het Openbaar Ministerie meer schijnerkenningen zal betwisten.[775]

Hoewel deze masterproef enkel betrekking heeft op schijnerkenningen, wordt er tevens een verplichte kennisgeving bij gebruik van de weigeringsmogelijkheid bij een schijnhuwelijk, een schijn-geregistreerd partnerschap en een schijnadoptie, voorgesteld. Deze kennisgeving is m.i. aangewezen aangezien het ten eerste aangewezen is om deze vormen van migratiefraude en schijnerkenningen zoveel mogelijk gelijkvormig te regelen. Ten tweede kan een verplichte kennisgeving ook bij deze vormen van migratiefraude zeer nuttig zijn.

§ 4. Overige wijziging

302. Voor de volledigheid is het aangewezen dat art. 10*ter* en 12*bis* Vreemdelingenwet tevens worden aangepast.

---

[773] Zowel de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Turtelboom, als de toenmalige staatssecretaris voor Asiel en Migratie, mevrouw De Block, antwoordden op een parlementaire vraag dat er bij schijnerkenningen rekening gehouden moet worden met het belang van het kind. Vraag om uitleg van de heer Tanguy Veys tot mevrouw Maggie De Block over het recht op gezinshereniging voor ouders van minderjarige Belgen, *Hand.* Kamer 2012-13, 26 februari 2013, nr. CRIV 53 COM 683, 65; Vraag om uitleg van mevrouw Jacqueline Galant tot mevrouw Annemie Turtelboom over baby's voor het verkrijgen van verblijfsdocumenten, *Hand*. Kamer 2012-13, 24 september 2013, CRABV 53 COM 817, 32.

[774] Vraag om uitleg van de heer Tanguy Veys tot mevrouw Maggie De Block over het recht op gezinshereniging voor ouders van minderjarige Belgen, *Hand.* Kamer 2012-13, 26 februari 2013, nr. CRIV 53 COM 683, 65

[775] Hierna wordt voorgesteld om te voorzien in een uitdrukkelijke betwistingsmogelijkheid voor het Openbaar Ministerie bij schijnerkenningen.

Afdeling 3 Repressie

§1. De betwisting van een schijnerkenning

303. Het is op heden mogelijk om een schijnerkenning te betwisten[776] of de nietigverklaring te vorderen.[777] Deze mogelijkheden volstaan m.i. echter niet. In hoofdstuk 4 werd immers aangegeven dat het onduidelijk is of bepaalde personen in bepaalde situaties een vordering tot betwisting of nietigverklaring kunnen inleiden. Het is aangewezen dat er voorzien wordt in een regeling die alle te verwachten situaties omvat.

304. De keuze werd gemaakt om te voorzien in een betwistingsmogelijkheid in plaats van, zoals bij een schijnhuwelijk[778] en schijn-wettelijke samenwoning,[779] een mogelijkheid tot nietigverklaring. Deze keuze kan enigszins bevreemdend overkomen aangezien er hierboven meerdere malen gehamerd werd op het belang om deze verschillende vormen van migratiefraude zoveel mogelijk op dezelfde wijze te behandelen. Toch is dit m.i. de beste keuze. Ten eerste zou de mogelijkheid tot nietigverklaring, in grote mate overeenstemmen met de reeds bestaande betwistingsmogelijkheid. Ten tweede zou het resultaat van beide mogelijkheden hetzelfde zijn. De erkenning zou worden nietig verklaard. Bijgevolg kan de vraag gesteld worden naar wat de meerwaarde zou zijn van het verschillend benoemen van deze twee mogelijkheden.

305. Er wordt voorzien in een wijziging van art. 330 en art. 325/7 BW. De betwistingsgerechtigden worden uitgebreid met de procureur des Konings[780] en andere belanghebbenden. Deze betwistingsgerechtigden kunnen echter enkel een ontvankelijke vordering instellen, als bewezen wordt dat het om een schijnerkenning gaat. Onder andere belanghebbenden vallen bijvoorbeeld de andere kinderen van de erkenner bij een schijnerkenning waarmee een verblijfsrechtelijke verbetering voor de moeder en het erkende kind beoogd wordt. Wat betreft de vordering van de procureur wordt, zoals bij een schijnhuwelijk[781] en een schijn-wettelijke samenwoning,[782] bepaalt dat hij verplicht de erkenning betwist wanneer hij verneemt dat het om een schijnerkenning gaat.

---

[776] Zie hoofdstuk 4, afdeling 1, § 1.
[777] Zie hoofdstuk 4, afdeling 1, § 2.
[778] Art. 184 BW.
[779] Art. 1476*quinquies*, § 1, eerste en tweede lid BW.
[780] Het College van Procureurs-Generaal vindt tevens dat er een uitdrukkelijk vorderingsrecht voor het Openbaar Ministerie moet voorzien worden. Overzicht moeilijke wetten *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
[781] Art. 184, tweede lid BW.

Een tweede verandering van de reeds bestaande betwistingsmogelijkheid, is het voorzien dat de erkenner en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW toestemden tot de erkenning, een ontvankelijke vordering kunnen instellen als er bewezen wordt dat het om een schijnerkenning gaat. De mogelijkheid om een ontvankelijke vordering in te leiden bij een bewezen wilsgebrek blijft bestaan. Er wordt enkel voorzien in een tweede mogelijkheid. Deze verandering heeft tot gevolg dat een persoon die willens en wetens een leugenachtige erkenning doet of toestemt met een dergelijke erkenning, de erkenning kan betwisten als blijkt dat het om een schijnerkenning gaat. Een gelijkaardige uitzondering wordt voorzien in art. 330, § 1, derde lid en art. 325/7, § 1, derde lid BW.

Een volgende verandering is het bepalen dat de betwistingsvordering van een erkenning door een man,[783] ondanks het bewijs van biologisch ouderschap, toch gegrond is als bewezen wordt dat de verwekking en de (toestemming tot de) erkenning uitsluitend waren ingegeven door verblijfsrechtelijke motieven. Deze verandering heeft tot gevolg dat een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* tevens vernietigd kan worden. Op deze laatste verandering kan als kritiek gegeven worden dat in deze situatie de erkenner de biologische ouder is en de vernietiging van de erkenning bijgevolg te vergaand is. Deze verandering zal echter niet tot gevolg hebben dat elke erkenning bij een *maternité* of *paternité grise* zal kunnen worden vernietigd. De ontvankelijkheidsvoorwaarde dat er geen bezit van staat aanwezig mag zijn, zal immers ook gelden bij een erkenning bij een *maternité* of *paternité grise.* Het voorzien in deze betwistingsmogelijkheid is dus voornamelijk ingegeven om een oplossing te bieden voor situaties waarin de vreemdeling die een verblijfsrecht nastreefde, later niet omkijkt naar zijn kind. In dergelijke situaties is het aangewezen dat de erkenning betwist kan worden en de mogelijkheid bestaat voor de eventuele socio-affectieve vader om de juridische vader van het kind te worden.

Het stellen van de ontvankelijkheidsvoorwaarde van afwezigheid van bezit van staat kan enigszins bevreemdend overkomen in het kader van een schijnerkenning. Er zijn echter situaties mogelijk waarin bezit van staat tot stand komt. Bij een *maternité* of *paternité grise* is het bijvoorbeeld waarschijnlijker dan bij andere schijnerkenningen dat er daadwerkelijk een socio-affectieve relatie tussen de erkenner en het kind opgebouwd wordt. Het niet voorzien

[782] Art. 1476*quinquies*, § 1, tweede lid BW.
[783] Art. 325/7, § 2 BW verandert niet. Het valt immers te verwachten dat slechts in zeer uitzonderlijke situaties de vreemdeling medisch begeleide voortplanting zal opstarten met als enige bedoeling om via het eventuele ontstane kind, een verblijfsrechtelijke verbetering te genieten.

van deze voorwaarde, zou bijgevolg aanleiding kunnen geven tot situaties die in strijd met het belang van het kind zijn.

306. Naast de uitbreiding van de betwistingsmogelijkheid wordt er tevens voorzien in een kennisgeving, publiciteit en de gevolgen zoals bij een schijnhuwelijk[784] en een schijn-wettelijke samenwoning.[785] De familierechtbank is bevoegd op basis van art. 572*bis*, 1° Ger.W

307. Er wordt niet voorzien in de mogelijkheid voor de strafrechter om, na iemand te veroordelen wegens het plegen of toestemmen met een schijnerkenning, de erkenning te vernietigen.[786] M.i. is het voorzien in een gelijkaardige mogelijkheid niet aangewezen bij een schijnerkenning. Het valt immers te verwachten dat de doorsnee strafrechter te weinig gekend zal zijn met de toepassing van art. 330 en art. 325/7 BW. De mogelijke kritiek dat dit tot gevolg heeft dat het verblijfsrecht slechts na langere duur ingetrokken zal worden, kan weerlegd worden door te wijzen op de in paragraaf 3 voorgestelde mogelijkheid tot intrekking van een verblijfsrecht.

§2. Uitdrukkelijke strafbaarstelling van het toestemmen met en het doen van schijnerkenningen

308. Uit afdeling 2 van hoofdstuk 4 blijkt dat het mogelijk is om de erkenner en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW toestemden met de schijnerkenning, die de uitsluitende bedoeling hadden om door middel van de erkenning verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen teweeg te brengen, te veroordelen op basis van reeds bestaande strafbaarstellingen. Ondanks deze mogelijkheid, is het m.i. toch aangewezen om in een uitdrukkelijke strafbaarstelling van schijnerkenningen te voorzien. Het valt immers te verwachten dat deze strafbaarstelling een preventieve rol zal uitoefenen. Bovendien zorgt dit voor duidelijkheid. Er zal immers geen discussie over het al dan niet kunnen bestraffen van personen die betrokken zijn bij schijnerkenningen, meer mogelijk zijn. Ten derde zou het enigszins bevreemdend overkomen als de wetgever bij het nemen van het maatregelen tegen schijnerkenningen, geen uitdrukkelijke strafbaarstelling zou voorzien, aangezien bij een

[784] Art. 193*ter* BW.
[785] Art. 1476*quinquies*, § 1, derde – zesde lid BW.
[786] Bij een schijnhuwelijk en een schijn-wettelijke samenwoning: art. 391*octies* BW en art. 79*quater* Vreemdelingenwet.

schijnhuwelijk[787] en schijn-wettelijke samenwoning[788] wel voorzien werd in een dergelijke strafbaarstelling.

309. In randnummer 248 werd aangegeven waarom het invoeren van een strafbaarstelling zoals het Franse art. L. 623-1 CESEDA niet aangewezen is. Het is daarentegen wel wenselijk om in een strafbaarstelling te voorzien die uitdrukkelijk bepaalt dat schijnerkenningen gedaan tegen betaling, eronder vallen. Het is tevens wenselijk dat de strafbaarstelling, naast de erkenner, de personen die, op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 BW, toestemden met de schijnerkenning met de uitsluitende bedoeling om verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijke gevolgen te realiseren, omvatten.

310. De voorgestelde strafbaarstelling is gelijkaardig aan degene bij een schijnhuwelijk[789] en een schijn-wettelijke samenwoning[790] en wordt tevens in de Vreemdelingenwet opgenomen. Er wordt tevens een strafbaarstelling voor gedwongen schijnerkenningen in het strafwetboek gevoegd. Een verschilpunt met de voorgestelde strafbaarstelling en degene van het schijnhuwelijk en de schijn-wettelijke samenwoning is het ontbreken van een verwijzing naar het burgerlijk wetboek. In de rechtsleer werd er immers kritiek geuit op deze verwijzing.[791] Een ander verschil is het uitdrukkelijk strafbaar stellen van het organiseren van schijnerkenningen.

§ 3. De mogelijkheid tot het intrekken van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf

311. In de randnummers 301 en 302 werd de invoering van een weigeringsmogelijkheid bij een schijnerkenning voorgesteld. Het is aangewezen om naast deze weigeringsmogelijkheid, tevens de voorzien in een beëindigingsmogelijkheid. Deze mogelijkheid wordt op een gelijkaardige wijze geregeld.

§4. De mogelijkheid tot verval van de Belgische nationaliteit

312. Zoals in randnummer 240 werd aangegeven verliest het kind de, door de schijnerkenning bekomen, Belgische nationaliteit slechts als de erkenning tijdens de minderjarigheid betwist werd en het kind op basis van art. 8 of 11, § 1, 1° WBN de

[787] Art. 79*bis* Vreemdelingenwet.
[788] Art. 79*ter* Vreemdelingenwet.
[789] Art. 79*bis* Vreemdelingenwet.
[790] Art. 79*ter* Vreemdelingenwet.
[791] L. DE SCHRIJVER, "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, (46) 63, nr. 61.

nationaliteit toegekend heeft gekregen. Dit heeft tot gevolg dat, ondanks de schijnerkenning ontdekt wordt, het erkende kind de Belgische nationaliteit kan behouden. Dit is m.i. onlogisch. Bijgevolg wordt er voorgesteld om art. 23 WBN te wijzigen op de in randnummer 280 vermelde wijze.

§5. Overige wijzigingen

313. Voor de volledigheid is er tevens een aanpassing van art. 74/11, § 1, derde lid Vreemdelingenwet vereist.

Afdeling 4 Voorstellen die zowel preventie als repressie betreffen

314. Voor de volledigheid is er een aanpassing van art. 11, § 2, derde lid, art. 13, § 6, tweede lid en art. 15, tweede lid Vreemdelingenwet vereist.

Afdeling 5 Concrete suggesties tot wetswijziging

315. Bij de verandering van reeds aangepaste artikels is het veranderde deel onderstreept.

§1. Definitie

316. Art. 329*ter* BW

Er is een schijnerkenning wanneer uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van de erkenner en/of van een persoon die op basis van artikel 329*bis*, § 1 en § 2 toestemming moet verlenen enkel gericht is op het teweegbrengen van een verblijfsrechtelijk voordeel.

§2. Preventie

A. <u>De weigeringsverplichting en uitstelmogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand</u>

317. Art. 329*quater* BW

De ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris weigert de erkenningsakte op te maken indien hij vaststelt dat een in artikel 329*ter* bedoelde erkenning beoogd wordt.

Indien er een ernstig vermoeden bestaat dat een in artikel 329*ter* bedoelde erkenning beoogd wordt, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris de opmaak van de erkenningsakte uitstellen, na eventueel het advies van de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de vraag tot opmaak van de erkenningsakte gesteld werd

ingewonnen te hebben, gedurende ten hoogste twee maanden vanaf de dag waarop de vraag tot het opmaken van de erkenningsakte gesteld werd, teneinde bijkomend onderzoek te verrichten. De procureur des Konings kan deze termijn verlengen met een periode van hoogstens drie maanden. In dat geval geeft hij daarvan kennis aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris die de persoon die het kind wenst te erkennen en de personen die op basis van artikel 329*bis*, § 1 en § 2, eerste en tweede lid moeten toestemmen ervan in kennis stelt.

De loutere omstandigheid dat de persoon die het kind wenst te erkennen of dat het kind geen verblijfsrecht voor onbeperkte duur heeft, houdt geen ernstig vermoeden in.

Als de notaris of de ambtenaar van de burgerlijke stand beslist om de erkenningsakte niet op te maken op de dag waarop hem dit gevraagd wordt, moet hij een geschrift overhandigen aan de persoon die het kind wenst te erkennen waarin onder meer de datum waarop de opmaak van de erkenningsakte gevraagd werd, vermeld is.

Nadat de notaris de opmaak van de erkenningsakte uitgesteld heeft, moet hij het advies inwinnen van de in het tweede lid vermelde procureur des Konings. Als de notaris beslist om dit advies niet te volgen, dient hij zijn gemotiveerde afwijkingsbeslissing te overhandigen aan de voornoemde procureur des Konings.

Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris binnen de in het tweede lid gestelde termijn nog geen definitieve beslissing heeft genomen, dient hij onverwijld de erkenningsakte op te maken.

In geval van een weigering zoals bedoeld in het eerste lid, brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris zijn met redenen omklede beslissing zonder verwijl ter kennis van de persoon die het kind wenst te erkennen en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2, eerste en tweede lid van het Burgerlijk Wetboek moeten toestemmen met de erkenning. Tezelfdertijd wordt een afschrift hiervan, samen met een kopie van alle nuttige documenten, overgezonden aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de weigering plaatsvond en aan de Dienst Vreemdelingenzaken.

Tegen de weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand of de notaris om de erkenningsakte op te maken, kan door de belanghebbenden binnen de maand na de kennisgeving van de beslissing verhaal worden ingesteld bij de familierechtbank.

318. Art. 1253*ter*/4 Ger.W.

§ 2. Worden geacht spoedeisend te zijn en kunnen worden ingeleid bij tegensprekelijk verzoekschrift, dagvaarding of gezamenlijk verzoekschrift, de zaken met betrekking tot:

(…)

6° de machtigingen om een huwelijk aan te gaan als bedoeld in artikel 167 van het Burgerlijk Wetboek, de weigeringen van wettelijke samenwoning als bedoeld in artikel 1476quater, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek en de weigeringen van de opmaak van de erkenningsakte zoals bedoeld in artikel 329*quater* van het Burgerlijk Wetboek;

(…)

319. Art. 3 wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt

Zij zijn verplicht hun dienst te verlenen wanneer zij daartoe worden verzocht, behoudens de in artikel 329*quater* van het Burgerlijk Wetboek en artikel 3 Deontologische Code van de notarissen gestelde uitzonderingen.

B. Uitbreiding van de in het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister opgenomen gegevens

320. Art. 1 KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.[792]

Alleen de volgende informatie betreffende de Belgen en de vreemdelingen wordt opgenomen in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister:

(…)

31° behalve de identificatiegegevens van de persoon die het kind wenst te erkennen of de identificatiegegevens van het kind waarvan de erkenning wordt gewenst, de informatie betreffende de formaliteiten en beslissingen die voorafgaan aan de opmaak van de erkenningsakte bedoeld in de artikelen 329*quater* van het Burgerlijk Wetboek, met name:

1° de afgifte van het geschrift bedoeld in artikel 329*quater*, vierde lid van het Burgerlijk Wetboek;

[792] Dit wordt gewijzigd bij koninklijk besluit.

2° het uitstel van de opmaak van de erkenningsakte zoals voorzien in artikel 329*quater*, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek;

3° de weigering van de opmaak van de erkenningsakte, zoals voorzien in artikel 329*quater*, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze weigering,

(Het tweede en derde lid blijven gelijk.)

De gegevens bedoeld in punt 31° worden gewist vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de erkenner en de personen die op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2, eerste en tweede lid van het Burgerlijk Wetboek moeten toestemmen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om de erkenningsakte op te maken

De gegevens bedoeld in de punten 29°,30° en 31° worden gewist, respectievelijk na de voltrekking van het huwelijk tussen de betrokken partijen, na de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door de betrokken personen in het bevolkingsregister of na de opmaak van de erkenningsakte.

Indien de persoon die het voornemen heeft om in het huwelijk te treden, een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen of een kind te erkennen, of indien het al dan niet meerderjarig kind waarvan een persoon het voornemen heeft om hem of haar te erkennen, niet over een identificatienummer bij het Rijksregister van de natuurlijke personen beschikt, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de aangifte van het huwelijk, van de verklaring van wettelijke samenwoning of van de vraag tot opmaak van de erkenningsakte. Als de vraag tot opmaak van de erkenningsakte gesteld werd aan een notaris, is dit de gemeente waar de notaris zijn standplaats heeft.

Hij zal worden geschrapt uit het wachtregister na dezelfde periode en volgens dezelfde modaliteiten als deze die voorzien zijn in het tweede, derde, vierde en vijfde lid voor het wissen van de gegevens bedoeld in de punten 29°,30° en 31°, onverminderd de toepassing van artikel 1, § 1, eerste lid, 2° en derde lid.

(…)

321. In de wet ter bestrijding en voorkoming van schijnerkenningen, worden de volgende artikelen opgenomen.

Art. 1:

De notarissen kunnen de gemeenten verzoeken om de in art. 1, eerste lid, 29° tot en met 31° KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, vermelde gegevens.

De ambtenaren van de burgerlijke stand, de Dienst Vreemdelingenzaken en het Openbaar Ministerie kunnen de gemeenten verzoeken om de in art. 1, eerste lid, 31° KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, vermelde gegevens.

Art. 2:

Als de notaris de afgifte doet van een geschrift of een beslissing neemt zoals bedoeld in art. 1, eerste lid, 31° KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, dient hij dit onverwijld ter kennis te brengen van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar hij zijn standplaats heeft.

Als de notaris beslist om na een uitstelbeslissing, de erkenningsakte op te maken dient hij dit tevens onverwijld mede te delen.

De ambtenaar van de burgerlijke stand moet deze gegevens onverwijld inbrengen in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister. Hij moet tevens de gegevens verwijderen op de momenten bepaald in art. 1, vierde, vijfde en zevende lid KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.

C. <u>De mogelijkheid tot het weigeren van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf</u>

322. Art. 10*ter*, § 3 Vreemdelingenwet

§ 3. De minister of zijn gemachtigde kunnen beslissen om de aanvraag tot machtiging tot een verblijf van meer dan drie maanden te verwerpen, hetzij om dezelfde redenen als de redenen bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3°, hetzij indien de vreemdeling de andere voorwaarden van artikel 10bis niet of niet meer vervult, hetzij indien hij valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt heeft, fraude gepleegd heeft of onwettige middelen heeft gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest voor het bekomen van die

machtiging, hetzij indien vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden of opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven of indien vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

Indien de aanvraag verworpen wordt omdat het vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven of omdat het vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven, moet de minister of zijn gemachtigde het Openbaar Ministerie onverwijld op de hoogte brengen van deze verwerping.

323. Art. 11, § 1 Vreemdelingenwet

§ 1. De minister of zijn gemachtigde kan beslissen dat de vreemdeling die verklaart dat hij zich in een van de in artikel 10 bepaalde gevallen bevindt, in een van de volgende gevallen niet het recht heeft het Rijk binnen te komen of in het Rijk te verblijven:

(…)

4° de vreemdeling of de persoon die hij vervoegt heeft valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt, of heeft fraude gepleegd of onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest om te worden toegelaten tot een verblijf, of het staat vast dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven, of het staat vast dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

(Het tweede, derde en vierde lid veranderen niet.)

Als beslist wordt dat de vreemdeling niet het recht heeft om het Rijk binnen te komen of in het Rijk te verblijven omdat het vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven of omdat het vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek

uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven, moet de minister of zijn gemachtigde het Openbaar Ministerie onverwijld op de hoogte brengen van deze verwerping.

324. De weigeringsmogelijkheid bij gezinshereniging met een Belg of een andere EER-onderdaan wordt geregeld in randnummer 338.

D. Overige wijzigingen

325. In de volgende bepalingen wordt eenzelfde wijziging doorgevoerd:

- Art. 10*ter*, § 2, derde lid Vreemdelingenwet
- Art. 10*ter*, § 2*ter*, tweede lid Vreemdelingenwet
- Art. 12*bis*, § 2, vijfde lid Vreemdelingenwet
- Art. 12*bis*, § 3, vierde lid Vreemdelingenwet
- Art. 12*bis*, § 3*bis*, tweede lid Vreemdelingenwet

In bijzondere omstandigheden die verband houden met het complexe karakter van de behandeling van de aanvraag, alsook in het kader van een onderzoek naar een in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek bedoeld huwelijk, naar de voorwaarden verbonden aan de in artikel 10, § 1, eerste lid, 5°, bedoelde duurzame en stabiele relatie of naar een in artikel 329*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde erkenning, kan de minister of zijn gemachtigde … (het hierna vermeld deel verschilt tussen de verschillende bepalingen)

§3. Repressie

A. De betwisting van een schijnerkenning

326. Art. 330 BW

§ 1. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het moederschap worden betwist voor de familierechtbank door de vader, het kind, de vrouw die het kind heeft erkend en de vrouw die het moederschap van het kind opeist. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het vaderschap worden betwist voor de familierechtbank door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend, de man die het vaderschap van het kind opeist en de vrouw die het meemoederschap van het kind opeist. Bij een in artikel 329*ter* bedoelde

erkenning waarbij het kind geen bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend kunnen andere belanghebbende tevens de erkenning betwisten. In een dergelijke situatie betwist de procureur des Konings de erkenning.

De erkenner en zij die de voorafgaande, in artikel 329bis vereiste of bedoelde toestemmingen hebben gegeven, zijn echter alleen gerechtigd de erkenning te betwisten, indien zij bewijzen dat aan hun toestemming een gebrek kleefde of dat de erkenning een in artikel 329*ter* bedoelde erkenning is.

De erkenning kan niet worden betwist door hen die partij zijn geweest bij de beslissing waarbij de erkenning is toegestaan overeenkomstig artikel 329bis, of bij de beslissing waarbij de krachtens dat artikel gevorderde vernietiging is afgewezen, tenzij bewezen wordt dat de erkenning een in artikel 329*ter* bedoelde erkenning is.

(…)

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, wordt de erkenning tenietgedaan, indien door alle wettelijke middelen is bewezen dat de betrokkene niet de vader of de moeder is of als bewezen wordt dat de verwekking en de (toestemming zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 tot de) erkenning enkel gericht was op het teweegbrengen van een verblijfs- en/of nationaliteitsrechtelijk voordeel.

(…)

327. Art. 325/7, § 1 BW wordt op identieke wijze aangepast.

328. Art. 330*bis* en 325/7*bis* BW

§ 1. Als de erkenning wordt vernietigd wegens de aanwezigheid van een in art. 329*ter* bedoelde erkenning wordt elk exploot van betekening van een vonnis of arrest dat een dergelijke erkenning nietig verklaart, door de optredende gerechtsdeurwaarder onmiddellijk in afschrift meegedeeld aan de griffier van het gerecht dat de beslissing heeft uitgesproken.

Wanneer de nietigheid van de erkenning is uitgesproken bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest, stuurt de griffier, onverwijld een uittreksel bevattende het beschikkende gedeelte en de vermelding van de dag van het in kracht van gewijsde treden van het vonnis of arrest aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waarin de erkenningsakte werd opgemaakt en aan de Dienst Vreemdelingenzaken. Als de

erkenningsakte opgemaakt werd door de notaris vindt de opmaak plaats in de gemeente waar de notaris zijn standplaats heeft.

De griffier brengt de partijen hiervan in kennis.

De ambtenaar van de burgerlijke stand schrijft het beschikkende gedeelte onverwijld over in zijn registers; melding daarvan wordt gemaakt op de kant van de akte van erkenning en van de geboorteakte.

§ 2. De in artikel 329*ter* bedoelde erkenning, die nietig verklaard is, heeft niettemin gevolgen ten voordele van de persoon die te goede trouw op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 toestemde en de kinderen jonger dan 12 jaar.

B. Uitdrukkelijke strafbaarstelling van het toestemmen met en het doen van schijnerkenningen

329. Art. 79*quinquies* Vreemdelingenwet

Ieder die een kind erkent of op basis van art. 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek toestemt met de erkenning met de uitsluitende bedoeling om een verblijfsrechtelijk voordeel teweeg te brengen voor zichzelf of voor een andere persoon, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro. Het organiseren van een erkenning die uitsluitend gericht is op het teweeg brengen van een verblijfsrechtelijk voordeel, wordt gestraft met dezelfde straffen.

Ieder die een geldsom ontvangt die ertoe strekt hem te vergoeden voor het doen van een erkenning of voor het toestemmen met een erkenning waarmee uitsluitend een verblijfsrechtelijk voordeel beoogd wordt, wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot vier jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend vijfhonderd euro.

Ieder die gebruik maakt van geweld of bedreiging tegen een persoon om die persoon te dwingen tot het doen van een dergelijke erkenning of het toestemmen met een dergelijke erkenning, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van tweehonderdvijftig euro tot vijfduizend euro.

§ 2. Poging tot de in § 1, eerste lid, omschreven wanbedrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot tweehonderdvijftig euro.

Poging tot het in § 1, tweede lid, omschreven wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van vijftig euro tot duizend tweehonderdvijftig euro.

Poging tot het in § 1, derde lid, omschreven wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en met geldboete van honderdvijfentwintig euro tot tweeduizend vijfhonderd euro.

330. HOOFDSTUK XI Sw. Gedwongen huwelijk, gedwongen wettelijke samenwoning en gedwongen schijnerkenning

331. Art. 391*nonies* Sw.

Ieder die gebruik maakt van geweld of bedreiging tegen een persoon om die persoon te dwingen tot het doen van een erkenning waarmee uitsluitend een verblijfsrechtelijk voordeel beoogd wordt of tot het toestemmen met een dergelijke erkenning, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van tweehonderdvijftig euro tot vijfduizend euro.

De poging wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en met geldboete van honderdvijfentwintig euro tot tweeduizend vijfhonderd euro.

C. De mogelijkheid tot intrekking van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf

332. Art. 11, § 2 Vreemdelingenwet

§ 2. De minister of zijn gemachtigde kan beslissen dat de vreemdeling die op grond van artikel 10 toegelaten werd tot een verblijf in het Rijk in een van de volgende gevallen niet meer het recht heeft om in het Rijk te verblijven:

(…)

4° de vreemdeling of de persoon die hij vervoegt, heeft valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt, of heeft fraude gepleegd of onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest voor de erkenning van het recht op verblijf, of het staat vast dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven of het staat vast dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel

329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

(…)

De minister of diens gemachtigde kan met het oog op een verlenging of vernieuwing van de verblijfstitel, controles verrichten of laten verrichten om na te gaan of de vreemdeling voldoet aan de voorwaarden van artikel 10. Hij kan op elk moment specifieke controles verrichten of laten verrichten in geval dat er gegronde vermoedens zijn van fraude of dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie tot stand is gekomen om voor de betrokken persoon toegang tot of verblijf in het Rijk te verkrijgen of dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329bis, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

(…)

Indien het verblijfsrecht beëindigd wordt omdat het vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven, of omdat het vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven, moet de minister of zijn gemachtigde het Openbaar Ministerie onverwijld op de hoogte brengen van deze beëindiging.

333. Art. 13, § 4 Vreemdelingenwet

§ 4. De minister of zijn gemachtigde kan in één van de volgende gevallen dezelfde maatregel treffen ten opzichte van de in artikel 10bis, § 2 bedoelde familieleden:

(…)

5° de vreemdeling heeft valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt, of heeft fraude gepleegd of andere onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest voor het bekomen van de machtiging tot verblijf, of het staat vast dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven, of het staat vast dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

(…)

Indien het verblijfsrecht beëindigd wordt omdat het vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven, of omdat het vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming tot de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven, moet de minister of zijn gemachtigde het Openbaar Ministerie onverwijld op de hoogte brengen van deze beëindiging.

334. De beëindigingsmogelijkheid bij gezinshereniging met een Belg of een andere EER-onderdaan wordt geregeld in randnummer 338.

D. De mogelijkheid tot verval van de Belgische nationaliteit

335. Art. 23 WBN

§ 1. De Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder of een adoptant die Belg was op de dag van hun geboorte en de Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op grond van artikel 11, tenzij deze Belgen de nationaliteit hebben verkregen door middel van een in artikel 329*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde erkenning, kunnen van de Belgische nationaliteit vervallen worden verklaard:

1° indien zij de Belgische nationaliteit hebben verkregen ten gevolge van een bedrieglijke handelwijze, door valse informatie, het plegen van valsheid in geschrifte en/of het gebruik van valse of vervalste stukken, door identiteitsfraude of fraude bij het verkrijgen van het recht op verblijf. Als de nationaliteit werd verkregen door middel van een in artikel 329*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde erkenning, is het niet vereist dat in hoofde van het erkende kind een frauduleus oogmerk aanwezig was.

(…)

336. Art. 23/1 WBN.

§ 1. De vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit kan op vordering van het Openbaar Ministerie door de rechter worden uitgesproken ten aanzien van Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder of een adoptant die Belg was op de dag van hun geboorte en van Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op grond van artikel 11, § 1,

eerste lid, 1° en 2°, tenzij deze Belgen de Belgische nationaliteit hebben verkregen door middel van een in artikel 329*ter* van het Burgerlijk Wetboek bedoelde erkenning:

(…)

4° indien zij de Belgische nationaliteit hebben verkregen door een erkenning zoals bedoeld in artikel 329*ter* van het Burgerlijk Wetboek en indien deze erkenning omwille van deze redenen vernietigd werd, onder voorbehoud van de bepaling in de artikelen 330*bis*, § 2 en 325/7*bis*, § 2 van het Burgerlijk Wetboek

(…)

E. Overige wijziging

337. Art. 74/11, § 1, derde lid Vreemdelingenwet.

De maximale termijn van drie jaar bedoeld in het tweede lid wordt op maximum vijf jaar gebracht indien:

(…)

2° de onderdaan van een derde land een huwelijk, een partnerschap, een adoptie of een erkenning uitsluitend heeft aangegaan of uitsluitend heeft toegestemd, zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van Het Burgerlijke wetboek, met een erkenning om toegelaten te worden tot verblijf of om zijn recht op verblijf in het Rijk te behouden.

§4. Voorstellen die zowel betrekking hebben op preventie als op repressie

A. De mogelijkheid tot het weigeren van de verlening of de beëindiging van een verblijfsrecht of machtiging tot voorlopig verblijf

338. Art. 42*septies* Vreemdelingenwet

De minister of zijn gemachtigde kan de binnenkomst weigeren of een einde stellen aan het verblijfsrecht van de burger van de Unie of van zijn familieleden indien deze of dezen valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten hebben gebruikt, of fraude gepleegd hebben of ander onwettige middelen gebruikt hebben die van doorslaggevend belang geweest zijn voor de erkenning van dit recht.

De minister of zijn gemachtigde kan de binnenkomst weigeren of een einde stellen aan het verblijfsrecht van het familielid als het vaststaat dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat het betrokken familielid het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven, of als het vaststaat dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

Bij een in het tweede lid vermelde weigering of beëindiging, moet de minister of zijn gemachtigde het Openbaar Ministerie op de hoogte brengen van deze beslissing.

B. Overige wijzigingen

339. Er wordt eenzelfde wijziging doorgevoerd in art. 11, § 2, derde lid, art. 13, § 6, tweede lid en art. 15, tweede lid Vreemdelingenwet.

Hij kan op elk moment specifieke controles verrichten of laten verrichten in geval dat er gegronde vermoedens zijn van fraude of dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie tot stand is gekomen om voor de betrokken persoon toegang tot of verblijf in het Rijk te verkrijgen of dat de erkenning en/of de toestemming met de erkenning zoals bedoeld in artikel 329*bis*, § 1 en § 2 van het Burgerlijk Wetboek uitsluitend om deze redenen werd gedaan en/of gegeven.

Bibliografie

Bijlage 9 bevat een lijst met gebruikte afkortingen.

Internationale bronnen

Verdragen

Art. 3.1. IVRK.

Art. 8 EVRM.

Art. 20 VWEU.

Europese richtlijnen

Art. 16 Gezinsherenigingsrichtlijn.

Art. 2, 3, 7 en 35 Burgerschapsrichtlijn.

Rechtspraak van het Hof van Justitie

HvJ C-456/12, *O. v. Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel en Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tegen B.*, 2014.

HvJ C-34/09, *Ruiz Zambrano*, 2011.

HvJ C-1/05, *Yunying Jia tegen Migrationsverket*, 2007.

HvJ C-200/02, *Zhu en Chen*, 2004.

Varia

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor een betere omzetting en toepassing van Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (Voor de EER relevante tekst), COM(2009)313, 20 p, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0313:FIN:NL:PDF.

CIEC, La fraude en matière d'état civil dans les états membres de la ciec, 2000, 45 p., http://ciec1.org/Etudes/Fraude/FraudeFr.pdf.

België

Wetgeving en wetgevingsdocumentatie

Wetgeving

Art. 10, 11 en 22 Gw.

BW.

Art. 66, 196, 193, 197, 214, 443*quinquies* en 496 Sw.

Ger.W.

Art. 1, 2, 7*bis*, 8, 11, 12*bis*, 15, 19, 23 en 23/1WBN.

Art. 4, 19, 21, 27, 30, 31 en 62-65 WIPR.

Art. 7, 8 en 9 Consulair Wetboek.

Art. 1 en 3 wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Art. 9, 9*bis*, 10-11, 12*bis*, 13, 15, 39/1, 39/57, 40-41, 42, 42*ter*-42*quinquies*, 42*septies*, 74/11, 77-77*sexies* en 79*bis*-79*quater* Vreemdelingenwet.

Art. 3, 5 en 16 wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *BS* 21 april 1984, 5247.

Art. 40, 42bis, 44, 51, 56, 56*quinquies*, 56*sexies*, 56*octies*-57 en 69 Algemene kinderbijslagwet.

Art. 29 wet 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, *BS* 18 maart 1993, 5801

Art. 2 Wet 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging, *BS* 12 september 2011.

Wet 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen, *BS* 23 september 2013.

Art. 15 en 20 wet 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, *BS* 31 december 2013.

Art. 25/3, 26.2, 44, 50 en 69*bis* Vreemdelingenbesluit

Art. 1 KB 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, *BS* 15 augustus 1992.

Art. 3 en 13 Deontologische Code vastgesteld door de Nationale Kamer van notarissen, aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen op 22 juni 2004, *BS* 3 november 2005.

Art. 1 KB 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen, *BS* 24 maart 2014.

<u>Omzendbrieven</u>

Circ. 6 augustus 1984 betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit, *BS* 14 augustus 1984, 11477.

Omz. 11 juli 2002 betreffende de verblijfsvoorwaarden voor Zwitserse onderdanen en hun familieleden, *BS* 9 augustus 2002, 34635-34636.

Omz. 29 september 2005, betreffende het verslag van samenwoonst of van gezamenlijke vestiging dat opgesteld wordt in het kader van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de omzendbrief van 30 september 1997 betreffende het verlenen van een verblijfsmachtiging op basis van samenwoonst in het kader van een duurzame relatie, *BS* 29 september 2005, 41969-41970.

Omz. 21 juni 2007 betreffende de wijzigingen in de reglementering betreffende het verblijf van vreemdelingen tengevolge van de inwerkingtreding van de wet van 15 september 2006, *BS* 4 juli 2007, 36849-36872.

Omz. 1 oktober 2009 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep betreffende de schijnhuwelijken, COL nr. 10/2009, www.om-mp.be/extern/getfile.php?p_name=3623232.PDF&pid=4366645, 11-12.

Omz. 17 juni 2009 houdende bepaalde verduidelijkingen en wijzigings- en opheffingsbepalingen inzake de gezinshereniging, *BS* 2 juli 2009, 45382-45836.

Omz. 17 september 2013 betreffende de gegevensuitwisseling tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken ter gelegenheid van een huwelijksaangifte of een verklaring van een wettelijke samenwoning van een vreemdeling in illegaal of precair verblijf, *BS* 23 september 2013, 67179-67185.

Omz. 13 december 2013 van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie betreffende de toepassing van de artikelen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging, die door het Grondwettelijk Hof in het arrest nr. 121/2013 van 26 september 2013 geïnterpreteerd werden, *BS* 20 december 2013, 101510-101514.

Parlementaire documenten

Wetsontwerp tot aanpassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 51K1861/001, 5.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St*. Kamer 2005-06, nr. 51K2478/001, 41.

Verslag namens de commissie voor de binnenlandse zaken, de algemene zaken en het openbaar ambt uitgebracht door de heren Boukourna en Claes bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl.St*. Kamer 2005-2006, nr. 51K2478/008, 95-96.

Adv. RvS 49.941/AV/2/V bij de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken, *BS* 14 december 2012.

Verslag namens de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt, de Commissie voor de Sociale Zaken en de Commissie voor Justitie

uitgebracht door de heer Eric Thiébaut en mevrouw Sophie De Wit over de openingsredes van de procureurgeneraal bij het hof van beroep te Antwerpen en de advocaat-generaal bij het arbeidshof te Antwerpen, meer bepaald met betrekking tot het immigratiebeleid en de gevolgen ervan op het sociale stelsel, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53K1787/001, 45-46.

Voorstel van resolutie betreffende de problematiek van de schijnerkenningen, *Parl.St*. Kamer 2011-12, nr. 53K1813/001.

Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2011-12, nr. 53K1414/005 en nr. 5-1453/1, 108-109.

Vr. en Antw. Kamer 2011-12, 27 augustus 2012, nr. 53/78, 362 (Vr. nr. 286 P. LOGGHE).

Vr. en Antw. Kamer 2011-12, 1 oktober 2012, nr. 53/83, 446 (Vr. nr. 603 T. FRANCKEN).

Algemene beleidsnota van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke integratie en Armoedebestrijding, Deel Asiel en Migratie, *Parl.St.* Kamer 2012-13, 21 december 2012, nr. 53K2586/021, 12.

Vraag om uitleg van de heer Tanguy Veys tot mevrouw Maggie De Block over het recht op gezinshereniging voor ouders van minderjarige Belgen, *Hand.* Kamer 2012-13, 26 februari 2013, nr. CRIV 53 COM 683, 64-66.

Vraag om uitleg van mevrouw Jacqueline Galant tot mevrouw Annemie Turtelboom over baby's voor het verkrijgen van verblijfsdocumenten, *Hand.* Kamer 2012-13, 24 september 2013, nr. CRABV 53 COM 817, 31-32.

Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Maggie De Block over de schijnerkenningen van buitenlandse kinderen, *Hand.* Kamer 2012-13, 1 oktober 2013, nr. CRIV 53 COM 819, 41-44.

Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, *Parl.St.* Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147-148.

Vraag om uitleg van de heer Peter Logghe tot mevrouw Annemie Turtelboom over schijnerkenningen en schijnvaderschappen, *Hand.* Kamer 2013-14, 11 februari 2014, nr. CRIV 53 COM 920, 22-25.

Verslag aan de Koning bij het KB van 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen, *BS* 24 maart 2014.

Beleidsverklaring Justitie d.d. 17 november 2014, *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54K0020/018, 29.

Beleidsverklaring Asiel en Migratie d.d. 18 november 2014, *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54K0020/021, 10.

Rechtspraak

GwH 26 september 2013, nr. 121/2013.

GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008.

Cass. 21 november 2012, AR. P.12.0759.F.

Cass. 7 februari 2007, AR P.06.1491.F.

Cass. 14 november 2005, AR. C.04.0084.F.

Cass. 17 december 1998, Ar. C.97.294.N, *RW* 1998-99, 1144, noot F. SWENNEN.

Cass. 17 december 1998, AR. C.96.182.N, *Arr.Cass*. 1998, 1141.

Cass. 8 september 1998, AR. P.97.0400.N, *Arr.Cass*. 1998, 858.

Cass. 5 april 1996, Ar. A940002F.

Cass. 18 juni 1985, nr. 9287.

Cass 20 mei 1976, *RW* 1976-77, 1745, noot J.M. PAUWELS

Cass. 28 maart 1974, *RW* 1974-75, 343.

Gent 22 mei 1997, *AJT* 1997-98, 118- 119, noot Y. HAECK.

Luik 31 maart 1999, *JLMB* 1999, 1531.

Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.

Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/5122/A, onuitg.

Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/4275/A, onuitg.

Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

Rb. Nijvel 12 maart 2013, *Rev.trim.dr.fam.* 2014, 347.

Rb. Luik (3e k.) 15 februari 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

Rb. Gent 31 januari 2002, *T.Vreemd*. 2003, 220.

Rb. Gent 25 oktober 2001, *T.Vreemd. 2003*, 119.

Rb. Antwerpen 17 april 1989, *Pas.* 1989, III, 104, noot F.B.

RvV 22 oktober 2014, nr. 131 802.

RvV 28 maart 2014, nr. 121 768.

RvV 21 december 2012, nr. 94 342.

RvV 18 december 2012, nr. 93 859.

RvV 6 augustus 2010, nr. 47 089.

Rechtsleer

Boeken

BAETEMAN, G., *Overzicht van het personen- en gezinsrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1993, 1106 p.

DE MOOR, N., *Gezinshereniging: verblijfsrecht voor familieleden anno 2013*, Mechelen, Kluwer, 2013, 212 p.

DE NAUW, A., *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Mechelen, Kluwer, 2010, 471 p.

DENYS, L., *Overzicht van het vreemdelingenrecht*, Heule, UGA, 2012, 541 p.

DE PAGE, H. en MASSON, J.-P., *Traité élémentaire de droit civil belge*, II, *Les personnes*, Brussel, Bruylant, 1990, 1196 p.

GABRIËLS, B., GEENS, D., MICHOLT, S., STAELENS, P.-J., STAELENS, S., TAMBORIJN, F., TROCH, J., VEREECKE, V., VERRELST, M. en VERSTREPEN, K., *Wet & duiding Verblijfswetgeving 2014*, Brussel, Larcier, 2014, 449 p.

LELEU, Y.-H., *Droit des personnes et des familles*, Brussel, Larcier, 2010, 838 p.

PAUWELS, J.M., *Beginselen van personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 1986, 277 p.

SENAEVE, P., *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2008, 688 p.

SENAEVE, P., *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2013, 671 p.

SWENNEN, F., *Geestesgestoorden in het Burgerlijk Recht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 879 p.

SWENNEN, F., *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 511 p.

VAN DE PUTTE, M. en CLEMENT, J., *Nationaliteit*, Brussel, Story-Scientia, 2001, 106 p.

VAN DYCK, S., *Valsheid in geschriften en gebruik van valse geschriften*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 747 p.

VAN GERVEN, W., *Beginselen van Belgisch privaatrecht*, I, *Algemeen Deel*, Gent, Story-Scientia, 1987, 519 p.

VAN GYSEL, A.-C., *Précis de droit des personnes de la famille*, Limal, Anthemis, 2013, 609 p.

VERSCHELDEN, G., *Afstamming*, Mechelen, Kluwer, 2004, 762 p.

VERSCHELDEN, G., *Origineel ouderschap herdacht*, Brugge, die Keure, 2005, 422 p.

VERSCHELDEN, G., *Handboek Belgisch Familierecht*, Brugge, die Keure, 2012, 840 p.

WUYTS, T., *Ouderlijk gezag: een coherente gezagsregeling voor minderjarigen*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 990 p.

Bijdragen in verzamelwerken

DE MEYER, J. en ENGLERT, H., "De toepassing van buitenlands recht en de nationaliteitsaanknoping in het IPR" in J. VERHELLEN (ed.), *Wet en praktijk in het familiaal IPR: verslagboek van de rondetafels - voorjaar 2013*, Brugge, die Keure, 2013, 20-42.

DE THEIJE, M., "Erkenning en statuut van apatriden" in *Personen- en familierecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, I., *Burgerlijk Wetboek*, 2013, 25 p.

VAN ELSUWEGE, P., "De grenslijn tussen EU-recht en nationaal recht geïllustreerd aan de hand van recente rechtspraak inzake gezinshereniging" in I. GOVAERE (ed.), *Europees recht: moderne interne markt voor de praktijkjurist*, Mechelen, Kluwer, 2012, 89-126.

Tijdschriftartikelen

DAWOUD, S., "Gezinshereniging in België: kan men het bos nog door de bomen zien?", *T.Vreemd*. 2014, 286-320.

DE SCHRIJVER, L., "De wet van 2 juni 2013 – het juridisch arsenaal in de strijd tegen schijn- en gedwongen relaties andermaal uitgebreid", *TBBR* 2015, 46-66.

D'HONDT, S., "Enkele bedenkingen omtrent het (gebrek aan) beleid inzake schijn- en leugenachtige erkenningen" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *T.Vreemd.* 2003, 222-227.

KAMP, I., "Betwisting van de vaderlijke erkenning", *Jura Falc.* 2012-13, 685-711.

MAES, G., "Vreemdelingen zonder legaal verblijf met Belgische kinderen: uitzetting van onderdanen of beschermd gezinsleven als hefboom voor regelmatig verblijf", *T.Vreemd.* 2005, 332-339.

MARLIER, G., "Ontsnapt een buitenlands schijnhuwelijk aan de Belgische strafwetgeving?" (noot onder Brussel 13 maart 2013), *T.Fam.* 2013, 182-186.

MARLIER, G., "De wet van 2 juni 2012 tot bestrijding van de schijnhuwelijken, de schijn-wettelijke samenwoningen en de gedwongen huwelijken en wettelijke samenwoningen. Deel II. Strafrechtelijke aspecten.", *T.Fam.* 2014, 15-22.

PAUWELS, J.M., "Vernietiging van leugenachtige erkenning op initiatief van de erkenner" (noot onder Cass. 20 mei 1976), *RW* 1976-77, 1749-1753.

RAUWS, W., "Wetsontduiking en de subjectieve wil een dwingende wetsbepaling of een bepaling van openbare orde te omzeilen" (noot onder Cass. 14 november 2005), *RW* 2007-08, 486-487.

SENAEVE, P., "Papieren kinderen", *T.Fam.* 2013, 22-23.

VAN DE PUTTE, M. en CLEMENT, J.,"De 'Betere Belg'-wet", *T.Vreemd.* 2013, 6-18.

VAN THIENEN, A., "Procedurele aspecten van de aangifte, het uitstel en de weigering tot het voltrekking van het (schijn)huwelijk" (noot onder Rb. Brussel 30 maart 2012), *TBBR* 2014, 60-75.

VERSCHELDEN, G., " 'Schijn'erkenning vernietigd wegens wetsontduiking", *Juristenkrant* 2002, afl. 46, 1 en 5.

VERSCHELDEN, G., "Wilsgebrek en wetsontduiking inzake de betwisting van een erkenning door de erkenner zelf" (noot onder Rb. Gent 31 januari 2002), *TBBR* 2003, 94-101.

VERHELLEN, J., "Hoofdstuk VII. De oorspronkelijke afstamming" in J. ERAUW, C. CLIJMANS, V. DE RUYCK, K. JANSEGERS, K. ROOX, M. TRAEST, H. VAN HOUTTE, J. VERHELLEN en P. WAUTELET, "Overzicht van rechtspraak. Internationaal privaatrecht en nationaliteitsrecht (1998-2006)", *TPR* 2006, 1491-1506.

VERSCHELDEN, G., "Afstamming" in G. VERSCHELDEN, S. BROUWERS, K. BOONE, I. MARTENS en K. VERSTRAETE, "Overzicht van rechtspraak. Familierecht (2001-2006)", *TPR* 2007, 153-232.

Overige

DE MAEYER, A., *Vaststelling en betwisting van een vaderlijke erkenning in België en Frankrijk*, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2009, 169 p.

VAN EECKHOUTTE, W.,*Handboek sociaal recht*, II., *Socialezekerheidsrecht*, onuitg., 2014, 602 p.

Activiteitenrapporten van de dienst vreemdelingenzaken

Activiteitenrapport 2010 van de dienst vreemdelingenzaken, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2010nl.pdf, 182-3.

Activiteitenrapport 2011 van de dienst vreemdelingenzaken, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2011NL.pdf, 205.

Activiteitenrapport 2012 van de dienst vreemdelingenzaken, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2012_NL.pdf, 215.

Activiteitenrapport 2013 van de dienst vreemdelingenzaken, https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Documents/2013_NL.pdf, 209 en 224.

Varia

Sectoraal comité van het Rijksregister, beraadslaging 11 december 2013, RR nr 83/2013, www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_RR_83_2013.pdf.

Regeerakkoord d.d. 9 oktober 2014, www.premier.be/nl/regeerakkoord, 155.

http://europa.eu/youreurope/citizens/family/children/benefits/index_nl.htm.

http://kruispuntmi.be/thema/vreemdelingenrecht-internationaal-privaatrecht/verblijfsrecht-uitwijzing-reizen/gezinshereniging/wanneer-ben-je-ten-laste#1.

www.demorgen.be/binnenland/eerste-schijnerkenningen-van-kinderen-voor-rechter-a2270281/

www.kruispuntmi.be/thema/de-unieburger-is-economisch-niet-actief-in-belgie/je-bent-derdelander/je-bent-de-vader-of-moeder-van-een-minderjarige-unieburger-die-ingeschreven-is-als-economisch-niet/welke-documenten-heb-je

Duitsland

Wetgeving

Art. 2, 6 en 16 GG.

§ 19 en 23 Einführungsgesetz zum BGB.

§ 1599, 1600 en 1600b-1600d BGB.

§ 44 Personenstandsgesetz.

§ 27, 87, 90 en 95 Aufenthaltsgesetz

§ 182 FamFG.

Rechtspraak

BVerfGE 17 dezember 2013, 1 BvL 6/10, www.bundesverfassungsgericht.de.

BGH 6 dezember 2006, XII ZR 164/04, http://juris.bundesgerichtshof.de/ cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=39018&pos=0&anz=1.

Rechtsleer

Boeken

SCHEER, M. K. en RÜTER-EHLERMANN, A. L., *Wörterbuch der deutschen und niederländischen Rechtssprache Lexikon für Justiz, Verwaltung, Wirtschaft und Handel*, II, *Deutsch-Niederländisch*, Deventer, Kluwer, 1989, 426 p.

Bijdragen in verzamelwerken

GERICKE, J., "AufenthG § 95 Strafvorschriften" in W. JOECKS en K. MIEBACH (eds.), *Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch*, VI, München, CH. Beck, 2013, nr. 108

GÖBEL-ZIMMERMANN, R., "AufenthG § 27 Grundsatz des Familiennachzugs" in B. HUBER (ed.), *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 34-35.

JUNG, T., "§ 52 Ausländerrechtliche Straftaten" in G. WIDMAIER, E. MÜLLER, R. SCHLOTHAUER en M. SCHÜTRUMPF (eds.), *Münchener Anwalts Handbuch Strafverteidigung*, München, CH. Beck, 2014, nr. 51.

SPICKHOFF, A., "BGB § 1600 Anfechtungsberechtigte" in A. SPICKHOFF (ed.), *Medizinrecht*, München, CH. Beck, 2014.

STOPPA, E., "AufenthG § 95 Strafvorschriften" in B. HUBER (ed.), *Aufenthaltsgesetz*, München, CH. Beck, 2010, nr. 319-322.

WELLENHOFER, M., "BGB § 1594 Anerkennung der Vaterschaft" in F.J. SÄCKER en R. RIXECKER (eds.), *Münchener Kommentar zum BGB*, VIII, *Familienrecht II*, München, C.H. Beck, 2012, nr. 28.

Online bron

X, *BVerfG: Regelungen zur behördlichen Vaterschaftsanfechtung sind nichtig*, http://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2freddok%2fbecklink%2f1030756.htm.

Frankrijk

Wetgeving

Art. 18, 20-1, 29-3, 47, 56, 310-1, 310-3, 311-14, 311-17, 316, 318, 321, 322, 332, 333, 334, 336, 336-1, 337, 371-1, 371-2, 1382 en 1383 C.c.

Art. L.111-6, L.121-1, L.121-3, L. 313-11, L. 314-9, L.314-11, L.411-1, L.411-3, L.411-6, L.511-4, L.622-1-L.622-10, L.623-1 – L. 623-3, R.411-1, R.411-2 en R.421-10 CESEDA.

Art. 423 Code de procédure civile.

Art. 441-4 en 441-6 Code pénal.

Art. 3 loi 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat, *Bulletin des Lois* 3è S, B. 258, n° 2440.

Art. 22-1 en 24 loi n° 2000-321 du 12 avril 2000 relative aux droits des citoyens dans leurs relations avec les administrations, *JORF* n° 0088 du 13 avril 2000, 5646.

Art. 3.2.3 Règlement national, approuvé par arrêté de Madame la Garde des Sceaux, Ministre de la justice en date du 22 juillet 2014 (*JORF* n° 0176 du 1 août 2014, 12709), www.notaires.fr/sites/default/files/reglement_national_-_reglement_intercours_-_arrete_du_22_07_2014_-_jo_du_01_08_2014.pdf.

Circ. 17 janvier 2006 relative au regroupement familial des étrangers, intd0600009c, *Bulletin officiel du ministère chargé des affaires sociales* n° 2006/3, 232.

Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 2005-759 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation, *BOMJ* n° 103 du 25 octobre 2006, JUSC0620513C.

Circ. 10 septembre 2010 Conditions d'exercice du droit de séjour des ressortissants de l'Union européenne, des autres États parties à l'Espace économique européen et de la Confédération suisse, ainsi que des membres de leur famille, IMIM1000116C1.

Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation, *BOMJL* n° 2011-11 du 30 novembre 2011, JUSC1119808C.

Question écrite n° 29560, Assemblée nationale (Question A. Bénisti).

Rechtspraak

Cass. 13 septembre 2013, n° 12-18.315, www.dalloz.fr.

Cass. 18 mai 2011, n° 09-72.022, www.dalloz.fr.

Cass. 7 janvier 2009, n° 08-83.961, www.dalloz.fr.

Cass. 16 juin 1998, n° 96-16.277, www.dalloz.fr.

Cass. 21 juillet 1987, n° 85-16.887, www.dalloz.fr.

CE 10 juin 2013, n° 358835, www.dalloz.fr.

CE 30 mai 1994, n°145604, www.dalloz.fr.

CA Paris 3 juin 2014, n° 13/01569, www.dalloz.fr.

CA Versailles 30 mai 2013, n° 12/02519, www.dalloz.fr.

CA Caen 31 janvier 2013, n° 11/03632, www.dalloz.fr.

CA Lyon 9 janvier 2012, n° 10/03701, www.lexisnexis.com.

CA Paris 9 juin 2011, n° 10/14240, www.dalloz.fr.

CA Poitiers 6 mai 2009, n° 08/03632, www.dalloz.fr.

CA Douai 30 octobre 2006, n° 13/02935, www.dalloz.fr.

CAA Paris 16 octobre 2014, n° 14PA01523, www.dalloz.fr.

CAA Douai 1 avril 2014, n° 13DA01341, www.dalloz.fr.

CAA Lyon 4 février 2014, n° 13LY01572, www.dalloz.fr.

CAA Douai 13 novembre 2013, n° 13DA00533, www.dalloz.fr.

CAA Douai 15 octobre 2013, n° 13DA00824, www.dalloz.fr.

CAA Douai 26 mars 2013, n° 12DA01274, www.dalloz.fr.

CAA Nancy 15 mars 2012, n° 11NC00415, www.dalloz.fr.

CAA Bordeaux 23 mars 2009, n° 08BX01358, www.dalloz.fr.

CAA Versailles, 10 mars 2009, n° 08VE01610, http://legimobile.fr/.

Tribunal administratif Poitiers 22 janvier 2014, n° 1302299, www.dalloz.fr.

Rechtsleer

Boeken

COURBE, P., *Droit de la famille*, Parijs, Sirey, 2008, 536 p.

MALAURIE, P. en FULCHIRON, H., *La Famille*, Parijs, Defrénois, 2011, 748 p.

TERRÉ, F. en FENOUILLET, D., *Droit civil: la famille*, Paris, Dalloz, 2011, 1106 p.

Bijdragen in verzamelwerken

FARGE, M., “Chapitre 531 – Filiation” in P. MURAT (ed.), *Droit de la famille*, Paris, Dalloz, 2013, n° 531.93.

GRANET-LAMBRECHTS, F., “Chapitre 213 Actions relatives à la filiation” in P. MURAT (ed.), *Droit de la famille*, Paris, Dalloz, 2013, n° 213.352.

LAGARDE, P., “Nationalité” in E. SAVAUX (ed.), *Répertoire de droit civil*, juin 2013.

LECUCQ, O., “Étranger (II - Contentieux de l'entrée et du séjour)” in D. DE BÉCHILLON (ed.), *Répertoire de contentieux administratif*, septembre 2013.

REVILLARD, M., “Actes de l'état civil” in P. LAGARDE, D. CARREAU en H. SYNVET (eds.), *Répertoire de droit international*, Dalloz, janvier 2013, n° 30.

Tijdschriftartikelen

BIDAUD-GARON, C., “La force probante des actes de l’état civile étrangers après la loi du 26 novembre 2003”, *Rev. Crit. DIP* 2006, 49-83.

BONNELLE, B., “Parent étranger d'enfant français: pas de condition de délai de résidence de l'enfant sur le territoire”, *AJDA* 2014, 804.

CORNELOUP, S., “Loi n° 20006-1376 du 14 novembre 2006 relative au contrôle de la validité des mariages”, *Rev. Criv. DIP* 2007, 228-233.

COSTA, D., “Fraus omnia corrumpit” (noot onder CE 10 juin 2013), *AJDA* 2013, 1855.

DUBUY, M., “La fraude à la loi”, *RFDA* 2009, 243.

FERAN, N., “Le séjour des étrangers admis en France au titre du regroupement familial”, *AJ Famille* 2009, 280.

FERRÉ, N., “Le regroupement familial et la filiation”, *AJ Famille* 2009, 250.

HAUSER, J., “Contestation de reconnaissance: faute personnelle et faute partagée”, *RTD Civ.* 1996, 592.

LABBÉE, X., “Etre parent à titre précaire”, *Receuil Dalloz* 2014, 1699.

LAGARDE, P., “Refus d'une carte de séjour présentée par le père ou la mère d'un enfant dont la nationalité française a été acquise par fraude”, *Rev. Crit. DIP* 2013, 880.

LAGARDE, P., “Constitutionnalité de l'action négatoire de nationalité française” (noot onder Cons. const. 22 novembre 2013), *Revue critique de droit international privé* 2014, 85.

NEIRINCK, C., “Contestation d'une reconnaissance de paternité frauduleuse par le ministère public” (noot onder CA Lyon 9 janvier 2012), *Dr. fam.* 2012, Comm. 45.

PARROT, K., “Condamnation pour aide au séjour irrégulier d'étranger en France d'une personne qui a souscrit des reconnaissances de paternité mensongères” (noot onder Cass. 7 janvier 2009), *Rev. crit. DIP* 2010, 109.

VIAL, G., “Rôle du ministère public en matière de filiation”, *AJ Famille* 2012, 34.

Online bron

X, “Art. L.411-6 geannoteerde Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile” op dalloz, www.dalloz.fr/documentation/Document?id=ETRA065468&ctxt=0_YSR0MT1hcnQuIEwuNDExLTYgQ0VTRURBwqd4JHNmPXBhZ2UtcmVjaGVyY2hl&ctxtl=0_cyRwYWdlTnVtPTHCp3MkdHJpZGF0ZT1GYWxzZcKncyRzbE5iUGFnPTIwwqdzJGlzYWJvPVRydWXCp3MkcGFnaW5nPVRydWXCp3Mkb25nbGV0PcKncyR6PTFlODkvYzg2NA%3d%3d.

Varia

www.lefigaro.fr/actualite-france/2010/09/09/01016-20100909ARTFIG00368-interpelle-apres-55-fausses-declarations-de-paternite.php.

Nederland

Wetgeving en wetgevingsdocumentatie

Art. 326 Wetboek van Strafrecht.

Art. 1:18, 1:18b, 1:19e, 1:20, 1:20b, 1:20c, 1:24, 1:25, 1:25g, 1:27, 1:198, 1:203, 1:204, 1:205, 1:205a, 1:207, 3:44, 3:59, 6:228, 10:95, 10:100, 10:101 Burgerlijk Wetboek.

Art. 3, 4, 6 en 14 RWN.

Art. 21 Wet op het notarisambt, *Stb.* 1999, 90.

Art. 2p, 8, 16 en 17 Vw.

Art. 66-69 Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap, *Stb.* 2002, 231.

Art. 1, eerste lid Besluit van 20 oktober 2008 DNA-onderzoek vaderschap, *Stb*. 2008, 270.

Art. 3.14, 3.15, 3.17-3.19, 3.71, 8.7, 8.12, 8.13 en 8.25Vb.

Art. B.7 3.21 en 3.8.1 en B.10 2.2 en 2.3 Vc.

Notie omtrent schijnerkenningen, Tweede Kamer der Staten-Generaal 1987-88, 20 436, nr. 2.

MvT bij herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling van adoptie, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1995-96, 24 649, nr. 3.

Memorie van antwoord bij herziening van het afstammingsrecht alsmede van de regeling van adoptie, Kamerstukken Eerste Kamer der Staten-Generaal 1997-98, 24 649, nr. 11a.

MvT bij wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap, Kamerstukken Tweede Kamer der Staten-Generaal 1997–98, 25 891 (R 1609) nr. 3.

Behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning (30 584, R1811), *Hand.* Tweede Kamer der Staten-Generaal 2007-08, 30 januari 2008, 47-3524.

Art. 3, derde lid en art. 14, eerste lid Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap 2003, *Stcrt.* 2003, 151.

Rechtspraak

HR 26 januari 2007, nr. R05/125HR, uitspraken.rechtspraak.nl.

Hof Arnhem 22 mei 2012, nr. 200.100.035/01, uitspraken.rechtspraak.nl.

Hof Leeuwarden 23 juni 2011, nr. 200.074.256/01, uitspraken.rechtspraak.nl.

Hof 's-Gravenhage 29 april 2009, nr. 105.012.789/01, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. Den Haag, 26 augustus 2014, nr. AWB 13-18193, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. Den Haag 26 maart 2014, nr. SHE 13/26864, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. 's-Gravenhage 30 augustus 2012, nr. 297376 - HA RK 07-1159, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. ’s-Gravenhage 8 december 2011, nr. 369062 - HA RK 10-330, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. Zutphen 11 november 2010, nr. 115686 FARK 10-1639, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. ’s-Gravenhage 4 juli 2005, nr. 09/754142-03, uitspraken.rechtspraak.nl.

Rb. Almelo 17 juni 2005, nr. 70540 – FA RK 05-268, *NJF* 2005, 411.

Rechtsleer

Boeken

DE BOER, J., *Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, 2010, 1144 p.

RUTTEN, S.W.E., *Huwelijk en burgerlijke stand,* Apeldoorn, Maklu, 2011, 151 p.

VLAARDINGERBROEK, P., BLANKMAN, K., HEIDA, A., VAN DER LINDEN, A.P., en PUNSELIE, E.C.C., *Het hedendaagse personen- en familierecht (behoudens het huwelijksvermogensrecht),* Deventer, Kluwer, 2011, 659 p.

VLAS, P. *et al.*, *Hoofdlijnen boek 10 BW (internationaal privaatrecht),* Den Haag, Sdu Uitgevers, 2011, 206 p.

VONKEN, A.P.M.J en SCHOLS, F. W. J. M., *internationaal privaatrecht 2: internationaal personen-, familie- en erfrecht*, Deventer, Kluwer, 2012, 438 p.

Bijdragen in verzamelwerken

BROEKHUIJSEN-MOLENAAR, A., “Afstamming” in M.J.C. KOENS en A.P.M.J VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, 305-371.

GELAUFF, M., “Rijkswet op het Nederlanderschap” in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, 1977-2052.

KOENS, M.J.C., “Burgerlijke stand” in M.J.C. KOENS en A.P.M.J. VONKEN (eds.), *Personen- en familierecht: tekst & commentaar*, Deventer, Kluwer, 2012, 27-78.

Tijdschriftartikelen

DE GROOT, G.R., “Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap”, *WPNR* 2009, 442-449.

SAARLOOS, K.J., “Boek 10 BW (IPR): afstamming – van WCA naar art. 10:92 t/m 102 BW”, *WPNR* 2009, 357-365.

Online bronnen

BLAUWHOFF, R.J. “Commentaar op Burgerlijk Wetboek Boek 1, artikel 203”, http://portal.rechtsorde.nl/.

Studies over het misbruik van het recht op gezinshereniging

Focus-studie van het Belgisch Nationaal Contactpunt van het Europees Migratienetwerk over misbruiken op het vlak van het recht op gezinshereniging: schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen, maart 2012, 25 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/be_20120717_familyreunificationstudy_final_nlversion_nl.pdf.

French contact point of the European migration network (REM), Misuse of the right to family reunification: Marriages of convenience and false Declarations of parenthood, maart 2012, 40 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/09a.france_national_report_misuse_of_the_right_to_fm_final_feb2013_en.pdf.

MÜLLER, A., Misuse of the Right to Family Reunification: Marriages of convenience and false declarations of parenthood, Mai 2012, 34 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/de_20120712_familyreunification_enversion_final_en.pdf.

European Migration Network, Misuse of the Right to Family Reunification, June 2012, 52 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/0a_emn_misuse_family_reunification_study_final_june_2012_en.pdf.

VAN DER WOLFF, A.C., Misbruik van gezinshereniging: Schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen in Nederland, april 2012, 38 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/nl_20120827_familyreunification_nl_version_final_nl.pdf.

Varia

Art. 1:19e en 1:204 Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Annual Report on Asylum and Migration Policy in Belgium European Migration Network National Contact Point Belgium 2013, 22-23.

Bijlagen

Bijlage 1: De gebruikte buitenlandse wetgeving

Aruba

Burgerlijk Wetboek

Art. 1:19e

(…)

6. De verplichting tot aangifte moet worden vervuld binnen vijf dagen na de dag der bevalling. Van een aangifte later dan de vijfde dag, wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand mededeling gedaan aan het openbaar ministerie.

(…)

Art. 1:204

1. De erkenning is nietig, indien zij is gedaan:

(…)

> e. na het verstrijken van de wettelijke termijn van aangifte van geboorte van het kind, tenzij aannemelijk is dat de man de biologische vader van het kind is, of dat tussen de man en het kind een nauwe persoonlijke betrekking is ontstaan;

(…)

Duitsland

Grundgesetz

Art. 2

(1) Jeder hat das Recht auf die freie Entfaltung seiner Persönlichkeit, soweit er nicht die Rechte anderer verletzt und nicht gegen die verfassungsmäßige Ordnung oder das Sittengesetz verstößt.

(2) Jeder hat das Recht auf Leben und körperliche Unversehrtheit. Die Freiheit der Person ist unverletzlich. In diese Rechte darf nur auf Grund eines Gesetzes eingegriffen werden.

Art. 6

(1) Ehe und Familie stehen unter dem besonderen Schutze der staatlichen Ordnung.

(2) Pflege und Erziehung der Kinder sind das natürliche Recht der Eltern und die zuvörderst ihnen obliegende Pflicht. Über ihre Betätigung wacht die staatliche Gemeinschaft.

(3) Gegen den Willen der Erziehungsberechtigten dürfen Kinder nur auf Grund eines Gesetzes von der Familie getrennt werden, wenn die Erziehungsberechtigten versagen oder wenn die Kinder aus anderen Gründen zu verwahrlosen drohen.

(4) Jede Mutter hat Anspruch auf den Schutz und die Fürsorge der Gemeinschaft.

(5) Den unehelichen Kindern sind durch die Gesetzgebung die gleichen Bedingungen für ihre leibliche und seelische Entwicklung und ihre Stellung in der Gesellschaft zu schaffen wie den ehelichen Kindern.

Art. 16

(1) Die deutsche Staatsangehörigkeit darf nicht entzogen werden. Der Verlust der Staatsangehörigkeit darf nur auf Grund eines Gesetzes und gegen den Willen des Betroffenen nur dann eintreten, wenn der Betroffene dadurch nicht staatenlos wird.

(2) Kein Deutscher darf an das Ausland ausgeliefert werden. Durch Gesetz kann eine abweichende Regelung für Auslieferungen an einen Mitgliedstaat der Europäischen Union oder an einen internationalen Gerichtshof getroffen werden, soweit rechtsstaatliche Grundsätze gewahrt sind.

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche

§ 19 Abstammung

(1) Die Abstammung eines Kindes unterliegt dem Recht des Staates, in dem das Kind seinen gewöhnlichen Aufenthalt hat. Sie kann im Verhältnis zu jedem Elternteil auch nach dem Recht des Staates bestimmt werden, dem dieser Elternteil angehört. Ist die Mutter verheiratet, so kann die Abstammung ferner nach dem Recht bestimmt werden, dem die allgemeinen Wirkungen ihrer Ehe bei der Geburt nach Artikel 14 Abs. 1 unterliegen; ist die Ehe vorher durch Tod aufgelöst worden, so ist der Zeitpunkt der Auflösung maßgebend.

(2) Sind die Eltern nicht miteinander verheiratet, so unterliegen Verpflichtungen des Vaters gegenüber der Mutter auf Grund der Schwangerschaft dem Recht des Staates, in dem die Mutter ihren gewöhnlichen Aufenthalt hat.

§ 23 Zustimmung

Die Erforderlichkeit und die Erteilung der Zustimmung des Kindes und einer Person, zu der das Kind in einem familienrechtlichen Verhältnis steht, zu einer Abstammungserklärung, Namenserteilung oder Annahme als Kind unterliegen zusätzlich dem Recht des Staates, dem das Kind angehört. Soweit es zum Wohl des Kindes erforderlich ist, ist statt dessen das deutsche Recht anzuwenden.

Bürgerliches Gesetzbuch

§ 1599 Nichtbestehen der Vaterschaft

(1) § 1592 Nr. 1 und 2 und § 1593 gelten nicht, wenn auf Grund einer Anfechtung rechtskräftig festgestellt ist, dass der Mann nicht der Vater des Kindes ist.

§ 1600 Anfechtungsberechtigte

(1) Berechtigt, die Vaterschaft anzufechten, sind:

1. der Mann, dessen Vaterschaft nach § 1592 Nr. 1 und 2, § 1593 besteht,

2. der Mann, der an Eides statt versichert, der Mutter des Kindes während der Empfängniszeit beigewohnt zu haben,

3. die Mutter,

4. das Kind und

5. die zuständige Behörde (anfechtungsberechtigte Behörde) in den Fällen des § 1592 Nr. 2.

(2) Die Anfechtung nach Absatz 1 Nr. 2 setzt voraus, dass zwischen dem Kind und seinem Vater im Sinne von Absatz 1 Nr. 1 keine sozial-familiäre Beziehung besteht oder im Zeitpunkt seines Todes bestanden hat und dass der Anfechtende leiblicher Vater des Kindes ist.

(3) Die Anfechtung nach Absatz 1 Nr. 5 setzt voraus, dass zwischen dem Kind und dem Anerkennenden keine sozial-familiäre Beziehung besteht oder im Zeitpunkt der Anerkennung oder seines Todes bestanden hat und durch die Anerkennung rechtliche Voraussetzungen für die erlaubte Einreise oder den erlaubten Aufenthalt des Kindes oder eines Elternteiles geschaffen werden.

(4) Eine sozial-familiäre Beziehung nach den Absätzen 2 und 3 besteht, wenn der Vater im Sinne von Absatz 1 Nr. 1 zum maßgeblichen Zeitpunkt für das Kind tatsächliche Verantwortung trägt oder getragen hat. Eine Übernahme tatsächlicher Verantwortung liegt in der Regel vor, wenn der Vater im Sinne von Absatz 1 Nr. 1 mit der Mutter des Kindes verheiratet ist oder mit dem Kind längere Zeit in häuslicher Gemeinschaft zusammengelebt hat.

(5) Ist das Kind mit Einwilligung des Mannes und der Mutter durch künstliche Befruchtung mittels Samenspende eines Dritten gezeugt worden, so ist die Anfechtung der Vaterschaft durch den Mann oder die Mutter ausgeschlossen.

(6) Die Landesregierungen werden ermächtigt, die Behörden nach Absatz 1 Nr. 5 durch Rechtsverordnung zu bestimmen. Die Landesregierungen können diese Ermächtigung durch Rechtsverordnung auf die zuständigen obersten Landesbehörden übertragen. Ist eine örtliche Zuständigkeit der Behörde nach diesen Vorschriften nicht begründet, so wird die Zuständigkeit durch den Sitz des Gerichts bestimmt, das für die Klage zuständig ist.

§ 1600b Anfechtungsfristen

(1) Die Vaterschaft kann binnen zwei Jahren gerichtlich angefochten werden. Die Frist beginnt mit dem Zeitpunkt, in dem der Berechtigte von den Umständen erfährt, die gegen die Vaterschaft sprechen; das Vorliegen einer sozial-familiären Beziehung im Sinne des § 1600 Abs. 2 erste Alternative hindert den Lauf der Frist nicht.

(1a) Im Fall des § 1600 Abs. 1 Nr. 5 kann die Vaterschaft binnen eines Jahres gerichtlich angefochten werden. Die Frist beginnt, wenn die anfechtungsberechtigte Behörde von den Tatsachen Kenntnis erlangt, die die Annahme rechtfertigen, dass die Voraussetzungen für ihr Anfechtungsrecht vorliegen. Die Anfechtung ist spätestens nach Ablauf von fünf Jahren seit der Wirksamkeit der Anerkennung der Vaterschaft für ein im Bundesgebiet geborenes Kind ausgeschlossen; ansonsten spätestens fünf Jahre nach der Einreise des Kindes.

(2) Die Frist beginnt nicht vor der Geburt des Kindes und nicht, bevor die Anerkennung wirksam geworden ist. In den Fällen des § 1593 Satz 4 beginnt die Frist nicht vor der Rechtskraft der Entscheidung, durch die festgestellt wird, dass der neue Ehemann der Mutter nicht der Vater des Kindes ist.

(3) Hat der gesetzliche Vertreter eines minderjährigen Kindes die Vaterschaft nicht rechtzeitig angefochten, so kann das Kind nach dem Eintritt der Volljährigkeit selbst anfechten. In diesem Falle beginnt die Frist nicht vor Eintritt der Volljährigkeit und nicht vor dem Zeitpunkt, in dem das Kind von den Umständen erfährt, die gegen die Vaterschaft sprechen.

(4) Hat der gesetzliche Vertreter eines Geschäftsunfähigen die Vaterschaft nicht rechtzeitig angefochten, so kann der Anfechtungsberechtigte nach dem Wegfall der Geschäftsunfähigkeit selbst anfechten. Absatz 3 Satz 2 gilt entsprechend.

(5) Die Frist wird durch die Einleitung eines Verfahrens nach § 1598a Abs. 2 gehemmt; § 204 Abs. 2 gilt entsprechend. Die Frist ist auch gehemmt, solange der Anfechtungsberechtigte widerrechtlich durch Drohung an der Anfechtung gehindert wird. Im Übrigen sind § 204 Absatz 1 Nummer 4, 8, 13, 14 und Absatz 2 sowie die §§ 206 und 210 entsprechend anzuwenden.

(6) Erlangt das Kind Kenntnis von Umständen, auf Grund derer die Folgen der Vaterschaft für es unzumutbar werden, so beginnt für das Kind mit diesem Zeitpunkt die Frist des Absatzes 1 Satz 1 erneut.

§ 1600c Vaterschaftsvermutung im Anfechtungsverfahren

(1) In dem Verfahren auf Anfechtung der Vaterschaft wird vermutet, dass das Kind von dem Mann abstammt, dessen Vaterschaft nach § 1592 Nr. 1 und 2, § 1593 besteht.

(2) Die Vermutung nach Absatz 1 gilt nicht, wenn der Mann, der die Vaterschaft anerkannt hat, die Vaterschaft anficht und seine Anerkennung unter einem Willensmangel nach § 119 Abs. 1, § 123 leidet; in diesem Falle ist § 1600d Abs. 2 und 3 entsprechend anzuwenden.

§ 1600d Gerichtliche Feststellung der Vaterschaft

(1) Besteht keine Vaterschaft nach § 1592 Nr. 1 und 2, § 1593, so ist die Vaterschaft gerichtlich festzustellen.

(2) Im Verfahren auf gerichtliche Feststellung der Vaterschaft wird als Vater vermutet, wer der Mutter während der Empfängniszeit beigewohnt hat. Die Vermutung gilt nicht, wenn schwerwiegende Zweifel an der Vaterschaft bestehen.

(3) Als Empfängniszeit gilt die Zeit von dem 300. bis zu dem 181. Tage vor der Geburt des Kindes, mit Einschluss sowohl des 300. als auch des 181. Tages. Steht fest, dass das Kind außerhalb des Zeitraums des Satzes 1 empfangen worden ist, so gilt dieser abweichende Zeitraum als Empfängniszeit.

(4) Die Rechtswirkungen der Vaterschaft können, soweit sich nicht aus dem Gesetz anderes ergibt, erst vom Zeitpunkt ihrer Feststellung an geltend gemacht werden

Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit

§ 182 Inhalt des Beschlusses

(1) Ein rechtskräftiger Beschluss, der das Nichtbestehen einer Vaterschaft nach § 1592 des Bürgerlichen Gesetzbuchs infolge der Anfechtung nach § 1600 Abs. 1 Nr. 2 des Bürgerlichen Gesetzbuchs feststellt, enthält die Feststellung der Vaterschaft des Anfechtenden. Diese Wirkung ist in der Beschlussformel von Amts wegen auszusprechen.

(2) Weist das Gericht einen Antrag auf Feststellung des Nichtbestehens der Vaterschaft ab, weil es den Antragsteller oder einen anderen Beteiligten als Vater festgestellt hat, spricht es dies in der Beschlussformel aus.

Personenstandsgesetz

§ 44 Erklärungen zur Anerkennung der Vaterschaft und der Mutterschaft

(1) Die Erklärung, durch welche die Vaterschaft zu einem Kind anerkannt wird, sowie die Zustimmungserklärung der Mutter können auch von den Standesbeamten beurkundet werden. Gleiches gilt für die etwa erforderliche Zustimmung des Kindes, des gesetzlichen Vertreters oder des Ehemannes der Mutter zu einer solchen Erklärung sowie für den Widerruf der Anerkennung. Der Standesbeamte soll die Beurkundung ablehnen, wenn offenkundig ist, dass die Anerkennung der Vaterschaft nach § 1600 Abs. 1 Nr. 5 des Bürgerlichen Gesetzbuchs anfechtbar wäre.

(…)

Aufenthaltsgesetz

§ 27 Grundsatz des Familiennachzugs

(1) Die Aufenthaltserlaubnis zur Herstellung und Wahrung der familiären Lebensgemeinschaft im Bundesgebiet für ausländische Familienangehörige (Familiennachzug) wird zum Schutz von Ehe und Familie gemäß Artikel 6 des Grundgesetzes erteilt und verlängert.

(1a) Ein Familiennachzug wird nicht zugelassen, wenn

1. feststeht, dass die Ehe oder das Verwandtschaftsverhältnis ausschließlich zu dem Zweck geschlossen oder begründet wurde, dem Nachziehenden die Einreise in das und den Aufenthalt im Bundesgebiet zu ermöglichen, oder

2. tatsächliche Anhaltspunkte die Annahme begründen, dass einer der Ehegatten zur Eingehung der Ehe genötigt wurde.

(…)

§ 87 Übermittlungen an Ausländerbehörden

(1) Öffentliche Stellen mit Ausnahme von Schulen sowie Bildungs- und Erziehungseinrichtungen haben ihnen bekannt gewordene Umstände den in § 86 Satz 1 genannten Stellen auf Ersuchen mitzuteilen, soweit dies für die dort genannten Zwecke erforderlich ist.

(2) Öffentliche Stellen im Sinne von Absatz 1 haben unverzüglich die zuständige Ausländerbehörde zu unterrichten, wenn sie im Zusammenhang mit der Erfüllung ihrer Aufgaben Kenntnis erlangen von

(…)

4. konkreten Tatsachen, die die Annahme rechtfertigen, dass die Voraussetzungen für ein behördliches Anfechtungsrecht nach § 1600 Abs. 1 Nr. 5 des Bürgerlichen Gesetzbuchs vorliegen;

(…)

(4) Die für die Einleitung und Durchführung eines Straf- oder eines Bußgeldverfahrens zuständigen Stellen haben die zuständige Ausländerbehörde unverzüglich über die Einleitung des Strafverfahrens sowie die Erledigung des Straf- oder Bußgeldverfahrens bei der Staatsanwaltschaft, bei Gericht oder bei der für die Verfolgung und Ahndung der Ordnungswidrigkeit zuständigen Verwaltungsbehörde unter Angabe der gesetzlichen Vorschriften zu unterrichten. Satz 1 gilt entsprechend für die Einleitung eines Auslieferungsverfahrens gegen einen Ausländer. Satz 1 gilt nicht für Verfahren wegen einer Ordnungswidrigkeit, die nur mit einer Geldbuße bis zu eintausend Euro geahndet werden kann, sowie für Verfahren wegen einer Zuwiderhandlung im Sinne des § 24 des Straßenverkehrsgesetzes oder wegen einer fahrlässigen Zuwiderhandlung im Sinne des § 24a des Straßenverkehrsgesetzes. Die Zeugenschutzdienststelle unterrichtet die zuständige Ausländerbehörde unverzüglich über Beginn und Ende des Zeugenschutzes für einen Ausländer.

(…)

(6) In den Fällen des § 1600 Abs. 1 Nr. 5 des Bürgerlichen Gesetzbuchs besteht gegenüber der Ausländerbehörde oder der Auslandsvertretung eine Mitteilungspflicht

1. der anfechtungsberechtigten Behörde über die Vorbereitung oder Erhebung einer Klage oder die Entscheidung, dass von einer Klage abgesehen wird und

2. der Familiengerichte über die gerichtliche Entscheidung.

§ 90 Übermittlungen durch Ausländerbehörden

(…)

(5) Erhält die Ausländerbehörde oder die Auslandsvertretung Kenntnis von konkreten Tatsachen, die die Annahme rechtfertigen, dass die Voraussetzungen für ein Anfechtungsrecht nach § 1600 Abs. 1 Nr. 5 des Bürgerlichen Gesetzbuchs vorliegen, hat sie diese der anfechtungsberechtigten Behörde mitzuteilen.

(…)

§ 95 Strafvorschriften

(…)

(2) Mit Freiheitsstrafe bis zu drei Jahren oder mit Geldstrafe wird bestraft, wer

1. entgegen § 11 Abs. 1 Satz 1

a) in das Bundesgebiet einreist oder

b) sich darin aufhält oder

2. unrichtige oder unvollständige Angaben macht oder benutzt, um für sich oder einen anderen einen Aufenthaltstitel oder eine Duldung zu beschaffen oder eine so beschaffte Urkunde wissentlich zur Täuschung im Rechtsverkehr gebraucht.

(…)

(4) Gegenstände, auf die sich eine Straftat nach Absatz 2 Nr. 2 bezieht, können eingezogen werden.

(…)

(6) In den Fällen des Absatzes 1 Nr. 2 und 3 steht einem Handeln ohne erforderlichen Aufenthaltstitel ein Handeln auf Grund eines durch Drohung, Bestechung oder Kollusion erwirkten oder durch unrichtige oder unvollständige Angaben erschlichenen Aufenthaltstitels gleich.

Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit

§ 182 Inhalt des Beschlusses

(1) Ein rechtskräftiger Beschluss, der das Nichtbestehen einer Vaterschaft nach § 1592 des Bürgerlichen Gesetzbuchs infolge der Anfechtung nach § 1600 Abs. 1 Nr. 2 des Bürgerlichen Gesetzbuchs feststellt, enthält die Feststellung der Vaterschaft des Anfechtenden. Diese Wirkung ist in der Beschlussformel von Amts wegen auszusprechen.

(2) Weist das Gericht einen Antrag auf Feststellung des Nichtbestehens der Vaterschaft ab, weil es den Antragsteller oder einen anderen Beteiligten als Vater festgestellt hat, spricht es dies in der Beschlussformel aus.

Frankrijk

Code Civil

Art. 18

Est français l'enfant dont l'un des parents au moins est français.

Art. 20-1

La filiation de l'enfant n'a d'effet sur la nationalité de celui-ci que si elle est établie durant sa minorité.

Art. 29-3

Le procureur de la République a le même droit à l'égard de toute personne. Il est défendeur nécessaire à toute action déclaratoire de nationalité. Il doit être mis en cause toutes les fois qu'une question de nationalité est posée à titre incident devant un tribunal habile à en connaître.

Art. 47

Tout acte de l'état civil des Français et des étrangers fait en pays étranger et rédigé dans les formes usitées dans ce pays fait foi, sauf si d'autres actes ou pièces détenus, des données extérieures ou des éléments tirés de l'acte lui-même établissent, le cas échéant après toutes vérifications utiles, que cet acte est irrégulier, falsifié ou que les faits qui y sont déclarés ne correspondent pas à la réalité.

Art. 56

La naissance de l'enfant sera déclarée par le père, ou, à défaut du père, par les docteurs en médecine ou en chirurgie, sages-femmes, officiers de santé ou autres personnes qui auront

assisté à l'accouchement ; et lorsque la mère sera accouchée hors de son domicile, par la personne chez qui elle sera accouchée.

L'acte de naissance sera rédigé immédiatement

Art. 310-1

La filiation est légalement établie, dans les conditions prévues au chapitre II du présent titre, par l'effet de la loi, par la reconnaissance volontaire ou par la possession d'état constatée par un acte de notoriété.

Elle peut aussi l'être par jugement dans les conditions prévues au chapitre III du présent titre.

Art. 310-3

La filiation se prouve par l'acte de naissance de l'enfant, par l'acte de reconnaissance ou par l'acte de notoriété constatant la possession d'état.

Si une action est engagée en application du chapitre III du présent titre, la filiation se prouve et se conteste par tous moyens, sous réserve de la recevabilité de l'action.

Art. 311-14

La filiation est régie par la loi personnelle de la mère au jour de la naissance de l'enfant; si la mère n'est pas connue, par la loi personnelle de l'enfant.

Art. 311-17

La reconnaissance volontaire de paternité ou de maternité est valable si elle a été faite en conformité, soit de la loi personnelle de son auteur, soit de la loi personnelle de l'enfant.

Art. 316

Lorsque la filiation n'est pas établie dans les conditions prévues à la section I du présent chapitre, elle peut l'être par une reconnaissance de paternité ou de maternité, faite avant ou après la naissance.

La reconnaissance n'établit la filiation qu'à l'égard de son auteur.

Elle est faite dans l'acte de naissance, par acte reçu par l'officier de l'état civil ou par tout autre acte authentique.

L'acte comporte les énonciations prévues à l'article 62 et la mention que l'auteur de la reconnaissance a été informé du caractère divisible du lien de filiation ainsi établi.

Art. 318

Aucune action n'est reçue quant à la filiation d'un enfant qui n'est pas né viable.

Art. 321

Sauf lorsqu'elles sont enfermées par la loi dans un autre délai, les actions relatives à la filiation se prescrivent par dix ans à compter du jour où la personne a été privée de l'état qu'elle réclame, ou a commencé à jouir de l'état qui lui est contesté. A l'égard de l'enfant, ce délai est suspendu pendant sa minorité.

Art. 322

L'action peut être exercée par les héritiers d'une personne décédée avant l'expiration du délai qui était imparti à celle-ci pour agir.

Les héritiers peuvent également poursuivre l'action déjà engagée, à moins qu'il n'y ait eu désistement ou péremption d'instance

Art. 332

La maternité peut être contestée en rapportant la preuve que la mère n'a pas accouché de l'enfant.

La paternité peut être contestée en rapportant la preuve que le mari ou l'auteur de la reconnaissance n'est pas le père.

Art. 333

Lorsque la possession d'état est conforme au titre, seuls peuvent agir l'enfant, l'un de ses père et mère ou celui qui se prétend le parent véritable. L'action se prescrit par cinq ans à compter du jour où la possession d'état a cessé ou du décès du parent dont le lien de filiation est contesté.

Nul, à l'exception du ministère public, ne peut contester la filiation lorsque la possession d'état conforme au titre a duré au moins cinq ans depuis la naissance ou la reconnaissance, si elle a été faite ultérieurement.

Art. 334

A défaut de possession d'état conforme au titre, l'action en contestation peut être engagée par toute personne qui y a intérêt dans le délai prévu à l'article 321.

Art. 336

La filiation légalement établie peut être contestée par le ministère public si des indices tirés des actes eux-mêmes la rendent invraisemblable ou en cas de fraude à la loi.

Art. 336-1

Lorsqu'il détient une reconnaissance paternelle prénatale dont les énonciations relatives à son auteur sont contredites par les informations concernant le père que lui communique le déclarant, l'officier de l'état civil compétent en application de l'article 55 établit l'acte de naissance au vu des informations communiquées par le déclarant. Il en avise sans délai le procureur de la République qui élève le conflit de paternité sur le fondement de l'article 336.

Art. 337

Lorsqu'il accueille l'action en contestation, le tribunal peut, dans l'intérêt de l'enfant, fixer les modalités des relations de celui-ci avec la personne qui l'élevait.

Art. 371-1

L'autorité parentale est un ensemble de droits et de devoirs ayant pour finalité l'intérêt de l'enfant.

Elle appartient aux parents jusqu'à la majorité ou l'émancipation de l'enfant pour le protéger dans sa sécurité, sa santé et sa moralité, pour assurer son éducation et permettre son développement, dans le respect dû à sa personne.

Les parents associent l'enfant aux décisions qui le concernent, selon son âge et son degré de maturité.

Art. 371-2

Chacun des parents contribue à l'entretien et à l'éducation des enfants à proportion de ses ressources, de celles de l'autre parent, ainsi que des besoins de l'enfant.

Cette obligation ne cesse pas de plein droit lorsque l'enfant est majeur.

Art. 1382

Tout fait quelconque de l'homme, qui cause à autrui un dommage, oblige celui par la faute duquel il est arrivé à le réparer.

Art. 1383

Chacun est responsable du dommage qu'il a causé non seulement par son fait, mais encore par sa négligence ou par son imprudence.

CESEDA

Art. L.111-6

La vérification de tout acte d'état civil étranger est effectuée dans les conditions définies par l'article 47 du code civil.

Le demandeur d'un visa pour un séjour d'une durée supérieure à trois mois, ou son représentant légal, ressortissant d'un pays dans lequel l'état civil présente des carences, qui souhaite rejoindre ou accompagner l'un de ses parents mentionné aux articles L. 411-1 et L. 411-2 ou ayant obtenu le statut de réfugié ou le bénéfice de la protection subsidiaire, peut, en cas d'inexistence de l'acte de l'état civil ou lorsqu'il a été informé par les agents diplomatiques ou consulaires de l'existence d'un doute sérieux sur l'authenticité de celui-ci qui n'a pu être levé par la possession d'état telle que définie à l'article 311-1 du code civil, demander que l'identification du demandeur de visa par ses empreintes génétiques soit recherchée afin

d'apporter un élément de preuve d'une filiation déclarée avec la mère du demandeur de visa. Le consentement des personnes dont l'identification est ainsi recherchée doit être préalablement et expressément recueilli. Une information appropriée quant à la portée et aux conséquences d'une telle mesure leur est délivrée.

Les agents diplomatiques ou consulaires saisissent sans délai le tribunal de grande instance de Nantes pour qu'il statue, après toutes investigations utiles et un débat contradictoire, sur la nécessité de faire procéder à une telle identification.

Si le tribunal estime la mesure d'identification nécessaire, il désigne une personne chargée de la mettre en oeuvre parmi les personnes habilitées dans les conditions prévues au dernier alinéa.

La décision du tribunal et, le cas échéant, les conclusions des analyses d'identification autorisées par celui-ci sont communiquées aux agents diplomatiques ou consulaires. Ces analyses sont réalisées aux frais de l'Etat.

Un décret en Conseil d'Etat, pris après avis du Comité consultatif national d'éthique, définit :

1° Les conditions de mise en oeuvre des mesures d'identification des personnes par leurs empreintes génétiques préalablement à une demande de visa ;

2° La liste des pays dans lesquels ces mesures sont mises en oeuvre, à titre expérimental ;

3° La durée de cette expérimentation, qui ne peut excéder dix-huit mois à compter de la publication de ce décret et qui s'achève au plus tard le 31 décembre 2009 ;

4° Les modalités d'habilitation des personnes autorisées à procéder à ces mesures.

Art. L.121-1

Sauf si sa présence constitue une menace pour l'ordre public, tout citoyen de l'Union européenne, tout ressortissant d'un autre Etat partie à l'accord sur l'Espace économique européen ou de la Confédération suisse a le droit de séjourner en France pour une durée supérieure à trois mois s'il satisfait à l'une des conditions suivantes :

1° S'il exerce une activité professionnelle en France ;

2° S'il dispose pour lui et pour les membres de sa famille tels que visés au 4° de ressources suffisantes afin de ne pas devenir une charge pour le système d'assistance sociale, ainsi que d'une assurance maladie ;

3° S'il est inscrit dans un établissement fonctionnant conformément aux dispositions législatives et réglementaires en vigueur pour y suivre à titre principal des études ou, dans ce cadre, une formation professionnelle, et garantit disposer d'une assurance maladie ainsi que de ressources suffisantes pour lui et pour les membres de sa famille tels que visés au 5° afin de ne pas devenir une charge pour le système d'assistance sociale ;

4° S'il est un descendant direct âgé de moins de vingt et un ans ou à charge, ascendant direct à charge, conjoint, ascendant ou descendant direct à charge du conjoint, accompagnant ou rejoignant un ressortissant qui satisfait aux conditions énoncées aux 1° ou 2° ;

5° S'il est le conjoint ou un enfant à charge accompagnant ou rejoignant un ressortissant qui satisfait aux conditions énoncées au 3°.

Art. L.121-3

Sauf si sa présence constitue une menace pour l'ordre public, le membre de famille visé aux 4° ou 5° de l'article L. 121-1 selon la situation de la personne qu'il accompagne ou rejoint, ressortissant d'un Etat tiers, a le droit de séjourner sur l'ensemble du territoire français pour une durée supérieure à trois mois.

S'il est âgé de plus de dix-huit ans ou d'au moins seize ans lorsqu'il veut exercer une activité professionnelle, il doit être muni d'une carte de séjour. Cette carte, dont la durée de validité correspond à la durée de séjour envisagée du citoyen de l'Union dans la limite de cinq années, porte la mention : " carte de séjour de membre de la famille d'un citoyen de l'Union ". Sauf application des mesures transitoires prévues par le traité d'adhésion à l'Union européenne de l'Etat dont il est ressortissant, cette carte donne à son titulaire le droit d'exercer une activité professionnelle.

Art. L.311-7

Sous réserve des engagements internationaux de la France et des exceptions prévues par les dispositions législatives du présent code, l'octroi de la carte de séjour temporaire et celui de la carte de séjour "compétences et talents" sont subordonnés à la production par l'étranger d'un visa pour un séjour d'une durée supérieure à trois mois

Art. L.313-11

Sauf si sa présence constitue une menace pour l'ordre public, la carte de séjour temporaire portant la mention " vie privée et familiale " est délivrée de plein droit :

1° A l'étranger dans l'année qui suit son dix-huitième anniversaire ou entrant dans les prévisions de l'article L. 311-3, dont l'un des parents au moins est titulaire de la carte de séjour temporaire ou de la carte de résident, ainsi qu'à l'étranger entré en France régulièrement dont le conjoint est titulaire de l'une ou de l'autre de ces cartes, s'ils ont été autorisés à séjourner en France au titre du regroupement familial dans les conditions prévues au livre IV ;

(…)

6° A l'étranger ne vivant pas en état de polygamie, qui est père ou mère d'un enfant français mineur résidant en France, à la condition qu'il établisse contribuer effectivement à l'entretien et à l'éducation de l'enfant dans les conditions prévues par l'article 371-2 du code civil depuis la naissance de celui-ci ou depuis au moins deux ans, sans que la condition prévue à l'article L. 311-7 soit exigée ;

7° A l'étranger ne vivant pas en état de polygamie, qui n'entre pas dans les catégories précédentes ou dans celles qui ouvrent droit au regroupement familial, dont les liens personnels et familiaux en France, appréciés notamment au regard de leur intensité, de leur ancienneté et de leur stabilité, des conditions d'existence de l'intéressé, de son insertion dans la société française ainsi que de la nature de ses liens avec la famille restée dans le pays d'origine, sont tels que le refus d'autoriser son séjour porterait à son droit au respect de sa vie privée et familiale une atteinte disproportionnée au regard des motifs du refus, sans que la condition prévue à l'article L. 311-7 soit exigée. L'insertion de l'étranger dans la société

française est évaluée en tenant compte notamment de sa connaissance des valeurs de la République ;

(…)

Art. L.314-9

La carte de résident peut être accordée :

(…)

2° A l'étranger qui est père ou mère d'un enfant français résidant en France et titulaire depuis au moins trois années de la carte de séjour temporaire mentionnée au 6° de l'article L. 313-11, sous réserve qu'il remplisse encore les conditions prévues pour l'obtention de cette carte de séjour temporaire et qu'il ne vive pas en état de polygamie.

L'enfant visé au présent article s'entend de l'enfant ayant une filiation légalement établie, y compris l'enfant adopté, en vertu d'une décision d'adoption, sous réserve de la vérification par le ministère public de la régularité de cette décision lorsqu'elle a été prononcée à l'étranger ;

(…)

Pour l'application des 2° et 3° du présent article à Mayotte, la condition prévue dans la dernière phrase du premier alinéa de l'article L. 314-8 s'applique.

Art. L.314-11

Sauf si la présence de l'étranger constitue une menace pour l'ordre public, la carte de résident est délivrée de plein droit, sous réserve de la régularité du séjour :

1° (Abrogé).

2° A l'enfant étranger d'un ressortissant de nationalité française si cet enfant est âgé de dix-huit à vingt et un ans ou dans les conditions prévues à l'article L. 311-3 ou s'il est à la charge de ses parents ainsi qu'aux ascendants d'un tel ressortissant et de son conjoint qui sont à sa charge, sous réserve qu'ils produisent un visa pour un séjour d'une durée supérieure à trois mois ;

3° A l'étranger titulaire d'une rente d'accident de travail ou de maladie professionnelle versée par un organisme français et dont le taux d'incapacité permanente est égal ou supérieur à 20 % ainsi qu'aux ayants droit d'un étranger, bénéficiaires d'une rente de décès pour accident de travail ou maladie professionnelle versée par un organisme français ;

4° A l'étranger ayant servi dans une unité combattante de l'armée française ;

5° A l'étranger ayant effectivement combattu dans les rangs des forces françaises de l'intérieur, titulaire du certificat de démobilisation délivré par la commission d'incorporation de ces formations dans l'armée régulière ou qui, quelle que soit la durée de son service dans ces mêmes formations, a été blessé en combattant l'ennemi ;

6° A l'étranger qui a servi en France dans une unité combattante d'une armée alliée ou qui, résidant antérieurement sur le territoire de la République, a également combattu dans les rangs d'une armée alliée ;

7° A l'étranger ayant servi dans la Légion étrangère, comptant au moins trois ans de services dans l'armée française, titulaire du certificat de bonne conduite ;

8° A l'étranger qui a obtenu le statut de réfugié en application du livre VII du présent code ainsi qu'à son conjoint et à ses enfants dans l'année qui suit leur dix-huitième anniversaire ou entrant dans les prévisions de l'article L. 311-3 lorsque le mariage est antérieur à la date de cette obtention ou, à défaut, lorsqu'il a été célébré depuis au moins un an, sous réserve d'une communauté de vie effective entre les époux ainsi qu'à ses ascendants directs au premier degré si l'étranger qui a obtenu le statut de réfugié est un mineur non accompagné ;

9° A l'apatride justifiant de trois années de résidence régulière en France ainsi qu'à son conjoint et à ses enfants dans l'année qui suit leur dix-huitième anniversaire ou entrant dans les prévisions de l'article L. 311-3 ;

10° A l'étranger qui remplit les conditions prévues au second alinéa de l'article L. 316-1.

L'enfant visé aux 2°, 8° et 9° du présent article s'entend de l'enfant ayant une filiation légalement établie, y compris l'enfant adopté, en vertu d'une décision d'adoption, sous réserve de la vérification par le ministère public de la régularité de cette décision lorsqu'elle a été prononcée à l'étranger.

Art. L.411-1

Le ressortissant étranger qui séjourne régulièrement en France depuis au moins dix-huit mois, sous couvert d'un des titres d'une durée de validité d'au moins un an prévus par le présent code ou par des conventions internationales, peut demander à bénéficier de son droit à être rejoint, au titre du regroupement familial, par son conjoint, si ce dernier est âgé d'au moins dix-huit ans, et les enfants du couple mineurs de dix-huit ans.

Art. L.411-3

Le regroupement familial peut être demandé pour les enfants mineurs de dix-huit ans du demandeur et ceux de son conjoint, qui sont confiés, selon le cas, à l'un ou l'autre, au titre de l'exercice de l'autorité parentale, en vertu d'une décision d'une juridiction étrangère. Une copie de cette décision devra être produite ainsi que l'autorisation de l'autre parent de laisser le mineur venir en France.

Art. L.411-6

Peut être exclu du regroupement familial :

1° Un membre de la famille dont la présence en France constituerait une menace pour l'ordre public ;

2° Un membre de la famille atteint d'une maladie inscrite au règlement sanitaire international ;

3° Un membre de la famille résidant en France.

Art. L.511-4

Ne peuvent faire l'objet d'une obligation de quitter le territoire français :

(…)

6° L'étranger ne vivant pas en état de polygamie qui est père ou mère d'un enfant français mineur résidant en France, à condition qu'il établisse contribuer effectivement à l'entretien et à l'éducation de l'enfant dans les conditions prévues par l'article 371-2 du code civil depuis la naissance de celui-ci ou depuis au moins deux ans ;

(…)

Art. L.622-1

Sous réserve des exemptions prévues à l'article L. 622-4, toute personne qui aura, par aide directe ou indirecte, facilité ou tenté de faciliter l'entrée, la circulation ou le séjour irréguliers, d'un étranger en France sera punie d'un emprisonnement de cinq ans et d'une amende de 30 000 Euros.

Sous réserve des exemptions prévues à l'article L. 622-4, sera puni des mêmes peines celui qui, quelle que soit sa nationalité, aura commis le délit défini au premier alinéa du présent article alors qu'il se trouvait sur le territoire d'un Etat partie à la convention signée à Schengen le 19 juin 1990 autre que la France.

Sous réserve des exemptions prévues à l'article L. 622-4, sera puni des mêmes peines celui qui aura facilité ou tenté de faciliter l'entrée, la circulation ou le séjour irréguliers d'un étranger sur le territoire d'un autre Etat partie à la convention signée à Schengen le 19 juin 1990.

Sous réserve des exemptions prévues à l'article L. 622-4, sera puni de mêmes peines celui qui aura facilité ou tenté de faciliter l'entrée, la circulation ou le séjour irréguliers d'un étranger sur le territoire d'un Etat partie au protocole contre le trafic illicite de migrants par terre, air et mer, additionnel à la convention des Nations unies contre la criminalité transnationale organisée, signée à Palerme le 12 décembre 2000.

Les dispositions du précédent alinéa sont applicables en France à compter de la date de publication au Journal officiel de la République française de ce protocole.

Art. L.622-2

Pour l'application des deuxième, troisième et quatrième alinéas de l'article L. 622-1, la situation irrégulière de l'étranger est appréciée au regard de la législation de l'Etat partie intéressé. En outre, les poursuites ne pourront être exercées à l'encontre de l'auteur de l'infraction que sur une dénonciation officielle ou sur une attestation des autorités compétentes de l'Etat membre ou de l'Etat partie intéressé.

Aucune poursuite ne pourra être exercée contre une personne justifiant qu'elle a été jugée définitivement à l'étranger pour les mêmes faits et, en cas de condamnation, que la peine a été subie ou prescrite.

Art. L.622-3

Les personnes physiques coupables de l'un des délits prévus à l'article L. 622-1 encourent également les peines complémentaires suivantes :

1° L'interdiction de séjour pour une durée de cinq ans au plus ;

2° La suspension, pour une durée de cinq ans au plus, du permis de conduire. Cette durée peut être doublée en cas de récidive ;

3° Le retrait temporaire ou définitif de l'autorisation administrative d'exploiter soit des services occasionnels à la place ou collectifs, soit un service régulier, ou un service de navettes de transports internationaux ;

4° La confiscation de la chose qui a servi ou était destinée à commettre l'infraction, notamment tout moyen de transport ou équipement terrestre, fluvial, maritime ou aérien, ou de la chose qui en est le produit. Les frais résultant des mesures nécessaires à l'exécution de la confiscation seront à la charge du condamné. Ils seront recouvrés comme frais de justice ;

5° L'interdiction, pour une durée de cinq ans au plus, d'exercer l'activité professionnelle ou sociale à l'occasion de laquelle l'infraction a été commise, sous les réserves mentionnées à l'article 131-27 du code pénal. Toute violation de cette interdiction sera punie d'un emprisonnement de deux ans et d'une amende de 30 000 Euros ;

6° L'interdiction du territoire français pour une durée de dix ans au plus dans les conditions prévues par les articles 131-30 à 131-30-2 du code pénal. L'interdiction du territoire français entraîne de plein droit la reconduite du condamné à la frontière, le cas échéant, à l'expiration de sa peine d'emprisonnement.

Art. L.622-4

Sans préjudice des articles L. 621-2, L. 623-1, L. 623-2 et L. 623-3, ne peut donner lieu à des poursuites pénales sur le fondement des articles L. 622-1 à L. 622-3 l'aide au séjour irrégulier d'un étranger lorsqu'elle est le fait :

1° Des ascendants ou descendants de l'étranger, de leur conjoint, des frères et soeurs de l'étranger ou de leur conjoint ;

2° Du conjoint de l'étranger, de la personne qui vit notoirement en situation maritale avec lui, ou des ascendants, descendants, frères et sœurs du conjoint de l'étranger ou de la personne qui vit notoirement en situation maritale avec lui ;

3° De toute personne physique ou morale, lorsque l'acte reproché n'a donné lieu à aucune contrepartie directe ou indirecte et consistait à fournir des conseils juridiques ou des prestations de restauration, d'hébergement ou de soins médicaux destinées à assurer des conditions de vie dignes et décentes à l'étranger, ou bien toute autre aide visant à préserver la dignité ou l'intégrité physique de celui-ci.

Les exceptions prévues aux 1° et 2° ne s'appliquent pas lorsque l'étranger bénéficiaire de l'aide au séjour irrégulier vit en état de polygamie ou lorsque cet étranger est le conjoint d'une personne polygame résidant en France avec le premier conjoint.

Art. L.622-5

Les infractions prévues à l'article L. 622-1 sont punies de dix ans d'emprisonnement et de 750 000 Euros d'amende :

1° Lorsqu'elles sont commises en bande organisée ;

2° Lorsqu'elles sont commises dans des circonstances qui exposent directement les étrangers à un risque immédiat de mort ou de blessures de nature à entraîner une mutilation ou une infirmité permanente ;

3° Lorsqu'elles ont pour effet de soumettre les étrangers à des conditions de vie, de transport, de travail ou d'hébergement incompatibles avec la dignité de la personne humaine ;

4° Lorsqu'elles sont commises au moyen d'une habilitation ou d'un titre de circulation en zone réservée d'un aérodrome ou d'un port ;

5° Lorsqu'elles ont comme effet, pour des mineurs étrangers, de les éloigner de leur milieu familial ou de leur environnement traditionnel.

Art. L.622-6

Outre les peines complémentaires prévues à l'article L. 622-3, les personnes physiques condamnées au titre des infractions visées à l'article L. 622-5 encourent également la peine complémentaire de confiscation de tout ou partie de leurs biens, quelle qu'en soit la nature, meubles ou immeubles, divis ou indivis.

Art. L.622-7

Les étrangers condamnés au titre de l'un des délits prévus à l'article L. 622-5 encourent également l'interdiction définitive du territoire français, dans les conditions prévues par les articles 131-30 à 131-30-2 du code pénal.

Art. L.622-8

Les personnes morales déclarées responsables pénalement, dans les conditions prévues par l'article 121-2 du code pénal, des infractions définies aux articles L. 622-1 et L. 622-5 encourent, outre l'amende suivant les modalités prévues par l'article 131-38 du code pénal, les peines prévues par les 1° à 5°, 8° et 9° de l'article 131-39 du même code.

L'interdiction visée au 2° de l'article 131-39 du code pénal porte sur l'activité dans l'exercice ou à l'occasion de l'exercice de laquelle l'infraction a été commise.

Art. L.622-9

En cas de condamnation pour les infractions prévues à l'article L. 622-5, le tribunal pourra prononcer la confiscation de tout ou partie des biens des personnes morales condamnées, quelle qu'en soit la nature, meubles ou immeubles, divis ou indivis.

Art. L.622-10

I. En Guyane, le procureur de la République peut ordonner la destruction des embarcations fluviales non immatriculées qui ont servi à commettre les infractions visées aux articles L. 622-1 et L. 622-2, constatées par procès-verbal, lorsqu'il n'existe pas de mesures techniques raisonnablement envisageables pour empêcher définitivement le renouvellement de ces infractions.

II. En Guadeloupe, à Saint-Barthélemy, à Saint-Martin et en Guyane, le procureur de la République peut ordonner l'immobilisation des véhicules terrestres et des aéronefs qui ont

servi à commettre les infractions visées aux articles L. 622-1 et L. 622-2, constatées par procès-verbal, par la neutralisation de tout moyen indispensable à leur fonctionnement, lorsqu'il n'existe pas de mesures techniques raisonnablement envisageables pour empêcher définitivement le renouvellement de ces infractions.

Art. L.623-1

Le fait de contracter un mariage ou de reconnaître un enfant aux seules fins d'obtenir, ou de faire obtenir, un titre de séjour ou le bénéfice d'une protection contre l'éloignement, ou aux seules fins d'acquérir, ou de faire acquérir, la nationalité française est puni de cinq ans d'emprisonnement et de 15 000 Euros d'amende. Ces peines sont également encourues lorsque l'étranger qui a contracté mariage a dissimulé ses intentions à son conjoint.

Ces mêmes peines sont applicables en cas d'organisation ou de tentative d'organisation d'un mariage ou d'une reconnaissance d'enfant aux mêmes fins.

Elles sont portées à dix ans d'emprisonnement et à 750 000 Euros d'amende lorsque l'infraction est commise en bande organisée.

Art. L.623-2

Les personnes physiques coupables de l'une ou l'autre des infractions visées à l'article L. 623-1 encourent également les peines complémentaires suivantes :

1° L'interdiction de séjour pour une durée de cinq ans au plus ;

2° L'interdiction du territoire français, dans les conditions prévues par les articles 131-30 à 131-30-2 du code pénal, pour une durée de dix ans au plus ou à titre définitif ;

3° L'interdiction, pour une durée de cinq ans au plus, d'exercer l'activité professionnelle ou sociale à l'occasion de laquelle l'infraction a été commise, sous les réserves mentionnées à l'article 131-27 du code pénal.

Les personnes physiques condamnées au titre de l'infraction visée au troisième alinéa de l'article L. 623-1 encourent également la peine complémentaire de confiscation de tout ou partie de leurs biens, quelle qu'en soit la nature, meubles ou immeubles, divis ou indivis.

Art. L.623-3

Les personnes morales déclarées responsables pénalement, dans les conditions prévues par l'article 121-2 du code pénal, des infractions définies aux deuxième et troisième alinéas de l'article L. 623-1 encourent, outre l'amende suivant les modalités prévues par l'article 131-38 du code pénal, les peines prévues par les 1° à 5° et 9° de l'article 131-39 du même code.

L'interdiction visée au 2° de l'article 131-39 du même code porte sur l'activité dans l'exercice ou à l'occasion de l'exercice de laquelle l'infraction a été commise.

Les personnes morales condamnées au titre de l'infraction visée au troisième alinéa de l'article L. 623-1 encourent également la peine de confiscation de tout ou partie de leurs biens, quelle qu'en soit la nature, meubles ou immeubles, divis ou indivis.

Art. R.411-1

Le titre de séjour dont doit justifier un ressortissant étranger pour formuler une demande de regroupement familial est soit une carte de séjour temporaire, d'une durée de validité d'au moins un an, soit une carte de résident, soit une carte de résident portant la mention " résident de longue durée-UE " et délivrée en France, soit le récépissé de la demande de renouvellement de l'un de ces titres.

Art. R.411-2

Le séjour régulier en France d'au moins dix-huit mois mentionné à l'article L. 411-1 doit avoir été accompli sous couvert des titres mentionnés à l'article R. 411-1 ou des documents suivants :

1° Carte de séjour temporaire d'une durée de validité inférieure à un an ;

2° Autorisation provisoire de séjour ;

3° Récépissé d'une demande de première délivrance ou de renouvellement d'un titre de séjour ;

4° Récépissé d'une demande d'asile.

Art. R.421-10

L'autorité diplomatique ou consulaire dans la circonscription de laquelle habite la famille du demandeur est immédiatement informée du dépôt de la demande par les services de l'Office français de l'immigration et de l'intégration et procède sans délai, dès le dépôt de la demande de visa de long séjour, aux vérifications d'actes d'état civil étranger qui lui sont demandées.

Code de procédure civile

Art. 423

En dehors de ces cas, il peut agir pour la défense de l'ordre public à l'occasion des faits qui portent atteinte à celui-ci.

Code pénal

Article 441-4

Le faux commis dans une écriture publique ou authentique ou dans un enregistrement ordonné par l'autorité publique est puni de dix ans d'emprisonnement et de 150 000 euros d'amende.

L'usage du faux mentionné à l'alinéa qui précède est puni des mêmes peines.

Les peines sont portées à quinze ans de réclusion criminelle et à 225 000 euros d'amende lorsque le faux ou l'usage de faux est commis par une personne dépositaire de l'autorité publique ou chargée d'une mission de service public agissant dans l'exercice de ses fonctions ou de sa mission.

Art. 441-6

Le fait de se faire délivrer indûment par une administration publique ou par un organisme chargé d'une mission de service public, par quelque moyen frauduleux que ce soit, un document destiné à constater un droit, une identité ou une qualité ou à accorder une autorisation est puni de deux ans d'emprisonnement et de 30 000 euros d'amende.

Est puni des mêmes peines le fait de fournir sciemment une fausse déclaration ou une déclaration incomplète en vue d'obtenir ou de tenter d'obtenir, de faire obtenir ou de tenter de faire obtenir d'une personne publique, d'un organisme de protection sociale ou d'un organisme chargé d'une mission de service public une allocation, une prestation, un paiement ou un avantage indu.

Loi 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat

art. 3

Ils sont tenus de prêter leur ministère lorsqu'ils en sont requis.

Règlement national

Art. 3.2.3

Le notaire est tenu de prêter son ministère lorsqu’il en est requis, sauf à le refuser :

- pour l’établissement d’actes ou de conventions impliquant des personnes ne paraissant pas jouir de leur libre arbitre,

- pour l’élaboration de conventions contraires à la loi, frauduleuses ou qu’il sait inefficaces ou inutiles.

Circ. 17 janvier 2006 relative au regroupement familial des étrangers

IV, B, 1

(…)

Après les vérifications d'usage, le consulat de France appose, sur chaque passeport en cours de validité présenté par les membres de la famille, un visa portant la mention "regroupement familial".

Au cas où une fraude aurait été constatée, le consulat refuse la délivrance du visa. Le préfet est informé et la décision est retirée.

(…)

Circ. 30 juin 2006 de présentation de l'ordonnance n° 759-2005 du 4 juillet 2005 portant réforme de la filiation

III, 3.1.1.

(…)

c - L'action du ministère public

Toute filiation, qu'elle soit corroborée ou non par la possession d'état, peut désormais être contestée par le ministère public, l'article 336, qui fonde son action, n'opérant aucune distinction selon le type de filiation (maternelle / paternelle ; en mariage ou hors mariage). Le ministère public peut agir dans le délai de droit commun de l'article 321 dans deux hypothèses :

- Lorsque des indices tirés des actes eux-mêmes rendent invraisemblable le lien de filiation légalement établi. Il en est ainsi par exemple en présence d'une trop faible différence d'âge entre le parent et l'enfant ou en cas de reconnaissance par une transsexuelle.

- Lorsque la filiation a été établie en fraude à la loi. La rédaction est donc plus large que celle de l'ancien article 339 alinéa 2, qui ne visait que la fraude aux règles de l'adoption. Le ministère public peut donc agir, comme auparavant, en cas de fraude à l'adoption, mais aussi en cas de violation des articles 16-7 et 16-9 prohibant la gestation pour le compte d'autrui.

Plus généralement, constitue une reconnaissance frauduleuse toute reconnaissance souscrite par son auteur en vue de se procurer un avantage particulier et dont la finalité est étrangère à l'intérêt de l'enfant et à son éducation. Il en est par exemple ainsi en cas de reconnaissances multiples d'enfants afin de permettre l'acquisition d'un titre de séjour ou la nationalité française.

En revanche, dès lors que l'auteur de la reconnaissance s'engage par cet acte à assumer les conséquences du lien de filiation ainsi établi, la reconnaissance mensongère ne porte pas atteinte à l'ordre public et ne peut être contestée par le ministère public.

Dans tous les cas, le demandeur doit rapporter la preuve de l'inexactitude de la filiation selon les règles de droit commun (cf. art.310-3 al.2 cf.supra).

(…)

III, 3.1.2.

(…)

a- les parties à l'action

L'action est ouverte à toute personne ayant un intérêt légitime, qu'il soit de nature morale ou pécuniaire.

Outre les père et mère légaux de l'enfant, qui peuvent le cas échéant agir conjointement, celui qui se prétend le véritable parent, l'enfant lui-même, peuvent également agir les autres enfants issus du parent à l'égard duquel la filiation est contestée ou plus largement ses héritiers ainsi que le ministère public.

Il a été jugé, s'agissant de la contestation de la reconnaissance, que les grands-parents ne bénéficient d'aucun intérêt moral de principe ; leur droit d'agir est subordonné à la démonstration d'un intérêt personnel, légitime et pertinent (Paris 17 avril 1992).

Enfin, s'agissant d'une action attachée à la personne, celle-ci n'est pas ouverte aux créanciers du parent à l'égard duquel la filiation est contestée ou aux créanciers de l'enfant, ni aux membres de la famille qui ne sont pas héritiers.

A moins qu'elle ne soit exercée par l'un d'eux, l'action est dirigée contre l'enfant et le parent dont la filiation est contestée ou leurs héritiers.

L'enfant mineur doit être représenté par un administrateur ad hoc, dès lors que ses intérêts sont en contradiction avec ceux de ses représentants légaux (art.388-2).

L'autre parent, ainsi que tout intéressé, peuvent être appelés à la cause, ce qui permet de limiter le risque d'une tierce opposition ultérieure (art.324).

b- les délais de l'action

L'action obéit à la prescription de droit commun. Le délai de dix ans commence à courir à compter de l'établissement de la filiation, soit, selon le cas :

- du jour où l'acte de naissance a été dressé, lorsque la filiation a été établie par l'effet de la loi (contestation de la maternité ou contestation de la paternité du mari) ;

- de la naissance en cas de reconnaissance prénatale, celle-ci produisant effet à compter de la naissance de l'enfant ;

- de la date à laquelle elle a été effectuée en cas de reconnaissance postérieure à l'établissement de l'acte de naissance.

Le délai est suspendu au profit de l'enfant durant sa minorité, qui peut donc agir en principe jusqu'à l'âge de 28 ans.

(…)

Circ. 10 septembre 2010 Conditions d'exercice du droit de séjour des ressortissants de l'Union européenne, des autres États parties à l'Espace économique européen et de la Confédération suisse, ainsi que des membres de leur famille

3.5.3.3

(…)

En effet, en vertu de la théorie jurisprudentielle de la fraude posée par le Conseil d'État (« fraus omnia corrumpit »), vous pouvez, lorsque l'existence de celle-ci est établie, refuser toute demande d'admission au séjour ainsi que remettre en cause le titre de séjour qui aurait été obtenu indûment.

(…)

3.5.5.3.

Cas du ressortissant d'un pays tiers ascendant d'un mineur européen dont il assume la prise en charge La directive 2004/38/CE ne prévoit pas la reconnaissance d'un droit de séjour en faveur du ressortissant d'un État tiers qui invoque sa qualité de parent d'un enfant européen. La jurisprudence européenne a toutefois considéré (CJUE, affaire C-200/02, Zhu and Chen, 19 octobre 2004) qu'un droit de séjour doit être reconnu en faveur du ressortissant de pays tiers qui est le père ou la mère d'un enfant de nationalité européenne dont il a effectivement la garde, sous réserve de satisfaire aux conditions suivantes : le parent doit prendre en charge totalement son enfant et doit déjà disposer de ressources suffisantes et d'une couverture sociale pour lui-même et l'enfant afin que ce dernier ne devienne pas une charge pour les finances publiques de l'État membre d'accueil. Si le parent justifie remplir ces conditions, vous lui reconnaîtrez un droit de séjour sous couvert d'une carte de séjour « visiteur » ou autorisant l'exercice d'une activité professionnelle sous réserve des autorisations adéquates, notamment, dans le cas d'une activité salariée, d'une autorisation de travail.

Circ. 28 octobre 2011 portant sur divers actes de l'état civil relatifs à la naissance et à la filiation

2.4.2. Reconnaissance frauduleuse

nr. 266

Elle est celle souscrite par son auteur en vue de se procurer un avantage particulier et dont la finalité est étrangère à l'intérêt de l'enfant et à son éducation.

En cas de doute, il est conseillé à l'officier de l'état civil d'appeler l'attention du déclarant sur les conséquences de cet acte et les éventuels risques qui pourraient en résulter, celui-ci s'exposant aux peines prévues à l'article 441-4 du code pénal.

Si l'acte est néanmoins reçu, l'officier de l'état civil informe sans délai le parquet.

Lorsque le caractère illicite ou frauduleux de l'acte qu'on lui demande de dresser paraît révélé notamment par les pièces produites ou dont il a sollicité la production (afin de prouver notamment l'identité du déclarant), l'officier de l'état civil doit enregistrer la reconnaissance et informer, sans délai, le parquet, qui peut, le cas échéant, engager l'action en contestation de la filiation sur le fondement des dispositions de l'article 336 du code civil (cf infra).

3- Formes et modalités de la reconnaissance

3.1. Autorité compétente

nr. 269

Aux termes de l'alinéa 3 de l'article 316 du code civil, « elle est faite dans l'acte de naissance, par acte reçu par l'officier de l'état civil ou par tout autre acte authentique. »

Tout officier de l'état civil est compétent pour recevoir une reconnaissance, quel que soit le lieu de naissance de l'enfant, le domicile du père ou de la mère, la nationalité de l'enfant ou de l'auteur de la reconnaissance.

(…)

Le notaire est également compétent pour dresser un acte de reconnaissance.

3.4. Obligation d'information sur le caractère divisible de la filiation et sur l'autorité parentale

nr. 272

(…)

En outre, afin d'informer l'auteur de la reconnaissance des conséquences de celle-ci, la loi n°2002- 305 du 4 mars 2002 relative à l'autorité parentale impose à l'officier de l'état civil qui reçoit l'acte de faire lecture des articles 371-1 et 371-2 du code civil relatifs aux droits et devoirs des parents, titulaire de l'autorité parentale (art. 62 in fine C.civ.). Celui-ci peut également appeler l'attention du déclarant sur les autres effets de la reconnaissance en l'invitant à se reporter aux renseignements figurant dans le livret de famille (annexe II de l'arrêté du1er juin 2006 modifié fixant le modèle du livret de famille).

Nederland

Wetboek van strafrecht

Art. 326

1. Hij die, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordelen, hetzij door het aannemen van een valse naam of van een valse hoedanigheid, hetzij door listige kunstgrepen, hetzij door een samenweefsel van verdichtsels, iemand beweegt tot de afgifte van enig goed, tot het verlenen van een dienst, tot het ter beschikking stellen van gegevens, tot het aangaan van een schuld of tot het teniet doen van een inschuld, wordt, als schuldig aan oplichting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.

2. Indien het feit wordt gepleegd met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken, wordt de op het feit gestelde gevangenisstraf met een derde verhoogd.

Burgerlijk wetboek

Art. 1:18

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand mag in de akten alleen opnemen hetgeen ingevolge het bij of krachtens de wet bepaalde moet worden verklaard of opgenomen.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand is bevoegd alvorens tot het opmaken van een akte over te gaan zich de door de wet vereiste bescheiden te doen vertonen. Hij doet zich ook andere bescheiden vertonen, welke hij voor het opmaken van de akte of voor de vaststelling van de in de akte op te nemen gegevens noodzakelijk acht. Hij kan zich te dien einde, zonder hiervoor leges verschuldigd te zijn, inlichtingen verschaffen uit de registers van de burgerlijke stand en uit andere openbare registers.

3. Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld al hetgeen het opmaken van de akten betreft.

Art. 1:18b

1. Blijft een partij bij een akte van de burgerlijke stand of een belanghebbende partij in gebreke de in artikel 18, tweede lid, bedoelde bescheiden over te leggen, of acht de ambtenaar van de burgerlijke stand de overgelegde bescheiden ongenoegzaam, dan weigert deze tot het opmaken van de akte over te gaan.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert eveneens tot het opmaken van de akte over te gaan, indien hij van oordeel is dat de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet.

3. Van een weigering als bedoeld in het eerste of het tweede lid doet de ambtenaar van de burgerlijke stand een schriftelijke, met redenen omklede mededeling aan de partijen bij de akte en de belanghebbende partijen toekomen, onder vermelding van de tegen die weigering openstaande voorziening van afdeling 12 van deze titel. Een afschrift van deze mededeling doet hij aan de korpschef toekomen.

Art. 1:20

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand voegt aan de onder hem berustende akten van de burgerlijke stand latere vermeldingen toe van akten van de burgerlijke stand en andere authentieke akten houdende naamskeuze, erkenning, ontkenning van het vaderschap of moederschap door de moeder, van besluiten houdende wijziging of vaststelling van namen, van bevestigingen van opties mede houdende vaststelling van namen en naturalisatiebesluiten mede houdende wijziging of vaststelling van namen alsmede van besluiten tot intrekking van zulke bevestigingen of besluiten, van de opgave van afwijkende namen die een persoon die meer dan één nationaliteit bezit, voert in overeenstemming met het recht van het land waarvan hij mede de nationaliteit bezit, van akten houdende beëindiging van een geregistreerd partnerschap, van akten van omzetting van een geregistreerd partnerschap, wijziging van de vermelding van het geslacht na een aangifte als bedoeld in artikel 28, alsmede van rechterlijke uitspraken waarvan de dagtekening ten minste drie maanden oud is en die inhouden:

a. een last tot wijziging van de voornamen of van de geslachtsnaam, een adoptie, een herroeping van een adoptie, een vernietiging van een erkenning, een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap, een gegrondverklaring van een ontkenning van het vaderschap of moederschap of, of een vernietiging van zulk een uitspraak;

b. de nietigverklaring van een huwelijk of van een geregistreerd partnerschap of de vernietiging van zulk een uitspraak tussen echtelieden of geregistreerde partners wier huwelijksakte onderscheidenlijk akte van een geregistreerd partnerschap, dan wel akte van omzetting van een geregistreerd partnerschap of huwelijk in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand is opgenomen.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand voegt eveneens aan de onder hem berustende akten van de burgerlijke stand latere vermeldingen toe van in kracht van gewijsde gegane rechterlijke uitspraken die een echtscheiding of een ontbinding van een geregistreerd partnerschap, een ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed of de vernietiging van zulk een uitspraak tussen echtelieden wier huwelijksakte, akte van registratie van een partnerschap of akte van omzetting van een geregistreerd partnerschap of huwelijk in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand is opgenomen, inhouden.

Art. 1:20b

1. Van akten en uitspraken die buiten Nederland overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie zijn opgemaakt of gedaan en een overeenkomstige uitwerking hebben als de akten en rechterlijke uitspraken, bedoeld in artikel 20, wordt, tenzij de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet, op verzoek van een belanghebbende dan wel ambtshalve, door de ambtenaar van de burgerlijke stand een latere vermelding toegevoegd aan de desbetreffende in de registers van de burgerlijke stand hier te lande voorkomende huwelijksakte, akte van registratie van een partnerschap, akte van omzetting van een geregistreerd partnerschap of huwelijk of geboorteakte. Van een verandering van de geslachtsnaam wordt op verzoek van een belanghebbende tevens een latere vermelding gevoegd bij de geboorteakte van de kinderen van de betrokken persoon, voor zover hun naam eveneens verandert.

2. Indien een latere vermelding ambtshalve aan een akte is toegevoegd, zendt de ambtenaar van de burgerlijke stand een afschrift van de akte en de latere vermelding aan de persoon of personen op wie de akte betrekking heeft.

Art. 1:20c

De artikelen 18 en 18b zijn van overeenkomstige toepassing.

Art. 1:24

1. Aanvulling van een register van de burgerlijke stand met een daarin ontbrekende akte of latere vermelding, doorhaling van een daarin ten onrechte voorkomende akte of latere vermelding, of verbetering van een daarin voorkomende akte of latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, kan op verzoek van belanghebbenden of van het openbaar ministerie worden gelast door de rechtbank. De rechtbank kan bij haar beschikking tot verbetering van een akte of latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, eveneens dezelfde verbetering gelasten ten aanzien van een akte of latere vermelding betreffende dezelfde persoon of zijn afstammelingen, die buiten haar rechtsgebied in de registers van de

burgerlijke stand is opgenomen. De in de tweede zin bedoelde bevoegdheid kan mede worden uitgeoefend ten aanzien van een akte of latere vermelding betreffende dezelfde persoon of zijn afstammelingen die in de registers van de burgerlijke stand van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is opgenomen.

(…)

Art. 1:25

1. Buiten Nederland overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie opgemaakte akten van geboorte, huwelijksakten, akten van registratie van een partnerschap en akten van overlijden worden op bevel van het openbaar ministerie of op verzoek van een belanghebbende ingeschreven in de registers onderscheidenlijk van geboorten, van huwelijken, van geregistreerde partnerschappen en van overlijden van de gemeente 's-Gravenhage, indien:

> a. de akte een persoon betreft die op het ogenblik van het verzoek Nederlander is of te eniger tijd Nederlander dan wel Nederlands onderdaan niet-Nederlander is geweest;
>
> b. de akte een persoon betreft die rechtmatig verblijft op grond van artikel 8, onder c en d, van de Vreemdelingenwet 2000.

(…)

Art. 1:25g

1. Op akten en uitspraken die buiten Nederland overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie zijn opgemaakt of gedaan en een overeenkomstige uitwerking hebben als de in artikel 25c van dit boek bedoelde beschikkingen, zijn de artikelen 25 tot en met 25b van overeenkomstige toepassing. De inschrijving als bedoeld in artikel 25 vindt niet plaats indien de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet.

2. In geval van adoptie van een buiten Nederland geboren kind ten aanzien waarvan een akte of uitspraak als bedoeld in het vorige lid is opgemaakt of gedaan, geeft de rechtbank die de adoptie uitspreekt, ambtshalve afzonderlijk last tot inschrijving van die akte of uitspraak.

Art. 1:27

Naar aanleiding van een besluit van een ambtenaar van de burgerlijke stand om op grond van artikel 18b of 20c te weigeren een akte van de burgerlijke stand op te maken, een latere vermelding aan een akte toe te voegen of, buiten het geval van stuiting van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap en dat van afgifte van een afschrift of een uittreksel, aan een verrichting mee te werken, hebben belanghebbende partijen de bevoegdheid zich binnen zes weken na de verzending van dat besluit bij verzoekschrift te wenden tot de rechtbank binnen welker rechtsgebied de standplaats van de ambtenaar van de burgerlijke stand is gelegen.

Art. 1:198

1. Moeder van een kind is de vrouw:

> a. uit wie het kind is geboren;

(…)

c. die het kind heeft erkend;

(...)

Art. 1:203

1. Erkenning kan geschieden:

a. bij een akte van erkenning, opgemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand;

b. bij notariële akte.

2. De erkenning heeft gevolg vanaf het tijdstip waarop zij is gedaan.

Art. 1:204

1. De erkenning is nietig, indien zij is gedaan:

a. door een persoon die krachtens artikel 41 geen huwelijk met de moeder mag sluiten of krachtens artikel 80a, zesde lid, geen geregistreerd partnerschap met de moeder mag aangaan;

b. door een minderjarige die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt;

c. indien het kind de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de moeder of de vader;

d. zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het kind van twaalf jaren of ouder;

e. terwijl er twee ouders zijn.

(…)

Art. 1:205

1.Een verzoek tot vernietiging van de erkenning kan, op de grond dat de erkenner niet de biologische vader van het kind is, bij de rechtbank worden ingediend:

a. door het kind zelf, tenzij de erkenning tijdens zijn meerderjarigheid heeft plaatsgevonden;

b. door de erkenner, indien hij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens zijn minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden daartoe is bewogen;

c. door de moeder, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog, of tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is toestemming tot de erkenning te geven.

2.Het openbaar ministerie kan wegens strijd met de Nederlandse openbare orde, indien de erkenner niet de biologische vader van het kind is, vernietiging van de erkenning verzoeken.

3.In geval van bedreiging of misbruik van omstandigheden, wordt het verzoek door de erkenner of door de moeder niet later ingediend dan een jaar nadat deze invloed heeft opgehouden te werken en, in geval van bedrog of dwaling, binnen een jaar nadat de verzoeker het bedrog of de dwaling heeft ontdekt.

4.Het verzoek wordt door het kind ingediend binnen drie jaren nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de man vermoedelijk niet zijn biologische vader is. Indien het kind evenwel gedurende zijn minderjarigheid bekend is geworden met dit feit kan het verzoek tot uiterlijk drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden, worden ingediend.

5.Voor het geval de erkenner of de moeder overlijdt voor de afloop van de in het derde lid gestelde termijn, is artikel 201, eerste lid, van overeenkomstige toepassing. Voor het geval het kind overlijdt voor de afloop van de in het vierde lid gestelde termijn, is artikel 201, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Art. 1:205a

1. Een verzoek tot vernietiging van de door de moeder gedane erkenning kan, op de grond dat de moeder niet de biologische moeder van het kind is, bij de rechtbank worden ingediend:

> a. door het kind zelf, tenzij de erkenning tijdens zijn meerderjarigheid heeft plaatsgevonden;
>
> b. door de erkenner, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden daartoe is bewogen;
>
> c. door de andere moeder, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is toestemming tot de erkenning te geven.

2. Op de vernietiging van de erkenning is artikel 205, tweede tot en met vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

Art. 1:207

1. Het ouderschap van een persoon kan, ook indien deze is overleden, op de grond dat deze de verwekker is van het kind of op de grond dat deze als levensgezel van de moeder ingestemd heeft met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad, door de rechtbank worden vastgesteld op verzoek van:

> a. de moeder, tenzij het kind de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt;
>
> b. het kind.

2. Vaststelling van het ouderschap kan niet geschieden, indien:

> a. het kind twee ouders heeft;

(…)

Art. 3:44

1. Een rechtshandeling is vernietigbaar, wanneer zij door bedreiging, door bedrog of door misbruik van omstandigheden is tot stand gekomen.

2. Bedreiging is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door onrechtmatig deze of een derde met enig nadeel in persoon of goed te bedreigen. De bedreiging moet zodanig zijn, dat een redelijk oordelend mens daardoor kan worden beïnvloed.

3. Bedrog is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door enige opzettelijk daartoe gedane onjuiste mededeling, door het opzettelijk daartoe verzwijgen van enig feit dat de verzwijger verplicht was mede te delen, of door een andere kunstgreep. Aanprijzingen in algemene bewoordingen, ook al zijn ze onwaar, leveren op zichzelf geen bedrog op.

4. Misbruik van omstandigheden is aanwezig, wanneer iemand die weet of moet begrijpen dat een ander door bijzondere omstandigheden, zoals noodtoestand, afhankelijkheid, lichtzinnigheid, abnormale geestestoestand of onervarenheid, bewogen wordt tot het verrichten van een rechtshandeling, het tot stand komen van die rechtshandeling bevordert, ofschoon hetgeen hij weet of moet begrijpen hem daarvan zou behoren te weerhouden.

5. Indien een verklaring is tot stand gekomen door bedreiging, bedrog of misbruik van omstandigheden van de zijde van iemand die geen partij bij de rechtshandeling is, kan op dit gebrek geen beroep worden gedaan jegens een wederpartij die geen reden had het bestaan ervan te veronderstellen.

Art. 3:59

Buiten het vermogensrecht vinden de bepalingen van deze titel overeenkomstige toepassing, voor zover de aard van de rechtshandeling of van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet.

Art. 6:228

1. Een overeenkomst die is tot stand gekomen onder invloed van dwaling en bij een juiste voorstelling van zaken niet zou zijn gesloten, is vernietigbaar:

> a. indien de dwaling te wijten is aan een inlichting van de wederpartij, tenzij deze mocht aannemen dat de overeenkomst ook zonder deze inlichting zou worden gesloten;
>
> b. indien de wederpartij in verband met hetgeen zij omtrent de dwaling wist of behoorde te weten, de dwalende had behoren in te lichten;
>
> c. indien de wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst van dezelfde onjuiste veronderstelling als de dwalende is uitgegaan, tenzij zij ook bij een juiste voorstelling van zaken niet had behoeven te begrijpen dat de dwalende daardoor van het sluiten van de overeenkomst zou worden afgehouden.

2. De vernietiging kan niet worden gegrond op een dwaling die een uitsluitend toekomstige omstandigheid betreft of die in verband met de aard van de overeenkomst, de in het verkeer

geldende opvattingen of de omstandigheden van het geval voor rekening van de dwalende behoort te blijven.

Art. 10:95

1.Of erkenning door een persoon familierechtelijke betrekkingen doet ontstaan tussen hem en een kind, wordt, wat betreft de bevoegdheid van die persoon en de voorwaarden voor erkenning, bepaald door het recht van de staat waarvan die persoon de nationaliteit bezit. Bezit de persoon, genoemd in de eerste volzin, de nationaliteit van meer dan een staat, dan is bepalend het nationale recht volgens hetwelk de erkenning mogelijk is. Indien volgens het nationale recht van die persoon erkenning niet of niet meer mogelijk is, is bepalend het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind. Is zij ook volgens dat recht niet of niet meer mogelijk, dan is bepalend het recht van de staat waarvan het kind de nationaliteit bezit. Bezit het kind de nationaliteit van meer dan een staat, dan is bepalend het nationale recht volgens hetwelk de erkenning mogelijk is. Is zij ook volgens dat recht niet of niet meer mogelijk, dan is bepalend het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de persoon, genoemd in de eerste volzin.

2.De akte van erkenning en de latere vermelding van de erkenning vermelden het recht dat ingevolge lid 1 is toegepast.

3.Ongeacht het ingevolge lid 1 toepasselijke recht, is op de toestemming van de moeder, onderscheidenlijk het kind, tot de erkenning toepasselijk het recht van de staat waarvan de moeder, onderscheidenlijk het kind, de nationaliteit bezit. Bezit de moeder, onderscheidenlijk het kind, de nationaliteit van meer dan een staat, dan is toepasselijk het nationale recht volgens hetwelk toestemming is vereist. Bezit de moeder, onderscheidenlijk het kind, de Nederlandse nationaliteit, dan is het Nederlandse recht van toepassing, zulks ongeacht of de moeder, onderscheidenlijk het kind naast de Nederlandse nationaliteit nog een andere nationaliteit bezit. Indien het toepasselijke recht de erkenning niet kent, is toepasselijk het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de moeder, onderscheidenlijk het kind. Het op de toestemming toepasselijke recht bepaalt tevens of bij gebreke van toestemming deze kan worden vervangen door een rechterlijke beslissing.

4.Voor de toepassing van de voorgaande leden is bepalend het tijdstip van de erkenning en de toestemming.

Art. 10:100

1. Een buitenslands tot stand gekomen onherroepelijke rechterlijke beslissing waarbij familierechtelijke betrekkingen uit hoofde van afstamming zijn vastgesteld of gewijzigd, wordt in Nederland van rechtswege erkend, tenzij:

a. indien deze is verricht door een Nederlander die naar Nederlands recht niet bevoegd zou zijn het kind te erkennen;

(…)

c. de erkenning van die beslissing kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

(…)

Art. 10:101

1. Artikel 100 leden 1, onder b en c, 2 en 3 van dit Boek is van overeenkomstige toepassing op buitenslands tot stand gekomen rechtsfeiten of rechtshandelingen waarbij familierechtelijke betrekkingen zijn vastgesteld of gewijzigd, welke zijn neergelegd in een door een bevoegde instantie overeenkomstig de plaatselijke voorschriften opgemaakte akte.

2. De weigeringsgrond, bedoeld in artikel 100 lid 1, onderdeel c, van dit Boek doet zich met betrekking tot de erkenning in elk geval voor

a. indien deze is verricht door een Nederlander die naar Nederlands recht niet bevoegd zou zijn het kind te erkennen;

b. indien, wat de toestemming van de moeder of het kind betreft, niet is voldaan aan de vereisten van het recht dat ingevolge artikel 95 lid 3, van dit Boek toepasselijk is, of

c. indien de akte kennelijk op een schijnhandeling betrekking heeft.

3. De voorgaande leden laten de toepassing van de in artikel 98 lid 1, van dit Boek genoemde Overeenkomst onverlet.

<u>Rijkswet op het Nederlanderschap</u>

Art. 1

1. In deze Rijkswet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(…)

h. hoofdverblijf: de plaats waar een persoon zijn feitelijke woonstede heeft.

(…)

Art. 3

1. Nederlander is het kind waarvan ten tijde van zijn geboorte de vader of de moeder Nederlander is, alsmede het kind van een Nederlander die voordien is overleden.

(…)

3. Nederlander is het kind van een vader of moeder die ten tijde van de geboorte van het kind zijn of haar hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en die zelf geboren is als kind van een vader of moeder die ten tijde van zijn of haar geboorte in een van die landen hoofdverblijf had, mits het kind ten tijde van zijn geboorte zijn hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

Art. 4

1. In afwijking van artikel 3 wordt Nederlander het kind van een persoon van wie het ouderschap gerechtelijk wordt vastgesteld, indien het kind op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was en de ouder op de in de volgende zin bedoelde dag Nederlander

is, of, indien deze is overleden, op de dag van overlijden Nederlander was. Betreft het een Nederlandse uitspraak dan verkrijgt het kind het Nederlanderschap op de eerste dag na een periode van drie maanden, te rekenen van de dag van de uitspraak in eerste aanleg of, indien binnen deze periode hoger beroep is ingesteld, van drie maanden, te rekenen van de dag van de uitspraak in hoger beroep, dan wel, indien binnen deze laatste periode beroep in cassatie is ingesteld, op de dag van de uitspraak in cassatie. Betreft het een buitenlandse rechterlijke uitspraak dan verkrijgt het kind het Nederlanderschap op de dag waarop deze uitspraak kracht van gewijsde heeft gekregen.

2. Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte en voor de leeftijd van zeven jaar door een Nederlander wordt erkend.

(…)

4. Door erkenning wordt ook Nederlander de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte wordt erkend door een Nederlander, die zijn biologische ouderschap bij of binnen de termijn van één jaar na de erkenning aantoont.

5. Kinderen van de minderjarige vreemdeling die op grond van het eerste, derde of vierde lid het Nederlanderschap verkrijgt, delen in die verkrijging.

6. Bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het in het vierde lid bedoelde bewijs.

Art. 6

1. Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap:

(…)

c. de minderjarige vreemdeling die door een Nederlander is erkend en die niet op grond van de artikelen 3 of 4 Nederlander is of is geworden, indien hij onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring gedurende een onafgebroken periode van ten minste drie jaren verzorging en opvoeding heeft genoten van de Nederlander door wie hij is erkend;

(…)

Art. 14

1. Onze Minister kan de verkrijging of verlening van het Nederlanderschap intrekken, indien zij berust op een door de betrokken persoon gegeven valse verklaring of bedrog, dan wel op het verzwijgen van enig voor de verkrijging of verlening relevant feit. De intrekking werkt terug tot het tijdstip van verkrijging of verlening van het Nederlanderschap. De intrekking is niet mogelijk indien sedert de verkrijging of verlening een periode van twaalf jaar is verstreken. De derde volzin is niet van toepassing indien de betrokken persoon is veroordeeld voor een van de misdrijven, omschreven in de artikelen 6, 7 en 8 van het op 17 juli 1998 te Rome tot stand gekomen Statuut van Rome inzake het Internationale Strafhof (Trb. 2000, 120).

(…)

3. De persoon die de Nederlandse nationaliteit heeft verloren op grond van het tweede lid kan de Nederlandse nationaliteit niet herkrijgen. Wij kunnen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, in bijzondere gevallen van de eerste zin afwijken, indien ten minste vijf jaren zijn verstreken sedert het verlies van de Nederlandse nationaliteit.

4. Het Nederlanderschap wordt door een minderjarige verloren door het vervallen van de familierechtelijke betrekking waaraan het wordt ontleend ingevolge artikel 3, 4, 5, 5a, 5b, 5c, of 6, eerste lid, aanhef en onder c, alsmede ingevolge artikel 4 zoals dit luidde tot de inwerkingtreding van de Rijkswet tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap van 21 december 2000, Stb. 618 en ingevolge artikel 5 zoals dat luidde tot de inwerkingtreding van de Rijkswet van 3 juli 2003 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap in verband met de totstandkoming van de Wet conflictenrecht adoptie (Stb. 284). Het verlies bedoeld in de eerste zin treedt niet in indien de andere ouder op het tijdstip van het vervallen van die betrekking Nederlander is of dat was ten tijde van zijn overlijden. Het verlies treedt evenmin in indien het Nederlanderschap ook kan worden ontleend aan artikel 3, derde lid, of aan artikel 2, onder a, van de Wet van 12 december 1892 op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (Stb. 268).

5. Het Nederlanderschap wordt niet verloren dan krachtens een van de bepalingen van dit hoofdstuk.

6. Met uitzondering van het geval, bedoeld in het eerste lid, heeft geen verlies van het Nederlanderschap plaats indien staatloosheid daarvan het gevolg zou zijn.

Wet op het notarisambt

Art. 21

1. De notaris is verplicht de hem bij of krachtens de wet opgedragen of de door een partij verlangde werkzaamheden te verrichten, behoudens het bepaalde in het tweede, derde, en vierde lid.

2. De notaris is verplicht zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging of vermoeden de werkzaamheid die van hem verlangd wordt leidt tot strijd met het recht of de openbare orde, wanneer zijn medewerking wordt verlangd bij handelingen die kennelijk een ongeoorloofd doel of gevolg hebben of wanneer hij andere gegronde redenen voor weigering heeft.

(…)

5. Bij verordening worden nadere regels gesteld betreffende de toepassing van het tweede tot en met het vierde lid.

Vreemdelingenwet

Art. 2p

1.Onze Minister kan een machtiging tot voorlopig verblijf verlenen aan de vreemdeling ten aanzien van wie is aangetoond dat hij voldoet aan de vereisten voor toegang en verlening van een verblijfsvergunning.

2.Onze Minister kan in afwijking van het eerste lid een machtiging tot voorlopig verblijf verlenen indien daarmee een wezenlijk Nederlands belang is gediend of klemmende redenen van humanitaire aard daartoe nopen dan wel het belang van de internationale betrekkingen de verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf vordert.

Art. 16

1. Een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 kan worden afgewezen indien:

> a. de vreemdeling niet beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd;
>
> b. de vreemdeling niet beschikt over een geldig document voor grensoverschrijding;
>
> (…)
>
> i. de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van een eerdere aanvraag tot het verlenen, verlengen of wijzigen van een visum of een verblijfsvergunning hebben geleid of zouden hebben geleid;
>
> j. de vreemdeling in Nederland verblijf heeft gehouden, anders dan op grond van artikel 8.
>
> (…)

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de toepassing van de gronden, bedoeld in het eerste lid.

3. Het eerste lid, onder h, is niet van toepassing op de vreemdeling die de Surinaamse nationaliteit bezit en die met bij ministeriële regeling vastgestelde bescheiden heeft aangetoond in Suriname of Nederland lager onderwijs in de Nederlandse taal te hebben gevolgd.

Art. 17

1. Een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 wordt niet afgewezen wegens het ontbreken van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf, indien het betreft:

> a. de vreemdeling die de nationaliteit bezit van één der door bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Buitenlandse Zaken aan te wijzen landen;

b. de gemeenschapsonderdaan, voorzover niet reeds vrijgesteld op grond van een aanwijzing als bedoeld onder a;

c. de vreemdeling voor wie het gelet op diens gezondheidstoestand niet verantwoord is om te reizen;

d. de vreemdeling die slachtoffer of getuige-aangever is van mensenhandel;

e. de vreemdeling die onmiddellijk voorafgaande aan de aanvraag in het bezit was van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 dan wel van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 33;

f. de vreemdeling die tijdig een aanvraag heeft ingediend tot wijziging van een verblijfsvergunning;

g. de vreemdeling die behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie;

h. een langdurig ingezetene uit een andere EU-lidstaat, dan wel diens echtgenoot of minderjarig kind ingeval het gezin reeds was gevormd in die andere lidstaat.

2. De voordracht voor een krachtens het eerste lid, onder g, vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet gedaan dan nadat een ontwerp in de Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Minister te brengen. Gelijktijdig met de bekendmaking wordt het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd.

Art. 17a

1. Een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 wordt niet afgewezen met toepassing van artikel 16, eerste lid, onderdeel j, indien het betreft:

a. de vreemdeling die direct voorafgaand aan de aanvraag rechtmatig verblijf heeft gehad op grond van artikel 8, onder j;

b. de vreemdeling die in aanmerking komt voor verblijf onder een beperking als bedoeld in artikel 15;

c. de vreemdeling die minderjarig en alleenstaand is;

d. de vreemdeling die als slachtoffer of getuige-aangever als bedoeld in artikel 17, eerste lid, onder d, direct voorafgaand aan de aanvraag verblijf heeft gehad op grond van artikel 8, onder a, en in aanmerking komt voor verblijf onder een andere beperking.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere categorieën worden aangewezen waarin de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, niet wordt afgewezen, op grond dat de toepassing van artikel 16, eerste lid, onder j, van een onevenredige hardheid zou kunnen getuigen.

Art. 18

1. Een aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 kan worden afgewezen indien:

a. de houder daarvan zijn hoofdverblijf buiten Nederland heeft gevestigd;

b. de vreemdeling niet beschikt over een geldig document voor grensoverschrijding;

c. de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid;

(…)

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de toepassing van de gronden, bedoeld in het eerste lid.

Art. 19

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd kan worden ingetrokken op de gronden bedoeld in artikel 18, eerste lid, met uitzondering van onderdeel b, en wordt ingetrokken indien aan de houder daarvan ambtshalve een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 28, onderdeel d, wordt verleend.

Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap

Art. 66

1. Indien Onze Minister het voornemen heeft een besluit te nemen tot intrekking van het besluit waarbij het Nederlanderschap is verkregen of verleend, als bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Rijkswet, doet hij daarvan schriftelijk mededeling aan de bij de intrekking rechtstreeks betrokken persoon of personen alsmede aan de autoriteit die de optieverklaring of het naturalisatieverzoek in ontvangst genomen heeft. Indien Onze Minister het voornemen heeft een besluit te nemen tot intrekking van het Nederlanderschap, als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Rijkswet, doet hij daarvan schriftelijk mededeling aan de bij de intrekking rechtstreeks betrokken persoon of personen.

2. Heeft de betrokken persoon een bekende woon- of verblijfplaats, dan wordt de mededeling aan dat adres gezonden; heeft hij geen bekende woon- of verblijfplaats, dan wordt de mededeling gezonden aan zijn laatst bekende adres in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten dan wel de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba of door tussenkomst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan zijn laatst bekende adres in het buitenland.

3. Indien Onze Minister zulks noodzakelijk acht, geeft hij van zijn voornemen kennis door uitreiking van de in het eerste lid bedoelde mededeling.

4. Indien Onze Minister zulks noodzakelijk acht, geeft hij van zijn voornemen tevens kennis in een of meer van de lokale bladen van de vermoedelijke verblijfplaats van betrokkenen of in de daarvoor bestemde officiële publicatiebladen, al naar gelang die verblijfplaats.

5. Onder rechtstreeks betrokken persoon wordt in dit artikel verstaan de Nederlander op wie het in het eerste lid bedoelde voornemen betrekking heeft, alsmede, voor zover zij bij het voornemen een rechtstreeks belang hebben, zijn kinderen en adoptiefkinderen, alsmede zijn

echtgenoot of geregistreerde partner. Bij ministeriële regeling kunnen andere personen als betrokken worden aangemerkt.

6. In de in het eerste lid bedoelde mededelingen vermeldt Onze Minister ten minste

a. de zakelijke inhoud en korte redengeving van zijn voorgenomen besluit,

b. de mogelijkheid voor betrokkenen of de genoemde autoriteiten om hun bedenkingen tegen dit voornemen in te brengen, en op welke wijze en binnen welke termijn dit kan geschieden,

c. dat degene die schriftelijke bedenkingen inbrengt, kan verzoeken dat zijn persoonlijke gegevens niet worden vermeld.

Art. 67

Onze Minister zendt van de ingebrachte bedenkingen een afschrift aan de in het eerste lid van artikel 66 genoemde personen en indien van toepassing autoriteit.

Art. 68

1. Bij zijn besluit tot intrekking van het Nederlanderschap op grond van artikel 14, eerste lid, van de Rijkswet houdt Onze Minister onder meer rekening met de aard en ernst van de valse verklaring, het bedrog of de verzwijging, de mogelijke staatloosheid van betrokkene na de intrekking, alsook met de tijdsduur die sinds de verkrijging of verlening verlopen is en de overige relevante factoren.

2. Het besluit tot intrekking als bedoeld in artikel 14, eerste lid, of tweede lid, van de Rijkswet vermeldt de personen wier Nederlanderschap is ingetrokken.

Art. 69

Onze Minister neemt een besluit tot intrekking op grond van artikel 14, eerste lid, of tweede lid, van de Rijkswet uiterlijk binnen zestien weken nadat hij de in het eerste lid van artikel 66 bedoelde mededeling gedaan heeft.

<u>Besluit DNA-onderzoek vaderschap</u>

Art. 1

1. De Nederlander die een minderjarige vreemdeling erkent of heeft erkend toont het biologisch vaderschap, bedoeld in artikel 4, vierde lid, Rijkswet op het Nederlanderschap, aan door middel van DNA-onderzoek.

(…)

Vreemdelingenbesluit

Art. 3.13

1.De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, wordt onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, verleend aan het in artikel 3.14 genoemde gezinslid van de in artikel 3.15 bedoelde hoofdpersoon, indien wordt voldaan aan alle in de artikelen 3.16 tot en met 3.22a genoemde voorwaarden.

2.In de overige gevallen kan de in het eerste lid bedoelde verblijfsvergunning worden verleend.

Art. 3.14

De verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, wordt verleend aan:

(…)

c. het minderjarige biologische of juridische kind van de hoofdpersoon, dat naar het oordeel van Onze Minister feitelijk behoort en reeds in het land van herkomst feitelijk behoorde tot het gezin van die hoofdpersoon en dat onder het rechtmatige gezag van die hoofdpersoon staat.

Art. 3.15

1.De verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, wordt verleend aan het in artikel 3.14 bedoelde gezinslid van:

a. een Nederlander van 21 jaar of ouder, of

b. een vreemdeling van 21 jaar of ouder met rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e, dan wel l, van de Wet, dat niet-tijdelijk is in de zin van artikel 3.5.

2.Indien de vreemdeling als gezinslid in Nederland wil verblijven bij een hoofdpersoon die houder is van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, onder een beperking verband houdend met het doorbrengen van verlof in Nederland en die hoofdpersoon werkzaam is aan boord van een Nederlands zeeschip of op een mijnbouwinstallatie op het continentaal plat, wordt de verblijfsvergunning eerst verleend, nadat deze hoofdpersoon een arbeidsverleden aan boord van een Nederlands zeeschip of op een mijnbouwinstallatie op het continentaal plat heeft van ten minste zeven jaar.

3.Indien de hoofdpersoon bij wie de vreemdeling als gezinslid in Nederland wil verblijven, houder is van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, wordt de verblijfsvergunning aan het gezinslid niet verleend, dan nadat de hoofdpersoon ten minste een jaar rechtmatig in Nederland heeft verbleven, tenzij:

a. de hoofdpersoon in Nederland verblijft voor een tijdelijk doel als bedoeld in artikel 2.1 van het Besluit inburgering;

b. de hoofdpersoon onder het toepassingsbereik valt van artikel 13 van Associatiebesluit nr. 1/80 van de Associatieraad EEG-Turkije betreffende de

ontwikkeling van de Associatie, het Nederlands-Amerikaans Vriendschapsverdrag (Trb. 1956, 40) of het Verdrag van handel en scheepvaart tussen Nederland en Japan (Stb. 1913, 389);

c. niet-toelating als gezinslid in strijd zou zijn met de belangen van minderjarige kinderen, bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PbEG 2003, L 251).

Art. 3.17

De verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, wordt verleend, indien de vreemdeling en de hoofdpersoon samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren.

Art. 3.18

De verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, wordt verleend, indien de vreemdeling beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd of behoort tot één van de in artikel 17 van de Wet of in artikel 3.71, tweede lid, bedoelde categorieën

Art. 3.19

De verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, wordt verleend, indien de vreemdeling beschikt over een geldig document voor grensoverschrijding, dan wel naar het oordeel van Onze Minister heeft aangetoond dat hij vanwege de regering van het land waarvan hij onderdaan is, niet of niet meer in het bezit van een geldig document voor grensoverschrijding kan worden gesteld.

Art. 3.71

1.De aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, wordt afgewezen, indien de vreemdeling niet beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf.

2.Van het vereiste van een geldige machtiging tot verblijf is, op grond vanartikel 17, eerste lid, onder g, van de Wet, vrijgesteld de vreemdeling:

a. [vervallen;]

b. van twaalf jaar of jonger, die in Nederland is geboren en naar het oordeel van Onze Minister feitelijk is blijven behoren tot het gezin van een ouder die

1°. sedert het moment van geboorte van de vreemdeling rechtmatig verblijf in Nederland heeft op grond van artikel 8, onder a tot en met e, dan wel l, van de Wet of als Nederlander, of

2°. op het moment van de geboorte van de vreemdeling rechtmatig verblijf in Nederland had op grond van artikel 8, onder f tot en met k, van de Wet en die sedertdien aansluitend rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, onder a tot en met e, dan wel l, van de Wet heeft, voor zover geen van beiden het hoofdverblijf buiten Nederland heeft verplaatst;

c. die in Nederland verblijft op grond van een geprivilegieerde status als gezinslid van een in Nederland geaccrediteerd personeelslid van een buitenlandse diplomatieke of consulaire post die zelf in aanmerking komt voor de verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, bedoeld in artikel 20 van de Wet;

d. die ten minste zeven jaren werkzaam is of is geweest op een Nederlands zeeschip of een mijnbouwinstallatie op het continentaal plat;

e. die in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van Besluit 1/80 van de Associatieraad EEG-Turkije betreffende de ontwikkeling van de Associatie of van wie uitzetting in strijd zou zijn met de op 12 september 1963 te Ankara gesloten Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (Trb. 1964, 217), het op 23 november 1970 te Brussel tot stand gekomen Aanvullend Protocol bij die overeenkomst (Trb. 1971, 70) of dat Besluit nr. 1/80;

f. [vervallen;]

g. die in Nederland verblijft, bij de rechtbank Den Haag een verzoek heeft ingediend tot vaststelling van zijn Nederlanderschap dat naar het oordeel van Onze Minister niet klaarblijkelijk van elke grond ontbloot is;

h. die tijdelijke bescherming heeft en in aanmerking komt voor de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de wet, onder een beperking verband houdend met seizoenarbeid, arbeid in loondienst, arbeid als kennismigrant of arbeid als zelfstandige;

i. die houder is van een verblijfsvergunning voor onderzoekers in de zin van richtlijn 2005/71/EG afgegeven door een andere staat die Partij is bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dan wel de echtgenoot, partner of het minderjarig kind is van die houder, tenzij sprake is van gezinsvorming;

j. [vervallen;]

k. die minderjarig is, schoolgaand is en drie jaar ononderbroken hoofdverblijf in Nederland heeft en een aanvraag heeft ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Wet, onder een beperking verband houdend met gezinshereniging bij een Nederlander of een hoofdpersoon met rechtmatig verblijf, als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e dan wel l, van de Wet;

l. van wie uitzetting in strijd met artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden zou zijn.

3.Onze Minister kan het eerste lid buiten toepassing laten, voorzover toepassing daarvan naar zijn oordeel zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Art. 8.7

1.Deze paragraaf is van toepassing op vreemdelingen die de nationaliteit bezitten van een staat die partij is bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, dan wel van Zwitserland, en die zich naar Nederland begeven of in Nederland verblijven.

2.Deze paragraaf is eveneens van toepassing op de familieleden die een vreemdeling als bedoeld in het eerste lid naar Nederland begeleiden of zich bij hem in Nederland voegen, voor zover het betreft:

(...)

c. de rechtstreekse bloedverwant in neergaande lijn, van een vreemdeling als bedoeld in het eerste lid, of van diens echtgenoot of geregistreerd partner, voor zover die bloedverwant jonger is dan 21 jaar of ten laste is van die echtgenoot of geregistreerd partner; of

d. de rechtstreekse bloedverwant in opgaande lijn die ten laste is van de vreemdeling of van het gezinslid, bedoeld onder a of b.

(…)

Art. 8.12

1.De vreemdeling, bedoeld in artikel 8.7, eerste lid, heeft langer dan drie maanden na inreis rechtmatig verblijf in Nederland, indien hij:

a. in Nederland werknemer of zelfstandige is dan wel Nederland is ingereisd om werk te zoeken en kan bewijzen dat hij werk zoekt en een reële kans op werk heeft;

b. voor zichzelf en zijn familieleden beschikt over voldoende middelen van bestaan en over een verzekering die de ziektekosten in Nederland volledig dekt;

c. is ingeschreven voor een opleiding die is opgenomen in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs, bedoeld in artikel 6.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, of in het Centraal register beroepsopleidingen, bedoeld in artikel 6.4.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, om als hoofdbezigheid een studie of beroepsopleiding te volgen, beschikt over een verzekering die de ziektekosten in Nederland volledig dekt, en hij met een verklaring of een gelijkwaardig middel naar zijn keuze de zekerheid verschaft dat hij beschikt over voldoende middelen van bestaan voor zichzelf en zijn familieleden;

d. een familielid als bedoeld in artikel 8.7, tweede lid, is van een vreemdeling als bedoeld onder a of b;

e. de echtgenoot, de geregistreerde partner of een kind is dat ten laste is van een vreemdeling als bedoeld onder c;

(…)

Art. 8.13

1.De vreemdeling, bedoeld in artikel 8.7, tweede, derde of vierde lid, die niet de nationaliteit bezit van een staat als bedoeld in het eerste lid van dat artikel, heeft langer dan drie maanden na inreis rechtmatig verblijf in Nederland, voor zover hij in Nederland verblijft bij een vreemdeling als bedoeld in artikel 8.12, eerste lid, onder a, b of c.

2.De vreemdeling, bedoeld in het eerste lid, meldt zich uiterlijk binnen een maand na afloop van de in artikel 8.11, tweede lid, bedoelde periode aan bij Onze Minister, in geval hij beoogt

langer dan drie maanden in Nederland te verblijven, en dient daarbij een aanvraag in tot afgifte van een verblijfsdocument.

3.Bij de indiening van de aanvraag legt de vreemdeling over:

a. een geldig paspoort;

b. de verklaring van inschrijving van de vreemdeling, bedoeld in artikel 8.7, eerste lid, bij wie hij in Nederland verblijft;

c. een document waaruit de familierechtelijke relatie of duurzame relatie blijkt met de vreemdeling, bedoeld onder b; en

d. voor zover hij in Nederland verblijft als familielid als bedoeld in artikel 8.7, tweede lid, onder c of d: bewijs dat hij een dergelijk familielid is;

e. voor zover hij in Nederland verblijft als familielid als bedoeld in artikel 8.7, derde lid: een door de bevoegde instantie van het land van herkomst afgegeven verklaring dat hij ten laste komt van of inwoont bij de vreemdeling, bedoeld onder b, onderscheidenlijk bewijs van ernstige gezondheidsredenen die de persoonlijke zorg door die vreemdeling noodzakelijk maken;

f. voor zover hij in Nederland verblijft als partner als bedoeld in artikel 8.7, vierde lid: een bij regeling van Onze Minister vast te stellen relatieverklaring;

g. voor zover hij in Nederland verblijft als rechtstreekse bloedverwant in de neergaande lijn, jonger dan 18 jaar, van een partner als bedoeld onder f: bewijs dat is voldaan aan de artikelen 3.13 tot en met 3.22.

(…)

Art. 8.25

Onze Minister kan het rechtmatig verblijf geweigerd, dan wel beëindigen, indien de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens zouden hebben geleid tot weigering van toegang of verblijf.

Vreemdelingencirculaire

Art. B7, 3.2.1

De IND neemt aan dat het kind feitelijk behoort en al in het buitenland behoorde tot het gezin van de referent, zoals bedoeld in artikel 3.14, aanhef en onder c, Vb als tussen het kind en de referent sprake is van gezinsleven in de zin van artikel 8 EVRM (zie B7/3.8.1).

(…)

De IND neemt in ieder geval niet aan dat een kind feitelijk behoort tot het gezin van de ouder(s), als bedoeld in artikel 3.14, aanhef en onder c, Vb als:

- het kind zelfstandig woont en in eigen onderhoud voorziet; of

- het kind een zelfstandig gezin vormt door het aangaan van een huwelijk of een relatie.

Als het kind zelf de zorg heeft voor buitenhuwelijkse kinderen, is dit uitsluitend een reden om aan te nemen dat het niet langer feitelijk behoort tot het gezin van de referent, als daarnaast sprake is van een van de twee hiervóór genoemde omstandigheden.

In uitzondering op het voorgaande neemt de IND altijd aan dat het kind feitelijk behoort tot het gezin van de ouder(s), als bedoeld in artikel 3.14, aanhef en onder c, Vb, als wordt voldaan aan alle volgende voorwaarden:

- het kind is een familie- of gezinslid van een tot de arbeidsmarkt toegelaten Turkse werknemer;

- het kind heeft toestemming gekregen om zich bij deze Turkse werknemer te vestigen; en

- het kind blijft samenwonen met deze Turkse werknemer.

(…)

Art. B7, 3.8.1

De IND neemt in ieder geval aan dat sprake is van familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM tussen:

(…)

- ouders en hun uit een reëel huwelijk of niet-huwelijkse relatie geboren minderjarige en meerderjarige kinderen.

De IND neemt familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM aan tussen een minderjarig kind en zijn:

- erkenner;

- biologische vader;

- adoptiefouder(s);

- pleegouder(s); of

- opvangouders,

mits aan de relatie voldoende invulling wordt gegeven.

(…)

Art. B10, 2.2

(…)

Verblijf van verzorgende ouder bij Nederlands minderjarig kind

Een vreemdeling heeft rechtmatig verblijf op grond van artikel 8 onder e, Vw als aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de vreemdeling heeft een minderjarig kind dat in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit;

- dit kind komt ten laste van de vreemdeling, en woont in bij deze vreemdeling; en

- dit kind moet, bij het onthouden van verblijfsrecht aan de vreemdeling, de vreemdeling volgen en het grondgebied van de EU verlaten.

De IND neemt in ieder geval niet aan dat het kind de vreemdeling moet volgen en het grondgebied van de Europese Unie moet verlaten als er een andere ouder is die rechtmatig verblijf heeft op grond van artikel 8, aanhef en onder a t/m e, dan wel l, Vw of de Nederlandse nationaliteit heeft, en deze ouder feitelijk voor het kind kan zorgen.

De IND neemt in ieder geval aan dat de andere ouder feitelijk voor het kind kan zorgen als:

- de andere ouder het gezag heeft over het kind, dan wel alsnog het gezag over het kind kan krijgen; en

- de andere ouder gebruik kan maken van hulp en ondersteuning bij zorg en opvoeding die van overheidswege of door maatschappelijke organisaties wordt geboden. Hieronder verstaat de IND ook de verstrekking van een uitkering uit de algemene middelen waar Nederlanders in Nederland in beginsel aanspraak op kunnen maken.

De IND neemt in ieder geval aan dat de andere ouder feitelijk niet voor het kind kan zorgen als deze ouder:

- zich in detentie bevindt; of

- aantoont dat het gezag niet aan hem kan worden toegekend

(…)

Ten laste zijn van

Als een familielid als bedoeld in artikel 8.7, tweede lid, aanhef en onder c en d, Vb en artikel 8.7, derde lid, Vb stelt ten laste te zijn van een burger van de Unie, dan beoordeelt de IND of dit familielid, op het moment dat dit familielid verzoekt om hereniging met de burger van de Unie, in het land van herkomst of het land vanwaar het familielid kwam (dat wil zeggen niet in Nederland) materieel wordt ondersteund door de burger van de Unie. Deze materiële ondersteuning moet noodzakelijk en reëel zijn.

De IND neemt aan dat de materiële ondersteuning noodzakelijk is als het familielid vanwege zijn economische en sociale toestand niet (volledig) in zijn basisbehoeften voorziet. Waarom het familielid een beroep doet op materiële ondersteuning is niet van belang.

De IND neemt aan dat de materiële ondersteuning reëel is als de burger van de Unie aan het familielid ten minste één jaar ononderbroken regelmatig een som geld heeft betaald welke voor het familielid noodzakelijk is om in zijn basisbehoeften te voorzien in zijn land van herkomst.

(…)

Art. B10, 2.3

Rechtsmisbruik en fraude

Op grond van artikel 8.25 Vb ontzegt of beëindigt de IND het rechtmatig verblijf van de vreemdeling als:

- de burger van de Unie of diens familielid onjuiste gegevens heeft verstrekt of gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens zouden leiden of hebben geleid tot weigering van toegang of verblijf; of

- het familielid met een Nederlander in een andere lidstaat verblijft of heeft verbleven en dit verblijf in de andere lidstaat niet reëel en daadwerkelijk is geweest; of

- sprake is van rechtsmisbruik.

Op grond van artikel 8.25 Vb ontzegt of beëindigt de IND het rechtmatig verblijf van de vreemdeling tevens als sprake is van kunstmatig gedrag dat als enig doel heeft het door het EU-recht gewaarborgde recht van vrij verkeer en verblijf te krijgen en dat, hoewel het formeel voldoet aan de voorwaarden die het EU-recht stelt, in strijd is met het doel van het EU-recht.

De IND beschouwt in ieder geval het verkrijgen van verblijfsrecht op grond van richtlijn 2004/38/EG met het enkele doel om inbreuk te maken op de nationale wet- en regelgeving als strijdig met het EU-recht.

(…)

<u>Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003</u>

Art. 3.3

(…)

Postnatale erkenning en wettiging door een vreemdeling vanaf 1 maart 2009

Per 1 maart 2009 heeft een postnatale erkenning en wettiging (zonder erkenning) door een Nederlander opnieuw de Nederlandse nationaliteit van rechtswege tot gevolg voor een minderjarig kind (artikel 4, tweede lid, RWN en verder).

Als het kind op het moment van de erkenning door een Nederlandse man zeven jaar of ouder is, moet worden aangetoond dat deze man zijn biologische vader is. Dit gebeurt door middel van een DNA-test van een laboratorium als bedoeld in het besluit DNA-onderzoek vaderschap (Stb. 2008, 417).

Voor kinderen die vóór hun meerderjarigheid op of na 1 maart 2009 postnataal zijn erkend of gewettigd (zonder erkenning) door een niet-Nederlandse man, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 3, derde lid RWN, geldt dan het volgende:

a. Het kind dat op of na 1 maart 2009 postnataal is erkend door een niet-Nederlandse man, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 3, derde lid RWN, en op het moment van de erkenning jonger dan zeven was of is gewettigd door een niet-Nederlandse man

gedurende zijn minderjarigheid, verkrijgt het Nederlanderschap op grond van artikel 3, derde lid, RWN vanaf datum erkenning of datum (opvolgend) huwelijk.

b. Het kind dat postnataal is erkend op of na 1 maart 2009 door een niet-Nederlandse man, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 3, derde lid RWN, en zeven jaar en ouder was ten tijde van de erkenning, verkrijgt het Nederlanderschap vanaf de datum van de erkenning nadat gerechtelijk is vastgesteld dat de erkenner de biologische vader is van het kind of nadat de erkenner bewijs heeft overgelegd van het biologisch vaderschap, dat voldoet aan de eisen die aan DNA-onderzoek worden gesteld op grond van het Besluit DNA-onderzoek vaderschap.

De voorwaarden in de periode op of na 1 maart 2009 zijn dus als volgt:

• postnatale erkenning of wettiging zonder erkenning;

• van een minderjarig kind;

• in de periode op of na 1 maart 2009;

• door een man/juridische vader met een vreemde nationaliteit waarvan het biologisch vaderschap dient vast te staan als sprake is van erkenning van een kind van zeven jaar en ouder; en

• de vader is zelf geboren uit een vader of moeder met een vreemde nationaliteit, die ten tijde van de geboorte van de vader hoofdverblijf had in het Koninkrijk; en

• de vader en het kind hebben/hadden hoofdverblijf in het Koninkrijk ten tijde van de geboorte van het kind.

Bijlage 2: Een overzicht van de invloed van een schijnerkenning op nationaliteits- en verblijfsrechtelijk[793] vlak in België

1. Er wordt een verblijfsrechtelijke verbetering voor het erkende kind en eventueel de moeder beoogd.

1.1 De erkenner heeft de Belgische nationaliteit en verblijft in België. De moeder is een niet-EER-onderdaan.

Krijgt het kind de Belgische nationaliteit toegekend door de erkenning? Ja, als het kind minderjarig was ten tijde van erkenning en (randnummers 98 en 101):

A. het kind geboren is in België en de erkenner de Belgische nationaliteit had op het ogenblik van de geboorte. (art. 8, § 1, 1° en § 2 WBN)

B. het kind niet geboren is in België, de erkenner de Belgische nationaliteit had op het ogenblik van de geboorte en:

a. de erkenner geboren is in België of in gebieden onder Belgische soevereiniteit of onder Belgisch bestuur. (art. 8, § 1, 2°, a en § 2 WBN)

b. de erkenner, binnen een termijn van vijf jaar na de geboorte, een verklaring aflegt waarin hij verzoekt om toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind. (art. 8, § 1, 2°, b en § 2 WBN)

[793] Er wordt niet ingegaan op de documenten (bv. een identiteitsbewijs) die voorgelegd moeten worden

c. het kind bezit of behoudt tot de leeftijd van achttien jaar of tot zijn ontvoogding voor die leeftijd geen andere nationaliteit t. (art. 8, § 1, 2°, c en § 2 WBN)

1.1.1 De Belgische nationaliteit wordt toegekend aan het kind

Het kind mag in België verblijven.

Komt de moeder in aanmerking voor gezinshereniging met haar kind? Ja, als er cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden (art. 40*ter*, eerste lid, tweede streepje Vreemdelingenwet en randnummers 71-72):

a. Het kind is minderjarig.
b. De moeder toont haar identiteit aan met een identiteitsdocument.
c. Ze begeleidt of voegt zich bij haar minderjarig kind.
d. De afstammingsband wordt bewezen.

1.1.2 De Belgische nationaliteit wordt niet toegekend aan het kind

Komt het kind in aanmerking voor gezinshereniging met de erkenner? Ja, als er cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden (art. 40*ter*, eerste lid, eerste streepje en tweede lid en art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° Vreemdelingenwet en randnummers 65-70):

a. Het kind is jonger dan 21 jaar of ten laste van de erkenner.
b. Het kind begeleidt of voegt zich bij de erkenner.
c. De afstammingsband wordt bewezen.

d. De erkenner beschikt over het recht van bewaring als het kind minderjarig is. Als de moeder houder is van het recht van bewaring en ze achterblijft in het herkomstland, moet ze toestemmen met de gezinshereniging.
e. De erkenner beschikt over behoorlijke huisvestiging.
f. De erkenner beschikt over een ziektekostenverzekering die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt.
g. De erkenner beschikt over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen als het kind meerderjarig is. Aan deze voorwaarde moet tevens voldaan zijn als gelijktijdig met de aanvraag van het kind, een aanvraag door een ander familielid wordt gedaan. (GwH 26 september 2013, nr. 121/2013).

Het kind verkrijgt een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging. Zal de moeder op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht verkrijgen? Nee

1.2. De erkenner is een EER-onderdaan die geen Belg is. De moeder is een niet-EER-onderdaan.

Verwerft het kind door de erkenning de nationaliteit van een EER-lidstaat? Dit is afhankelijk van de nationaliteitsrechtelijke regels van de betrokken EER-lidstaten.

1.2.1. <u>Het kind verwerft de nationaliteit van een andere EER-lidstaat dan België.</u>

Verkrijgt het kind een verblijfsrecht voor meer dan drie maanden in België? Ja, in de volgende situaties:

A. Als EER-onderdaan mag het kind langer dan drie maanden in België verblijven als er voldaan is aan de voorwaarden bepaald in art. 40, § 4 en 41, § 1 Vreemdelingenwet.

Komt de moeder in aanmerking voor gezinshereniging met haar kind?

- Het kind is minderjarig. Er moet cumulatief voldaan zijn aan de volgende voorwaarden (art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 5° Vreemdelingenwet en randnummers 78-79):

a. Het kind is ten laste van de moeder.
b. De afstammingsband wordt bewezen.
c. De moeder beschikt daadwerkelijk over het hoederecht.
d. Het kind is ingeschreven als economisch niet-actieve unieburger.
e. De moeder beschikt over voldoende bestaansmiddelen om in haar eigen behoeften en die van haar kind te voorzien zonder ten laste te komen van de sociale zekerheid.
f. De moeder beschikt over een ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt.

- Het kind is meerderjarig. Er moet cumulatief voldaan zijn aan de volgende voorwaarden: (art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 4° Vreemdelingenwet en randnummers 80-82)

a. De moeder is ten laste van het kind.
b. De moeder begeleidt of voegt zich bij het kind.
c. De afstammingsband wordt bewezen.
d. Als het kind niet economisch actief is, moet hij of zij over voldoende bestaansmiddelen beschikken om te voorkomen dat de moeder tijdens haar verblijf ten laste komt van het sociale zekerheidsstelsel van het Rijk. Hij of zij moet tevens over een verzekering beschikken die de ziektekosten van zijn familieleden in het Rijk volledig dekt. (art. 40*bis*, § 4, tweede lid Vreemdelingenwet)

B. Er is niet voldaan aan de voorwaarden vermeld in A. Kan het kind op basis van gezinshereniging een verblijfsrecht in België verkrijgen? Ja, als er cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden (art. 40*bis*, § 2, eerste lid, 3° vreemdelingenwet en randnummers 75-77):

a. Het kind is jonger dan 21 jaar of ten laste van de erkenner.
b. Het kind begeleidt of voegt zich bij de erkenner.
c. De afstammingsband wordt bewezen.
d. De erkenner beschikt over het recht van bewaring als het kind minderjarig is. Als de moeder houder is van het recht van bewaring en ze achterblijft in het herkomstland, moet ze toestemmen met de gezinshereniging.
e. Als de erkenner niet economisch actief is en geen student is, moet hij over voldoende bestaansmiddelen beschikken om te voorkomen dat het kind tijdens zijn of haar verblijf ten laste komt van het sociale zekerheidsstelsel van het Rijk. Hij moet tevens over een verzekering beschikken die de ziektekosten van zijn familieleden in het Rijk volledig dekt. (art. 40*bis*, § 4, tweede lid Vreemdelingenwet)

Komt de moeder in aanmerking voor gezinshereniging met haar kind? Nee (art. 40*bis*, § 4, eerste en derde lid Vreemdelingenwet)

1.2.2. <u>Het kind krijgt de Belgische nationaliteit toegekend</u>

Wanneer krijgt het kind de Belgische nationaliteit toegekend? (randnummers 99 en 100)

A. Als het kind in België geboren is en de erkenner gedurende vijf jaar in de loop van de tien jaren voorafgaand aan de geboorte van het kind zijn hoofdverblijfplaats in België heeft gehad. (art. 11, § 1, eerste lid, 1° WBN)

B. Als het kind in België geboren is en sinds zijn geboorte zijn hoofdverblijfplaats in België heeft. Er moet een verklaring afgelegd worden door de ouders en dit voordat het kind de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. Bovendien moeten de ouders gedurende de tien jaren voorafgaand aan de verklaring hun hoofdverblijfplaats in België hebben gehad en moet minstens één van hen op het ogenblik van de verklaring toegelaten of gemachtigd is om voor onbeperkte duur in België te verblijven. (art. 11, § 2 WBN)

Voor de verblijfsrechtelijke gevolgen voor de moeder zie 1.1.1

1.2.3. Het kind verwerft geen nationaliteit van een EER-lidstaat.

Komt het kind in aanmerking voor gezinshereniging met de erkenner? Ja, er moet voldaan zijn aan dezelfde voorwaarden als degene in 1.2.1., eerste alinea, B.

Het kind verkrijgt een verblijfstitel op basis van gezinshereniging met de erkenner. Komt de moeder in aanmerking voor gezinshereniging met haar kind? Nee

1.3. De erkenner, de moeder en het erkende kind zijn niet EER-onderdanen. De erkenner verblijft legaal in België.

Heeft de erkenning nationaliteitsrechtelijke gevolgen? Mogelijks verkrijgt het kind de nationaliteit van een niet EER-lidstaat door middel van de erkenning. Dit is afhankelijk van de nationaliteitsrechtelijke regels van de niet EER-lidstaten. Het is tevens mogelijk dat het kind de Belgische nationaliteit toegekend krijgt. Aangezien de erkenner in België verblijft en geen EER-onderdaan is, is het onwaarschijnlijk dat de erkenning de toekenning van de nationaliteit van een andere EER-lidstaat dan België aan het erkende kind tot gevolg zou hebben.

1.3.1. Het kind wordt niet de Belgische nationaliteit toegekend.

Komt het erkende kind in aanmerking voor gezinshereniging? Ja, als cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden (art. 10, § 1, eerste lid, 4°, derde streepje en art. 10*bis*, § 2 Vreemdelingenwet en randnummers 83-88):

a. Er is voldaan aan de wachtperiode of de erkenner heeft een verblijfsrecht voor beperkte duur.
b. Het kind moet komen samenleven met de erkenner voor hij of zij de leeftijd van achttien jaar bereikt heeft.
c. Het kind moet ten laste van de erkenner zijn.
d. De afstammingsband wordt bewezen.
e. Het kind moet alleenstaand zijn.
f. De erkenner beschikt over het recht van bewaring als het kind minderjarig is. Als de moeder houder is van het recht van bewaring en ze achterblijft in het herkomstland, moet ze toestemmen met de gezinshereniging.
g. De erkenner beschikt over behoorlijke huisvestiging.
h. De erkenner beschikt over een ziektekostenverzekering die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekken.
i. De erkenner beschikt over toereikende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen. Als er uitsluitend gezinshereniging aangevraagd wordt door het minderjarig kind van een vreemdeling met een onbeperkt verblijfsrecht, moet er niet aan deze voorwaarde voldaan zijn.
j. Het kind bevindt zich in één van de gevallen bepaald in artikel 3, 5°-8° Vreemdelingenwet.
k. Het kind bewijst door middel van een medisch attest dat hij of zij niet lijdt aan één van de in de bijlage van de vreemdelingenwet vermeldde ziektes.

Het minderjarige kind verkrijgt een verblijfsrecht op basis van gezinshereniging. Komt de moeder in aanmerking voor gezinshereniging met haar kind? Nee.

1.3.2. Het erkende kind wordt de Belgische nationaliteit toegekend.

Wanneer krijgt het kind de Belgische nationaliteit toegekend? Zie 1.2.2. eerste alinea

Kan de schijnerkenning verblijfsrechtelijke gevolgen teweeg brengen voor de moeder? Zie 1.1.1.

2. Er wordt een verblijfsrechtelijke verbetering voor de erkenner beoogd.

2.1. Het erkende kind en de moeder hebben de Belgische nationaliteit. De erkenner is een niet-EER-onderdaan. Komt de erkenner in aanmerking voor gezinshereniging met zijn kind? Zie 1.1.1.

2.2. Het erkende kind is een EER-onderdaan, maar geen Belg. De erkenner is een niet-EER-onderdaan. Komt de erkenner in aanmerking voor gezinshereniging met het kind? Zie 1.2.1., A.

2.3. Het erkende kind, de erkenner en het kind zijn geen EER-onderdanen.

Kan de schijnerkenning verblijfsrechtelijke gevolgen teweeg brengen voor de erkenner? Nee.

Bijlage 3: Dagvaarding bij Rb. Luik (3e k.) 15 februari 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg. en Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

Parquet du Procureur du Roi
Place Saint-Lambert, 16
4000 LIEGE

REF : 21.98.2014/12

CITATION EN ANNULATION DE RECONNAISSANCE DE PATERNITE

A la requête de Madame le Procureur du Roi à Liège,

Je, soussigné,

Huissier de justice,

ai donné citation à comparaître le 14 septembre 2012 devant la 3ème chambre civile du Tribunal de première instance de Liège à 9 heures annexe nord salle DOB

1. **Madame M[redacted] A[redacted]**, de nationalité burundaise, née le 14 septembre 1980, domiciliée [redacted], agissant tant en son nom personnel qu'au nom de son enfant mineur M[redacted] G[redacted], de nationalité belge, né le 24 avril 2009, domiciliée rue [redacted]

2. **Monsieur T[redacted] M[redacted] J[redacted]** de nationalité belge, né le 23 juin 1970, domicilié [redacted]

DEFENDEURS

I. Exposé des faits.

La première défenderesse, de nationalité burundaise, arrive en Belgique le 21 mars 2005 accompagnée d'un enfant nommé M[redacted] C[redacted] née le 4 avril 2003. Selon le rapport de l'office des étrangers du 7 mars 2012, la première défenderesse effectue, en vain, de nombreuses démarches en vue de régulariser son séjour sur le territoire belge.

L'Office des étrangers, dans son courrier adressé à mon Office, relate l'ensemble des démarches entreprises.

Parallèlement aux démarches effectuées vis-à-vis de l'Office des étrangers, la première défenderesse effectue d'autres démarches visant à faire reconnaître son enfant Chelsea.

Elle tente ainsi de faire reconnaître sa fille par un certain S[redacted] N[redacted] N[redacted] H[redacted] de nationalité camerounaise. L'Office de Madame le Procureur du Roi de Verviers est alerté à ce propos par l'Officier de l'état civil de la commune de Welkenraedt par courrier du 30 septembre 2008. A noter que Madame déclarait être mariée en 2002 au Burundi à un certain G[redacted] H[redacted] et que celui-ci aurait été tué par un chef militaire.

Le 6 octobre 2008, elle effectue une nouvelle démarche en vue de faire reconnaître sa fille C[redacted] par un certain L[redacted] J[redacted] de nationalité belge. L'Office de Madame le Procureur du Roi de Verviers est à nouveau alerté.

Vers la mi octobre 2008, la première défenderesse effectue une nouvelle démarche auprès de l'Officier de l'état civil de Welkenraedt en vue de solliciter la reconnaissance prénatale de son enfant à naître. Elle déclare que le père de l'enfant à naître serait S[redacted] N[redacted] N[redacted] H[redacted] soit la personne qu'elle identifiait, dans un premier temps, comme étant le père de son enfant C[redacted].

La première défenderesse est entendue au sujet de ses tentatives de faire reconnaître ses enfants par différentes personnes. Elle explique en date du 13 novembre 2008 : « *Ce Monsieur* (N.D.R. Monsieur S[redacted]) *est mon ami avec qui j'ai une relation amoureuse est en instance de divorce. Nous allons vivre ensemble et je suis enceinte de lui de trois mois et demi. Il était donc logique que je fasse des démarches afin qu'il*

reconnaisse ma fille Chelsea. (...) Monsieur L[redacted] qui est un ami m'a proposé de reconnaître ma fille C[redacted] car il voyait que je me tracassais et ce au cas où il m'arriverait quelque chose. (...) De toute manière, c'est Monsieur S[redacted] qui va la reconnaître. Dès le prononcé de son divorce, nous allons vivre ensemble et nous comptons nous marier »

Monsieur L[redacted] J[redacted] est entendu en date du 29 octobre 2008. Il déclare – contrairement aux allégations de la première défenderesse – que c'est elle qui l'a sollicité en vue de reconnaître frauduleusement sa fille C[redacted].

Monsieur S[redacted] H[redacted] déclare dans son audition du 3 novembre 2008 : « *Je connais Madame M[redacted] A[redacted] qui est une amie. Je sais qu'elle est la mère d'une petite fille d'environ 5 ans. Jamais elle ne m'a fait part de son intention de me voir reconnaître officiellement son enfant. Il n'en est évidemment pas question.* »

L'Office de Madame le Procureur du Roi de Verviers avertit l'Officier de l'état civil de Welkenraedt que tant Monsieur L[redacted] que Monsieur S[redacted] ne souhaitent aucunement reconnaître les enfants de la première défenderesse.

La première défenderesse qui a, sans succès effectué de nombreuses démarches en vue de régulariser son droit au séjour fait l'objet d'un ordre de quitter le territoire notifié en date du 18 mars 2009.

Le 24 avril 2009, la première défenderesse donne naissance à G[redacted] M[redacted] L'acte de naissance est dressé sur déclaration de la mère par l'Officier de l'état civil de la ville de Liège en date du 4 mai 2009 (acte n°3226).

Le 15 juin 2009, le second défendeur qui est, à cette époque, marié avec Madame B[redacted] M[redacted] effectue une reconnaissance de paternité de G[redacted] M[redacted] devant l'Officier de l'état civil de la ville de Seraing. Cette déclaration est effectuée en présence de la première défenderesse qui consent à la reconnaissance.

En vertu de l'article 8, §1er, 1° du Code de la nationalité belge (naissance en Belgique d'un auteur belge), G[redacted] M[redacted] acquiert la nationalité belge

Le 22 juin 2009, soit une semaine après la reconnaissance de paternité et alors qu'elle est sous le coup d'un ordre de quitter le territoire, la défenderesse introduit, par

l'intermédiaire de son conseil Maître Jean-Paul Docquir, une demande d'autorisation de séjour sur la base de l'article *9bis* de la loi du 15 décembre 1980.

Cette demande est notamment fondée sur les éléments suivants : « *la requérante a un jeune enfant né en Belgique, reconnu par un citoyen belge et dès lors belge lui aussi* ».

Le 23 novembre 2009, la première défenderesse introduit une nouvelle demande de régularisation de son séjour en se fondant sur sa seule qualité d'auteur d'un enfant belge.

Le 28 septembre 2009, le second défendeur est entendu concernant la reconnaissance de paternité qu'il a effectuée. Il affirme : «*avoir entretenu une relation intime avec la prénommée A[redacted] (dont je ne peux vous dire son nom de famille) durant quelques mois mais je ne suis pas en mesure de vous fournir de date approximative. A votre question de savoir à quelle date est né le petit G[redacted], je vous réponds avoir une courte mémoire et ne pas m'en souvenir. A votre question de savoir si j'étais d'accord de reconnaître l'enfant, je vous réponds que oui. Il est exact que lors de notre relation, je n'ai jamais vécu avec Alice mais cependant, nous nous voyions régulièrement.* (...) *ce n'est pas sa mère qui m'a demandé de reconnaître G[redacted]* »

Le 25 novembre 2009, le second défendeur est, à nouveau entendu. Il déclare : « *Je ne sais pas quand il est né, j'ai une courte mémoire* (...) *Pour répondre à votre question quant à savoir pourquoi G[redacted] ne porte pas mon nom, c'est moi qui ai refusé car je voulais prendre mes responsabilités vis-à-vis de lui mais pas de sa mère qui n'a été qu'une aventure. En temps normal, je vois G[redacted] une à deux fois par semaine, mais cela fait quinze jours que je n'ai plus de voiture et que je ne le vois plus. Je ne verse pas d'argent à la maman de G[redacted] mais j'achète de la nourriture pour lui. J'évalue cela à environ 10 euros par mois. Aucun jugement n'a été établi pour la garde ou la part contributive pour G[redacted] cela s'est fait de commun accord avec sa mère.* »

Le 24 février 2010, la première défenderesse est entendue. Elle déclare : « *Mon enfant est né de la relation que j'ai eue avec T[redacted]-M[redacted]. Je ne vivais pas avec ce Monsieur mais nous avions une relation suivie.* (...) *Lorsque je me suis retrouvée enceinte, je l'ai signalé à H[redacted] et à [redacted] H[redacted]* (N.D.R. soit S[redacted] H[redacted]) *était en formation à Liège lors de la conception de l'enfant et ne pouvait donc pas être le père, mais il voulait le reconnaître. J'en ai parlé à J[redacted] et lui ai dit qu'H[redacted] voulait reconnaître G[redacted]. J[redacted] m'a alors dit qu'il n'en était*

pas question et que lui reconnaîtrait G[redacted]. En ce qui concerne les personnes qui sont au courant de ma relation avec J[redacted], je peux vous citer H[redacted] N[redacted] et l'épouse de J[redacted]. Des amis camerounais de J[redacted] sont aussi au courant mais je ne connais pas leur nom. En ce qui concerne la relation qu'a J[redacted] avec G[redacted], je vous signale qu'il vient chez moi deux ou trois fois par semaines. Il le prend parfois une journée chez lui avec l'accord de son épouse. Il ne me donne pas d'argent pour l'éducation de G[redacted]. Il s'inquiète de la santé de G[redacted]. Il ne fait rien d'autre à part cela. »

Monsieur S[redacted] est à nouveau entendu en date du 13 avril 2010. Il déclare en substance :

- avoir déjà eu des relations sexuelles avec la première défenderesse
- avoir été informé de ce que Madame aurait entretenu des rapports avec un prénommé J[redacted]
- sur le point de savoir s'il pourrait être le père de G[redacted], il déclare que c'est impossible puisqu'il ne fréquentait plus la première défenderesse au moment de la conception de l'enfant. Il déclare également que contrairement aux affirmations de la première défenderesse, celle-ci ne lui avait jamais dit qu'elle était enceinte.

L'ex-épouse du second défendeur est entendue en date du 17 mai 2010. Elle déclare, contrairement à ce qu'affirmait la première défenderesse dans son audition du 24 février 2010 qu'elle n'avait connaissance ni de l'existence d'une relation entre les défendeurs ni de ce que le second défendeur serait le père de G[redacted] ni du fait qu'il aurait reconnu cet enfant.

II. <u>La demande.</u>

Mon Office poursuit l'annulation de la reconnaissance de paternité effectuée par le second défendeur en date du 15 juin 2009.

III. Motivation.

A. La compétence de mon Office pour introduire la présente action.

A l'estime de mon Office, la reconnaissance de paternité intervenue en date du 15 juin 2009 a été réalisée dans le seul but de permettre à la première défenderesse et à ses enfants de se maintenir sur le territoire belge. G[redacted] en étant reconnu par un auteur belge acquiert la nationalité belge dans la mesure où il est né en Belgique. Cette reconnaissance de paternité ne correspond ni à une réalité sociologique (absence de possession d'état) ni à une réalité biologique.

L'action en contestation de la reconnaissance de maternité ou de paternité est réservée à un nombre déterminé de personnes (article 330, §1er du Code civil). Le ministère public n'est pas repris dans cette liste limitative.

Toutefois, la doctrine et la jurisprudence consultées[1] concluent à la possibilité pour le ministère public d'agir sur la base de sa compétence générale en matière civile telle que prévue à l'article 138*bis*, §1er, du Code judiciaire[2].

Aux termes de cet article, le ministère public agit en matière civile : « *chaque fois que l'ordre public exige son intervention.* » En l'espèce, les fausses reconnaissances heurtent incontestablement l'ordre public belge. Ce comportement bouleverse l'ordre des familles et vise à détourner les dispositions légales en matière d'accès au territoire belge déposées notamment dans la loi du 15 décembre 1980.

Sur le fondement de l'article 138*bis* du Code judiciaire, mon Office est compétent pour poursuivre l'annulation de la reconnaissance intervenue le 15 juin 2009.

---

[1] Voy. N.MASSAGER, « Le point sur l'établissement et la contestation de la filiation paternelle », *actualités en droit familial*, Bruylant, 2009, p. 67. ; Civ. Gand (3èch.), 31 janvier 2002, *R.G.D.C.*, 2003, p. 92 et note de G. VERSCHELDEN ; J. SOSSON, « Le droit de la filiation nouveau est arrivé », *J.T.*, 2007, p. 400 ; Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et droit des familles*, Larcier, 2ème éd., 2010, p.613.

[2] Dans les matières civiles, le ministère public intervient par voie d'action, de réquisition ou d'avis. Le ministère public agit d'office dans les cas spécifiés par la loi et en outre chaque fois que l'ordre public exige son intervention

B. Le Tribunal territorialement compétent.

L'article 331, §1er du Code civil détermine le Tribunal compétent en fonction du lieu de domicile de l'enfant. Actuellement G[redacted] est domicilié avec sa maman à [redacted] au sein de l'arrondissement judiciaire de Liège.

Le Tribunal de première instance de Liège est donc seul compétent pour connaître de la présente action.

C. La norme de fond justifiant l'annulation de la reconnaissance

S'agissant du fondement juridique de l'action, celui-ci peut être trouvé dans le principe général de droit de fraude à la loi. Selon la Cour de cassation, le principe de fraude à la loi requiert un élément intentionnel étant l'intention de frauder la loi impérative ou d'ordre public[3].

En l'espèce, la volonté de fraude des défendeurs est manifeste. Leur comportement entre d'ailleurs dans le champ pénal ; il est constitutif de l'infraction de faux et usage de faux ainsi que d'infraction à la loi du 15 décembre 1980[4].

Pour rappel, la première défenderesse a tenté de faire reconnaître sa fille ainée C[redacted] par deux autres personnes. La première défenderesse a également tenté d'effectuer une reconnaissance prénatale de G[redacted] par Monsieur S[redacted] N[redacted] H[redacted]. A cette époque, elle déclare que c'est bien celui-ci qui est le père de l'enfant. Elle explique ainsi en date du 13 novembre 2008 : « *Ce Monsieur* (N.D.R. Monsieur S[redacted]) *est mon ami avec qui j'ai une relation amoureuse est en instance de divorce. Nous allons vivre ensemble et je suis enceinte de lui de trois mois et demi.* ». Cette déclaration est à comparer avec celle de Monsieur S[redacted] qui déclare qu'il s'agit simplement d'une amie et qu'il n'est pas question pour lui de reconnaître les enfants de la première défenderesse. La déclaration de la première défenderesse de novembre 2008 doit aussi être comparée à sa déclaration effectuée en 2010. Elle affirme que : « *Lorsque je me suis retrouvée enceinte, je l'ai signalé à H[redacted] et à J[redacted]. H[redacted]* (N.D.R. soit S[redacted] H[redacted]) *était en formation à Liège lors de la conception de l'enfant et ne pouvait donc pas être le père, mais il voulait le reconnaître* ».

---

[3] Cass., 14 novembre 2005, disponible sur le site du ministère de la justice.
[4] L'article 331, §2 impose toutefois de trancher le litige civil avant de diligenter les poursuites pénales.

On voit ainsi que la certitude de la première défenderesse quant à l'identité du père de son fils G[redacted] varie en fonction des demandes de reconnaissance de paternité qu'elle formule.

La chronologie des faits démontre également que cette reconnaissance est effectuée dans le but de frauder les dispositions légales. Ainsi, la reconnaissance intervient le 15 juin et dès le 22 juin, la première défenderesse tire argument de cette reconnaissance pour appuyer sa demande de régularisation de son séjour sur le territoire belge. Cette reconnaissance a manifestement été réalisée dans le but de servir l'objectif de maintien sur le territoire belge.

D. L'absence de lien sociologique et biologique entre le second défendeur et G[redacted]

1. L'absence de possession d'état.

La possession d'état, à supposer celle-ci établie, constitue une fin de non-recevoir de l'action en contestation de la reconnaissance de paternité.

Il ressort de l'exposé des faits que le second défendeur ne peut revendiquer aucune possession d'état à l'égard de l'enfant.

Le second défendeur déclare, le 28 septembre 2009, ignorer le nom de famille de la première défenderesse. Pour rappel, G[redacted] porte le nom de famille de sa maman. Par conséquent, le second défendeur ignore jusqu'au nom de famille de l'enfant qu'il a reconnu. Le 25 novembre 2009, il déclare ignorer la date de naissance de G[redacted]

Le second défendeur ne peut faire état d'aucun acte tendant à prouver qu'il traiterait G[redacted] comme son enfant. La première défenderesse affirme d'ailleurs à ce propos que « *En ce qui concerne la relation qu'a J[redacted] avec G[redacted], je vous signale qu'il vient chez moi deux ou trois fois par semaines. Il le prend parfois une journée chez lui avec l'accord de son épouse. Il ne me donne pas d'argent pour l'éducation de G[redacted]. Il s'inquiète de la santé de G[redacted]. Il ne fait rien d'autre à part cela.* »

Enfin, les défendeurs sont totalement incapables de désigner des personnes qui pourraient attester de ce que le second défendeur serait le père de G[redacted] Bien au contraire, la seule personne dont l'identité est fournie pour attester ce fait (l'ex épouse

du second défendeur) affirme qu'elle n'était absolument pas informée de ce que le second défendeur avait effectué une reconnaissance prénatale ni que G[redacted] serait le fils du second défendeur.

2. *L'absence de filiation biologique.*

Au vu de la très grande variabilité des déclarations des défendeurs et des multiples démarches effectuées par la première défenderesse en vue de faire reconnaître l'un de ses enfants par un auteur belge, l'existence même de relations intimes entre les défendeurs apparaît, au minimum, douteuse.

Sauf pour les défendeurs à reconnaître l'inexistence de toute relation intime, l'absence de lien biologique entre le second défendeur et G[redacted] ne pourra être établie que par le biais d'une expertise A.D.N.

Si le second défendeur refusait de se plier à cette mesure d'expertise, il conviendrait alors de tirer les conséquences d'un tel refus du point de vue de la validité de la reconnaissance[5].

PAR CES MOTIFS,

Plaise au tribunal,

A titre principal

- Annuler la reconnaissance de paternité effectuée le 15 juin 2009 devant l'Officier de l'état civil de la ville de Seraing ;
- Condamner les défendeurs aux dépens de la procédure liquidés dans le chef de mon Office aux frais de citation et de l'instruction de la cause

A titre subsidiaire

- Avant dire droit, ordonner une expertise A.D.N. permettant de vérifier l'existence d'un lien biologique de paternité entre le second défendeur et l'enfant G[redacted].

[5] En ce sens, Cass. 17 décembre 1998 qui déduit une présomption de l'homme d'un refus de se présenter à une expertise A.D.N.

- Réserver à statuer pour le surplus.

Liège, le 14 juin 2012

Le Procureur du Roi,

R. MALAGNINI
Substitut

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

Répertoire n°

EN CAUSE:

Madame le Procureur du Roi près le Tribunal de première instance séant à Liège, étant en son Parquet, sis rue de Bruxelles 2 (annexe Nord) à 4000 Liège,

Demanderesse, représentée par Mr P. Gaillet, juge suppléant à l'audience du 14 septembre 2012 et comparaissant par Mr R. Malagnini, Substitut à l'audience du 18 janvier 2013 ;

CONTRE:

1. M[redacted] A[redacted], née le 14 septembre 1980, domiciliée à [redacted], agissant tant en son nom personnel qu'en sa qualité de mère et de représentante légale de son enfant mineur d'âge, G[redacted], né à Liège le 24 avril 2009,

Défenderesse,
ayant pour conseil Me Julie Kalala, avocat et comparaissant personnellement à l'audience du 14 septembre 2012 et présente assistée de Me Catherine Ndjeka loco Me Kalala à l'audience du 18 janvier 2013 ;

2. T[redacted] M[redacted] J[redacted], né le 23 juin 1970, domicilié à [redacted],

Défendeur, comparaissant en personne aux audiences des 14 septembre 2012 et 18 janvier 2013 ;

****

MOTIVATION

1. DEMANDE ET PROCEDURE

La demande tend à l'annulation de la reconnaissance faite le 15 juin 2009 par

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE AUDIENCE DU 15 février 2013

R.G. : 12/4404/A

le défendeur de l'enfant G[redacted] né de la défenderesse.

Le tribunal a entendu les parties comparaissant comme dit ci-avant, en chambre du conseil, aux audiences des 14 septembre 2012 et 18 janvier 2013.

2. DOCUMENTS EXAMINES PAR LE TRIBUNAL

Le tribunal a examiné les documents suivants :

- la citation signifiée le 29 juin 2012 à la défenderesse et le 9 août 2012 au défendeur
- l'ordonnance de mise en état de la cause rendue le 14 septembre 2012
- les conclusions du 14 décembre 2012 de la défenderesse déposées avec l'accord de la partie requérante
- les dossiers des parties

3. LES FAITS

La partie requérante expose que :

- la défenderesse est entrée en Belgique en mars 2005 accompagnée d'une enfant prénommée C[redacted] née en 2003,
- elle tente de faire reconnaître cet enfant par S[redacted] N[redacted] N[redacted] H[redacted] puis par L[redacted] J[redacted] ; le Parquet de Verviers est alerté par l'Officier d'état civil,
- à la mi-octobre 2008, elle fait une nouvelle démarche en vue de solliciter une reconnaissance prénatale de l'enfant qu'elle attend par S[redacted] N[redacted] N[redacted] H[redacted] - entendue elle indique qu'elle a une relation avec lui, qu'ils vont vivre ensemble et qu'il était logique qu'elle fasse les démarches pour qu'il reconnaisse sa fille aînée ; ce dernier déclare qu'il n'était pas au courant de cette démarche et qu'il n'en est pas question,
- le 24 avril 2009, elle donne naissance à l'enfant G[redacted]
- le 15 juin 2009, le défendeur qui est, à cette époque, marié, reconnaît l'enfant,
- le 22 juin 2009, alors qu'elle est sous le coup d'un ordre de quitter le territoire, elle introduit une demande d'autorisation sur base de l'article 9 bis de la loi du 15 décembre 1980, fondée notamment que le fait qu'elle a un jeune enfant né en Belgique, reconnu par un citoyen belge et dès lors belge lui aussi,
- le 23 novembre 2009, elle introduit un nouvelle demande de régularisation de séjour en se fondant sur sa seule qualité d'auteur d'un enfant belge.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

4. EXAMEN DE LA DEMANDE

a.

La partie requérante fonde sa demande sur le fait que la reconnaissance a été faite dans le but de frauder les dispositions légales relatives au séjour sur le territoire belge.

La défenderesse conteste l'intention de fraude. Elle explique qu'elle entretenait, à l'époque de la conception, une relation avec deux hommes, le défendeur et S[redacted] N[redacted] N[redacted] H[redacted] - lequel était en séjour régulier. Elle explique ainsi le fait qu'elle ait déclaré le 13 novembre 2008 qu'elle entretenait une relation avec ce dernier et était enceinte de lui. Elle conclut que *« le fait qu'elle ait consenti à la reconnaissance faite par monsieur T[redacted] M[redacted] est un indice révélateur qu'une relation amoureuse a bien existé et qu'elle n'était pas aux abois administrativement parlant ».*

Quant au fond, elle plaide que l'enfant a la possession d'état à l'égard du défendeur.

A l'audience elle demande le bénéfice de l'assistance judiciaire pour faire face aux frais d'expertise, de manière à ne pas devoir supporter les frais de celle-ci, si elle succombe.

b.

b.1.

La défenderesse est de nationalité burundaise ; le défendeur et l'enfant sont de nationalité belge.

b.2.

Les tribunaux belges ont compétent aux termes 61, 1° du Code de droit international privé, l'enfant ayant sa résidence habituelle en Belgique.

Sur le plan interne, le tribunal de Liège est compétent en vertu de l'article 331, 1° du Code civil l'enfant étant domicilié dans l'arrondissement judiciaire de Liège.

b.3.

Aux termes de l'article 62 du Code de droit international privé, l'établissement et la contestation de la paternité d'une personne sont régis par le droit dont cette

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

personne a la nationalité.

En l'espèce, le reconnaissant a la nationalité belge. Le droit belge est applicable.

c.

L'article 330 § 1er du Code civil dispose que « A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celle qui l'a reconnu, la reconnaissance maternelle peut être contestée par le père, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance et la femme qui revendique la maternité. A moins que l'enfant ait la possession d'état à l'égard de celui qui l'a reconnu, la reconnaissance paternelle peut être contestée par la mère, l'enfant, l'auteur de la reconnaissance et l'homme qui revendique la paternité. »

Cependant, le ministère public conserve un droit d'action en tant que garant de l'ordre public (article 138 bis § 1er du Code judiciaire). Il peut dès lors agir en contestation d'une reconnaissance frauduleuse (voir Y-H. Leleu, Droit des personnes et des familles, mise à jour La filiation et l'autorité parentale De Boeck et Larcier, 2007, p. 51 et références y citées)

La partie requérante fonde sa demande sur la fraude consistant, pour la mère, à faire reconnaître son enfant par un citoyen belge, ce qui lui ouvre un droit un séjour.

La demande est recevable.

d.

d.1.

La défenderesse explique qu'elle a eu des relations intimes avec le reconnaissant et qu'elle a souhaité officialiser la filiation de l'enfant qu'elle portait.

Elle explique qu'elle a eu quasi parallèlement une relation affective avec monsieur S[redacted] H[redacted] - ce qu'elle avance, semble-t-il, pour justifier sa première démarche de demande de reconnaissance par celui-ci.

Elle plaide qu'elle a mené une vie sentimentale « chaotique » qui a engendré quelques troubles de comportement et la précarité de son séjour à l'époque des faits l'a fragilisée, de même que les faits qui se sont produits dans son pays d'origine (dans sa demande d'asile, elle indique avoir été violée).

d.2.

Elle invoque que l'enfant a la possession d'état à l'égard du reconnaissant.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

e.

e.1.

Les éléments invoqués par la demanderesse (d1) ne permettent pas de conclure, dès à présent, que la reconnaissance n'est pas frauduleuse.

Par contre,

- la relation amoureuse entre les défendeurs ne résulte que de leurs déclarations et de celle du premier homme indiqué par la défenderesse comme devant reconnaître l'enfant,
- l'épouse du défendeur déclare le 17 mai 2010 ignorer la relation de son ex-époux avec la défenderesse et le fait qu'il aurait eu un enfant avec elle et l'aurait reconnu, contrairement aux déclarations de la défenderesse,
- le défendeur, entendu, le 28 septembre 2009, ne peut donner ni le nom de l'enfant, ni celui de la mère, ni la date de naissance de l'enfant, ni la période durant laquelle il a eu une relation avec la mère,
- ils ne sont pas inscrits à la même adresse,
- l'insistance de la défenderesse à faire reconnaître l'enfant, d'abord, par un premier homme, puis par un second - avec lequel, elle n'a pas une vie de couple - est suspecte,
- et ce, d'autant plus qu'elle a fait les mêmes démarches à l'égard de l'enfant qui est arrivée avec elle

vont dans le sens du Ministère public.

e.2.

En ce qui concerne la possession d'état, on relèvera que :

- l'enfant ne porte pas le nom du reconnaissant - de la volonté de la mère selon les déclarations faites à l'audience (pour que ses deux enfants portent le même nom), de la volonté du reconnaissant selon les déclarations faites par lui le 25 novembre 2009,
- le reconnaissant ne connaît pas le nom de l'enfant,
- sa participation à la vie de l'enfant n'est étayée que par un courriel d'une tante maternelle - dont l'origine ne peut être vérifiée -, la photocopie d'une attestation - dont la qualité du signataire est ignorée - et les déclarations des parties ;
- elle apparaît, de toute façon, comme très limitée : la mère dit qu'il vient chez elle deux ou trois par semaine, il le prend parfois une journée chez lui avec l'accord de son épouse ; il ne donne pas d'argent, il s'inquiète de la santé de G[redacted] ; il ne fait rien d'autre que çà ;

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

- le reconnaissant déclare (25 novembre 2009) qu'il le voit une ou deux fois par semaine mais que cela fait quinze jours qu'il ne le voit plus car il n'a plus de voiture ; il ne donne pas d'argent mais achète de la nourriture pour lui, pour environ 10 € par mois ;
- aucun élément n'indique qu'il a une place dans la famille du reconnaissant.

La preuve que l'enfant a la possession d'état à l'égard du défendeur n'est pas établie.

e.3.

Il n'en reste pas moins que les parties disent avoir eu une relation. En outre, le défendeur a, selon attestation du gynécologue, assisté à l'accouchement.

Dans ces conditions, il s'impose de vérifier la réalité biologique, comme demandé à titre subsidiaire par la partie requérante.

5. QUANT A LA DEMANDE D'ASSISTANCE JUDICIAIRE

L'avance des frais d'expertise incombe à la partie demanderesse.

L'assistance judiciaire ne peut être utilisée pour éviter de devoir supporter les dépens d'une procédure dans laquelle on succomberait.

La demande n'est pas fondée.

DECISION DU TRIBUNAL

Le Tribunal statuant **contradictoirement**,

après avoir entendu, monsieur Raphaël Malagnini, Substitut du Procureur du Roi, en ses réquisitions, à l'audience du 18 janvier 2013.

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Vu l'article 138 bis du Code judiciaire et 330 § 1er du Code civil.

Sur le fond

Dit la demande recevable.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

DESIGNE EN QUALITE D'EXPERT le docteur C. Streydio, docteur en biologie médicale appliquée, Bâtiment C.-Campus Erasme, Route de Lennik n° 808 à 1070 Bruxelles, lequel serment prêté conformément à la loi, aura pour mission :

- de convoquer M[redacted] A[redacted] et T[redacted] M[redacted] J[redacted] et de procéder sur eux, ainsi que sur l'enfant G[redacted] né à Liège (acte n° 3226) le 24 avril 2009 (après s'être assuré de leur consentement), à un prélèvement permettant l'analyse ADN,
- de procéder à l'analyse ADN des échantillons ainsi prélevés et de dire la probabilité de paternité de T[redacted] M[redacted] J[redacted] à l'égard de l'enfant G[redacted]
- pour du tout faire rapport écrit et motivé, à déposer dans les **quatre mois** de la notification de sa mission.

Dit que **l'Etat belge** fera l'avance des frais d'expertise.

Fixe la provision à 750 € et taxe le montant libérable à 500 euros.

Dit que la provision devra être consignée au greffe dans le mois du présent jugement et qu'elle sera libérable à concurrence de 500 €, dès acceptation de sa mission par l'expert et dès réception des fonds.

Dit que conformément à l'article 987 du Code judiciaire, dès que la provision est consignée, le demandeur en informera l'expert et lui remettra une preuve du payement.

Dit que la mission sera notifiée d'office à l'expert par le greffe conformément à l'article 972 du Code judiciaire, les parties n'ayant pas demandé la suspension de la notification.

Autorise l'expert à n'entamer ses travaux que lorsque la provision sera constituée ou couverte par le pro deo.

Renvoie la cause au rôle ;
Réserve les dépens.

Sur la demande d'assistance judiciaire

Dit la demande non fondée.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 15 février 2013**

R.G. : 12/4404/A

Prononcé en français à l'audience publique de la troisième chambre du Tribunal de première instance séant à Liège, le **QUINZE FEVRIER DEUX MIL TREIZE**, où étaient présents :

Madame Christiane THEYSGENS, Juge unique;

Madame Gaëtane LOWIS, Greffier.

Gaëtane LOWIS Christiane THEYSGENS

Bijlage 5: Rb. Luik (3e k.) 26 juli 2013, R.G. 12/4404/A, onuitg.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 26 juillet 2013**

R.G. : 12/4404/A

Répertoire n°

EN CAUSE:

Madame le Procureur du Roi près le Tribunal de première instance séant à Liège, étant en son Parquet, sis rue de Bruxelles 2 (annexe Nord) à 4000 Liège,

Demanderesse, représentée par Mr Raphaël Malagnini, Substitut ;

CONTRE:

1. [redacted] A[redacted], née le 14 septembre 1980, domiciliée à [redacted], [redacted], agissant tant en son nom personnel qu'en sa qualité de mère et de représentante légale de son enfant mineur d'âge, G[redacted] né à Liège le 24 avril 2009,

Défenderesse,
ayant pour conseil Me Julie Kalala, avocat et comparaissant par ledit conseil ;

2. T[redacted] M[redacted] J[redacted], né le 23 juin 1970, domicilié à [redacted],

Défendeur, comparaissant en personne ;

****

MOTIVATION

1. DEMANDE ET PROCEDURE

La demande tend à l'annulation de la reconnaissance faite le 15 juin 2009 par le défendeur de l'enfant G[redacted] né de la défenderesse.

Par jugement du 16 février 2013, le tribunal a dit la demande recevable et désigné un expert aux fins de vérifier si le défendeur est le père biologique de l'enfant.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 26 juillet 2013**

R.G. : 12/4404/A

Le tribunal a entendu les parties comparaissant comme dit ci-avant, en chambre du conseil, à l'audience du 28 juin 2013.

2. DOCUMENTS EXAMINES PAR LE TRIBUNAL

Le tribunal a examiné les documents suivants :

- le jugement du 15 février 2013 et les pièces y visées
- le rapport d'expertise déposé le 10 juin 2013 par le Dr Streydio

3. EXAMEN DE LA DEMANDE

Il résulte du rapport d'expertise que le défendeur n'est pas le père de l'enfant.

Il y a lieu de faire droit à la demande ainsi qu'il sera dit au dispositif.

DECISION DU TRIBUNAL

Le Tribunal statuant **contradictoirement,**

Entendu Monsieur Raphaël MALAGNINI, Substitut du Procureur du Roi, en son avis verbal exprimé à l'audience du 28 juin 2013.

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Vu l'article 138 bis du code judiciaire et 330 du code civil.

Dit la demande recevable et fondée.

Dit la demande en contestation de reconnaissance fondée.

ANNULE la reconnaissance reçue le 15 juin 2009 par l'officier de l'état civil de Seraing (acte n° 2009/432) par laquelle J[redacted] T[redacted] M[redacted] reconnaît être le père de l'enfant G[redacted] M[redacted].

En conséquence, DIT POUR DROIT QUE l'enfant

G[redacted] né à Liège (acte n° 3226) le 24 avril 2009 de M[redacted] A[redacted] née à Gitega/Burundi, le 14 septembre 1980

N'EST PAS LE FILS ET N'APPARTIENT PAS A LA FAMILLE DE

T[redacted] M[redacted] J[redacted] né à Kribi-Ville (Cameroun), le 23 juin 1970

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 26 juillet 2013**

R.G. : 12/4404/A

Dit qu'en application de l'article 333 du Code civil, le dispositif du présent jugement sera transcrit, lorsqu'il sera passé en force de chose jugée dans les registres de l'Etat civil de **Seraing** et **Liège** et que mention en sera faite en marge de l'acte annulé et de l'acte de naissance de l'enfant et aux tables.

Condamne les défendeurs aux dépens non liquidés à défaut de relevé.

Prononcé en français à l'audience publique de la troisième chambre du Tribunal de première instance séant à Liège, le **VINGT-SIX JUILLET DEUX MIL TREIZE**, où étaient présents :

Madame Christiane THEYSGENS, juge unique;
Monsieur Philippe MARION, juge suppléant f.f. Ministère Public (article 87 C.J.);
Madame Gaëtane LOWIS, Greffier.

Gaëtane LOWIS Christiane THEYSGENS

Bijlage 6 : Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/4275/A, onuitg.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 21 février 2014**

R.G. : 13/4275/A

Répertoire nº

EN CAUSE:

M. X, né à Kinshasa (Rép. Dém. du Congo) le 12 avril 1994, résidant à (…),

Demandeur,
ayant pour conseil Me Corinne Delmotte, avocat et comparaissant personnellement assisté de son conseil aux audiences des 18 octobre 2013 et 24 janvier 2014 ;

CONTRE:

Madame l'Officier de l'Etat Civil de la ville de Liège, dont les bureaux sont établis à 4000 Liège, Potiérue 5,

Défenderesse,
ayant pour conseil Me Christian Voisin, avocat et comparaissant par ledit conseil aux audiences des 18 octobre 2013 et 24 janvier 2014 ;

EN PRESENCE DE :

Madame le Procureur du Roi près le Tribunal de première instance séant à Liège, étant en son Parquet, sis rue de Bruxelles 2 (annexe Nord) à 4000 Liège,

Intervenante volontaire,
représentée par Mme Nathalie Gobin, Substitut, aux audiences des 18 octobre 2013 et 24 janvier 2014 ;

****

MOTIVATION

1. DEMANDE ET PROCEDURE

La demande tend à :

- entendre dire nul et non avenu le refus de l'Officier de l'état civil de Liège d'acter la reconnaissance de paternité du demandeur à l'égard de l'enfant xxx née le 21

novembre 2012 à Liège,

- ordonner à l'Officier de l'état civil de Liège d'acter cette reconnaissance de paternité sous peine d'une astreinte de 50 € par jour de retard et/ou par jour d'infraction,

- donner acte au demandeur qu'il accepte par avance de se soumettre à une mesure d'expertise.

En termes de conclusions, le demandeur demande :

- Avant-dire droit au fond, reconnaître le droit à un Officier d'état civil de refuser de dresser un acte de reconnaissance de paternité en raison des éléments portés à sa connaissance qui l'amèneraient à établir un acte contraire à l'ordre public s'il l'établissait,
- Quant au fond : …ordonner à l'Officier de l'état civil de Liège d'acter cette reconnaissance de paternité sous peine d'une astreinte de 50,00 € par jour de retard et/ou par jour d'infraction,
- Donner acte au demandeur qu'il accepte par avance de se soumettre à toute mesure d'expertise que pourrait ordonner le tribunal de céans.

Le Ministère public demande qu'avant-dire droit, le tribunal se prononce sur la possibilité pour l'officier de l'état civil de refuser d'acter une reconnaissance en raisons des éléments portés à sa connaissance ce qui l'amènerait à établir un acte contraire à l'ordre public s'il l'établissait.

L'Officier de l'état civil de Liège conclut :

- Avant de statuer sur la demande, dire que l'Officier d'état civil est en droit de refuser de recevoir un acte qui se fonderait sur des éléments erronés,

- Dire légitime le refus de l'officier d'état civil de recevoir la déclaration de paternité du demandeur,

- Ordonner au défendeur d'apporter tout élément complémentaire pour fonder la conviction du tribunal du bien-fondé de son recours,

- Ordonner une expertise ADN.

Le tribunal a entendu les parties comparaissant comme dit ci-avant, en chambre du conseil, aux audiences des 18 octobre 2013 et 24 janvier 2014.

2. DOCUMENTS EXAMINES PAR LE TRIBUNAL

Le tribunal a examiné les documents suivants :

- la citation du 20 août 2013,
- les conclusions du Ministère Public déposées au greffe le 6 novembre 2013,
- les conclusions du demandeur déposées le 8 janvier 2014,
- les conclusions de la défenderesse déposées à l'audience le 24 janvier 2014,
- le dossier de la demanderesse.

3. LES FAITS

Selon les conclusions du Ministère public :

- Le demandeur est arrivé en Belgique le 30 août 2010 en qualité de demandeur d'asile ; sa demande a été rejetée le 28 septembre 2012 et un ordre de quitter le territoire lui est notifié le 5 octobre 2012 ; il est radié d'office,
- En décembre 2010, il rencontre madame Y dans « le Carré » à Liège,
- Ils ont une relation sentimentale tumultueuse, faite de séparations et de réconciliations, sans que jamais les intéressés ne soient domiciliés ensemble,
- Selon les déclarations de madame Y, il vivrait chez son oncle à Bruxelles ou chez elle depuis fin juillet 2013,
- Le 1er juillet 2013, les intéressés se sont rendus ensemble devant l'Officier de l'état civil pour que le demandeur reconnaisse l'enfant xxx née le 12 novembre 2012,
- L'officier de l'état civil de Liège a décidé, le 17 juillet 2013, de refuser d'acter cette reconnaissance au motif que celle-ci ne serait pas motivée par l'intérêt de l'enfant « mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour lié au statut de père d'un enfant belge »,
- L'officier de l'état civil relève que :
    - Le demandeur ne s'est jamais domicilié avec l'enfant,
    - Il séjourne illégalement sur le territoire après avoir été débouté de sa demande d'asile.

4. QUANT A LA POSSIBILITE POUR L'OFFICIER D'ETAT CIVIL DE REFUSER D'ACTER UNE RECONNAISSANCE

a.

Tant le demandeur que la défenderesse et le Ministère public sont d'accord que l'officier d'état civil peut refuser de recevoir un acte de reconnaissance mais demandent que le tribunal tranche cette question de principe.

b.

En matière de reconnaissance, l'officier de l'état civil n'est pas juge de la véracité des déclarations ; la loi ne pose, en effet, aucune exigence pour permettre celle-ci (voir par exemple, Traité de l'état civil, T.1., Les relations internes, 1978, p.205 et 214 ; JP. Masson, De Page, Traité élémentaire de droit civil belge, T.2., vol. I. 1990, p.326)

Tout au plus, peut-on considérer que l'officier d'état civil doit refuser de rédiger l'acte de reconnaissance dans les cas d'impossibilité manifeste de paternité génétique (P.Senaeve, Compendium van het personen- en familierecht, Instituut voor familierecht en jeugdrecht, K.U.Leuvent, n° 76, 2011, p.263, n° 557-658 mais contra : F.Swennen, Het personent- en familierecht 2012, p.254) ; en effet, le fondement d'une reconnaissance reste la vérité biologique ainsi qu'il résulte de la possibilité d'annulation d'une reconnaissance mensongère.

Lui permettre de faire d'autres contrôles – en dehors des cas prévus par la loi (notamment, articles 146 bis et 167 du code civil en matière de mariage ou 62 bis du code civil en matière de

transsexualité mais avec des pouvoirs limités) - que le respect strict des conditions légales revient à lui donner un pouvoir de vérification *a priori* – non prévu par la loi.

Le principe de bonne administration ne peut pas aller jusqu'à lui donner un pouvoir – et une responsabilité – que la loi ne lui confère pas.

c.

(a)

Il n'appartient pas à l'officier d'état civil de se faire juge de l'intérêt de l'enfant, la référence à la Convention internationale des droits de l'enfant étant, d'ailleurs, problématique puisqu'on considère qu'elle n'a pas d'effet direct (Cass.2.3.2012, RG.C.100685 F, Sommaire Jura *« Les articles 24.2 et 3 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne du 12 décembre 2007 ne sont pas, en soi, suffisamment précis et complets pour avoir un effet direct dès lors qu'ils laissent à l'État plusieurs possibilités de satisfaire aux exigences de l'intérêt de l'enfant. Ils ne peuvent servir de source de droits subjectifs et d'obligations dans le chef des particuliers. Ils permettent notamment à l'État et aux autorités contractantes de déterminer au mieux les intérêts de l'enfant dans le cadre des modalités d'établissement de la filiation biologique. »*, RTDF 1012, Liv.3, 712)

(b)

L'article 45 du code civil dispose que : Les actes inscrits dans les registres ainsi que les copies certifiées conformes à ces actes et dûment scellées font foi jusqu'à inscription de faux.

L'article 52 dispose que « Toute altération illicite, tout faux dans les actes de l'état civil, toute inscription ailleurs que dans les registres destinés à cette fin donnera lieu à l'octroi de dommages - intérêts aux parties, sans préjudice des peines portées au Code pénal. »

La reconnaissance n'étant qu'une déclaration qui doit être actée indépendamment de toute vérification de la réalité biologique, la notion de « faux » ne paraît pas trouver sa place dans le présent débat.

(c)

Il faut conclure que l'officier de l'état civil n'a pas le pouvoir de refuser d'acter une reconnaissance.

Il en résulte que le recours est fondé.

Cependant, le tribunal constate que l'acte de naissance de l'enfant n'est pas déposé.

Il y a lieu d'ordonner la réouverture des débats pour permettre au demandeur de le faire.

DECISION DU TRIBUNAL

Le Tribunal statuant **contradictoirement**,

Entendu Madame Nathalie GOBIN, Substitut du Procureur du Roi, en ses réquisitions verbales aux audiences des 18 octobre 2013 et 24 janvier 2014.

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

INVITE le demandeur à déposer une copie littérale de l'acte de naissance de l'enfant.

Ordonne la réouverture des débats aux fins ci-dessus et fixe date à l'audience du **21 mars 2014, à 9 heures précises**, **salle D.0.B., annexe Nord du Palais de Justice, rue de Bruxelles 2 à 4000 Liège**.
Réserve les dépens.

Prononcé en français à l'audience publique de la troisième chambre du Tribunal de première instance séant à Liège, le **VINGT-ET-UN FEVRIER DEUX MIL QUATORZE**, où étaient présents :

Madame Christiane THEYSGENS, juge unique;
Monsieur Patrick GAILLIET, juge suppléant f.f. Ministère Public (article 87 C.J.);
Madame Gaëtane LOWIS, Greffier.

Gaëtane LOWIS Christiane THEYSGENS

Bijlage 7 : Rb. Luik (3de k.) 21 februari 2014, R.G. 13/5122/A, onuitg.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 21 février 2014**

R.G. : 13/5122/A

Répertoire nº

EN CAUSE:

1. **M. X**, né le 1er août 1966, domicilié à (…),

et

2. **Mme Y**, née à Kinshasa (Rép. Dém. du Congo) le 15 octobre 1976, agissant tant en son nom personnel qu'en sa qualité de mère et de représentante légale de son enfant mineur d'âge xxx née à Verviers le 24 juin 2013, toutes deux domiciliées à (…),

Demandeurs,
ayant tous deux pour conseil Me Cédric Dionzo Diyabanza, avocat à 1082 Bruxelles, rue des Alcyons 95 où ils élisent domicile pour les besoins de la présente cause, et représentés par ledit conseil à l'audience du 25 octobre 2013 et comparaissant personnellement assistés de leur conseil à l'audience du 24 janvier 2014 ;

CONTRE:

Monsieur l'Officier de l'Etat civil de la commune de Sprimont, dont les bureaux sont établis à 4140 Sprimont, rue du Centre 1,

Défendeur, non présent et non représenté ;

EN PRESENCE DE :

Madame le Procureur du Roi près le Tribunal de première instance séant à Liège, étant en son Parquet, sis rue de Bruxelles 2 (annexe Nord) à 4000 Liège,

Intervenante volontaire,
représentée par Mr Patrick Gailliet, Juge suppléant, à l'audience du 25 octobre 2013 et comparaissant par Mme Nathalie Gobin, Substitut, à l'audience du 24 janvier 2014 ;

****

MOTIVATION

1. DEMANDE ET PROCEDURE

La demande tend à entendre ordonner à l'Echevin de l'état civil de la commune de Sprimont d'acter la reconnaissance, par le demandeur, de l'enfant xxx née à Verviers le 24 juin 2013 de madame Y sous peine d'une astreinte de 1500 € par jour de retard.

Le Ministère public intervient à la cause et, avant-dire droit, sollicite du tribunal :

- Qu'il se prononce sur la possibilité pour l'Officier d'état civil de refuser de dresser un acte d'état civil alors qu'il est convaincu que l'acte à dresser ne correspond pas à la réalité,
- Qu'une expertise ADN soit ordonnée permettant de vérifier le lien biologique entre le demandeur et l'enfant.

Le tribunal a entendu les demandeurs et l'intervenante volontaire comparaissant comme dit ci-avant, en chambre du conseil, aux audiences des 25 octobre 2013 et 24 janvier 2014.

Le défendeur ne comparaît pas quoique la cause ait été fixée sur base de l'article 747 du code judiciaire ; il y a lieu de statuer par jugement contradictoire également à son égard conformément à cette disposition.

2. DOCUMENTS EXAMINES PAR LE TRIBUNAL

Le tribunal a examiné les documents suivants :

- la citation du 14 octobre 2013
- l'ordonnance de mise en état de la cause rendue le 25 octobre 2013
- les conclusions du 9 décembre 2013 des demandeurs
- les conclusions du 27 décembre 2013 du Ministère public

3. LES FAITS

a.

Selon les conclusions des demandeurs :

- Le 11 juin 2013, le demandeur s'est présenté à l'administration communale de Sprimont afin de reconnaître l'enfant à naître de la demanderesse,
- L'enfant est né le 24 juin 2013,
- Le 11 septembre 2013, l'officier de l'état civil de Sprimont a refusé d'acter la reconnaissance de paternité aux motifs que la combinaison de circonstances le convainquait que l'intention du demandeur n'était pas l'établissement d'une filiation établie dans l'intérêt supérieur de l'enfant mais visait uniquement à l'obtention d'un avantage en matière de séjour dans le chef de la mère, avantage lié au statu de mère d'enfant belge ; il relevait que :

- Monsieur est marié depuis le 11 août 2006 avec madame Y qui ignorait tout de la relation extra-conjugale de son mari et des conséquences de celle-ci, soit la naissance d'un enfant,
- Madame n'a jamais été domiciliée avec Monsieur,
- Madame est en séjour précaire et a été déboutée de ses demandes d'asile et des recours introduits avec Ordre de quitter le territoire délivré le 25 avril 2013 mais le délai est prorogé en raison de sa grossesse,
- Monsieur est connu des autorité judiciaires pour avoir tenté de faire passer en Europe deux mineurs d'âge d'origine congolaise, il serait impliqué dans un dossier de faux en écriture et traite des êtres humains avec son épouse,
- Il y a des contradictions dans les déclarations des parties.

L'Officier de l'état civil concluait :

« Me fondant sur l'article 3.1. de la Convention internationale des droits de l'enfant stipulant que ' Dans toutes les décisions concernant les enfants, qu'elles soient le fait des institutions publiques ou privée de protection sociale, des tribunaux, des autorités administrative ou des organes législatifs, l'intérêt supérieur de l'enfant doit être pris en considération primordiale' et sur les articles 45 § 1er, dernier alinéa, 52 et 1317 et suivants du code civil, je refuse d'acter la reconnaissance de paternité de l'enfant xxx, estimant que je participerais de la sorte à l'établissement d'un faux »

b.

Le Ministère public relève, en outre, qu'il ressort des enquêtes que :

- Les demandeurs se sont rencontrés, fin 2010, à Kinshasa,
- Elle savait qu'il était marié et avait plusieurs enfants,
- Elle déclare ne pas avoir de GSM et le demandeur non plus ; l'absence de GSM est confirmée par l'épouse du demandeur mais pas par celui-ci : il donne son numéro et celui de la demanderesse,
- Selon la demanderesse, le demandeur lui rend visite au centre le samedi ou le dimanche mais, selon le centre, les deux seules visites qu'elle a reçues jusqu'au 25 juillet 2013 sont celle de Mme A. et de Mme B,
- Elle dit, par ailleurs, qu'ils se voient à l'extérieur,
- L'épouse du demandeur ignorait l'intention de ce dernier de reconnaître un enfant né en Belgique ; la seule relation extra-conjugale dont elle a eu connaissance est avec une personne résidant à Lille,
- Le demandeur n'a jamais été domicilié avec la demanderesse et n'a jamais emmené l'enfant à son domicile,
- Il dit avoir eu une relation sentimentale avec la demanderesse alors qu'il se trouvait à Kinshasa en avril-mai 2011 ; qu'il ne verra plus cette dernière jusque février 2012 où il la croise à Verviers ; elle séjournait dans un centre d'accueil à Banneux : ils vont reprendre une relation sentimentale, le demandeur allant la chercher au centre ; en novembre 2012, il apprend qu'elle est enceinte de ses œuvres ; après avoir demandé à la demanderesse d'interrompre la grossesse, il va, fin avril, début mai 2013, entamer des démarches pour le

reconnaître,

- Selon le demandeur, l'enfant n'a pas de parrain ou de marraine, selon la demanderesse, la marraine de l'enfant est une éducatrice se prénommant Mme C.

4. Quant à la possibilité pour l'officier d'état civil de refuser de dresser l'acte de reconnaissance

a.

En matière de reconnaissance, l'officier de l'état civil n'est pas juge de la véracité des déclarations ; la loi ne pose, en effet, aucune exigence pour permettre celle-ci (voir par exemple, Traité de l'état civil, T.1., Les relations internes, 1978, p.205 et 214 ; JP. Masson, De Page, Traité élémentaire de droit civil belge, T.2., vol.I. 1990, p.326)

Tout au plus, peut-on considérer que l'officier d'état civil doit refuser de rédiger l'acte de reconnaissance dans les cas d'impossibilité manifeste de paternité génétique (P.Senaeve, Compendium van het personen- en familierecht, Instituut voor familierecht en jeugdrecht, K.U.Leuvent, n° 76, 2011, p.263, n° 557-658 mais contra : F.Swennen, Het personent- en familierecht 2012, p.254) ; en effet, le fondement d'une reconnaissance reste la vérité biologique ainsi qu'il résulte de la possibilité d'annulation d'une reconnaissance mensongère.

Lui permettre de faire d'autres contrôles – en dehors des cas prévus par la loi (notamment, articles 146 bis et 167 du code civil en matière de mariage ou 62 bis du code civil en matière de transexualité mais avec des pouvoirs limités) - que le respect strict des conditions légales revient à lui donner un pouvoir de vérification *a priori* – non prévu par la loi.

Le principe de bonne administration ne peut pas aller jusqu'à lui donner un pouvoir – et une responsabilité – que la loi ne lui confère pas.

b.

(a)

Il n'appartient pas à l'officier d'état civil de se faire juge de l'intérêt de l'enfant, la référence à la Convention internationale des droits de l'enfant étant, d'ailleurs, problématique puisqu'on considère qu'elle n'a pas d'effet direct (Cass.2.3.2012, RG.C.100685 F, Sommaire Jura *« Les articles 24.2 et 3 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne du 12 décembre 2007 ne sont pas, en soi, suffisamment précis et complets pour avoir un effet direct dès lors qu'ils laissent à l'État plusieurs possibilités de satisfaire aux exigences de l'intérêt de l'enfant. Ils ne peuvent servir de source de droits subjectifs et d'obligations dans le chef des particuliers. Ils permettent notamment à l'État et aux autorités contractantes de déterminer au mieux les intérêts de l'enfant dans le cadre des modalités d'établissement de la filiation biologique. »*, RTDF 1012, Liv.3, 712)

(b)

L'article 45 du code civil dispose que : Les actes inscrits dans les registres ainsi que les copies certifiées conformes à ces actes et dûment scellées font foi jusqu'à inscription de faux.
§ 2. Les copies conformes et les extraits portent la date de leur délivrance; ils sont revêtus, sans frais, du sceau de l'administration communale ou celui du tribunal de première instance dont le greffe délivre la copie ou l'extrait.
Les copies conformes et les extraits destinés à servir à l'étranger qui doivent être soumis à la légalisation, sont légalisées par le Ministre des affaires étrangères ou par le fonctionnaire qu'il délègue à cette fin.
[Les copies conformes et les extraits destinés à servir en Belgique ou à l'étranger sans devoir être soumis à la législation peuvent être délivrés par les agents de l'administration communale spécialement délégués à cette fin par l'officier de l'état civil. La signature des agents de l'administration communale doit être précédée de la mention de la délégation qu'ils ont reçue.] <L 23-06-1980, art. 1>.

L'article 52 dispose que « Toute altération illicite, tout faux dans les actes de l'état civil, toute inscription ailleurs que dans les registres destinés à cette fin donnera lieu à l'octroi de dommages - intérêts aux parties, sans préjudice des peines portées au Code pénal. »

La reconnaissance n'étant qu'une déclaration qui doit être actée indépendamment de toute vérification de la réalité biologique, la notion de « faux » ne paraît pas trouver sa place dans le présent débat.

(c)

Il faut conclure que l'officier de l'état civil n'a pas le pouvoir de refuser d'acter une reconnaissance.

5. QUANT A LA DEMANDE D'EXPERTISE

Le Ministère public ne s'est pas expliqué sur la possibilité qu'il a de demander la désignation d'un expert aux fins de vérifier la paternité biologique d'une personne **avant** que la reconnaissance n'ait été faite.

Il y a lieu d'ordonner la réouverture des débats pour lui permettre de le faire et, à la partie défenderesse, de répondre à son argumentation.

D'autre part, il y a lieu d'inviter la partie demanderesse à déposer un acte de naissance de l'enfant.

DECISION DU TRIBUNAL

Le Tribunal statuant **contradictoirement,**

Entendu Madame Nathalie GOBIN, Substitut du Procureur du Roi, en ses réquisitions verbales à l'audience du 24 janvier 2014.

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Donne acte au Ministère public de son intervention,

Ordonne la **réouverture des débats** aux fins ci-dessus.

I.

Invite la partie demanderesse à déposer une copie littérale de l'acte de naissance de l'enfant.

II.

Dit que le Ministère public pourra déposer des conclusions au greffe ainsi que les pièces de son dossier pour le 15 avril 2014.

Dit que la partie défenderesse pourra déposer des conclusions au greffe ainsi que les pièces de son dossier pour le 30 mai 2014.

Dit que le Ministère public pourra déposer des conclusions en réplique pour le 30 juin 2014.

Fixe date au **19 septembre 2014, à 10 heures précises**, **salle D.0.B., annexe Nord du Palais de Justice, rue de Bruxelles 2 à 4000 Liège**.

Réserve les dépens.

Prononcé en français à l'audience publique de la troisième chambre du Tribunal de première instance séant à Liège, le **VINGT-ET-UN FEVRIER DEUX MIL QUATORZE**, où étaient présents :

Madame Christiane THEYSGENS, juge unique;
Monsieur Patrick GAILLIET, juge suppléant f.f. Ministère Public (article 87 C.J.);
Madame Gaëtane LOWIS, Greffier.

Gaëtane LOWIS Christiane THEYSGENS

Bijlage 8: Rb. Luik (3e k.) 6 juni 2014, R.G. 13/4345/A, onuitg.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

Répertoire n°

EN CAUSE:

Madame le Procureur du Roi près le Tribunal de première instance séant à Liège, élisant domicile en son Parquet, sis Annexe Nord, à 4000 Liège, rue de Bruxelles 2,

Demanderesse ;

CONTRE:

1. Mme X, née le (...), domiciliée à 4020 Liège,
Défenderesse,
ayant pour conseil Me Zaverio Maglioni, avocat ;

2. M. Y, né (...), domicilié à 1190 Forest, (...)
Défendeur ;

EN PRESENCE DE :

Maître Georges RIGO, avocat, dont le cabinet est établi à 4460 Bierset, Liège Airport – Business Center B.58, en sa qualité de tuteur ad hoc de l'enfant xxx née le 6 novembre 2006,

Intervenant volontaire,
Ayant pour conseil Me Alexandre Bucco, avocat ;

****

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

MOTIVATION

1. DEMANDE ET PROCEDURE

La demande tend à l'annulation de la reconnaissance faite le 10 octobre 2006 par monsieur Y de l'enfant xxx née à Liège le (...) de madame X.

Me Georges Rigo, désigné comme tuteur ad hoc de l'enfant, intervient volontairement à la cause.

Le tribunal a entendu madame Nathalie Foidart, substitut du Procureur du Roi en ses réquisitions, madame X comparaissant personnellement assistée de son conseil Me Maglioni, Me Alexandre Bucco, conseil du tuteur ad hoc, en chambre du conseil, à l'audience du 9 mai 2014.

Monsieur Y ne comparaît pas à l'audience précitée quoique convoqué sur base de l'article 735 du code judiciaire.

Il y a lieu de statuer par jugement contradictoire à son égard conformément à cette disposition.

2. DOCUMENTS EXAMINES PAR LE TRIBUNAL

Le tribunal a examiné les documents suivants :

- la citation du 29 août 2013
- les conclusions déposées au greffe le 3 décembre 2013 par le Ministère public,
- les conclusions déposées à l'audience du 9 mai 2014 par madame X
- le dossier déposé à l'audience du 9 mai 2014 par le Ministère public.

3. LES FAITS

A.

Le 3 septembre 2009, la ville de Liège transmet au Procureur du Roi, une information anonyme selon laquelle il y aurait des reconnaissances de complaisance dans le milieu camerounais ; le courrier cite entre-autres le cas de la défenderesse.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

B.

L'enfant xxx est née le 6 novembre 2006.

Elle avait été reconnue le 10 octobre 2006 par M. Y.

C.

M.Y est domicilié à Bruxelles ; depuis le 10 mai 2004, il vit en cohabitation légale avec une date A.C. ; il est d'origine camerounaise et a ac-quis la nationalité belge, le 15 septembre 2006.

Mme X est d'origine camerounaise ; elle est autorisée à sé-journer en Belgique comme étudiant le 10 octobre 2006 ; elle est domiciliée à Liège depuis 2003 ; elle est autorisée au séjour comme ascendant d'un belge, le 8 avril 2009 ; elle a acquis la nationalité belge, l'opposition du Ministère public ayant été déclarée non fondée par arrêt de la Cour d'appel de Liège du 22 mai 2013

4. EXAMEN DE LA DEMANDE

A.

Le Ministère public peut agir sur base de l'article 138 du code judiciaire c'est-à-dire lorsque l'ordre public exige son intervention (J.P. Masson, De Page, Traité élémentaire de droit civil belge, T.2., vol.II, 1990, p.897 et note 3 et p.898 ; Civ. Anvers 17/4/1989, Pas ;1989,III, p.104) notamment lorsqu'il s'agit d'une reconnaissance frauduleuse (Y-H. Leleu, Droit des personnes et des familles, 2010, p.572 et 613 ; Civ. Gand, 25 octobre 2001, et 21 janvier 2002, RGDC 2003, p.90 et suiv.).

Sur le plan du principe, il peut agir lorsqu'une reconnaissance a pour seul but de régulariser la résidence de la mère en Belgique car il est question de fraude à la loi et de violation de l'ordre public (Cass. 28 mars 1974, Pas.1974, I. p.773).

Il a donc qualité pour agir.

La question de savoir si tel est le cas en l'espèce ou pas est une question de fondement qui sera examinée ci-après.

B.

Avant de désigner un expert, il convient de se demander si la reconnaissance devrait être annulée s'il se confirmait que le défendeur n'est pas le père.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

C.

(1)

La défenderesse demande, à titre principal, qu'il soit dit que l'action diligentée par la partie publique, en ce qu'elle vise à mettre à néant, sept ans, après son établissement, la filiation paternelle de l'enfant xxx au nom de la sauve-garde des dispositions en matière de séjour, apparaît contraire au principe constitutionnel dû à l'intérêt de l'enfant.

(2)

Le principe de la prise en considération de l'intérêt de l'enfant dans toutes les affaires le concernant, est incontestable.

Cependant, l'établissement d'une paternité uniquement dans un but de séjour pour le parent d'un enfant, apparaîtrait aussi comme contraire à son intérêt : quel que soit le bénéfice que l'enfant puisse tirer d'un séjour en Belgique avec son parent, celui ne prime pas son droit à connaître ses parents (véritables) et à être élevé par eux (voir d'ailleurs l'article 7 de la Convention du 20 novembre 1989 relatives aux droits de l'enfant qui dispose que dans la mesure du possible, l'enfant à le droit de connaître ses parents et d'être élevé par eux.)

D.

(1)

La défenderesse peut être suivie lorsqu'elle plaide que, par analogie avec la position prise en matière d'annulation de mariage, la reconnaissance ne peut être annulée que s'il apparaît que la reconnaissance a été faite dans le seul but d'obtenir un droit au séjour.

Certes, aucun texte ne prévoit cette limitation.

Cependant, la contestation de reconnaissance est une action réservée aux personnes concernées (reconnaissant, père biologique, mère et enfant).

Le droit d'action du Ministère public n'est ouvert qu'en cas de violation de l'ordre public.

Celui-ci n'est pas violé, en soi, par une reconnaissance qui ne correspond pas à la réalité biologique. Cela résulte clairement du fait que le texte dispose que si l'enfant a la possession d'état à l'égard du reconnaissant, celle-ci ne peut pas être remise en cause. Même si la Cour constitutionnelle a décidé qu'il ne s'agissait pas d'un obstacle absolu, elle peut rester un obstacle – et permettre

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

que subsiste une reconnaissance non fondée sur la réalité biologique.

Il en résulte que si la reconnaissance a eu un autre mobile que la fraude, le droit d'action du Ministère public n'est pas ouvert. (Voir en ce sens Cass. 28 mars 1974, Pas.1974, I. p.773 cité ci-dessus).

(2)

En l'espèce, les récits de la défenderesse et du reconnaissant sont concordants :

- Elle a eu des relations, à cette époque, avec deux hommes,
- Elle ignorait qui était le père de l'enfant,
- Monsieur Y a accepté de reconnaître l'enfant – contrairement à monsieur Z,
- Le reconnaissant s'est préoccupé de l'enfant jusqu'à ce qu'il ait des doutes – au vu notamment de la ressemblance de l'enfant avec l'autre ami de la mère,
- Il est prêt à passer un test ADN et une action a été envisagée.

Le récit de monsieur Z confirme la double relation de la mère à l'époque de la conception et la possibilité que monsieur Y soit le père (Voir sa déclaration « Pour savoir qui est le père de xxx, il faudrait faire un test ADN entre les deux personnes et si la justice me le demande, pour ma part, je le ferai »), par contre, il affirme avoir voulu reconnaître l'enfant.

(3)

Aucun élément ne permet d'exclure le fait que monsieur Y a reconnu l'enfant parce qu'il pensait être le père.

La dénonciation anonyme ne suffit pas à convaincre du contraire.

La question de l'annulation de la reconnaissance – si le reconnaissant n'est pas le père – relève de l'ordre privé et non de l'ordre public.

La demande diligentée par le Ministère public n'est pas fondée.

5. QUANT AUX DEPENS

Le demandeur doit supporter les dépens.

La défenderesse demande sa condamnation à payer une indemnité de procédure.

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE SEANT A LIEGE
DIVISION LIEGE

TROISIEME CHAMBRE **AUDIENCE DU 6 juin 2014**

R.G. : 13/4345/A

Cependant, conformément à l'arrêt n° 42/2013 du 21 mars 2013, il n'y a pas lieu de mettre une indemnité de procédure à charge de la partie publique qui agit exclusivement de vue de préserver l'intérêt général.

Aucune indemnité de procédure n'étant due aux défendeurs, il y a lieu de délaisser à chacune des parties ses dépens

DECISION DU TRIBUNAL

Le Tribunal statuant **contradictoirement**,

Entendu Madame Nathalie FOIDART, Substitut du Procureur du Roi, en ses réquisitions exprimées à l'audience du 9 mai 2014.

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Dit la demande recevable mais non fondée.

En déboute la partie requérante.

Délaisse à chacune des parties ses dépens.

Prononcé en français à l'audience publique de la troisième chambre du Tribunal de première instance séant à Liège, division Liège, le **SIX JUIN DEUX MIL QUATORZE**, où étaient présentes :

Madame Christiane THEYSGENS, juge unique;
Madame Nathalie GOBIN, Substitut ;
Madame Gaëtane LOWIS, Greffier.

Gaëtane LOWIS Christiane THEYSGENS

Bijlage 9: Overzicht van de gebruikte afkortingen

AJDA	L'Actualité Juridique : Droit Administratif (Fr.)
AJ Fam	L'Actualité juridique: Famille (Fr.)
AufenthG	Aufenthaltsgesetz (D.)
Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap	Besluit van 15 april 2002 tot uitvoering van de artikelen 21 en 23 van de Rijkswet op het Nederlanderschap (Ned.)
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch (D.)
BGH	Bundesgerichtshof (D.)
BverfG	Bundesverfassungsgericht (D.)
BOMJ	Bulletin officiel du ministère de la justice (Fr.)
BOMJL	Bulletin officiel du ministère de la justice et des libertés (Fr.)
Burgerschapsrichtlijn	Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG, *Pb.L.* 30 april 2004, afl. 158, 77
CA	Cour d'appel (Fr.)
CAA	Cour administrative d'appel (Fr.)
Cass.	Cour de cassation (Fr.)
C.c.	Code Civil (Fr.)
CE	Conseil d'État (Fr.)
CESEDA	Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (Fr.)
CIEC	Commission Internationale de l'Etat Civil
Cons. const.	Conseil constitutionnel (Fr.)
Dr. fam.	Droit de la famille (Fr.)

FamFG	Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (D.)
GG	Grundgesetz (D.)
Gezinsherenigingsrichtlijn	Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging, *Pb.L.* 3 oktober 2003, afl. 251, 12.
Hand.	Handelingen (Ned.)
Hof	Gerechtshof (Ned.)
HR	Hoge raad (Ned.)
JORF	Journal officiel de la République française (Fr.)
MvT	Memorie van toelichting (Ned.)
NBW	Burgerlijk Wetboek (Ned.)
NJF	Nederlandse Jurisprudentie feitenrechtspraak (Ned.)
Overzicht moeilijke wetten	Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd door het College van Procureurs-Generaal aan het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, Parl.St. Kamer en Senaat 2013-14, nr. 53K1414/012 en nr. 5-1453/8, 147.
Rev. crit. DIP	Revue critique de droit international privé (Fr.)
RFDA	Revue française de droit administratif (Fr.)
RTD civ.	Revue trimestrielle de droit civil (Fr.)
RWN	Rijkswet op het Nederlanderschap (Ned.)
Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in België	Focus-studie van het Belgisch Nationaal Contactpunt van het Europees Migratienetwerk over misbruiken op het vlak van het recht op gezinshereniging: schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen,, maart 2012, 25 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/be_20120717_familyreunificationstudy_final_nlversion_nl.pdf.

Studie over misbruik van het recht op gezinshereniging in Frankrijk:

French contact point of the European migration network (REM), Misuse of the right to family reunification: Marriages of convenience and false Declarations of parenthood, maart 2012, 40 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/09a.france_national_report_misuse_of_the_right_to_fm_final_feb2013_en.pdf.

Studie over misbruiken van het recht op gezinshereniging in Nederland

VAN DER WOLFF, A.C., Misbruik van gezinshereniging: Schijnhuwelijken en valse ouderschapsverklaringen in Nederland, april 2012, 38 p., http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/nl_20120827_familyreunification_nl_version_final_nl.pdf.

Vb.	Vreemdelingenbesluit (Ned.)
Vc.	Vreemdelingencirculaire (Ned.)
Vw.	Vreemdelingenwet (Ned.)
Wet op het notarisambt	wet 3 april 1999, houdende wettelijke regeling van het notarisambt, mede ter vervanging van de Wet van 9 juli 1842, Stb. 20, op het Notarisambt en de Wet van 31 maart 1847, Stb. 12, houdende vaststelling van het tarief betreffende het honorarium der notarissen en verschotten (Ned.)
WPNR	Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie (Ned.)